Vol.6 | No.1459 | Sun. Aug 25. 2019 | یک‌شنبه ۳ شهریور ۱۳۹۸ | ۲۳ ذیحجه ۱۴۴۰ | سال ششم | شماره ۱۴۵۹ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۴۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۱۶۵۰۰۰ تومان	۲۶۹۹۸۶۱

رییس‌جمهوری در مراسم تجدید میثاق هیات دولت با آرمان‌های امام راحل:

از پیچ تاریخی کنونی عبور خواهیم کرد

صفحه ۲

«تعادل» بررسی می‌کند

عملکرد گلادیاتورهای ایرانی روی صندلی مجامع بین‌المللی انرژی

صفحه ۷

سرمقاله

مداخله در قیمت‌گذاری

مجید اعزازی

سال‌ها است که کارشناسان از پیامدهای منفی قیمت‌گذاری توسط دولت سخن می‌گویند و دولت را از این کار از طریق به‌کارگیری شیوه‌های تنبیهی و تعزیری منع می‌کنند. این دسته از کارشناسان در همین حال پیشنهاد کرده و می‌کنند که با اتخاذ سیاست‌های همسو و سازگار مالی و پولی آرامش را به فضای کلان اقتصاد بازگردانده و تورم را به عنوان عامل اصلی بی‌ثبات‌کننده بازارها مهار کند. بر اساس این دیدگاه، مکانیسم عرضه و تقاضا در بازارها تعیین‌کننده قیمت‌ها است و از همین رو، تنها وظیفه دولت، کنترل و نظارت بر سه شاخص اصلی اقتصاد کلان یعنی نرخ تورم، نرخ رشد و نرخ بیکاری از طریق به‌کارگیری سیاست‌های کلان و نه مداخله مستقیم در بازارها است.

همین صفحه

تشکل‌ها

قیمت قابل قبول دولت قیمت عرف است

تعادل |

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی به ارایه توضیحاتی درباره «سیستم توزیع کالا در بازار، تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی، تاثیر تورم و افزایش نرخ ارز در قیمت کالاها، ممنوعیت‌های صادراتی، شفاف‌سازی رفع تعهدات واردکنندگان» پرداخت. او در تازه‌ترین اظهارات خود، وعده داده که در صورت ادامه ثبات در بازار ارز، قیمت کالاها نیز کاهش یابد.

صفحه ۶

مرکز پژوهش‌های مجلس با بررسی دلایل فقر پایدار در ایران پیشنهاد داد

۹ راهکار خروج از فقر

گروه اقتصاد کلان | آن‌گونه که مرکز پژوهش‌های مجلس ایران درباره وضعیت فقر در ایران گزارش داده است موضوع فقر تنها با وضع قوانین و مقررات حل نخواهد شد. وضعیت فقر در اقتصاد بستگی زیادی به متغیرهای اقتصاد کلان دارد. مثلا آنکه رکود، بیکاری و تورم باعث افزایش فقر خواهد شد. از دست دادن شغل به عنوان مهم‌ترین منبع درآمد دهک‌های پایین درآمدی باعث افزایش فقر شده و تورم هزینه دستیابی به نیازهای اولیه را برای دهک‌های پایین درآمدی افزایش خواهد داد. به گزارش «تعادل»، فقر و متغیرهای مربوط به آن از جمله متغیرهای مهم اقتصادی هستند که نه‌تنها ابعاد اقتصادی، بلکه ابعاد اجتماعی آن نیز دارای اهمیت بسیاری است. بررسی وضعیت فقر و در کنار آن توزیع درآمد همانند هر متغیر اقتصادی دیگر دارای اهمیت بوده و سیاست‌گذار با به دست آوردن اطلاعات کافی در خصوص آن، باید در جهت سیاست‌گذاری مناسب گام بردارد. آنچه موضوع فقر را با اهمیت‌تر از برخی متغیرهای اقتصادی می‌سازد، ابعاد اجتماعی آن است. افزایش نرخ فقر یا حتی بدتر شدن وضعیت توزیع درآمد (در شرایطی که نرخ فقر با افزایش مواجه نبوده)، موجب افزایش نارضایتی اجتماعی می‌شود.

صفحه ۳

پنجمین طرح تامین مسکن طی ۴ ماه گذشته رونمایی شد

تهاتر خانه‌های خالی با زمین‌های دولتی

صفحه ۱۳

پیشنهاد میانجی فرانسوی برای احیای برجام

بسته جبران خسارت اروپا

ظریف: ما با مکرون درباره این بحث کردیم که ایالات متحده چگونه می‌تواند (به برجام) برگردد

۱

بازار سرمایه

بورس تهران در مسیر پایان دادن به محدودیت‌ها

سمیرا ابراهیمی |

در کتاب آیین‌نامه رانندگی، تابلویی وجود دارد که شامل دایره‌ای سفید و یک خط مشکی مورب می‌شود. نام این تابلو، پایان تمام محدودیت‌هاست. البته تا به حال این تابلو را در هیچ جاده‌ای ندیدم اما به معنی این است که تمام محدودیت‌ها اعم از سرعت محدود، ممنوعیت سبقت، ممنوعیت بوق زدن و امثالهم به پایان رسیده و همه‌چیز آزاد است. چندی پیش نیز علی صحرایی، مدیرعامل شرکت بورس تهران از راه‌اندازی تابلوی معاملاتی خبر داد که در آن خبری از حد نوسان ۵ درصدی نیست، بلکه با یک درجه آزادی حد نوسان قرار است به ۱۰ درصد برسد. البته شنیده می‌شود که قرار است در این بازار، حجم مبنا نیز برداشته شود، اما آنطور که محسن خدابخش، مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار به «تعادل» خبر داد، هنوز این موضوع به تصویب هیات مدیره سازمان نرسیده است.

۵

جهان

حمله ترامپ به چین، شرکت‌های امریکایی و فدرال رزرو

۱۵

دولت

لزوم بازتعریف فرهنگ و زیست شهری

وزیر کشور با اشاره به اهمیت ارتباط دهیاری‌ها و شهرداری‌های کشور به ستاد از طریق سامانه‌های آنلاین گفت: با راه‌اندازی سامانه‌ها زمینه نظارت بر عملکرد و هزینه کردهای دهیاری‌ها نه تنها برای مدیران ستادی بلکه برای عموم مردم مهیا خواهد بود بنابراین باید تمام اقدامات وزارت کشور هوشمندسازی شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور؛ عبدالرضا رحمانی‌فضلی در نشست رییس، معاونان و مدیران کل سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور با تاکید بر اینکه تمامی امور عمرانی و زیربنایی شهرها، روستاها، شهرستان‌ها و استان‌ها مرتبط با معاونت عمرانی و سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌ها است، تاکید کرد: عملکرد این بخش می‌تواند نقش مهمی در رضایتمندی یا عدم رضایت مردم داشته باشد؛ چرا که این امور به صورت مستقیم با زندگی مردم در ارتباط است. وزیر کشور همچنین به نقش موثر معاونین عمرانی استانداری‌ها اشاره و اظهار کرد: معاونین عمرانی مقام اصلی هستند که باید در استانداری‌ها بر پروژه‌های کشور نظارت کنند و گزارش دهند و همچنین ضمن نظارت بر امور شهرداری‌ها و روستاها، پروژه‌های عمرانی این بخش‌ها را مورد ارزیابی و پیگیری قرار دهند. وی افزود: معاونین عمرانی استانداری‌ها با توجه به گستردگی پروژه‌های عمرانی و تنوع دستگاه‌های دخیل در این پروژه‌ها باید به عنوان هماهنگ‌کننده عمل کنند؛ همانطور که بخشی از امور شهری و روستایی در وزارت کشور دنبال می‌شود باید هماهنگی و ارتباط و همکاری میان دستگاه‌ها افزایش یابد تا در کنار هم و بدون موازی‌کاری پروژه‌های عمرانی به نحو احسن به پایان برسد. رحمانی فضلی همچنین به چالش‌های حوزه شهری اشاره کرد و گفت: گسترش شهرها و ساختمان‌سازی‌ها، آنچنان که باید، منطبق بر قواعد نیست و فرهنگ شهری با چالش‌هایی مواجه شده است. لذا سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌ها بایستی ضمن اعمال قوانین و مقررات، فرهنگ و زیست شهری را بازتعریف کند. رحمانی فضلی همچنین بر ضرورت اصلاح هرچه سریع‌تر اساسنامه سازمان‌های همیاری و نظارت بر آنها تاکید کرد و افزود: مدیران کشور باید با دل و جان کار کنند و در این مسیر وجدان خود را ملاک کار قرار دهند. وزیر کشور همچنین به اهمیت ارتباط دهیاری‌ها و شهرداری‌های کشور به ستاد از طریق سامانه‌های آنلاین اشاره کرد و گفت: با راه‌اندازی سامانه‌ها زمینه نظارت بر عملکرد و هزینه کردهای دهیاری‌ها نه تنها برای مدیران ستادی بلکه برای عموم مردم مهیا خواهد بود و در پیشبرد اهداف و برنامه‌های کلان بسیار موثر است.

سرمقاله

مداخله در قیمت‌گذاری

مجید اعزازی |
دبیر گروه راه و شهرسازی |

سال‌ها است که کارشناسان از پیامدهای منفی قیمت‌گذاری توسط دولت سخن می‌گویند و دولت را از این کار از طریق به‌کارگیری شیوه‌های تنبیهی و تعزیری منع می‌کنند. این دسته از کارشناسان در همین حال پیشنهاد کرده و می‌کنند که با اتخاذ سیاست‌های همسو و سازگار مالی و پولی آرامش را به فضای کلان اقتصاد بازگردانده و تورم را به عنوان عامل اصلی بی‌ثبات‌کننده بازارها مهار کند. بر اساس این دیدگاه، مکانیسم عرضه و تقاضا در بازارها تعیین‌کننده قیمت‌ها است و از همین رو، تنها وظیفه دولت، کنترل و نظارت بر سه شاخص اصلی اقتصاد کلان یعنی نرخ تورم، نرخ رشد و نرخ بیکاری از طریق به‌کارگیری سیاست‌های کلان و نه مداخله مستقیم در بازارها است.

تجربه چند دهه گذشته به خوبی بیانگر حقانیت این نکات کارشناسی مبنی بر لزوم عدم مداخله دولت در بازارها و در عین حال ضرورت ثبات بخشی به فضای کلی اقتصاد است. بررسی بازارهای خودرو و مسکن طی سال‌های گذشته، مثال‌های ملموسی از ضرورت عدم مداخله دولت در بازارها به دست می‌دهند. همه می‌دانند که مسکن به عنوان ضروری‌ترین و در عین حال خصوصی‌ترین کالای تولید داخل نیز از مداخله دولت در امان نمانده است. ساخت مسکن مهر در دولت‌های نهم و دهم اوج مداخله دولت در بازار مسکن بود که به دلیل اینکه تامین مالی این پروژه از منابع بانک مرکزی بود، منجر به افزایش پایه پولی و در پی آن جهش تورم شد و پیامدهای مخربی را برای اقتصاد کلان به وجود آورد. این طرح در پی جهش قیمتی مسکن در سال ۸۶ که ناشی از رشد نرخ تورم بود، مطرح و اجرایی شد. اجرای این طرح با نقص‌های متعددی همراه و بخش قابل توجهی از واحدهای مسکونی این طرح فاقد امکانات زیرساختی بوده و به همین دلیل نیز تاکنون غیرقابل سکونت هستند و متقاضی ندارند، در عین حال، اجرای این طرح، نه تنها مشکل خانه‌دار شدن جمعیت هدف را هم بطور کامل حل نکرد که به افزایش تعداد خانه‌های خالی به ۲،۵ میلیون واحد مسکونی کمک کرد. در همین حال، شهروندان شاهد بودند که در پی نوسان‌های تورمی در سال ۹۷ که منشأ آن بازشدن فنر نرخ سرکوب شده ارز بود، قیمت مسکن هم جهش کرد و واحدهای مسکونی ساخته شده بدون هیچ گونه تغییری در هزینه نهایی تولید آنها به یک‌باره سه برابر شد. در واقع، در سال گذشته مکانیسم عرضه و تقاضای مسکن که در اثر نوسان‌های تورمی و ارزی حساس شده بود، فعال شد و ارزش مبادله‌ای آنها و نه هزینه نهایی تولیدشان مبنای معاملات مسکن قرار گرفت و در عرض چند ماه متوسط قیمت خرید یک متر واحد مسکونی از حدود ۴ میلیون تومان به بالای ۱۲ میلیون تومان رسید. بازار خودرو همچنین وضعیتی دارد. مشتری خودرو در شرایطی که بابت خرید تکنولوژی برتر خودروی خارجی باید تعرفه سنگین بپردازد و نمی‌تواند این هزینه را تحمل کند، به سوی خودروسازهای داخلی متمایل و مجبور می‌شود در سال ۹۷، خودروهایی که با نرخ‌های سال ۹۶ تولید شده‌اند را با سه برابر قیمت خریداری کنند. در واقع اینجا هم مکانیسم عرضه و تقاضا، ارزش مبادله‌ای و نه هزینه نهایی تولید خودرو را ملاک قرار داده و می‌دهد و اشکالی هم ندارد و نمی‌تواند داشته باشد. چون ارزش کالاها در مبادله تعیین می‌شود و هیچ دولتی نمی‌تواند از این قاعده تخطی کرده یا آن را دور بزند. بنابراین کاری که دولت‌ها باید انجام می‌دادند و بدهند، جلوگیری از جهش‌های تورمی است.

با وجود چنین تجربه‌های عینی، قائم مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی اعلام کرده که «اخیرا سامانه اعلام قیمت ۱۰۰ قلم کالای اساسی را فعال کرده‌ایم که در چارچوب آن مردم می‌توانند از قیمت‌های قابل قبول دولت باخبر شوند. در این سامانه پایین‌ترین نرخ موجود در بازار و همچنین بالاترین نرخ اعلام شده است و در کنار آن یک قیمت عرف نیز در اختیار مردم قرار می‌گیرد. قیمت قابل قبول دولت همان قیمت عرف است که مردم باید بدانند در صورت مواجه شدن با نرخی بالاتر از قیمت عرف، واحد صنفی مربوطه گرانفروشی می‌کند. به گفته مدرس خیابانی، با امکانی که در این سامانه قرار گرفته مردم می‌توانند به محض مواجه شدن با گرانفروشی گزارش آن را ثبت کرده و واحد صنفی متخلف را معرفی کنند.»

در اینجا چند سئوال مطرح می‌شود، اینکه قیمت «عرف» چیست و بر اساس چه معیار و ملاکی تعیین می‌شود؟ آیا قیمت عرف، میانگین قیمت‌ها است؟ و... اما پاسخ این سئوالات و سئوالاتی از این دست معلوم نیست. در عین حال، این اظهارات متناقض نیز هستند. گفته شده که پایین‌ترین و بالاترین قیمت‌ها در این سامانه ارایه می‌شود، اما اگر قیمتی بالاتر از قیمت «عرف» باشد، گرانفروشی محسوب می‌شود! معنای این اظهارات چیزی جز این نیست که دولت قیمت‌گذاری می‌کند و قیمت دولتی را قیمت عرف معرفی می‌کند. بی‌گمان، همانطور که بارها و بارها تجربه شده، پیامدهای این دسته از رویکردها نه تنها مانع افزایش قیمت‌ها نخواهد شد که بازار سیاهی در کنار بازار رسمی شکل خواهد گرفت و ارزش مبادله‌ای کالا را هم برای مردم نیازمند بیشتر خواهد کرد.

گزارش

رفع مشکلات بازار اجاره با سرمایه‌گذاری در مسکن

معاون امور اقتصادی وزارت اقتصاد گفت: رفع مشکلات موجود در بازار اجاره نیازمند اتخاذ راهکارهای بلندمدت است و برای ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا در این بازار باید سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و عرضه را تقویت کرد. از این رو تاسیس شرکت‌های اجاره‌داری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بخش اجاره می‌تواند از راهکارهای ساماندهی بازار اجاره مسکن باشد. محمدعلی دهقان‌دهنوی در گفت‌وگو با ایلنا با اشاره به آخرین تصمیمات درباره طرح وزارت اقتصاد برای ساماندهی بازار اجاره مسکن اظهار داشت: هر چند که فصل اجاره در تابستان رو به اتمام است اما این طرح در حال حاضر در مراحل بروکراسی اداری است و هنوز در سطحی مطرح نشده که تایید یا رد شود در هر حال این طرح هفته آینده مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. معاون امور اقتصادی وزارت اقتصاد افزود: رفع مشکلات موجود در بازار اجاره نیازمند اتخاذ راهکارهای بلندمدت است و برای ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا در این بازار باید سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و عرضه را تقویت کرد. از این رو تاسیس شرکت‌های اجاره‌داری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بخش اجاره می‌تواند از راهکارهای ساماندهی بازار اجاره مسکن باشد. دهقان‌دهنوی با اشاره به اتخاذ راهکارهای کوتاه‌مدت برای ساماندهی بازار اجاره مسکن گفت: در کنار اجرای برنامه‌های بلندمدت و میان مدت، پیشنهاد اجرای راهکار کوتاه‌مدت را ارایه دادیم. بطور قطع نمی‌توان با راهکارهای مناسب بازه زمانی کوتاه، مشکلات موجود را برطرف کرد اما هدف وزارت اقتصاد از ارایه این راهکارها تسهیل شرایط در بازار اجاره برای موجران و مستاجران است. وی با اشاره به نرخ بالای تبدیل ودیعه به اجاره در بازار مسکن گفت: نرخ تبدیل ودیعه به اجاره در نظام موجود بازار مسکن، عدد بالایی است بطوری که در حال حاضر هر یک میلیون تومان ودیعه با ۳۰ هزار تومان به اجاره تبدیل می‌شود که این رقم در ۱۲ ماه سال به ۱۶۰ هزار تومان می‌رسد و به عبارت دیگر نرخ تبدیل ودیعه به اجاره ۳۶ درصد است. معاون وزیر اقتصاد ادامه داد: از این رو وزارت اقتصاد پیشنهاد راه‌اندازی صندوقی را داده که با جذب سرمایه‌ها این تبدیل را با نرخ کمتری برای مستاجران محاسبه کند و نرخ تبدیل ودیعه به اجاره در این صندوق به حدود ۲۲ تا ۲۴ درصد می‌رسد. دهقان‌دهنوی اظهار کرد: نتیجه راه‌اندازی صندوق این خواهد بود که وقتی موجر از مستاجر تقاضای ۵۰ میلیون رهن یا ۱.۵ میلیون تومان اجاره را دارد، مستاجر می‌تواند ۵۰ میلیون تومان را از صندوق به عنوان رهن به موجر ارایه دهد و به جای اینکه ۱.۵ میلیون اجاره بپردازد، ۸۰۰ هزار تا یک میلیون تومان به صندوق بابت برداشت ۵۰ میلیون تومان واریز کند. وی با تاکید بر اینکه نمی‌توان گفت سرمایه‌گذاری در این صندوق، ارایه تسهیلات محسوب می‌شود، گفت: در واقع این یک قرارداد سه جانبه بین موجر، مستاجر و صندوق است تا ریسکی هم برای صندوق نداشته باشد. معاون وزیر اقتصاد درباره اجرای این طرح در بانک‌های تجاری و تخصصی گفت: کلیات طرح که به تصویب برسد هر بانک متقاضی می‌تواند نسبت به راه‌اندازی این صندوق اقدام کند اما از آنجایی که بانک مسکن، بانک عامل در این حوزه است نسبت به اجرای این برنامه در اولویت قرار دارد. وی با اشاره به امکان سوءاستفاده عده‌ای از این صندوق برای انجام اقداماتی به غیر از استفاده از آن در بازار اجاره تاکید کرد: ممکن است صندوق محلی برای سوءاستفاده افراد باشد و برای استفاده از آن نسبت به انعقاد قراردادهای صوری اقدام کنند. بنابراین همچنین با توجه به کمبود منابع بانکی پیشنهاد ما این بوده است که اولویت استفاده از منابع صندوق برای اجاره واحدهای کم متراژ یا قراردادهایی که برای تمدید به امضا می‌رسند، باشد. دهقان‌دهنوی با اشاره به پروسه تصویب و اجرای این طرح گفت: اگر ستاد اقتصادی دولت این طرح را مورد تصویب قرار بدهد، پس از آن جزییات را باید بانک عامل طراحی کند و به تایید بانک مرکزی برسد و پس از طی این پروسه امکان اجرای طرح وجود دارد اما به نظر می‌رسد امکان اجرای این طرح در نیمه دوم سال وجود دارد.

خبر

معاون حقوقی رییس جمهوری عضو شورای ملی سیاست‌گذاری شد

هیات دولت، با عضویت لعیا جنیدی معاون حقوقی رییس جمهوری در شورای سیاست‌گذاری ملی و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی در زمینه مالکیت معنوی موافقت کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر هیات دولت، با تصویب هیات دولت، لعیا جنیدی معاون حقوقی رییس جمهوری به ترکیب شورای سیاست‌گذاری ملی و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی در زمینه مالکیت معنوی افزوده شد. بر این اساس، هیات وزیران در جلسه بیست و هفتم مرداد ۱۳۹۸ به پیشنهاد معاونت حقوقی رییس جمهوری با الحاق معاون حقوقی رییس جمهوری به ترکیب شورای سیاست‌گذاری ملی و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی در زمینه مالکیت معنوی موافقت کرد. شورای سیاست‌گذاری ملی با مسوولیت وزیر دادگستری و عضویت چندین وزارتخانه و دستگاه دولتی با هدف سیاست‌گذاری ملی و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی در زمینه مالکیت معنوی و اجرایی کردن برنامه‌های همکاری با سازمان جهانی مالکیت معنوی فعالیت می‌کند.

برجام

پیشنهاد میانجی فرانسوی برای احیای برجام

بسته جبران خسارت اروپا

تعادل | محمدجواد ظریف در سفر اروپایی اخیری که به کشورهای فنلاند، نروژ، سوئد و فرانسه داشت، به نظر می‌آید که با دستان پر به کشور بازمی‌گردد؛ سفری که دستاورد آن احیای برجام است. سفر وزیر خارجه ایران به فرانسه و دیدار وی با ایمانوئل مکرون، در روز قبل از نشست سران گروه هفت، بیش از همیشه بازتاب داشت. چون این‌بار رییس‌جمهور فرانسه با پیشنهادهای جدیدی برای حفظ برجام و توقف ایران در کاهش تعهدات با وزیر امور خارجه کشور ما دیدار کرد.

طی روزهای گذشته و با انتشار خبر پیشنهادهای جدید مکرون برای ایران که در دیدار هفته گذشته خود با خبرنگاران آن را فاش ساخت، رسانه‌ها بدنبال محتوای این پیشنهادها بودند. روز چهارشنبه هفته گذشته خبرگزاری رویترز گزارش داد که یکی از پیشنهادات مکرون به ایران پرداخت جبران خسارت است. هر چند که میزان این جبران خسارت که قرار است از سوی کشورهای عضو اتحادیه اروپا پرداخت شود اعلام نشده است اما به نظر می‌رسد که یکی از راهکارهای این جبران می‌تواند پیش خرید نفت باشد. پیش از این، ایران اظهار کرده بود که اینستکس، ساز و کاری مالی که اتحادیه اروپا برای مقابله با تحریم امریکا راه‌اندازی کرده بود، بدون خرید نفت قابل قبول نیست.

همچنین از سوی دیگر، محمدجواد ظریف در گفت‌وگو با رسانه‌های اروپایی بخش‌هایی از پیشنهادات مکرون را نیز فاش ساخت. او در گفت‌وگویی که با یورونیوز داشت ضمن اظهار خوشحالی از اینکه مذاکرات خیلی خوبی با مکرون در پاریس داشته است گفت که ما با مکرون درباره این بحث کردیم که ایالات متحده چگونه می‌تواند (به برجام) برگردد و اینکه اروپا و جامعه بین‌الملل چگونه می‌توانند مستقل از ایالات متحده تعهدات خودشان را (به برجام) نگه دارند. او گفت که رییس‌جمهور مکرون تلاش حداکثری خودش را می‌کند. شرکای ما در اروپا مجبور هستند نه فقط درباره ایران بلکه اینکه چگونه می‌خواهند با ایالات متحده برخورد داشته باشند تصمیم بگیرند. ظریف با پیشنهادات مکرون راهی ایران شده است و آن‌طور که او در حساب توییتری خود نوشته است قرار است بعد از اقامت کوتاه در ایران به ژاپن، چین و مالزی سفر کند. آیا این سفر او در راستای پیشنهادات مکرون است؟ باید منتظر ماند و دید.

مصاحبه ظریف با خبرگزاری فرانسه را در صفحه ۲ بخوانید.

رهبر معظّم انقلاب دبیر کل مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) را منصوب کردند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حکمی حجت‌الاسلام والمسلمین رمضانی را به عنوان دبیر کل مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) منصوب کردند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری متن حکم رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ رضا رمضانی دام‌توفیقه

به پیشنهاد اعضای محترم شورای عالی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)، جنابعالی را که از تعهد و سوابق علمی و تجربه طولانی فعالیت در خارج از کشور بهره‌مند هستید، به عنوان دبیر کل آن مجمع منصوب می‌کنم. امید است با رویکرد تحول‌گرا و متناسب با شرایط حساس بین‌المللی و جایگاه مهمّ پیروان اهل‌بیت علیهم‌السلام و نیز با استفاده از نیروهای فکری، جوان، کارآمد و مجرّب و نیز ارتباط موثر با علماء و اندیشمندان و به ویژه اعضاء محترم شورای عالی و مجمع عمومی در نشر معارف اسلام ناب و وحدت امّت اسلامی موفق و موید باشید. لازم می‌دانم از زحمات و تلاش‌های مخلصانه و دیرپای جناب حجت‌الاسلام آقای اختری در مدیریت مجمع محترم تشکر نمایم.

توفیق همگان را در انجام وظایف محوله از حضرت حق مسألت دارم.

سیدعلی خامنه‌ای

روی موج خبر

■ رییس جمهوری دوقانون مصوب مجلس را برای اجرا ابلاغ کرد؛ پاد |

رییس جمهوری، دو قانون مصوب مجلس را برای اجرا به وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و راه و شهرسازی ابلاغ کرد. بر این اساس، در اجرای اصل یکصدوبیست‌وسوم قانون اساسی، رییس جمهوری «قانون تفسیر ماده (۳۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» را جهت اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی و همچنین «قانون تصویب سندهای الحاقی (پروتکل‌های) مربوط به اصلاح بند «الف» ماده (۵۰) و ماده (۵۶) کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی» را جهت اجرا به وزارت راه و شهرسازی ابلاغ کرد.

■ برگزاری چهارمین جلسه دادگاه پرونده جدید پتروشیمی؛ ایسنا |

چهارمین جلسه رسیدگی به پرونده جدید پتروشیمی دیروز در شعبه سوم دادگاه ویژه رسیدگی به جرایم اخلالگران و مفسدان اقتصادی برگزار شد. قاضی مسعودی‌مقام در ابتدای جلسه اظهار کرد: ادله اختصاصی متهم ردیف هفدهم با اتهام معاونت در جرم با متهم ردیف هفتم در خصوص فروش ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ تن مواد اولیه پتروشیمی در بازار آزاد و سود ۲ تا ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان به نام مجید ابرازه قرائت می‌شود. وی افزود: متهم به دستور حامد مقدم مواد اولیه شرکت‌ها را در بازار آزاد به فروش می‌رسانده است و مجید ابرازه در اقاریر خود اقرار کرده که ۲۰۰۰ تن بوده و مبالغ حاصل از فروش مواد اولیه را به حساب حامد مقدم واریز می‌کرده است. متهم ابرازه در دفاعیات خود اظهار کرد: بنده هیچ‌گونه اختیاری در تصمیم‌گیری و فروش مواد پتروشیمی نداشتم. من فقط یک کارمند حقوق‌بگیر بر اساس عرف بودم و نقشی در تخلفات نداشتم.

■ کانادا رفاه ۴۰۰ هزار ایرانی را گروگان اهداف سیاسی کرده است؛ ایسنا |

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان، اظهارات اخیر وزیر خارجه کانادا در مورد مذاکرات با ایران برای ارایه خدمات کنسولی به ایرانیان مقیم آن کشور را متناقض، نوعی فرار از مسوولیت و غیرقابل قبول عنوان کرد. سیدعباس موسوی با اشاره به مشکلات عدیده ایرانیان مقیم کانادا در زمینه مسائل کنسولی و درخواست آنها از دولت کانادا جهت همکاری با دولت ایران جهت رفع این مشکلات گفت: اگرچه ایران حداکثر تلاش خود را در ۷ سال گذشته برای ارایه تسهیلات کنسولی به شهروندان ایرانی مقیم کانادا فراهم کرده است ولی آنها برای دریافت این تسهیلات همچنان به خاطر مخالفت ناموجه دولت کانادا مجبور می‌شوند برای دریافت خدمات کنسولی با تحمل مشقات و هزینه‌های زیاد راهی کشورهای دیگر شوند. اخیرا وزیر امور خارجه کانادا در پاسخ به طومار پارلمانی ایرانیان کانادا برای تجدید رابطه ایران و کانادا و بازگشایی سفارت‌های دو کشور که نزدیک به ۱۶ هزار نفر از سراسر کانادا امضا کرده بودند با طرح برخی از ادعاها اعلام کرد: تا زمانی که مریم ممبینی (همسر کاووس سیدامامی) نتواند از ایران خارج شود هر گونه مذاکره‌ای با ایران درباره بازگرداندن ایشان به خانه خود، کانادا، خواهد بود.

■ نفتکش ایرانی آدریان دریا به سمت ترکیه تغییر مسیر داد؛ تسنیم |

نفتکش ایرانی آدریان دریا ۱ غروب روز جمعه مسیر خود را از کالاماتای یونان به سمت مرسین ترکیه عوض کرد. تخمین زده می‌شود این نفتکش در ۳۱ آگوست به مرسین برسد. نفتکش ایرانی آدریان دریا در جولای در جبل‌الطارق توقیف و روز یکشنبه بارد درخواست امریکا مبنی بر نگه داشتن این کشتی توسط مقامات محلی جبل‌الطارق، آزاد شد. اطلاعات ردیابی کشتی‌ها نشان می‌داد که نفتکش آدریان دریا آخرین بار به سمت یونان حرکت می‌کرده ولی نخست‌وزیر یونان اعلام کرد این کشتی عازم این کشور نیست. تهران اعلام کرد هر گونه اقدام امریکا برای توقیف دوباره این کشتی پیامدهای سنگینی خواهد داشت.

رییس جمهوری در مراسم تجدید میثاق هیات دولت با آرمان‌های امام راحل:

از پیچ تاریخی کنونی عبور خواهیم کرد

گروه ایران |

رییس جمهور و اعضای هیات دولت دیروز همزمان با هفته دولت با حضور در مرقد بنیانگذار جمهوری اسلامی با آرمان‌های بلند امام خمینی (ره) تجدید میثاق کردند. مراسمی که در جریان آن روحانی با نثار تاج گل، به مقام والای معمار کبیر انقلاب، ادای احترام کرد و با بازخوانی مسیری که انقلاب اسلامی از سال ۵۷ تا به امروز پیموده، تصویری از مهم‌ترین بایدها و نبایدهای کشور در شرایط حساس فعلی ارایه کرد. روحانی همچنین در این مراسم که سید حسن خمینی تولیت آستان مطهر امام خمینی(ره) نیز حضور داشت با قرائت فاتحه یاد و خاطره آیت‌الله هاشمی رفسنجانی رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام را گرامی داشت. رییس جمهوری با بیان اینکه همه توان دولت برای اجرای آرمان‌های انقلاب به کار گرفته می‌شود، گفت: «امروز روز حمایت بیشتر مردم از دولت و خدمت بیشتر دولت به مردم است و مطمئنا با وحدت دولت و ملت، از پیچ تاریخی کنونی عبور و دشمن را مایوس خواهیم کرد.» روحانی دیروز در مراسم تجدید میثاق اعضای دولت دوازدهم با آرمان‌های امام راحل در مرقد بنیانگذار کبیر انقلاب، ضمن گرامیداشت یاد امام راحل و شهیدان رجایی و باهنر و هفته دولت و با بیان اینکه سه مرحله نظام اسلامی، انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی در طول یک خط و مکمل یکدیگر هستند، اظهار داشت: گفتمان انقلاب اسلامی که امام بزرگوار برای ما به وجود آورد گفتمانی توأم با سعه صدر بود و همه اعتقادات، اندیشه‌ها و سلیقه‌ها را در خود جای می‌داد و در آن، فضا برای هیچ کس تنگ نبود و باید این گفتمان را با همه قدرت ادامه دهیم. رییس جمهوری با اشاره به اینکه در گفتمان انقلاب به‌طور عمده آرمان‌ها و آرزوهای کوتاه‌مدت و بلندمدت مد نظر بوده است، گفت: در جمهوری اسلامی آرمان‌های کوتاه و بلندمدت، راهبردها و برنامه‌ها و حتی اجرا تدوین شد و در گفتمان ایران عمدتاً مدیریت نظام اسلامی مطرح است، لذا آنهایی که فکر می‌کنند گفتمان انقلاب در برابر گفتمان جمهوری اسلامی ایران است راه اشتباه و خطایی را انتخاب کردند، این دو در طول یکدیگر هستند و در عرض هم قرار ندارند. رییس جمهور افزود: البته در بسیاری از موارد جمهوری اسلامی را با معیارهای انقلاب تطبیق می‌دهیم و اگر اصلاحاتی لازم است آن را انجام می‌دهیم. روحانی بالاترین مرتبه در نهضت، انقلاب و نظام جمهوری اسلامی را مرحله دولت‌سازی دانست و گفت: دولت‌سازی مرحله بسیار سختی است و بسیاری آن را بعد از فرهنگ‌سازی و تمدن‌سازی مرحله دوم در این راه می‌نامند. روحانی با بیان اینکه گفته امام راحل در این خصوص که میزان رأی ملت است، یک شعار و تظاهر به دموکراسی نیست، تصریح کرد: این گفته یک نظریه سیاسی، حقوقی و حتی فقهی بود و در حکومت اسلامی اداره جامعه با رأی و نظر مردم صورت می‌گیرد به همین دلیل است که انقلاب و نظام جمهوری اسلامی تا امروز مستحکم باقی مانده است. روحانی خاطرنشان کرد: نسل اول و دوم انقلاب بار مسوولیت نظام و اداره کشور را در روزهای سخت بر دوش داشتند و آینده نظام متعلق به نسل سوم و چهارم انقلاب است. ما نسل اول و دومی‌ها کم‌کم باید خانه را تمیز کرده و آن را به صاحب خانه که نسل سوم و چهارم هستند بسپاریم. لذا در این مقطع استفاده از ظرفیت نسل جوان و تحصیل کرده در اداره و مدیریت کشور یک ضرورت است. تا زمانی که انقلاب و نظام به مردم متصل است و با رأی مردم مشروعیت می‌یابد، هیچ گزندی نمی‌تواند این نظام را از پا درآورده یا تهدید کند.

◄ دولت آماده شنیدن انتقادات است

رییس جمهور اضافه کرد: ۳۰ سال از رحلت امام راحل می‌گذرد و نظامی که ایشان برپا کردند، نه تنها در برابر باد و باران مصون بوده، حتی در برابر توفان و سیل نیز مقاوم ایستاده است و نظام جمهوری اسلامی، ایرانی با قدرت را در منطقه حساس خاورمیانه به نمایش گذاشته است. تا زمانی که مردم با انقلاب و نظام و انقلاب با مردم باشد این نظام به کار خود ادامه خواهد داد.

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه امروز در شرایط بسیار سخت و پیچیده‌ای قرار گرفته‌ایم، گفت: در طول یک‌سال گذشته مردم در رنج و سختی بودند، اما همچنان مقاوم و استوار در برابر توطئه‌های بیگانگان ایستادگی کردند و امروز روز حمایت مردم از دولت و خدمت بیشتر دولت به مردم است. رییس جمهوری با تاکید بر اینکه دولت از انتقاد دلسوزانه استقبال و حمایت می‌کند، اظهار داشت: انتقاد از دولت بلامانع است و حتی در دولت یازدهم و دوازدهم انتقاد از دولت بی‌هزینه و حتی توأم با جایزه و تشویق بوده است. رییس جمهور با بیان اینکه انتقاد بی‌هزینه از آثار دولت یازدهم و دوازدهم است که برای همیشه باقی می‌ماند، گفت: بسیار سخت است که این آثار دولت یازدهم و دوازدهم را پس از این کسی بتواند تغییر دهد. رییس جمهور با بیان اینکه انتقاد به تنهایی کافی نیست و نیاز به دلسوزی هم داریم، تصریح کرد: نقد دلسوزانه غیر از تخریب کینه‌توزانه است. لذا پس از انتقاد همه باید برای اصلاح جامعه دست به دست هم دهیم و در این شرایط همدیگر را یاری کنیم تا به مقصد نهایی برسیم. روحانی خاطرنشان کرد: امام راحل تأکید داشتند که بار سنگین مسوولیت اداره کشور بر دوش دولت است و همه باید از آن حمایت کنند و رهبر معظم انقلاب نیز در دیدار اخیرشان با هیات دولت تأکید فرمودند که دولت در میدان است و بار اصلی مسوولیت را بر دوش دارد و همه باید از دولت حمایت کرده و دولت را یاری کنند. بدون تردید با وحدت و همدلی بین دولت و مردم و همه نخبگان به ویژه نسل جوان، از این پیچ تاریخی عبور کرده و دشمن را مأیوس خواهیم کرد.

◄ امید به آینده با همدلی

روحانی با تأکید بر اینکه وحدت، تلاش و ایستادگی همه مسوولان و مردم، دشمن را مأیوس می‌کند، گفت: توطئه دشمنان روزی به پایان می‌رسد که از ضربه زدن به نظام مأیوس شوند. لذا هدف بزرگ ما مأیوس کردن دشمنان است. رییس جمهور خاطرنشان کرد: امید به آینده بهتر مردم هدف دیگری است که آن را با قدرت پیگیری می‌کنیم و معتقدیم تا زمانی که امید وجود دارد، مسیر پیشرفت به خوبی ادامه خواهد یافت. روحانی افزود: با وجود اینکه فشار و سختی مردم در سال‌های اخیر بیشتر شده است اما این احساس وجود دارد که در ماه‌های اخیر مقداری از مشکلات مردم کاسته شده است. آمارهای دو ماهه اخیر و نیز آمار روز گذشته مرکز آمار، نشان می‌دهد که هم نرخ تورم ماهانه و هم تورم نقطه به نقطه نسبت به ماه‌های ابتدایی سال کاهش یافته است. اگر چه باید همچنان برای رفع مشکل تورم تلاش‌های خود را ادامه دهیم. رییس جمهور با تأکید بر اینکه دولت در شرایط کنونی همه توان خود را برای رفاه مردم به کار گرفته است، گفت: گاهی مشکلات ناشی از قصور و کوتاهی و گاهی ناشی از تقصیر و خطا ست. اما زمانی نیز به خاطر شرایط ناخواسته‌ای است که از سوی دشمن تحمیل می‌شود.

روحانی تصریح کرد: دولت همه توان خود را برای ایجاد روابط مناسب با جهان شرق و غرب به کار گرفته است اما یک دولت تازه کار ناشی باعث شد که زحمت فراوانی برای مردم ما و منطقه، حتی مردم خودش ایجاد شود.

رییس جمهور افزود: در این شرایط وجود مشکلات ناشی از تقصیر و قصور معنا ندارد، بلکه به خاطر تحمیل شرایط سخت از سوی دشمن برای ملت ایران است، لذا همه باید به این ویژگی توجه داشته باشیم و برای تغییر این شرایط ناخواسته در کنار یکدیگر تلاش کنیم.

روحانی با بیان اینکه جامعه قوی در کنار دولت قوی، دولت قوی در کنار رهبری قوی و رهبری قوی در کنار انقلاب قوی قرار دارد، خاطرنشان کرد: امروز با تضعیف دولت کسی تقویت نمی‌شود، بلکه این کار دشمنان را برای توطئه بیشتر ترغیب می‌کند. رییس جمهور در پایان سخنان خود اظهار داشت: امروز در کنار مرقد امام راحل عهد و پیمان می‌بندیم که راه خدمت به مردم را با گام‌های بلند و استوار ادامه دهیم. همچنین به ارواح مطهر شهیدان بهشتی، رجایی، باهنر، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و همه شاگردان، امام راحل و همه شهیدان و خادمان نظام درود می‌فرستیم و برای همه خدمتگزاران و همه کسانی که برای پایداری مسیر امام راحل تلاش می‌کنند و همچنین برای یادگار عزیز امام راحل استاد حوزه حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن خمینی و همه خانواده امام آرزوی توفیق می‌کنیم.

وزیر امور خارجه ایران:

برگشت امریکا به میز مذاکره غیر محتمل نیست

«امکان بازگشت ایالات متحده به میز مذاکره هرگز غیرمحتمل تصور نشده است.» این اظهاراتی است که رییس دستگاه دیپلماسی کشورمان در پاسخ به پرسش خبرنگار خبرگزاری فرانسه در خصوص دورنمای احتمالی مذاکرات برجامی عنوان می‌کند. اظهاراتی که نشان‌دهنده رویکرد ایران در پیگیری سیاست تنش‌زدایی در موضوعات مختلف در حوزه روابط بین‌الملل است و درست در نقطه مقابل تخریب‌هایی قرار دارد که هیات حاکمه امریکا در موضوع برجام دنبال می‌کند. محمد جواد ظریف در مصاحبه با خبرگزاری فرانسه گفت: رییس جمهور ماکرون و رییس جمهور روحانی چند هفته پیش با هم گفت‌وگوی تلفنی داشتند. هدف این گفت‌وگوها این بود که ببینیم چگونه می‌توان توافق هسته‌ای را از طریق عمل کردن اروپا به تعهداتش ذیل این توافقنامه حفظ کرد. رییس جمهور ماکرون هفته گذشته پیشنهاداتی را به رییس جمهور روحانی ارایه داد و ما معتقدیم که این پیشنهادات حرکت در مسیری درست است؛ هر چند تا رسیدن به هدف فاصله داریم. ما روز جمعه مذاکرات خوبی داشتیم و در نشست من با رییس جمهور ماکرون احتمالاتی را مورد بررسی قرار دادیم. در حال حاضر ایشان قصد دارد با شرکای اروپایی و سایر طرف‌های همکاری درباره اینکه از این به بعد چه باید کرد، گفت‌وگو کند.

وزیر خارجه کشورمان در این گفت‌وگو که از شبکه تلویزیونی پرس تی‌وی پخش شد، در پاسخ به سوالی در خصوص جزییات مطرح شده در این نشست گفت: برجام توافقنامه‌ای بود که نه با اعتماد کامل بلکه با بی‌اعتمادی متقابل مورد مذاکره قرار گرفت. بنابراین ما ابزارهای جبرانی در اختیار داشتیم و ایران این ابزارهای جبرانی را که در برجام پیش بینی شده بود، به کار گرفته است. ما از همان ابتدا گفته‌ایم که به مجرد اینکه اروپا اجرای تعهدات خود ذیل برجام را آغاز کند ایران نیز آماده خواهد بود از گام‌های که برداشته بازگردد. بقای برجام در گرو دو اصل بنیادین است یکی اینکه ایران اطمینان دهد که برنامه (هسته‌ای)اش صلح‌آمیز بماند و دیگری اینکه بقیه جهان روابط اقتصادی خود را به حالت عادی دربیاورند. به علت فشارهای امریکا و سیاست فشار حداکثری و اساساً تروریسمی که ترامپ دنبال می‌کند مردم ایران تحت فشار فوق‌العاده‌ای هستند چرا که اقدامات امریکا افراد غیرنظامی ایرانی را هدف قرار داده است و اروپا قادر نبوده به تعهدات خود در قبال برجام عمل کند و در حال حاضر ما به دنبال یافتن راه‌هایی هستیم که اروپا در حقیقت بتواند به تعهدات خود در این زمینه عمل کند و ما از گام‌هایی که برداشته‌ایم برگردیم.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما ظریف در ادامه گفت: برای ما مهم این است که قادر باشیم به تجارت با اتحادیه اروپا ادامه دهیم، بتوانیم فروش نفت خود را ادامه دهیم و پول آن را به کشور بازگردانیم. روشی که طرف‌های اروپایی در برجام به‌علاوه چین و روسیه که دو طرف غیراروپایی برجام هستند و بقیه جامعه بین‌المللی که قطعنامه ۲۲۳۱ از آنها خواسته شده روابط اقتصادی خود با ایران را به حالت عادی دربیاورند و اینکه آنها با یا بدون امریکا چه کاری می‌توانند انجام دهند چیزهایی است که ما درباره آن گفت‌وگو می‌کنیم. وی ادامه داد: از نگاه ما، امریکا مجبور به ترک میز مذاکره نشده است. ما میز مذاکره داشته و در حال حاضر هم داریم. هر سه ماه یک بار ما بر اساس برجام مذاکره می‌کنیم و مسائلی که برای ما مهم بوده را مورد بحث قرار دهیم. ایالات متحده قبلا در این مذاکرات مشارکت داشته است و حتی در دوره دولت ترامپ و تا آوریل ۲۰۱۸ هم این اتفاق افتاده است. اگر آنها جنگ اقتصادی و تروریسم اقتصادی خود را علیه ایران متوقف کنند، بازگشت آنها مورد استقبال قرار خواهد گرفت.

◄ اجرای دوباره برجام

وزیر امور خارجه کشورمان در پاسخ به این سوال که اگر اروپا به تعهدات خود عمل کند ایران حاضر است چه گام‌هایی در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای خود بردارد، گفت: ما خیلی علنی و به روشنی گفته‌ایم که در این صورت ما از تصمیمات اتخاذ شده خود در تاریخ هشت مه باز خواهیم گشت و بازگشت به اجرای کامل توافق هسته‌ای را از سر خواهیم گرفت. یعنی اقداماتی که بر اساس مفاد توافق انجام داده‌ایم و همچنین تصمیم به بازگشت به مواردی که در توافق آمده است که همه اینها منوط به عمل طرف‌های دیگر به تعهدات شان خواهد بود. ظریف در ادامه این مصاحبه افزود: ما از سرگیری مجدد عمل به تعهدات خود از سوی امریکا را نه تنها در قبال برجام بلکه در عمل به قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل غیر محتمل نمی‌دانیم. اما من فکر نمی‌کنم ایالات متحده امریکا در چنین موقعیت تعیین کننده‌ای باشد. من معتقدم اروپا و بقیه جامعه بین‌المللی اگر تصمیم به انجام چنین کاری بگیرند در حقیقت خواهند توانست دست به اقداماتی بزنند که لازمه تقویت توافق هسته‌ای است و این بدان معنا خواهد بود که مردم ایران باید از مزایای اقتصادی توافقنامه برخوردار شوند. ظریف درباره موضوع مذاکره با دولت امریکا گفت: امکان بازگشت ایالات متحده به میز مذاکره هرگز غیر محتمل تصور نشده است. ما میز مذاکره‌ای داریم که خیلی وقت است که وجود دارد و ایالات متحده امریکا خود میز مذاکره را ترک کرده است، ما گفت‌وگوهای خوبی در گذشته با امریکا داشته‌ایم ما مذاکرات به‌شدت گسترده‌ای داشته‌ایم. ما از مذاکره کردن خجالت نمی‌کشیم. ما طولانی‌ترین مذاکرات که یک کشور با امریکا داشته و گسترده‌ترین مذاکرات یک وزیر خارجه با وزیر خارجه امریکا را به مدت دو سال داشته‌ایم. بنابر این اگر ایالات متحده به تعهدات خود بازگردد و احترام به امضای خود را از سر بگیرد خیلی چیزها محتمل خواهد بود.

وی در پاسخ به سوالی درباره اینکه آیا موضوع برنامه‌های موشکی ایران و مسائل منطقه‌ای در گفت‌وگو با ماکرون مطرح شده است یا خیر گفت: من فکر می‌کنم برجام به اندازه کافی مورد مذاکره قرار گرفته است اما ما یقینا می‌توانیم درباره اینکه بهترین راه عملی کردن آن چیست بحث کنیم. درباره موشک‌ها و مسائل منطقه‌ای ما تصمیم گرفته‌ایم که این دو موضوع را در مباحث مربوط به برجام وارد نکنیم نه به این علت که ایران آماده این کار نیست بلکه در درجه اول غرب برای کاهش فروش تسلیحات نظامی خود در منطقه و پایان دادن به حمایت خود از کسانی که در تروریسم و تجاوزگری در منطقه ما مشارکت دارند آمادگی ندارد. بنابر این اجازه بدهید با برجام شروع کنیم ببینیم چه اتفاقی می‌افتد.

◄ حضور روحانی در اجلاس گروه ۷؟

وزیر امور خارجه کشورمان در پاسخ به سئوالی درباره اینکه آیا احتمال حضور روحانی در نشست گروه ۷ وجود دارد گفت: من از وجود دعوتنامه برای حضور رییس جمهور روحانی در نشست فردای گروه ۷ اطلاعی ندارم، اما رییس جمهور روحانی برای نشست مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک خواهد رفت و دیداری با رییس جمهور ماکرون و دیگر کشورهای اروپایی خواهد داشت. من مطمئنم که رییس جمهور ماکرون درباره ایران با همتایان خود گفت‌وگو خواهد کرد و این موضوع به خود ایشان مربوط می‌شود. ظریف در پاسخ به سوالی درباره آزادی نفتکش آدریان دریا گفت: مشکل این است که کشتی ما بدون هیچ مبنای حقوقی به درخواست ایالات متحده امریکا از طرف مقامات جبل‌الطارق توقیف شد. در حال حاضر ایلات متحده نشان داده که کشتی ما را در آبهای آزاد مورد آزار و اذیت قرار می‌دهد و مانع آزادی حمل و نقل دریایی شده است. این موضوع قابل تحمل نیست. ایالات متحده امریکا نمی‌تواند مانع کشتیرانی قانونی ایران شود. نفت ما از سوی هیچ کسی تحریم نشده است و تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه طرف ثالث در قبال ایران کاربردی ندارد. ما گفته‌ایم که این کشتی به مکانی که به عنوان مقصد آن در نظر گرفته شده نمی‌رفته است و ما مقصد آن را اعلان نخواهیم کرد چون ایالات متحده امریکا در فعالیت‌های اقتصادی ما خرابکاری می‌کند. همانطوری که می‌دانید امریکا علیه ملت ما مبادرت به تروریسم اقتصادی می‌کند و ما اجازه نخواهیم داد که تروریست‌ها به اهداف خود برسند. وزیر خارجه کشورمان در پاسخ به سوالی درباره رویارویی نظامی ایران و امریکا گفت: ما نه به دنبال رویاروی نظامی هستیم و نه آغازگر آن خواهیم بود. اما همانطوری که گفته‌ایم از خود دفاع خواهیم کرد و این روشن است که آوردن ناوهای دریایی به خلیج فارس که مایه نگرانی بسیار کوچکی هستند به منطقه‌ای که مملو از کشتی‌های تجاری است به ارتقای امنیت کمک نخواهد کرد و به ناامنی منجر شده و احتمال وقوع حادثه در منطقه خلیج فارس را افزایش خواهد داد. بنابر این ما توصیه می‌کنیم کسانی که به امنیت علاقه دارند دست به اقدامی نزنند که دقیقا نتیجه عکس در پی داشته باشد.

وزیر امور خارجه کشورمان در پاسخ به این سوال که ارزیابی‌اش از نتیجه احتمالی نشست گروه ۷ چیست و اینکه آیا پیش‌بینی می‌کند که با مقامات دولت ترامپ در واشنگتن دیدار کند گفت: من انتظار ندارم که به واشنگتن بروم. اما نمی‌توانم درباره نتایج نشست گروه ۷ هم نظر بدهم و این موضوع مربوط به کسانی است که در نشست گروه ۷ شرکت می‌کنند چون ما بر اساس چیزی که دیگران باید انجام دهند درباره سیاست خارجی خود تصمیم نمی‌گیریم. الزاماتی وجود دارد که خیلی هم برای ما مهم و لازم است که عملی شوند. وقتی این الزامات عملی شد ما گام‌های بعدی مان را برمی‌داریم.

چهره‌ها

۲۰۰ هزار میلیارد تومان به تامین کالاهای ضروری اختصاص یافت

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه عملکرد دولت در هزینه کرد ۱۴ میلیارد دلار جهت تأمین کالاهای اساسی رضایت‌بخش نبود گفت: مجلس ۲۰۰ هزار میلیارد تومان دیگر برای تأمین اقلام ضروری مردم اختصاص داد. به گزارش تسنیم، سید کاظم دلخوش دیروز با انتقاد شدید از نحوه عملکرد دولت در موضوع هزینه کرد ۱۴ میلیارد دلاری که برای تأمین کالاهای اساسی در نظر گرفته شده بود اظهار داشت: مجلس برای جبران ناعدالتی‌های پیش آمده ۲۰۰ هزار میلیارد تومان دیگر برای این کار اختصاص داد. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس برخورد با مفاسد اقتصادی که در کشور اتفاق می‌افتد را لازم و ضروری خواند و عنوان کرد: این عمل کاری خوب و به‌جاست اما سودی به حال مردم ندارد و به عقیده بنده در درجه نخست باید جرم‌هایی که در حیف و میل ۱۴ میلیارد دلار اعتبار تأمین کالاهای اساسی اتفاق افتاده مورد پیگیری قرار گیرد. نماینده مردم صومعه‌سرا در مجلس برخورد با عوامل فساد را به صورت ریشه‌ای مورد تأکید قرار داد و تصریح کرد: منابع مالی و اعتباراتی که ابتدای امسال توسط مجلس برای تأمین کالاهای اساسی در نظر گرفته شد اموال مردم و بیت‌المال بود بنابراین بی‌مدیریتی در نحوه توزیع آن به هیچ عنوان قابل گذشت نیست.

دلیلی ندارد از هر کسی حمایت کنیم

محمدعلی افشانی، عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی با بیان اینکه وقتی مردم قدرت انتخاب نداشته باشند، نتیجه‌اش فساد و رانت و اختلاس است، خطاب به اعضای حزب اعتماد ملی استان فارس گفت: مراقب باشید در انتخابات، برای هر کسی هزینه نکنید، از داوطلبان سالم و توانمند که به منافع مردم می‌اندیشند و دنبال فساد و رانت نیستند حمایت کنید. دلیلی ندارد از هر کسی حمایت کنیم. به گزارش روابط عمومی حزب اعتماد ملی، افشانی در دیدار با اعضای حزب اعتماد ملی منطقه فارس اظهار کرد: فکر نکنید آنهایی که در مسندهای قدرت نشسته‌اند از شما بیشتر می‌فهمند، شرکت و حمایت از نهاد انتخابات وظیفه ماست. دشمنان ما دنبال نقطه ضعف هستند. ممکن است به خاطر شرایط موجود، مردم از مسوولان رویگردان باشند، اما ملت ایران ملت آگاهی است. افشانی گفت: ما نمی‌توانیم بگوییم، در انتخابات شرکت نمی‌کنیم، تأیید افراد دارای صلاحیت در هر شرایطی به‌ویژه شرایط فعلی کشور وظیفه و پذیرش حق مردم است. عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی ادامه داد: مهم‌ترین تفاوت انسان با سایر موجودات قدرت انتخاب اوست. اگر مردم بتوانند بین خوبان بهترین را انتخاب کنند، قطعا سرنوشت بهتری خواهند داشت. وقتی مردم قدرت انتخاب نداشته باشند، نتیجه‌اش فساد و رانت و اختلاس است.

مرکز پژوهش‌های مجلس با بررسی دلایل فقر پایدار در ایران پیشنهاد داد

۹ راهکار خروج از فقر

گروه اقتصاد کلان |

آن‌گونه که مرکز پژوهش‌های مجلس ایران درباره وضعیت فقر در ایران گزارش داده است موضوع فقر تنها با وضع قوانین و مقررات حل نخواهد شد. وضعیت فقر در اقتصاد بستگی زیادی به متغیرهای اقتصاد کلان دارد. مثلا آنکه رکود، بیکاری و تورم باعث افزایش فقر خواهد شد. از دست دادن شغل به عنوان مهم‌ترین منبع درآمد دهک‌های پایین درآمدی باعث افزایش فقر شده و تورم هزینه دستیابی به نیازهای اولیه را برای دهک‌های پایین درآمدی افزایش خواهد داد.

به گزارش تعادل، فقر و متغیرهای مربوط به آن از جمله متغیرهای مهم اقتصادی هستند که نه‌تنها ابعاد اقتصادی، بلکه ابعاد اجتماعی آن نیز دارای اهمیت بسیاری است. بررسی وضعیت فقر و در کنار آن توزیع درآمد همانند هر متغیر اقتصادی دیگر دارای اهمیت بوده و سیاست‌گذار با به دست آوردن اطلاعات کافی درخصوص آن، باید در جهت سیاست‌گذاری مناسب گام بردارد.

آنچه موضوع فقر را با اهمیت‌تر از برخی متغیرهای اقتصادی می‌سازد، ابعاد اجتماعی آن است. افزایش نرخ فقر یا حتی بدتر شدن وضعیت توزیع درآمد (در شرایطی که نرخ فقر با افزایش مواجه نبوده)، موجب افزایش نارضایتی اجتماعی شود. از این رو است که پرداختن به موضوع فقر و توزیع درآمد از اهمیت بالایی برخوردار است.

ایران از جمله کشورهایی است که به لحاظ نرخ فقر وضعیت مناسب‌تری نسبت به برخی کشورهای در حال توسعه یا کمتر توسعه‌یافته با نرخ‌های فقر مطلق ۳۰ تا ۴۰ درصد دارد، اما همچنان موضوع فقر مطلق در آن مطرح است. براساس برآورد مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، نرخ فقر در سال ۱۳۹۶ به‌طور متوسط در کل کشور ۱۶ درصد بوده است که هرچند نسبت به برخی کشورهای در حال توسعه در وضعیت بهتری قرار دارد، اما نیازمند آن است که به دلایل ایجاد فقر و همچنین راهکارهای قانونی برای کاهش فقر پرداخته شود. ازهمین‌رو مرکز پژوهش‌های مجلس به‌طور خلاصه در گزارشی به تشریح دلایل پایداری فقر در کشور پرداخته و برخی پیشنهادهای قانونی برای کاهش آن را توضیح داده است.

در این گزارش در توضیح دلایل فقر نظام‌یافته در کشور آمده است: وجود فقر مطلق در یک کشور زمانی نگران‌کننده‌تر خواهد بود که اولا نرخ فقر در طول زمان و به عنوان مثال با چرخه‌های اقتصادی مانند دوران رشد اقتصادی کاهشی را تجربه نکند و ثانیا افراد گرفتار در فقر نتوانند بعد از گذشت مدت زمانی از فقر خارج شوند. این امر موجب پایداری فقر شده و یک بخش از جامعه برای مدت زمان طولانی فقیر خواهند بود که تبعات اجتماعی متعددی را در پی خواهد داشت.

پایین بودن تحرک درآمدی در دهک‌های پایین درآمدی

به‌طور کلی چنانچه تحرک درآمدی در کشوری بالا باشد به این معناست که افراد با استفاده از توانایی‌های خود می‌توانند در بازه زمانی مشخصی وضعیت خود را بهبود بخشند و به دهک‌های بالاتر منتقل شده و از فقر خارج شوند در این صورت فقر مقوله نگران‌کننده‌ای نیست. مطالعات مربوط به تحرک درآمدی در ایران نشان می‌دهد که تحرک درآمدی در دهک‌های پایین درآمدی به‌ویژه دهک ۱ و ۲ بسیار اندک بوده و به‌عبارتی احتمال اینکه خانواری در دهک ۱ و ۲ بتواند وضعیت خود را بهبود بخشند بسیار اندک است.

پس از بررسی مهم‌ترین عوامل جابه‌جایی خانوارها در دهک‌های درآمدی مشخص شد که مهم‌ترین عامل ورود افراد به ورطه فقر کاهش درآمدهای شغلی بوده است حال آنکه مهم‌ترین عامل خروج از فقر خانوارها افزایش درآمدهای متفرقه بوده است.

عواملی که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند عبارت‌اند از درآمد حاصل از شغل سرپرست خانوار، تعداد شاغلین در هر خانوار، بعد خانوار و درآمدهای متفرقه، شامل حقوق و مزایای بازنشستگی، حقوق خدمت وظیفه، درآمد حاصل از املاک، درآمد حاصل از حساب سپرده، سهام و بیمه (پس‌انداز)، درآمد حاصل از فروش مصنوعات ساخته شده توسط خانوار، کمک‌های دریافتی از سایر خانوارها و موسسات حمایتی و خیریه، دریافتی‌های انتقالی و یارانه بوده است.

از این رو وجود حمایت‌های بیرونی جهت خروج از فقر الزامی به نظر می‌رسد. لازم است پس از شناسایی گروه هدف حمایت‌هایی مناسب هر گروه طراحی شود. این حمایت‌ها می‌توانند به‌صورت مهارت‌آموزی جهت افزایش توانمندی، یارانه نقدی و غیرنقدی، رفع موانع قانونی، وام و... باشند.

وجود شاغلین با درآمد پایین

بررسی وضعیت فعالیت سرپرستان خانوار در سه دهک پایین درآمدی نشان می‌دهد که بیش از نیمی از سرپرستان خانوارها در سه دهک اول درآمدی شاغل هستند. لیکن داشتن شغل امکان خروج آنها را از فقر فراهم نکرده است.

باوجود آنکه تعداد موقعیت‌های شغلی بالغ بر چند هزار شغل می‌شود با این حال تمرکز بسیار بالایی در تعداد محدودی شغل وجود دارد. به گونه‌ای که در دهک اول شهری تنها در هفت موقعیت شغلی ۶۵ درصد افراد حضور دارند. این تمرکز بالا در تعداد بسیار محدودی شغل دو پیام دارد: اول آنکه در دهک‌های پایین تنوع مهارتی پایینی وجود دارد و همین امر سبب شده است تا موقعیت‌های شغلی به تعداد بسیار معدودی محدود شود و از طرف دیگر این تمرکز بالا به معنی عرضه بیشتر در موقعیت‌های شغلی خاص و در نتیجه احتمالا دستمزد پایین‌تر خواهد بود. از طرف دیگر این مشاغل نوعا مشاغل با مهارت ساده و بدون آموزش هستند. درنتیجه برای بهبود در وضعیت درآمدی دهک‌های پایین، آموزش‌های مهارتی از اولویت بالایی برخوردار است.

از سوی دیگر حضور فقرا در مشاغل غیررسمی و عدم بهره‌مندی آنها از قانون کار و نیز خدمات بیمه‌ای یکی دیگر از عواملی است که مانع از خروج آنها از فقر می‌شود. نبود نظام متناسب‌سازی مهارت‌های مورد نیاز بازار با مهارت‌های آموزش داده شده در مراکز آموزشی رسمی و غیررسمی، تجمع بالای فقرا در شغل‌هایی که به مهارت اندک نیازمندند یا بدون مهارت هستند و نیز سهم بالای جوانان بیکار با تحصیلات بالا در میان فقرا نشان از نبود نظام ارزیابی مهارت‌ها و تشخیص نیازهای بازار کار است.

همچنین عدم توجه به کیفیت آموزش‌های رسمی و غیررسمی، ضعف در مکانیسم‌های نظارت و ارزیابی اثربخشی در طرح‌های حمایتی و اشتغال‌زایی، نبود برنامه‌ریزی مرکزی در زمینه فعالیت‌های حمایتی، اشتغال‌زایی و کاهش فقر و... نیز موثرند.

به نظر می‌رسد که تعدد دستگاه‌های متولی کاهش فقر امر کاهش فقر در ایران را با سختی مواجه کرده است. وجود یک برنامه‌ریزی مرکزی بلندمدت که به تقسیم وظایف و جلوگیری از همپوشانی فعالیت‌های حمایتی توسط دستگاه‌های مختلف و هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی بینجامد می‌تواند از هدررفت منابع صرف شده در زمینه کاهش فقر کاسته و به افزایش بازدهی فعالیت‌ها بینجامد.

دسترسی نامتوازن به تسهیلات بانکی

در ایران دسترسی به خدمات مالی با وجود توسعه سخت‌افزاری مناسب و قابل رقابت با کشورهای توسعه‌یافته، به نحوی نامتوازن توسعه‌یافته است. برای مثال میزان استفاده از تسهیلات بانکی میان دهک‌های مختلف درآمدی تفاوت چشمگیر دارد. از دلایل این امر می‌توان به دیوانسالاری پرپیچ و خم و بار سنگین قوانین و مقررات نامساعد و اضافی در نظام بانکی کشور، هزینه‌های بالای عملیات پایش و دشواری‌های تهیه وثایق اشاره کرد که همگی موارد ذکر شده، سادگی و سهولت دسترسی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند.

همچنین می‌توان به مهاجرت‌های نامناسب و برنامه‌ریزی نشده درون کشوری و برون کشوری، بالا رفتن نرخ شهرنشینی، خروج افراد متخصص و تحصیلکرده از کشور و ورود نیروی کار ساده و ارزان به کشور، رشد جمعیت با سن بالای ۵۵ سال که نیازمند خدمات بازنشستگی و بیمه‌ای هستند، نرخ رشد بالای جوانان در سن کار بیکار یا خارج از بازار کار، افزایش ناگهانی و بیرویه نرخ ارز و انتظارات تورمی حاصل از آن و عدم توجه به ارتقا سطح اقتصادی و اجتماعی مناطق در افزایش ضریب دسترسی به زیرساخت‌های اساسی و همچنین عدم آینده‌نگری و برنامه‌ریزی مناسب برای کاهش اثرات نامطلوب برخورد با تکانه‌های خارجی احتمالی اشاره کرد.

در بخش دیگری از این گزارش درباره پیشنهادهای اجرایی برای خروج از فقر و کاهش فقر و محرومیت، نیز آمده است: پس از مروری بر دلایل پایداری فقر در اقتصاد ایران، می‌توان به ارایه پیشنهادهایی در جهت کاهش فقر پرداخت. در ادامه به‌طور خلاصه به برخی از پیشنهادها پرداخته می‌شود.

طراحی و اجرای سند کاهش فقر

یکی از این پیشنهادها طراحی و اجرای سند کاهش فقر است. هدف از تدوین سند راهبردی کاهش فقر، هماهنگ‌سازی دستگاه‌ها برای رسیدن به اهداف قابل دسترسی از طریق برنامه‌های کارشناسی شده کاهش فقر است.

تدوین این سند در ایران می‌تواند اهدافی از این قبیل را محقق سازد: اهداف مورد اتفاق دستگاه‌ها در مقابله با فقر را مشخص کند، ارزیابی از سیاست‌های کاهش فقر را فراهم کند، به تخصیص بهینه منابع کمک کند، از همپوشانی فعالیت‌ها جلوگیری به‌عمل آورد.

ادغام سند راهبردی کاهش فقر در لایحه بودجه، شیوه تضمین اجرای آن است.

بودجه سالانه که شامل الزامات اجرایی و حقوقی و منابع اجراست، پیوند مناسبی بین راهبرد و اجرا ایجاد می‌کند. همچنین بودجه به‌دلیل شفافیت و بررسی‌های عملکردی توسط نهادهای ناظر، می‌تواند ضمانت اجرایی سند راهبردی کاهش فقر را فراهم آورد.

یکی دیگر از این پیشنهادها، شواهدمحور شدن سیاست‌گذاری و اجرا است و منظور از شواهد محور شدن، استفاده درست از اطلاعات و تجربیات در برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت و ارزیابی است. استفاده از شواهد در فرایند منسجم نظارت و ارزیابی برای بهبود پروژه الزامی است.

یکی دیگر از این پیشنهادها هم مشارکت ذی‌نفعان در برنامه‌ریزی و نظارت است، تجربه اصلاح فرآیندها با مشارکت ذی‌نفعان نشان می‌دهد که مشارکت آنها می‌تواند کارآمدی برنامه‌ها را به‌شدت افزایش دهد. به عنوان نمونه، در تجربه اصلاح فرایند بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی، انجمن کارگران ساختمانی در بازطراحی فرایند بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی و ارزیابی ثبت‌نام‌کنندگان مشارکت کرد. این تغییر توانست دقت شناسایی برنامه را به‌شدت افزایش و هزینه‌های طرح را به‌شدت کاهش دهد.

همچنین یکی دیگر از پیشنهادات پیش‌بینی تکانه‌های احتمالی خارجی و برنامه‌ریزی برای مقابله با آنها تصمیمات شتاب‌زده و بدون مطالعه در زمان بحران ممکن است عواقب نامطلوبی را به دنبال داشته باشد. از آنجایی که کشور ما غالبا با تکانه‌های خارجی از جمله تحریم‌ها مواجه بوده است لازم است جنبه‌های مختلف از قبل مورد مطالعه قرار گرفته و دستورالعمل‌های مشخص برای مقابله با هر بحران تعیین شود تا از عکس‌العمل‌های شتابزده جلوگیری به عمل آید.

همچنین یکی دیگر از پیشنهادات «ایجاد اشتغال مولد» است. از آنجایی که نیروی کار تنها دارایی اکثر فقراست، افزایش درآمد فقرا از طریق ایجاد اشتغال مولد می‌تواند اصلی‌ترین راه مقابله با فقر باشد.

کاهش توان اشتغال‌زایی بخش‌های مختلف اقتصاد ایران از طریق کاهش فرصت‌های شغلی، افزایش نرخ بیکاری و از میان رفتن امکان کسب درآمد، کاهش نرخ مزد و گسترش فقر در میان شاغلین منجر به افزایش فقر شده است. در حال حاضر ترکیبی از نرخ بالای بیکاری و افزایش سهم اشتغال غیررسمی با مزدهای پایین از عوامل مهم بالا رفتن نسبت جمعیت زیر خط فقر در ایران است. به همین جهت شناسایی موانع رشد اشتغال و اعمال سیاست‌های مناسب برای تسریع آهنگ رشد اشتغال از جمله راهکارهای اساسی برای کاهش فقر خواهد بود.

این گزارش همچنین شناسایی فقرا و نیازهای آنها را یکی دیگر از پیشنهادات اجرایی برای خروج از فقر و کاهش فقر و محرومیت دانسته و آورده است: با توجه به محدودیت منابع لازم است مبحث شناسایی به‌طور جدی دنبال شود.

همچنین درباره بهبود فضای کسب و کار نیز به عنوان پیشنهادی دیگر آمده است: بهبود فضای کسب و کار و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، امنیت و ثبات سیاسی، پایداری حقوق مالکیت، حفاظت از قراردادها، تضمین بازگشت اصل و سود سرمایه‌های خارجی از مهم‌ترین عوامل برای جلب اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، ایجاد شغل و کاهش فقر است چرا که در شرایط عدم اطمینان نسبت به چشم‌انداز اقتصادی کشور، با پرداخت وام نمی‌توان بنگاهی را به استخدام نیروی کار و افزایش ظرفیت‌های تولیدی هدایت کرد. کاهش تنش‌های داخلی و بین‌المللی و همکاری میان قوای مقننه، قضاییه و مجریه برای ایجاد اعتماد نسبت به ثبات اقتصادی و سیاسی در میان صاحبان سرمایه داخلی و خارجی ضروری است.

این گزارش درباره مهارت‌آموزی نیز چنین آورده است: در کنار آموزش‌های رسمی، مهارت‌آموزی به عنوان سیاستی برای توانمندسازی و خروج از فقر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. برنامه‌های مهارت‌آموزی به دنبال ارتقای سطح مهارت بیکاران و افزایش شانس یافتن شغل است. هماهنگی میان ارایه‌کنندگان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و توجه به نیازهای بازار کار در ارایه برنامه‌های مهارت‌آموزی جدید حایز اهمیت است. علاوه بر آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای، جوانان جویای کار به مهارت‌های نرم مانند روش‌های ایجاد ارتباط و توان حل مساله نیازمندند. کسب این مهارت‌ها به توان اشتغال آنان یاری می‌رساند.

در بخش دیگری از این گزارش آمده است: در برنامه‌های فقرزدایی لازم است به جنبه‌های مختلف فقر از جمله فقر آموزشی، فقر سلامت، فقر زیرساخت، فقر و محیط زیست پرداخت و همچنین علاوه بر افزایش ضریب دسترسی به زیرساخت‌های اساسی مانند آب و برق و سوخت و ارتباطات هم توجه کرد. همچنین پیوند دادن آن با ارتقای سطح اقتصادی و اجتماعی مناطق و تنوع‌بخشی شغلی و افزایش سطح درآمدها نیز باید مدنظر باشد. همچنین حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد برای تسهیل ارتباط میان جوامع محلی و نهادهای اجرایی در برنامه جامع کاهش فقر لازم بوده و پایش مداوم طرح‌های تسهیلات اعطایی اعم از حمایتی و اشتغال در جلوگیری از هدر رفت منابع و کاهش فقر نیز باید در دستور کار قرار گیرد.

اقدامات و تمهیدات مقرراتی مورد نیاز برای کاهش فقر

در حال حاضر در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مطالعات و مقدمات لازم برای تهیه سند کاهش فقر صورت گرفته و این وزارتخانه می‌تواند به عنوان متولی تهیه این سند و ارایه آن به هیات وزیران تعیین شود. در این سند وزارت رفاه باید مکلف شود هر سه ماه یک‌بار گزارشی از نحوه اجرا و همچنین عملکرد سند کاهش فقر را به هیات وزیران و مجلس شورای اسلامی ارایه دهد. منابع لازم برای اجرای سند کاهش فقر در بودجه سالانه و در ردیف‌های بودجه‌ای مجزا به تصویب رسیده و گزارش عملکرد این ردیف بودجه هر سه ماه یک‌بار ارایه شود.

شایان ذکر است که در سال ۱۳۸۴ هیات وزیران سندی با عنوان «سند کاهش فقر و هدفمندی یارانه‌ها» تصویب کرد ولی این سند به دلیل مشخص نبودن ابعاد دقیق مساله عملا متروک ماند.

بر این اساس، وزارت رفاه مکلف به محاسبه و انتشار متغیرهای مرتبط با فقر شد و مکلف شد سالانه گزارشی شامل عدد خط فقر، نرخ فقر، تعداد خانوارهای زیر خط فقر، مشخصات خانوارهای زیر خط فقر، درصد ورود و خروج خانوارها به زیر خط فقر، مشخصات خانوارهای خارج شده از خط فقر و تأثیر سند کاهش فقر بر خانوارهای زیر خط فقر را به هیات وزیران و مجلس شورای اسلامی ارایه دهد.

در قالب این سند، برای هریک از نهادها و وزارتخانه‌های درگیر باید اهداف قابل سنجش تعیین شده و درصد تحقق اهداف نیز در بازه‌های تعیین شده مورد بررسی قرار گیرد. مجلس شورای اسلامی می‌تواند از ابزارهای نظارتی خود در اجرای بهتر این سند و ارزیابی اقدامات دولت در این زمینه استفاده کند.

با این حال باید توجه داشت که موضوع فقر تنها با وضع قوانین و مقررات حل نخواهد شد. وضعیت فقر در اقتصاد بستگی زیادی به متغیرهای اقتصاد کلان دارد، رکود، بیکاری و تورم باعث افزایش فقر خواهد شد. از دست دادن شغل به عنوان مهم‌ترین منبع درآمد دهک‌های پایین درآمدی باعث افزایش فقر شده و تورم هزینه دستیابی به نیازهای اولیه را برای دهک‌های پایین درآمدی افزایش خواهد داد.

از همین رو، سیاست‌های کاهش فقر که در قالب سند کاهش فقر تهیه می‌شود، باید با سیاست‌های کلان اقتصادی که ثبات در محیط اقتصاد کلان را برقرار می‌کند، همراه باشد.

پاورقی اقتصادی

مردم، قدرت و منافع (۶۱)

سرمایه‌داری پیشرفته در عصر نارضایتی

نوشته: جوزف استیگلیتز |
ترجمه: منصور بیطرف |

همکاری جهانی در قرن بیست و یکم

حمایت‌گرایی نه‌تنها به ایالات متحده بلکه حتی به آنهایی که از صنعتی زدایی آسیب دیده‌اند کمک نخواهد کرد، ولی می‌تواند تاثیرات کاملا منفی بر شرکای تجاری امریکا و اقتصاد جهانی داشته باشد. طی هفتاد سال گذشته جامعه بین‌المللی یک نظام مبتنی بر قواعدی را خلق کرده است که تجارت و همکاری را تسهیل می‌کند. ایالات متحده در خلق این سیستم یک نقش محوری را ایفا کرده است. ما این را از نوع بشر دوستی انجام ندادیم بلکه معتقد بودیم که چنین سیستمی برای کل جهان از جمله ایالات متحده بهتر است. اعتقاد بر این بود که تجارت و مبادله درک همدیگر را در سراسر مرزها ارتقا خواهد داد و به صلح کمک می‌کند و باعث جنگ کمتری که در قرن گذشته مصیبت‌های زیادی را به بار آورده بود، می‌شود. همچنین این کار برای یک اقتصاد هم خوب است: جهانی‌سازی که مبتنی بر قواعد و به خوبی هم مدیریت شده باشد منافع بالقوه تمامی کشورها را تامین می‌کند و کل اقتصاد ایالات متحده هم به این کار کمک کرد - اما مساله این بود که ما مطمئن نبودیم ثمرات آن رشد، به‌طور عادلانه تقسیم شود.

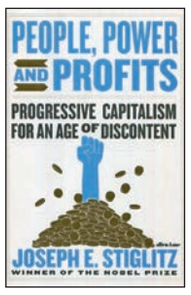

جنگ‌های تجاری و همکاری جهانی

اکنون این سیستم تجاری جهانی مبتنی بر قواعد، زیر حمله است. زمانی که ترامپ برای اولین‌بار پیشنهاد داد که او یک جنگ تجاری با چین را در دست اجرا دارد، آنهایی که در داخل و خارج ایالات متحده بودند به نظر می‌آمد که نمی‌خواستند باور کنند که چه اتفاقی دارد می‌افتد. با همه این احوال، به نظر می‌آمد این کار به‌شدت علیه منافع هر دو طرف است و به ویژه منافع همکاری که به نظر می‌رسید برای مدت طولانی سیاست اقتصادی بین‌المللی ایالات متحده را دیکته کرده بود. اما ترامپ هرگز نه به عقلانیت معروف بود و نه ثبات رای. کشمکش‌های اولیه در فولاد، آلومینیوم، ماشین‌های لباسشویی و پنل‌های خورشیدی که در سال ۲۰۱۸، همراه با اعمال تعرفه‌ها بر بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار کالاهای چینی شکوفا شد، به یک جنگ تمام عیار تجاری و اقدام متقابل چینی‌ها تبدیل شد. ترامپ مطمئن است که به یک دلیل ساده ایالات متحده می‌برد، ایالات متحده از چین بیشتر وارد می‌کند تا صادر. اما این دلیل به چند دلیل دیگر غلط است. آنچه مهم است ابزارهایی است که در اختیار هر طرف قرار دارد از قبیل: عزم، ظرفیت ضربه زدن به طرف دیگر و ضربه متقابل طرف دیگر و حمایت‌های درون کشور. از آنجا که اقتصاد چین نسبت به ایالات متحده هنوز یک اقتصاد کنترل شده است، نه‌تنها می‌تواند بهتر از ایالات متحده هدف‌گذاری کند بلکه می‌تواند اقدامات ضد حمله برای آن بخش‌هایی که آسیب می‌بینند را فراهم سازد. چین می‌خواهد از وابستگی به صادرات رها شود و ایالات متحده این فرایند را به راحتی شتاب می‌بخشد و همین باعث می‌شود که عزم چین برای بالا بردن ظرفیت‌های فناوری‌اش را بالا ببرد. علاوه بر این، بخشی از صادرات چین که فی‌الواقع «ساخت چین» است خیلی کوچک‌تر از بخشی است که ایالات متحده به آنجا صادر می‌کند بنابراین، یک دلاری که در صادرات چین کاهش می‌یابد خیلی تاثیر کمتری بر اقتصاد آن دارد تا یک دلاری که در صادرات ایالات متحده کاهش می‌یابد و بر اقتصاد ایالات متحده تاثیر می‌گذارد. چین همچنین جنگ تجاری را با مردمی که پشت دولتش متحدتر ایستاده‌اند شروع کرده است؛ ایالات متحده جنگ تجاری را با فراکسیون‌های بزرگ که شاید اکثریت آن با این سیاست مخالف هستند شروع کرده است. و در آخر، کنش‌های زیاد اقتصادی و غیراقتصادی است که چین می‌تواند انجام دهد، از تحت فشار قرار دادن فعالیت‌های شرکت‌های امریکایی در چین گرفته تا عملیات پرخاشگرانه در دریای چین جنوبی. البته احتمال دارد که هر طرف در نهایت با واکنش‌های منفی حمایت گرایی که فراتر از کانال‌های مستقیم اقتصادی بسط یافته است بازنده شود. ما در کنار تجارت به بسیاری از جبهه‌ها در همکاری بین‌المللی نیاز داریم. برای مثال ما به کمک کره جنوبی و چین در معامله با کره شمالی نیاز داریم؛ ما به کمک اروپا بر سر برخورد با روسیه نیاز داریم. اگر کشور ما درگیر جنگ تجاری شود بعید است که چنین کمک‌هایی پیش بیاید.

خبر کلان

کمک‌های آلوده به رانت از سوی سازمان هدفمندی یارانه‌ها

رییس کمیته تحقیق و تفحص از ستاد هدفمندی یارانه‌ها گفت: گزارش این تفحص به کمیسیون اقتصادی قوه مقننه فرستاده شده و پس از قرائت در صحن علنی کمیسیون، برای اعلام نظر نمایندگان به صحن علنی پارلمان ارجاع داده خواهد شد.

جبار کوچکی‌نژاد ادامه داد: رقم تخلفاتی که صورت گرفته قابل جمع‌بندی نیست و بیشترین تخلفات در پرداخت کمک‌های بلاعوض است. طبق قانون هدفمندی یارانه‌ها، باید ۳۰ درصد از درآمد هدفمندی‌ها به بخش تولید و بهداشت اختصاص داده شود که متأسفانه این اختصاص‌ها به رانت آلوده شده و هر فردی که توانسته کانالی را در سازمان هدفمندی یارانه‌ها و سازمان برنامه پیدا کند، از کمک‌های بلاعوض ۱۰ و ۱۵ میلیارد تومانی بهره‌مند شده است.

مودیان از فرصت بخشودگی جرایم مالیاتی بهره ببرند

رییس کل سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: آخرین فرصت بهره‌مندی از بخشودگی ۱۰۰ درصدی جرایم قابل بخشش، امسال است و در صورت عدم پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده و برخورداری از تسهیلات یاد شده تا پایان سال جاری، این امکان در سال آینده فراهم نخواهد بود.

امیدعلی پارسا، ضمن اشاره به بخشنامه‌های اخیر درباره بخشودگی جرایم مالیاتی اظهار کرد: این بخشودگی صرفا به منظور حمایت از فعالان اقتصادی در سال رونق تولید و با توجه به شرایط خاص اقتصادی کشور صادر شده و در سال‌های آتی، بدین منوال شاهد بخشودگی جرایم مالیاتی نخواهیم بود؛ لذا لازم است فعالان اقتصادی به‌ویژه فعالان عرصه تولید، از تسهیلات قانونی مذکور نهایت استفاده را ببرند.

وی ضمن رد این شائبه که بخشودگی ۹۰ تا ۱۰۰ درصدی جرایم مالیاتی هر ساله تکرار خواهد شد، گفت: قطعا حمایت دولت از بخش غیردولتی همواره باید محدود، مشروط، کاهنده و تضمین‌دار باشد.

البته با صدور بخشنامه‌ای و به منظور رفع این شائبه، اعلام کردیم که در سال ۱۳۹۹، هم سطح اختیارات ادارات کل امور مالیاتی در خصوص بخشودگی جرایم مالیاتی محدود خواهد شد و هم احراز شرایط خوش حسابی باید با مستندات کامل صورت گیرد. در واقع صرفه و صلاح این است که فعالان اقتصادی از فرصت استثنایی امسال استفاده کنند و ضمن اکتساب عنوان خوش حسابی، با سهل‌ترین شکل ممکن و با عزت و احترام از بار سنگین جرایم مالیاتی رهایی یابند و قاعدتا هیچ مودی هوشمندی ۱۰۰ تومان بخشودگی سهل و آسان و با عزت و احترام امسال را با ۷۰ تومان بخشودگی احتمالی و سخت در سال بعد عوض نمی‌کند.

پارسا در توضیح نحوه محدود شدن سطح اختیارات مدیران در سال آینده گفت: با رعایت مفاد ماده ۱۹۱ قانون مالیات‌های مستقیم و سایر مقررات مربوط، در خصوص بدهی‌های قطعی شده از ۱۳۹۹/۱/۱ به بعد، حداکثر بخشودگی جرایم قابل بخشش، برای مودیان واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری یا پروانه کسب تولیدی از مراجع ذی‌ربط، ۷۰ درصد و برای سایر مودیان ۵۰ درصد برای هر منبع مالیاتی در هر سال یا دوره به مدیران کل امور مالیاتی تفویض می‌گردد.

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور بار دیگر بر استفاده از این ظرفیت قانونی از سوی فعالان اقتصادی تاکید کرد و گفت: مودیان در صورت عدم پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده تا پایان سال جاری، به عنوان مودی خوش‌حساب تلقی نشده و جرایم متعلق قابل بخشودگی نخواهد بود.

وی تاکید کرد: تفاوت این بخشودگی جرایم با اختیارات بخشودگی مدیران استان‌ها این است که برای نخستین‌بار، ۱۰۰ درصد بخشودگی ابلاغ شده و اختلاف سلیقه و برداشت و اتلاف وقت و انرژی فعالان و سیستم اداری یا پرداخت هزینه‌های مشاوره و وکالت و... برای مجاب کردن ادارات کل امور مالیاتی و اخذ بخشودگی و خدای ناخواسته مفسده اداری در این خصوص را به صفر رسانده و در واقع هر مودی بدون اتلاف وقت و انرژی و ... صرفا با مراجعه به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط و پرداخت اصل بدهی، با سهولت هر چه تمام و با عزت و احترام از بار سنگین جرایم خلاص می‌شود.

طبق اعلام سازمان امور مالیاتی و به گزارش ایسنا، شرایط بخشودگی جرایم مالیاتی قابل بخشش موضوع برخی مواد قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده، طی بخشنامه‌های شماره ۴۱/۹۸/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۵/۸ و شماره ۴۵/۹۸/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۵/۲۷ به منظور بهره‌مندی فعالان اقتصادی اعلام شده است.

اخبار

بانک صادرات به دانشجویان پیام‌نور وام قرض‌الحسنه می‌دهد

بانک صادرات ایران با امضای تفاهم‌نامه‌ای مشترک با دانشگاه پیام‌نور، به دانشجویان تمامی مقاطع تحصیلی این دانشگاه وام قرض‌الحسنه دانشجویی با کارمزد ۲.۸ درصدی پرداخت می‌کند.
به گزارش روابط عمومی بانک صادرات ایران، این تفاهم‌نامه با حضور حجت‌اله صیدی مدیرعامل بانک صادرات ایران، رضا صدیق و امیر یوسفیان اعضای هیات‌مدیره، محمدرضا زمانی، رییس دانشگاه پیام نور، اصغر ابوالحسنی، رییس کمیته پولی و بانکی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام به امضا رسید و همکاری سال‌های گذشته بانک صادرات ایران با این دانشگاه با ارایه خدمات متنوع‌تر بانکی به دانشجویان و کارکنان این دانشگاه ارتقا یافت.
حجت‌اله صیدی در این مراسم با اشاره به اهمیت تقویت ارتباط بانک صادرات ایران با مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی کشور، آمادگی بانک برای تقویت همه‌جانبه همکاری با دانشگاه پیام نور را اعلام کرد.
مدیرعامل بانک صادرات ایران افزود: آموزش مهم‌ترین ابزار توسعه از منظر نظریه‌پردازان محسوب می‌شود و بانک صادرات ایران با همین رویکرد در پی نقش آفرینی موثر خود در این حوزه است.
حجت‌اله صیدی با اشاره به وجه مشترک بانک صادرات ایران و دانشگاه پیام نور در مقایسه گستردگی شعب و واحدهای آموزشی اظهار کرد: بانک صادرات ایران به دنبال تخصیص بهینه منابع و کارآمدی اثربخش آن، همکاری با دانشگاه پیام نور را تقویت خواهد کرد و دانشجویان، اساتید و کارکنان این دانشگاه از خدمات و تسهیلات بانک منتفع خواهند شد.وی افزود: برای خانواده بزرگ دانشگاه پیام‌نور کارت ویژه با کاربرد اختصاصی ارایه خواهد شد تا خدمات بانکی و کیفیت بالاتر با سرعت بیشتر به این مجموعه ارایه شود. رییس دانشگاه پیام نور نیز در این مراسم با قدردانی از همکاری‌های مطلوب بانک صادرات ایران با این دانشگاه بر تقویت همکاری‌ها تاکید کرد.محمدرضا زمانی با تشکر از سرعت عمل بانک صادرات ایران در بسترسازی سریع اعطای وام دانشجویان با شرایط جدید، همزمان با امضای این تفاهم‌نامه گفت: مدیریت بانک صادرات ایران در کنار دانشگاه قرار گرفته تا مشکلات مالی و تحصیلی دانشجویان را حل کند.
در این مراسم همچنین اصغر ابوالحسنی، رییس کمیته پولی و بانکی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام با یادآوری سابقه بانک صادرات ایران گفت: سامانه گلستان دانشگاه پیام نور با اتصال به بانکداری الکترونیک بانک صادرات ایران راه‌اندازی شده و با این تفاهم‌نامه مشکل مالی تحصیل فرزندان ۵۰۰ هزار خانوار در کشور حل می‌شود. بنابراین گزارش، ارتقای سطح همکاری‌های متقابل و مراودات بانکی از طریق افتتاح انواع حساب‌های ریالی و ارزی و ارایه خدمات ویژه بانکی و اعطای تسهیلات به کارکنان دانشگاه، دانشجویان مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و همچنین پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری لازم از درگاه پرداخت اینترنتی برای شهریه دانشجویی از مهم‌ترین مفاد این تفاهم‌نامه است.

۱۱۷ درصد اهداف ضمانتنامه بانک پاسارگاد محقق شد

بانک پاسارگاد با ارایه بسته حمایتی ویژه به فعالان اقتصادی کشور، توانست ۱۱۷ درصد از اهداف ۵ ماهه اول سال ۱۳۹۸ را محقق کند. میزان صدور ضمانتنامه در این بانک نسبت به عملکرد مشابه در سال گذشته، ۲۴۲ درصد رشد داشته است.
به گزارش روابط عمومی بانک پاسارگاد، این بانک با هدف کمک به رونق تولید و اشتغال‌زایی، رشد و شکوفایی صنایع داخلی و چرخه اقتصاد کشور بسته حمایتی ویژه خدمات بانکی شامل اعطای تسهیلات ارزان قیمت، گشایش اعتبار اسنادی داخلی و صدور انواع ضمانتنامه بانکی را ارایه کرده که با استقبال صاحبان مشاغل، فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان مواجه شده است. یکی از مهم‌ترین خدمات این بسته حمایتی ویژه، صدور انواع ضمانتنامه‌های بانکی است که موجب تسهیل مبادلات اقتصادی و تجاری در جامعه می‌شود. بانک پاسارگاد با وجود تدوین اهداف جسورانه و افزایش ۷۱ درصدی در اهداف سالانه خود در صدور ضمانتنامه، موفق شده است که با برنامه‌ریزی، تلاش و عملکرد مسوولانه در ۵ ماهه اول سال ۱۳۹۸، ۱۱۷ درصد از این اهداف را محقق کند. با استقبال فعالان اقتصادی و افزایش ۲۸ درصدی در تعداد مشتریان دریافت کننده ضمانتنامه و از طرف دیگر افزایش ۵۸ درصدی در تعداد ضمانتنامه‌های صادره، عملکرد بانک در مقایسه با مدت مشابه خود در سال قبل، با ۲۴۲ درصد رشد همراه شده است.
این بانک با رشدی فراتر از اهداف در ارایه این گونه خدمات کارمزد محور، موفق شده است سهم اول بازار را در مانده ضمانتنامه‌ها، در بین بانک‌های خصوصی کشور کسب کند. حوزه‌های تولیدی مانند تجهیزات الکترونیکی و مخابراتی، نفت و گاز و پتروشیمی، فلزات اساسی، صنایع معدنی و شرکت‌های پیمانکاری توانسته‌اند با دریافت این خدمات در حوزه فعالیت خود گام‌های مثبتی را در مسیر توسعه و رونق اقتصادی کشور بردارند.
گفتنی است انواع ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه/مزایده، حسن انجام کار یا تعهدات، پیش‌پرداخت و کسور وجه‌الضمان، گمرکی، مالیاتی و سایر برای مشتریان در شعبه‌های بانک پاسارگاد در سراسر کشور صادر می‌شود. شعبه‌های بانک پاسارگاد در سراسر کشور و مرکز مشاوره و اطلاع‌رسانی به شماره تماس ۸۲۸۹۰، آماده ارایه مشاوره و پاسخ به سوالات مشتریان هستند.

همتی در گفت‌وگو با «ان‌بی‌سی» با اشاره به روش تهاتر برای اختصاص ارز صادراتی به واردات تاکید کرد

با کنترل نرخ‌ها ثبات نسبی بر بازار ارز حاکم شد

گروه بانک و بیمه |
عبدالناصر همتی، رییس کل بانک مرکزی، در گفت‌وگو با لستر هولت، خبرنگار شبکه تلویزیونی NBC، توضیحاتی را درباره آخرین تحولات اقتصادی کشور، صادرات نفت ایران، شرایط اقتصادی ایران پس از وضع تحریم‌های امریکا ارایه کرده است.
به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، همتی در پاسخ به این سوال که دولت ترامپ در رسیدن به هدف خود مبنی بر به صفر رساندن صادرات نفت ایران، تا کجا پیش رفته است، گفت: امروز نقل قولی را از آقای ترامپ می‌خواندم که گفته بود «صادرات نفت ایران از حدی که من فکر می‌کردم پایین‌تر است» و این در حالی است که رییس جمهوری امریکا گفته بود که صادرات نفت ایران را به صفر می‌رساند، از این رو و با توجه به این صحبت، پس الان باید صادرات نفت ما منفی می‌شد، اما این اتفاق نیفتاد و ما به صادرات نفت خود ادامه می‌دهیم. البته صادرات نفت ما در حال افزایش نیز هست و از روش‌های غیرمتعارف کار خود را پیش می‌بریم.
رییس کل بانک مرکزی، تحریم‌ها را غیرقانونی خواند و تصریح کرد: ما معتقدیم که دولت امریکا و آقای ترامپ نمی‌تواند در دنیا قانون وضع کند و برای سایر کشورها تعیین تکلیف کند، بنابراین زمانی که ما نفت صادر می‌کنیم، روال طبیعی خودمان را طی می‌کنیم، ولی در واقع در حال دور زدن اقدامات امریکا هستیم.
رییس شورای پول و اعتبار در خصوص رقم میزان صادرات نفت ایران عنوان کرد: همان‌طور که آقای ترامپ اعلام کرده، ما صادرات نفت را انجام می‌دهیم، اما اجازه دهید روند و رقم آن نزد ما بماند. معتقدیم در حال حاضر درگیر جنگ اقتصادی با دولت امریکا هستیم و قطعاً در یک جنگ اقتصادی هیچ‌گاه اطلاعات مهم‌مان را به دولتی که در مقابل ما قرار گرفته است، اعلام نمی‌کنیم. ثبات اقتصادی که الان در ایران حاکم شده است، نشان می‌دهد که ما توانستیم امریکا را در رسیدن به هدفش شکست دهیم. دکتر همتی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر ارایه نظر خود در خصوص افراد زیادی که در ایران آسیب بسیاری از تحریم‌ها دیده‌اند، اظهار کرد: مردم ما می‌دانند که فشار تحریم عمدتاً به آنها وارد شده است و این در حالی است که دولت امریکا می‌گفت ما می‌خواهیم نظام جمهوری اسلامی را نابود کنیم و این امر خود نشان می‌دهد که نتیجه کار امریکا فشار به اقشار متوسط و طبقات با درآمد پایین جامعه است. این امر موجب شده است که یک شوک تورمی ایجاد شود که عمدتاً طبقات محروم و پایین جامعه که درآمد ثابتی داشتند، ناشی از آن دچار مشکل شدند و البته تمام تلاش دولت هم این است که بتواند این کاهش درآمد را جبران کند. رییس کل بانک مرکزی در پاسخ به سوالی درباره چگونگی تهیه و وارد کردن کالاهایی که از نظر فنی در فهرست کالاهای تحریم شده قرار دارند، گفت: ایران کشور بسته‌ای نیست. سال گذشته براساس آمار صندوق بین‌المللی پول، ما هجدهمین اقتصاد دنیا از نظر شاخص PPP بودیم و این قدرت را داریم که نیازهایمان را از هر جایی که بخواهیم تهیه کنیم.
دکتر همتی در ادامه در جواب سوال لستر هولت درباره اینکه آیا ایران دوستانی دارد که حاضر به پذیرش ریسک واردات این کالاها باشند، گفت: بله، تجار ما فعال هستند و کشورهایی زیادی نیز هستند که با ما همکاری می‌کنند، ما فقط متکی به سیستم بانکی و سیستم‌های متعارف مبادله نیستیم و از طریق روش تهاتر و دیگر روش‌ها، درآمدهای صادرات غیرنفتی‌مان را به واردات اختصاص می‌دهیم.
در ادامه این گفت‌وگو، رییس کل بانک مرکزی در پاسخ به پرسش لستر هولت درباره پول ایران و اینکه این کاهش ارزش پول تا کجا ادامه می‌یابد و آیا ایران می‌تواند با وجود این امر پایداری را حفظ کند یا خیر، گفت: همان‌طور که اطلاع دارید در اوایل شروع تحریم به دلیل جو روانی و همچنین انتظارات منفی که در بین فعالان اقتصادی ایجاد شد، احساس ناپایداری نسبت به آینده اقتصاد شکل گرفت، همچنین به کمک رسانه‌های حامی سیاست امریکا و رسانه‌های متحدشان در منطقه، این تصور به وجود آمد که ممکن است، نرخ ارز غیرقابل کنترل شود.
اما با وجود آنکه در اواخر شهریور ماه سال گذشته یا سپتامبر، نرخ ارز به رقم‌های بسیار بالایی افزایش یافت و درست زمانی که مرحله اصلی و نهایی تحریم‌های امریکا شروع شد، تقویت ارزش پول ملی ما نیز آغاز شد و در طول هشت ماه گذشته ارزش پول ملی ما مجدداً ۴۰ درصد تقویت شده است.
در حال حاضر بر نرخ ارز کنترل داریم و ثبات نسبی بر بازار ارز حاکم شده است، نتیجه کنترل‌های صورت گرفته این است که طی چهار ماه گذشته، رشد تورم ماهانه در حال کاهش است.
همتی در پایان درباره میزان اثرگذاری تحریم‌ها بر ایران عنوان کرد: در هر صورت ایران تحت تأثیر تحریم‌ها قرار گرفته است. طی دو، سه سال گذشته در مرحله اصلاح ساختار اقتصادی و کنترل تورم قرار داشتیم و از رشد اقتصادی مطلوبی برخوردار بودیم به‌طوری که پیش از تحریم‌ها رشد اقتصادی در حدود ۱۲ درصد را نیز تجربه کردیم. طبیعی است با وضع تحریم‌ها به دلیل اینکه ما ساختار اقتصادیمان را به‌طور کامل اصلاح نکرده بودیم، شوکی به ساختارهای اقتصادی ما وارد شد. از این منظر، تحریم‌ها روی مردم و اقتصاد کشور تأثیر داشت، ولی ما این نکته را با هدف دولت ترامپ مقایسه می‌کنیم و می‌گوییم هدف امریکا با شکست مواجه شد.

بانک مرکزی بازار ارز را کنترل کند

از سوی دیگر، محمدرضا پورابراهیمی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: سیاست‌های ارزی در اختیار بانک مرکزی است و می‌تواند به راحتی و با برنامه مناسب این بازار را کنترل کند و صحبت‌های رییس جمهور درباره بازار ارز نیازمند این است که به یک ثبات برسیم.
پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره نرخ ارز اظهار کرد: به دلیل ناشی گری دولت در نیمه اول سال ۹۷ و اتخاذ تصمیم‌های غیرعلمی و غیرتخصصی که اوج آن تعیین نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی در بهار سال ۹۶ بود، این تصمیم در مسائل ارزی به جای کمک به مدیریت التهاب ارزی، به افزایش التهاب کمک کرد و آن عدد فراتر از عدد واقعی شکل گرفت.
نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: سیاست‌های بانک مرکزی در نیمه دوم سال قبل اشتباهات نیمه اول را تا حدی پوشش داده و باید این اقدامات مثبت جلو برود.
این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه روند کاهشی نرخ ارز ادامه پیدا می‌کند، گفت: عدد واقعی نرخ ارز کمتر از نرخ کنونی در بازار است و خوشبختانه با اتخاذ سیاست‌های غیرارزی برای مدیریت بازار ارز مانند تراکنش بانکی و نقل و انتقال غیرارزی امروز بازار ارز در کشور تا حدودی مدیریت شده است. پورابراهیمی بیان کرد: اولویت ما ثبات است و باید در بازار ارز به عددی برسیم که سیاست‌گذار و فعال اقتصادی بتوانند روی آن حساب باز کنند و رسیدن به عدد ثابت اصلی‌ترین مساله است. وی با بیان اینکه پیش بینی ما کاهش قیمت دلار به کمتر از ۱۰ هزار تومان است، گفت: سیاست‌های ارزی در اختیار بانک مرکزی است و می‌تواند به راحتی و با برنامه مناسب این بازار را کنترل کند و صحبت‌های رییس جمهور درباره بازار ارز نیازمند این است که به یک ثبات برسیم.
نماینده مردم کرمان درباره انتقال حساب شرکت‌های بزرگ معدنی به استان کرمان اظهار کرد: براساس قانون برنامه ششم شرکت‌های معدنی و صنعتی فعال در هر استانی مکلف هستند گردش مالی حساب‌های خود را به همان استان محل فعالیت منتقل کنند.
وی افزود: در سال گذشته بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان گردش مالی شرکت ملی مس و گل گهر بوده و با توجه به فعالیت شرکت‌های وابسته به ایمیدرو که در کرمان کار معدنی می‌کنند، بیش از این عدد گردش مالی بوده است. پورابراهیمی تصریح کرد: با کسب اطلاعاتی از صورت‌های مالی این شرکت‌ها که بعضا بورسی هستند، برآورد این است که بین ۴۰ تا ۵۰ هزار میلیارد تومان گردش مالی شرکت‌های مشمول قانون انتقال حساب‌هاست که اگر به استان کرمان بیاید، انقلابی ایجاد می‌کند اما مانده حساب‌ها این را نشان نمی‌دهد.
این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس بیان کرد: در شورای معادن استان مصوب شده و همه شرکت‌ها مکلف هستند براساس حکم قانون گردش مالی خود را به استان منتقل کنند و پای این قضیه ایستاده‌ایم.
وی در بخش دیگری از سخنانش درباره تحقیق و تفحص از شرکت مس عنوان کرد: تحقیق و تفحص از شرکت مس انجام شده است و گزارش آن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرائت و به دستگاه قضایی ارسال و بخشی از آن گزارش به کرمان ابلاغ شده و پرونده متخلفان این حوزه در دستگاه قضایی در دستور کار قرار دارد.

«تعادل» از تحولات بازار ارز و طلا گزارش می‌دهد

افزایش دوباره نرخ اونس جهانی طلا

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |
بازار ارز و طلا روز ۲ شهریور ۹۸، تحت تاثیر کاهش قیمت دلار به ۱۱۵۷۰ تومان و رشد قیمت اونس جهانی طلا به نرخ ۱۵۲۶ دلار قرار داشت که به خاطر ادامه جنگ تجاری امریکا و چین، اختلاف نظر ترامپ با رییس کل بانک مرکزی امریکا و نگرانی از رکود اقتصادی در ماه‌های آینده و... فلز زرد و دارایی و سرمایه‌گذاری سنتی طلا با افزایش قیمت ۳۰ دلاری همراه شد و کارشناسان پیش بینی می‌کنند که تحت تاثیر تحولات اقتصاد جهان، شاخص‌های ارزی مانند رشد ارزش دلار و کاهش ارزش یوان، افزایش قیمت طلا و سقوط ارزش برخی ارزها ادامه خواهد داشت.
به گزارش «تعادل»، روز شنبه، صرافی‌های مجاز بانکی قیمت ارز را ثابت نگه داشتند و دلار به قیمت ۱۱۶۵۰ تومان و یورو به نرخ ۱۳۱۰۰ تومان معامله شد. نرخ لحظه‌ای دلار نیز در سامانه سنا به ۱۱۶۰۰ و یورو به ۱۳۰۵۰ تومان رسید. همچنین قیمت سکه و طلا اندکی افزایش داشت و سکه طرح جدید ۴ میلیون و ۱۶۵ هزار، نیم سکه ۲ میلیون و ۱۴۰ هزار، ربع سکه ۱ میلیون و ۳۴۰ هزار و سکه گرمی ۹۵۰ هزار تومان، داد و ستد شد و مظنه مثقال ۱۷ عیار یا طلای آب‌شده به ۱ میلیون و ۸۱۱ هزار تومان و قیمت گرم ۱۸ عیار به ۴۱۸ هزار تومان رسید. بازار سنا نیز نرخ میانگین ارز برای روز پنج‌شنبه ۳۱ مرداد را برای دلار ۱۱۶۱۱، یورو ۱۳۰۳۴، درهم ۳۱۶۳، یوآن ۱۶۸۹، پوند ۱۴۰۴۲ و لیر ترکیه ۲۱۶۶ تومان اعلام کرد. در بازار ارز رسمی، بانک مرکزی نرخ ۴۷ ارز را اعلام کرد که بر اساس آن نرخ ۲۶ ارز مانند یورو و پوند کاهش و قیمت ۱۱ واحد پولی دیگر افزایش یافت. نرخ دلار و ۹ ارز دیگر نیز ثابت ماند. هر دلار امریکا برای پنج‌شنبه ۳۱ مردادماه ۹۸ بدون تغییر نسبت به روز چهارشنبه ۴۲ هزار ریال قیمت خورد. همچنین هر پوند انگلیس با ۴۶ ریال کاهش نسبت به روز چهارشنبه ۵۰ هزار و ۹۲۱ ریال و هر یورو نیز با ۳۲ ریال افت نسبت به روز چهارشنبه ۴۶ هزار و ۵۶۰ ریال ارزش گذاری شد.

بانک‌ها دلار را چند می‌خرند؟

در حالی که نرخ ارز در صرافی‌های بانکی با افزایش اندک قیمت نسبت به هفته گذشته همراه شده، قیمت خرید ارزهای اصلی در بانک‌ها کاهش یافت. مدتی است که ثبات به بازار ارز بازگشته و تغییرات چندانی در قیمت دلار صورت نمی‌گیرد، بر همین اساس بانک‌ها دوم شهریور هر دلار امریکا را ۱۱ هزار و ۵۵۰ تومان می‌خرند که نسبت به هفته گذشته با کاهش همراه بوده است. همچنین هر یورو در بانک‌ها به قیمت ۱۳ هزار تومان خریداری می‌شود که قیمت این ارز نیز نسبت به آخرین روز کاری هفته گذشته کاهش یافته است. قیمت خرید هر پوند انگلیس در بانک‌ها نیز ۱۳ هزار و ۹۰۰ تومان است.
قیمت ارز مسافرتی در بانک‌ها همچنان از قیمت فروش آن در بازار بالاتر است؛ به‌طوری که قیمت فروش ارز مسافرتی در بانک‌ها ۱۳ هزار و ۲۵۲ تومان اعلام شده که با احتساب کارمزد به حدود ۱۳ هزار و ۶۰۰ تومان می‌رسد.

نرخ ارز در صرافی‌های بانک

اما صرافی‌های مجاز بانک مرکزی قیمت دلار را نسبت به هفته گذشته ۵۰ تومان افزایش دادند؛ به‌طوری که قیمت خرید دلار در این صرافی‌ها ۱۱ هزار و ۵۵۰ تومان و قیمت فروش آن ۱۱ هزار و ۶۵۰ تومان است این صرافی‌ها هر یورو را به قیمت ۱۳ هزار تومان می‌خرند و ۱۳ هزار و ۱۰۰ تومان می‌فروشند که نسبت به هفته گذشته تغییری نداشته است.

پایان دادن به سلطه دلار

از سوی دیگر، رییس بانک مرکزی انگلیس گفت: جهان باید به وابستگی پر ریسک خود به دلار خاتمه دهد.
به گزارش یاهوفاینانس، مارک کارنی، رییس بانک مرکزی انگلیس که به منظور شرکت در اجلاس مشترک روسای بانک‌های مرکزی جهان راهی وایومینگ امریکا شده بود، از ضرورت اتحاد بانک‌های مرکزی جهان با یکدیگر برای تغییر ترکیب فعلی ذخایر ارزی سخن گفت و افزود سلطه دلار بر نظام مالی جهان باعث افزایش آسیب‌پذیری کشورها در مقابل نرخ بهره پایین و رشد ضعیف امریکا شده است. کارنی که پیش‌تر نیز پیش‌بینی کرده بود یوان چین به زودی جای دلار را به عنوان ارز غالب جهانی خواهد گرفت، افزود که مفاد توافق کنفرانس برتون وودز از دهه ۱۹۷۰ رها شده است و دلار دیگر ارزی متکی به طلا نیست.
وی که یکی از گزینه‌های هدایت صندوق بین‌المللی پول نیز به شمار می‌رود گفت: مشکل نظام مالی جهان در حال حاضر مقابله با سیاست‌های پوپولیستی است. کارنی نقش دلار را در مقطع کنونی، برهم زننده نظام مالی جهانی خواند و تاکید کرد: کشورها برای پایان دادن به سلطه دلار باید یک نظام چند قطبی متشکل از ارزهای معتبر دیگر و حتی ارزهای دیجیتالی تشکیل دهند و منابع مالی صندوق بین‌المللی پول را تقویت کنند. کارنی پیشتر گفته بود که دوره گذار از دلار به ارزی دیگر سریع نخواهد بود چرا که اقتصاد امریکا در اواسط قرن نوزده با پشت سر گذاشتن انگلیس به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان تبدیل شد اما دلار تا سال ۱۹۲۰ نتوانست جای پوند را به عنوان ارز غالب جهانی بگیرد. رییس بانک مرکزی انگلیس در بخش دیگری از سخنان خود گفت که وابستگی بالای کشورهای جهان به دلار باعث افزایش آسیب‌پذیری آنها به نوسانات دلار خواهد شد و لازم است تا کشورها روی این مساله بهتر فکر کنند و راه‌حلی برای آن بیابند.

تبعات منفی جنگ تجاری با چین

همچنین رییس بانک مرکزی امریکا گفت که جنگ تجاری با چین یکی از مهم‌ترین ریسک‌های خارجی موجود بر سر راه اقتصاد امریکا است. به گزارش رویترز، سخنرانی جروم پاول در خصوص وضعیت اقتصادی امریکا هزاران معامله‌گر در سراسر جهان را به پای تلویزیون‌ها کشاند اما بر خلاف انتظارات، وی نه تنها سعی نکرد که پیامدهای جنگ تجاری با چین را منکر شود که از تشدید وضعیت فعلی شدیدا ابراز نگرانی کرد. پاول گفت که اقتصاد امریکا در موقعیت مطلوبی قرار دارد و بانک مرکزی امریکا متناسب با شرایط اقدام خواهد کرد. پاول با بیان اینکه شاخصه‌های اصلی اقتصادی امریکا در محدوده هدف‌گذاری شده قرار دارند، از وجود ریسک‌های جدی بر سر راه اقتصاد امریکا خبر داد و از کاهش رشد اقتصادی جهان و آینده نامطمئن جنگ تجاری به عنوان مهم‌ترین ریسک‌های خارجی نام برد. رییس بانک مرکزی امریکا با بیان اینکه در حال حاضر مشکل اصلی فدرال رزرو نرخ تورم پایین است افزود که بانک مرکزی کار دشواری برای رساندن تورم به محدوده مناسب خواهد داشت. توماس کاسترگ، کارشناس ارشد مسائل اقتصادی در موسسه «ولث‌منیجمنت» سوییس گفت: به نظر می‌رسد که پاول بیشتر از مدیران دفاتر منطقه‌ای فدرال رزرو در خصوص وضعیت اقتصادی نگران است. به نظرم اینکه گفته بانک مرکزی متناسب با شرایط اقدام خواهد کرد می‌تواند نشان‌دهنده این باشد که فدرال رزرو در ماه سپتامبر یک مرتبه دیگر نرخ بهره را کاهش خواهد داد. جفیل اورلاندو، استراتژیست ارشد موسسه «فدریتد اینوستورز» نیز گفت: پاول با سه مساله چالش برانگیز روبرو است: اول استقلال بانک مرکزی و حفظ آن در مقابل حملات و فشارهای دونالد ترامپ، دوم قابل اتکا بودن اطلاعات اقتصادی و سوم نگرانی‌های فرامرزی نظیر مساله برگزیت و جنگ تجاری با چین. در مقایسه با وضعیت اروپا و آلمان و چین باید گفت که اقتصاد امریکا موقعیت بهتری دارد و این یعنی باید منتظر کاهش نرخ بهره در سپتامبر باشیم.

حمله ترامپ به رییس بانک مرکزی امریکا

از سوی دیگر، رییس جمهور امریکا تلویحا از رییس بانک مرکزی این کشور خواست تا استعفا دهد.
به گزارش رویترز، پس از آنکه جروم پاول در سخنان خود به تاثیر زیاد جنگ تجاری با چین روی رشد اقتصادی امریکا اعتراف کرد و سیگنال مشخصی برای کاهش بیشتر نرخ بهره ارسال نکرد، دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا در حملاتی بسیار تند و بی‌سابقه، وی را دشمنی بزرگ‌تر از چین برای امریکا دانست! ترامپ که در حال ترک واشنگتن به مقصد پاریس برای شرکت در اجلاس سران گروه ۷ به سوالات خبرنگاران پاسخ می‌داد گفت که در صورتی که پاول بخواهد از ریاست بر فدرال رزرو استعفا دهد مانع کارش نخواهد شد. ترامپ پیش از این نیز در توییتر خود نوشته بود: مثل همیشه فدرال رزرو هیچ کاری نکرد! باور کردنی نیست که می‌توانند بدون اینکه بدانند یا بپرسند من چه کار می‌کنم حرف می‌زنند. ما دلار خیلی قوی و بانک مرکزی خیلی ضعیفی داریم و من باید با هر دوی آنها سر و کله بزنم! تنها سوال من این است: دشمن بزرگ‌تر ما کیست، جروم پاول (رییس فدرال رزرو) یا شی جین پینگ (رییس جمهور چین)؟! ترامپ همچنین گفت که در حال برنامه‌ریزی روی طرحی است که هم روی فدرال رزرو و هم دلار موثر خواهد بود اما به جزییات اینکه چه کاری می‌خواهد انجام دهد اشاره نکرد. وی همچنین در پست توییتری دیگری وعده داد پاسخ مناسبی به اقدام اخیر چین در افزایش تعرفه‌ها روی محصولات وارداتی امریکایی خواهد داد. وی همچنین در سخنان دیگری از شرکت‌های امریکایی خواست تا جایگزین‌های دیگری برای تجارت با چین پیدا کنند و هر چه زودتر به تجارت خود با چین خاتمه دهند.
مینت ترانگ، معامله‌گر ارز در شهر سانتا کلارا گفت: سخنان پاول بسیاری از چیزها را زیر سال برد، اینکه اقتصاد امریکا واقعا چه قدر خوب عمل کرده است و اینکه جنگ تجاری با چین چه پیامدهایی برای ما خواهد داشت. فکر می‌کنم چیزی که از دهان پاول بیرون آمد با چیزی که بازارها می‌خواستند بشنوند متفاوت بود.

میانگین هر چک رمزدار ۲۱۳ میلیون تومان

گروه بانک و بیمه |
۹۹۸ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی بالغ بر ۲۱۲۶ هزار میلیارد ریال در تیر ماه ۹۸ در کل کشور وصول شد که بر این اساس، میانگین هر چک رمزدار صادر شده در بانک‌های کشور معادل ۲۱۳ میلیون تومان بوده است که نشان می‌دهد از این ابزار بانکی اثرگذار و مهم در اقتصاد ایران برای خرید و فروش ملک، تجارت، معاملات بزرگ استفاده می‌شود و عمده فروشی‌ها، قراردادها و معاملات با ارقام بزرگ به چک رمزدار به‌شدت وابسته است. به گزارش «تعادل»، براساس تازه‌ترین آمار بانک مرکزی، بالغ بر ۹۹۸ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی بالغ بر ۲۱۲۶ هزار میلیارد ریال در تیرماه ۱۳۹۸ در کل کشور وصول شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۷.۵ درصد و ۵.۵ درصد افزایش داشته است. در ماه مورد بررسی در استان تهران بالغ بر ۳۲۶ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی بالغ بر ۱۵۳۶ هزار میلیارد ریال وصول شد. در ماه مذکور ۴۸.۵ درصد از تعداد چک‌های رمزدار وصولی در سه استان تهران (۳۲.۷ درصد) و اصفهان و خراسان رضوی (هر کدام ۷.۹ درصد) وصول شده است که بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند. همچنین ۷۹.۲ درصد از ارزش چک‌های فوق در استان‌های تهران (۷۲.۳ درصد)، اصفهان (۳.۸ درصد) و خراسان رضوی (۳.۱ درصد) وصول شده است. بالغ بر ۸ میلیون فقره چک در تیرماه ۱۳۹۸ در کل کشور وصول شد که از این تعداد بالغ بر ۷ میلیون فقره عادی و حدود یک میلیون فقره رمزدار بوده است. بر این اساس در کل کشور ۸۷.۶ درصد از کل تعداد چک‌های وصولی، عادی و ۱۲.۴ درصد رمزدار بوده است. در ماه مورد بررسی، در کل کشور حدود ۳۰۲۱ هزار میلیارد ریال چک وصول شد که بالغ بر ۸۹۴ هزار میلیارد ریال چک عادی و بالغ بر ۲۱۲۶ هزار میلیارد ریال چک رمزدار است. به عبارتی در کل کشور ۲۹.۶ درصد از کل ارزش چک‌های وصولی، عادی و ۷۰.۴ درصد رمزدار بوده است.

«تعادل» موضوع راه‌اندازی تابلوی برتر در بورس تهران را بررسی می کند

بورس تهران در مسیر پایان دادن به محدودیت‌ها

گروه بورس | سمیرا ابراهیمی |

در کتاب آیین‌نامه رانندگی، تابلویی وجود دارد که شامل دایره‌ای سفید و یک خط مشکی مورب می‌شود. نام این تابلو، پایان تمام محدودیت‌هاست. البته تا به حال این تابلو را در هیچ جاده‌ای ندیدم اما به معنی این است که تمام محدودیت‌ها اعم از سرعت محدود، ممنوعیت سبقت، ممنوعیت بوق زدن و امثالهم به پایان رسیده و همه‌چیز آزاد است.

چندی پیش نیز علی صحرایی، مدیرعامل شرکت بورس تهران از راه‌اندازی تابلوی معاملاتی خبر داد که در آن خبری از حد نوسان ۵ درصدی نیست، بلکه با یک درجه آزادی حد نوسان قرار است به ۱۰ درصد برسد. البته شنیده می‌شود که قرار است در این بازار، حجم مبنا نیز برداشته شود، اما آن‌طور که محسن خدابخش، مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار به «تعادل» خبر داد، هنوز این موضوع به تصویب هیات‌مدیره سازمان نرسیده است.

دیگر الزاماتی که این بازار برتر بورس قرار است داشته باشد، به این شرح است که شرکت‌هایی که حداقل نمره اطلاع‌رسانی‌شان کمتر از ۷۰ نباشد، سرمایه‌شان حداقل ۱،۰۰۰ میلیارد تومان و سهام شناورشان حداقل ۲۵ درصد باشد یا اینکه سهام آزاد شناورشان از نظر ریالی ۱،۵۰۰ میلیارد تومان باشد می‌توانند وارد بازار برتر شوند.

به گفته صحرایی، لحاظ شدن گزارش‌های حسابرس در صورت‌های مالی شرکت‌هایی که می‌توانند در این بازار لیست شوند، به سازمان بورس پیشنهاد شده که منتظر بررسی آن هستیم. لازم به ذکر است که در این بازار وجود بازارگردان الزامی است و تمام این شرایط باعث شده که معاون شرکت بورس از پذیرش کمتر از ۲۰ شرکت در این تابلو خبر بدهد.

ضرورت ایجاد بازار برتر

محمدمهدی بحرالعلوم، عضو هیات‌مدیره بورس تهران در گفت‌وگو با «تعادل» اظهار کرد: خاستگاه این تصمیم، ایجاد مزیت برای دارایی‌های مالی است که از شرکت‌های با حساسیت بیشتر و نقدشوندگی بیشتر و توانمندی مالی بیشتری برخوردار شوند. در این صورت به کارایی تخصیصی منابع در بازار سرمایه کمک می‌شود و در نهایت باعث می‌شود که دارایی‌ها به سمت بخش مولد بروند. وی افزود: عملا این تصمیم، در مقابل بازار پایه اتخاذ شد. در بازار پایه به دلیل آنکه محدودیت نوسان همچنین الزاماتی برای پذیرش آنها وجود نداشت، باعث می‌شد که نقدینگی زیادی را به سمت سهم‌هایی ببرند که ورشکسته هستند یا زیان انباشته دارند و در بورس و فرابورس پذیرفته شده نیستند. همین موضوع باعث شد که تصمیم راه‌اندازی بازار برتر اتخاذ شود که شرکت‌های بزرگ و توانمند و دارای ارزش بازار مورد استقبال سرمایه‌گذاران قرار بگیرند.

سیگنالی که تابلوی برتر می‌دهد

اگر بازار برتر راه بیفتد، محملی ایجاد می‌شود که برخی سهام به صورت دومینویی رشد کنند. برای فهم بهتر این موضوع، اگر سهمی را «آ» در نظر بگیریم که سهامداری به نام «ب» داشته باشد، ممکن است «آ» شرایط ورود به بازار برتر را داشته باشد اما «ب» که آن هم شرکتی پذیرفته شده در بورس یا فرابورس است، شرایط ورود به بازار برتر را ندارد. در این صورت با رشد روزانه ۱۰ درصدی «آ»، سهم «ب» با سرعت کمتر یا حتی فاصله زمانی نسبت به رشد «آ»، با افزایش تقاضا و افزایش قیمت مواجه خواهد بود. این موضوع به دلیل افزایش خالص ارزش دارایی‌های «ب» ایجاد می‌شود، اما اگر رشد «آ» به دلیلی به جز دلایل اقتصادی باشد، در واقع می‌توانیم بگوییم که تابلوها، سیگنال می‌دهند بحرالعلوم در این خصوص گفت: طبیعتا وقتی که شرکتی در بازار برتر رشد داشته باشد، خالص ارزش دارایی سهامداران آن نیز با رشد مواجه می‌شود. حال به لحاظ اینکه ارزش دارایی‌های آن زیرمجموعه رشد کند، احتمالا با یک فاصله زمانی رشد می‌کند. این موضوع در صورتی رخ می‌دهد که سهام مورد اقبال بازار قرار می‌گیرد و طبیعی است که سهامداران نیز با رشد ارزش سهام مواجه شوند. اما اگر این سهام بخواهند رشد کنند، مانند بازار پایه، ناگهان رشد ۱۰۰ درصدی نخواهند داشت و در واقع در نظر گرفتن ۲۵ درصد سهام شناور، برای این است که دستکاری قیمت در این سهام رخ ندهد. این شرکت‌ها آنقدر بزرگ هستند و سهامداران بزرگی دارند که وقتی عرضه می‌کنند، اتفاقات بزرگی روی سهم اتفاق می‌افتد و این سهم‌ها، سهم‌هایی نیستند که با جریان‌های محدود نقدینگی، جابه‌جا شوند.

مدیرعامل کارگزاری بانک مسکن خاطرنشان کرد: از طرف دیگر باید توجه داشت که سهام شرکت‌های بزرگ، هم‌اکنون به لحاظ نقدینگی دارای جذابیت هستند، اما سهام شرکت‌های کوچک به دلیل آنکه با پول‌های کوچک جابه‌جا می‌شوند، حی گاهی رشد حبابی داشتند. به گفته این عضو هیات‌مدیره شرکت بورس تهران، این حرکت شرکت بورس به تخصیص درست منابع بازار کمک می‌کند و رشد قیمتی نیز به تناسب ارزش ذاتی و سودآوری آنها اتفاق می‌افتد و در واقع رشد قیمتی به دلیل سهام شناور بالا، دستکاری قیمتی و حبابی را در تابلوی برتر نخواهد داشت.

مقدمه‌ای برای کاهش محدودیت‌ها

بحرالعلوم در خصوص آثاری که راه‌اندازی تابلوی برتر در بورس به دنبال خواهد داشت، گفت: تابلوی برتر، مانند سایر تابلوها، الزاماتی دارد که به آنها اشاره شده است. هر شرکتی که ویژگی‌های آن را به دست بیاورد، به این تابلو منتقل شده و از مزایای آن بهره‌مند می‌شود. این موضوع به منزله شروعی است بر یک برنامه بلندمدت برای برداشتن حد نوسان. همچنین تاثیرپذیری بازار از تصمیمات مقطعی محدودتر شده و رفتار توده وار و خرید و فروش‌های هیجانی نیز جای خود را به رفتار عقلایی بر سر سهم‌های بنیادی می‌دهد.

وی افزود: در این صورت می‌توان انتظار داشت که منابع مالی در تابلوهای برتر و سهم‌هایی که طرح توسعه و جذابیت‌های سودآوری دارند، تقویت شود. در صورتی که عمق بازار زیاد شود، مقدمات لازم برای حذف دامنه نوسان نیز ایجاد می‌شود. اما تا زمانی که بازیگران بازار محدود باشند و سهام شناور کم باشد، نمی‌توان دامنه نوسان را حذف کرد.

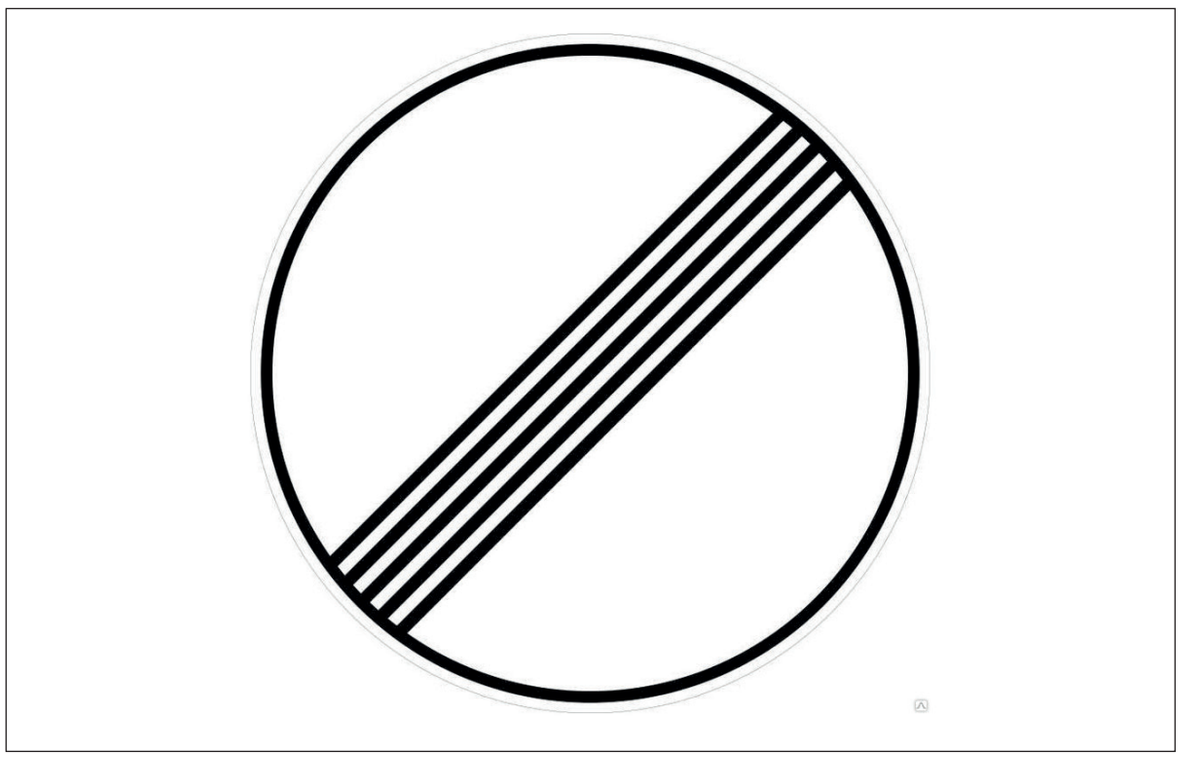

همزمان با بالاگرفتن مناقشات تجاری بررسی شد

وحشت در وال‌استریت

گروه بورس | محمدامین خدابخش |

معاملات روز جمعه در بازارهای جهانی بسیار غیرمنتظره به اتمام رسید. طی این روز در حالی که تمامی معاملات یک هفته اخیر در انتظار سخنان جرمی پاول رییس فدرال رزرو در اغما و نوسان‌های بی‌حاصل سپری شده، بازارها در نهایت به سخنان مهم‌ترین تصمیم‌ساز پولی جهان واکنش منفی نشان دادند.

همان‌طور که در گزارش‌های قبلی به آن اشاره شد، سرمایه‌گذاران امریکایی مدت‌هاست به هر خبری که مربوط به کاهش نرخ بهره باشد واکنش جدی نشان می‌دهند. دلیل این واکنش‌ها نیز به چشم‌انداز اقتصادی ورکود احتمالی برمی‌گردد که بسیاری از مفسران معتقدند به واسطه جنگ تجاری، سیاست‌های دونالد ترامپ و مقتضیات طبیعی اقتصاد پس از یک دوره رونق، به‌وقوع خواهد پیوست. از همین رو، با شروع سال جاری میلادی همواره به دنبال آنند تا از هر عاملی که به کاهش نرخ بهره و به تبع آن رونق در سرمایه‌گذاری بهره ببرند. با این حال، همان‌گونه که پیش‌تر انتظار می‌رفت، در سخنرانی آخر هفته رییس فدرال رزرو، خبری از کاهش دوباره نرخ بهره نبود. پس از سخنان وی که در صبح جمعه ایراد شد، بازارهای امریکا واکنشی منفی را آغاز کرد؛ واکنشی که با درج خبر اعمال تعرفه ۵ تا ۱۰ درصدی از سوی چین، روی ۷۵ میلیارد دلار از کالاهای امریکایی بیش از پیش تشدید شد. موضع‌گیری چین که عملا جنگ تجاری در گرفته بین قدرت‌های اقتصادی دو سوی آتلانتیک را وارد مرحله جدیدی کرد، به همین جا محدود نماند.

شاخص‌های داوجونز، اس‌اند پی ۵۰۰ و نزدک که تازه با شک صبح گاهی رو به رو شده بودند، پس از مدت کوتاهی، از انتشار توییت‌های دونالد ترامپ به این تصمیم چین، فشار بیشتری را متحمل شدند. بر این اساس قرار شده تا تعرفه وضع شده روی ۳۰۰ میلیارد دلار کالای چینی که پیش‌تر نرخی حدود ۱۰ درصد برای آن در نظر گرفته شده بود به ۱۵ درصد افزایش یابد، همچنین ۲۵۰ میلیارد دلار از صادرات چینی‌ها نیز تعرفه‌ای بین ۲۵ تا ۳۰ درصد را متحمل خواهند شد.

تمامی این عوامل موجب شد تا روز جمعه معاملات سهام در امریکا بیش از پیش با نوسان همراه شود و متوسط بهای تمامی نمادهای مورد معامله در بازار این کشور حدود ۲،۵ درصد افت کند. به جز سهام معاملات اوراق قرضه هم از این بابت متحمل فشار سنگینی شد و برای بار سوم نرخ اوراق خزانه دو ساله امریکا از نرخ اوراق خزانه ۱۰ ساله کمتر شد. گفتنی است، نمودار این دو نرخ که همواره مورد توجه بسیاری از تحلیلگران است به منظور تخمین احتمال رکورد مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

با این حال تاثیر این تعرفه‌ها تنها بر اقتصاد امریکا نخواهد بود. انتظار می‌رود شروع دور جدید جنگ تجاری، ضربه‌ای سهمگین به اقتصاد چین وارد کند و رشد اقتصادی این کشور را که مدت‌ها بود نسبت به گذشته با ضعف تقاضا مواجه است، به زیر ۶ درصد ببرد. از این رو انتظار می‌رود که شاخص بورس‌های آسیایی در نخستین روز معاملات هفته جاری یعنی دوشنبه واکنشی جدی به این رویدادها بدهند.

مروری بر آمار معاملات بورس و فرابورس

شاخص بورس در آستانه ورود به کانال ۲۷۰ هزار واحدی

گروه بورس |

معاملات نخستین روز از هفته جاری با رشد ۱،۴۵ درصدی شاخص کل بورس به اتمام رسید. داد و ستدهای روز شنبه بازار سهام در حالی آغاز شد که تحولات منفی بازارهای جهانی نتوانست تصمیم سهامداران را برای افزایش تقاضا در بسیاری از نمادهای بورسی و فرابورسی تغییر دهد. بر آیند این امر حجم مناسب معاملات در روز گذشته بود که توانست ضمن رشد ۳ هزار و ۸۵۹ واحدی شاخص بورس تهران، این نماگر را به سطح ۲۶۹ هزار و ۹۸۶ واحد برساند.

سایر نماگرهای بورس تهران نیز طی این روز با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص قیمت وزنی-ارزشی با ۱۰۴۲ واحد افزایش معادل ۱.۴۵ درصد به ۷۲ هزار و ۹۳۶ واحد و شاخص کل هم وزن با ۱۷۶۵ واحد رشد معادل ۲.۴۵ درصد تا سطح ۷۳ هزار و ۸۹۰ واحد رشد کرد. همچنین شاخص قیمت هم وزن با ۱۱۸۳ واحد افزایش، معادل ۲.۴۵ درصد به ۴۹ هزار و ۵۲۲ واحد، شاخص آزاد شناور با ۴۱۱۴ واحد رشد، معادل ۱.۳۵ درصد به ۳۰۷ هزار و ۸۷۸ واحد، شاخص بازار اول با ۲۶۳۶ واحد افزایش معادل ۱.۳۶ درصد به ۱۹۶ هزار ۳ واحد و شاخص بازار دوم با ۸۵۸۹ واحد رشد معادل ۱.۵۹ درصد، به ۵۴۹ هزار و ۹۹۵ واحد رسید. از سویی دیگر روز گذشته ۷ نماد «فارس با ۳۱۶ واحد، همراه با ۱۹۶ واحد، شبندر با ۱۴۳ واحد، وپاسار با ۱۱۶ واحد، کچاد با ۱۱۰ واحد، حکشتی با ۹۵ واحد و پارسان با ۸۷ واحد» رشد، بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص کل بورس بر جای گذاشتند. این گزارش می‌افزاید، شاخص‌های صنایع تالار شیشه‌ای نیز با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص صنایع «زغالسنگ با ۴۱۶ واحد صعود معادل ۵ درصد به ۸ هزار و ۷۶۲ واحد، منسوجات با ۱۵۰ واحد افزایش معادل ۴.۱۲ درصد به ۳ هزار و ۷۹۸ واحد، انبوه‌سازی با ۸۰ واحد صعود معادل ۴.۰۹ درصد به ۲ هزار و ۵۱ واحد، سیمان ۷۴ واحد رشد معادل ۴.۰۸ درصد به ۲ هزار و ۵۱ واحد، کاشی و سرامیک با ۳۴۵ واحد افزایش، معادل ۳.۹۵ درصد به ۹ هزار و ۷۹ واحد، حمل و نقل با ۲۸۵ واحد رشد معادل ۳.۶۰ درصد به ۸ هزار و ۲۳۶ واحد، تامین آب، برق و گاز با ۱۳۴ واحد افزایش معادل ۳.۵۴ درصد به ۳ هزار و ۹۳۹ واحد» رسید.

در عین حال نگاهی به آمارهای معاملاتی دیروز بازار سهام مشخص می‌کند: قیمت سهام نمادهای «وپترو، ثاخت، بفجر، فسرب، البرز، حتاید وغدشت» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «وآذر، بالبر، کپشیر، وملی، فسپا، چکاران و شکربن» بیشترین کاهش قیمت را در بازار سهام رقم زدند و در تابلوهای بورس به ثبت رسیدند.

به این ترتیب، در پایان داد و ستدهای روز قبل بورس، در ۴۰۷ هزار نوبت معاملاتی، ۵ میلیارد و ۱۷۷ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۱۴ هزار و ۹۴ میلیارد تومان در بورس معامله شد و ارزش بازار به ۹۹۱ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان رسید. در فرابورس نیز وضعیت مشابه بورس بود. رونق معاملات در این روز به رشد ۱۰ درصدی شاخص این بازار انجامید. بر این اساس معاملات امروز بازار در حالی به اتمام رسید که شاخص فرابورس ۳ هزار و ۵۸۹ واحدی شد. این در حالی است که ارزش معاملات این بازار ۹۲۳ میلیارد تومان بوده است.

خبر

مدیر نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد

یکسان‌سازی دستورالعمل صندوق‌های سرمایه‌گذاری در دستور کار

مدیر نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار از یکسان‌سازی قوانین صندوق‌های سرمایه‌گذاری برای سهولت آشنایی سرمایه‌گذاران با مکانیسم آنها خبر داد.

محمدرضا معتمد، یکسان‌سازی مقررات در حوزه صندوق‌های سرمایه‌گذاری را از اقدامات سازمان بورس عنوان کرد و گفت: ما اکنون برای هر نوع از صندوق‌ها یک امیدنامه و اساسنامه داریم و این مساله سبب شده تا سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در هر یک از این صندوق‌ها مجبور به مطالعه و بررسی مختصات آنها شوند. بر این اساس در حال بررسی مقررات، یکسان‌سازی و متمرکزسازی قوانین انواع صندوق‌ها هستیم تا سرمایه‌گذار برای آشنایی با فرآیند کاری آنها تنها به یک دستورالعمل مراجعه کند.

به گزارش سنا، وی درباره روند اجرای این فرآیند افزود: اکنون فراخوان عمومی این مساله اعلام و به کانون‌ها و فعالان بازار سرمایه نیز ارجاع داده شده است. همچنین روی سایت سازمان جهت جمع‌آوری نظرات قرار گرفته است و از فعالان بازار سرمایه و افراد صاحب نظر ضمن مطالعه این فراخوان، ما را از نظرات خود بهره مند کنند تا چنانچه امکان بهبود یا اصلاح قوانین و مقررات وجود دارد این اتفاق رخ دهد. معتمد در خصوص زمان برنامه‌ریزی شده برای جمع‌بندی نظرات و تصویب نهایی مقررات کاری صندوق‌ها در هیات‌مدیره سازمان گفت: تلاش ما این است تا در شهریورماه ۹۸ پس از جمع‌آوری و بررسی نظرات، این مقررات را برای تصویب در هیات‌مدیره سازمان بررسی کنیم. مدیر نظارت بر نهادهای مالی

سازمان بورس: اکنون فراخوان عمومی این مساله اعلام و به کانون‌ها و فعالان بازار سرمایه نیز ارجاع داده شده است. همچنین روی سایت سازمان جهت جمع‌آوری نظرات قرار گرفته است و از فعالان بازار سرمایه و افراد صاحب نظر می‌خواهیم ضمن مطالعه این فراخوان، ما را از نظرات خود بهره مند کنند تا چنانچه امکان بهبود یا اصلاح قوانین و مقررات وجود دارد این اتفاق رخ دهد.

صندوق‌های جدید در حال شکل گیری است

محمدرضا معتمد در خصوص سایر دستورالعمل‌های مورد بررسی در این بخش گفت: در حوزه نهادهای مالی مواردی که در قانون مطرح شده، اکنون پیاده‌سازی شده است. اما در حوزه صندوق‌های سرمایه‌گذاری به دلیل اینکه شاخه‌های مختلفی دارند، بر اساس نیازهای موجود در محیط تجاری بازار سرمایه، مقررات جدید به فراخور نیازها وضع می‌شود.

وی با اشاره به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته برای ایجاد صندوق‌های املاک و مستغلات به عنوان آخرین فعالیت صورت گرفته در حوزه صندوق‌های سرمایه‌گذاری و نهادهای مالی افزود: این صندوق‌ها قرار است نیازهای صنعت اجاره‌داری در حوزه مسکن را پوشش دهد و از این رو جنس آنها با صندوق‌های زمین و ساختمان متفاوت است؛ چرا که صندوق‌های زمین و ساختمان حوزه ساخت و فروش را پوشش می‌دهد، اما مکانیسم صندوق‌های اجاره داری به نحوی است که در حوزه تحصیل املاک و مستغلات و اجاره داری آنها فعالیت خواهند کرد.

تفاوت دو ابزار مسکن بورس اوراق و کالا

این مقام ناظر بورسی برنامه پیش رو در ایجاد صندوق‌های املاک و مستغلات را متفاوت از برنامه عرضه مسکن در بورس کالا ارزیابی کرد و یادآور شد: این یک ابزار جدید در ایران است، هر چند که این ابزار در قالب صندوق‌های املاک و مستغلات در همه دنیا وجود دارد و اکنون ما نیز به اقتضای مقررات در حال اجرای آن هستیم. البته هر دو ابزار امکان فروش وجود دارد، ولی در ابزار بورس اوراق بهادار، قصد اصلی اجاره داری است.

معتمد خاطرنشان کرد: در این میان پیگیری و اصلاح برخی موارد مالیاتی در این صندوق‌ها ضروری است تا بتوانند در سایه کسب معافیت‌های مالیاتی که در قانون توسعه ابزارها مطرح شده است از دادن مالیات مضاعف معاف شوند تا نرخ بازدهی متناسبی با سایر صندوق‌ها به سرمایه‌گذاران خود بدهند.

معتمد ایجاد ابزارهای مناسب برای حمایت از پروژه‌های استارتاپی و کوچک را از دیگر اهداف سازمان بورس عنوان و خاطرنشان کرد: در این راستا پیشنهاد بحث تامین مالی جمعی به سازمان بورس ارایه شده است تا در پروژه‌های کوچک و نیازمند سرمایه‌هایی در حد یک و دو میلیارد بدون نیاز به انتشار اوراق بدهی یا عرضه عمومی تامین مالی صورت گیرد. به این شکل که سازمان از طریق شرکت فرابورس و فراخوان‌هایی که از طریق سایت این شرکت منتشر می‌کند بتواند با نظارت نهادهای مالی دارای مجوز این تامین مالی‌های خرد را انجام دهد.

صدور مجوز صندوق‌ها با روال قبل

مدیر نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار درباره آخرین تغییرات تمدید مجوز صندوق‌ها گفت: صندوق‌ها عمدتا مجوزهای بلندمدت دو ساله، سه ساله و ۵ ساله دارند، مگر این که به خاطر تغییرات قوانین این زمان تغییر کند. ضمن اینکه بعضی از صندوق‌ها نیز عمر دارند؛ مثلا صندوق‌های جسورانه حداکثر عمر ۷ ساله دارند و در پایان ۷ سال باید صندوق تبدیل وضعیت شود؛ یعنی یا منحل یا تبدیل به شرکت شود. وی در تشریح سایر تغییرات در صندوق‌های سرمایه‌گذاری اظهار کرد: در شرایطی که برخی مقررات بالادستی تغییر کند، مواردی همچون نیاز به تعویض مدیر صندوق به فراخور مقررات جدید به وجود آمده است. در عین حال، چنانچه برخی از نهادهای مالی درخواست مجوز صندوق داشته باشند، با توجه به اینکه سهامداران عمده این نهادها بانک‌ها هستند و در قانون تصریح شده که اگر شرکت‌های وابسته به بانک بخواهند در حوزه صندوق‌های سرمایه‌گذاری فعالیت کنند باید مجوز بانک مرکزی را هم داشته باشد، دریافت مجوز بانک مرکزی به موارد پذیرش ما نیز افزوده شده است. در غیر این صورت صدور مجوز بر اساس روال قبلی و بر اساس مختصاتی که مدیران ارایه می‌کنند انجام می‌شود.

بورس انرژی

سهامداران به اطلاعات واقعی سهام بورس انرژی توجه کنند

معاون اجرایی بورس انرژی گفت: برخی افراد از ناآگاهی مردم سوءاستفاده کرده و از طریق فضای مجازی تحلیل‌های غیرواقعی در خصوص شرکت‌ها ارایه می‌کنند که انتظار می‌رود سرمایه‌گذاران محترم از طریق کدال و سایت شرکت اطلاعات واقعی را دریافت و از مشاوران دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار برای خرید سهام بهره‌مند شوند.

به گزارش آنا، علی نقوی معاون اجرایی بورس انرژی ایران با اشاره به رشد شاخص‌های بازار سرمایه و افزایش تمایل مردم به سرمایه‌گذاری در این بازار گفت: برخی افراد از ناآگاهی مردم سوءاستفاده کرده و از طریق فضای مجازی تحلیل‌های غیر واقعی در خصوص شرکت‌ها ارایه می‌کنند که انتظار می‌رود سرمایه‌گذاران محترم از طریق سایت کدال و سایت شرکت اطلاعات واقعی را دریافت و از مشاوران دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار برای خرید سهام بهره‌مند شوند. وی با اشاره به تغییر قریب‌الوقوع مقررات بازار پایه از سرمایه‌گذاران در این بازار از جمله سهام بورس انرژی ایران خواست تا با مطالعه دقیق این تغییرات، نسبت به انتخاب سهم اقدام کنند چرا که ممکن است برخی با توجه به کاهش مزایای نوسان‌گیری در سهام شرکت‌های بازار پایه برخی از فعالان این بازار اقدام به فروش سهام خود به افراد کم تجربه و کم اطلاع کنند. علی نقوی با اشاره به افزایش فعالیت برخی کانال‌ها و گروه‌ها در فضای مجازی و ارایه اطلاعات غیرقابل اتکا در خصوص سهام بورس انرژی ایران از هماهنگی با فرابورس ایران برای رسیدگی جدی‌تر و سریع‌تر به کسانی که در فضای مجازی اطلاعات گمراه‌کننده منتشر می‌کنند خبر داد و افزود: همکاران واحد نظارت فرابورس ایران با رصد مستمر سهام شرکت گزارش‌های نظارتی درباره برخی افراد و گروه‌ها تهیه کرده‌اند و در جایی که ظن دستکاری قیمت می‌رود در حال برخورد طبق مقررات هستند. معاون اجرایی بورس انرژی ایران با اشاره به اینکه این شرکت در شفاف‌سازی‌های متعدد خود طی دو سال گذشته بر وجود محدودیت در سقف کارمزدهای دریافتی بورس‌ها تاکید کرده است از سهامداران خواست از مبنا قرار دادن تحلیل‌هایی که بدون در نظر گرفتن سقف کارمزدها، درآمدهای غیر واقعی برای بورس انرژی محاسبه می‌کنند خودداری کنند چرا که این تحلیل‌ها موجب گمراهی سهامداران می‌شود. وی افزود: با توجه به محدودیت در سقف کارمزدها درآمدهای شرکت به میزان درصد افزایش عرضه فرآورده‌های نفتی و برق در بازارهای مختلف این بورس افزایش پیدا نخواهد کرد و این در تحلیل سهامداران باید مدنظر واقع شود. وی در پایان متذکر شد مسوولیت سرمایه‌گذارانی که بدون توجه به اطلاعات رسمی تصمیم‌گیری می‌کنند، بر عهده خودشان است.

روی خط شرکت‌ها

■ ۳۳۵ ریال؛ سود شناسایی شده «غدشت» برای هر سهم: شرکت دشت مرغاب در اطلاعات و صورت‌های مالی ۱۲ ماهه منتهی به ۳۱ خرداد ۱۳۹۸ سود هر سهم را ۳۳۵ ریال اعلام کرد. به گزارش سنا، این شرکت سود عملیاتی را ۱۳۱ میلیارد ریال، سود خالص را ۱۷ میلیارد و ۹۱۰ میلیون ریال و زیان انباشته پایان دوره را ۱۱۳ میلیارد و ۱۱۱ میلیون ریال اعلام کرده است. در این گزارش اهداف «غدشت» در سال مالی جدید حفظ سهم بازار شرکت در محصولات استراتژیک و همچنین افزایش فروش در محصولات گروه بسته‌بندی است. از سوی دیگر تغییرات و نوسانات اخیر در بازار ارز، آثار بالقوه‌ای در بهای خرید مواد اولیه شرکت ایجاد خواهد کرد. لیکن به منظور حفظ سهم بازار، رویکرد مدیریت بر حداقل افزایش نرخ فروش، تا حدود پوشش بهای تمام شده است. با توجه به نوسانات قیمتی اخیر، پیش‌بینی قابل اتکاء در خصوص بهای خرید مواد اولیه بسته‌بندی (شیشه، قوطی و سایر لوازم بسته بندی) وجود ندارد. ذکر این نکته ضروری است که با توجه به روند افزایش قیمت‌ها و تأثیر آن بر نهاده‌های کشاورزی، پیش‌بینی افزایش قابل توجه در نرخ خرید مواد اولیه کشاورزی در ۶ ماهه آتی نیز وجود دارد. لیکن به دلیل شرایط فعلی بازار، حدود ریالی افزایش بهای مواد اولیه قابلیت پیش بینی ندارد. این شرکت اعلام کرد که در تغییرات بهای عوامل بهای تمام شده تولیدات از جمله نرخ مواد اولیه تره بار و بسته‌بندی در دوره مورد گزارش بسیار زیاد بوده است. لذا تا برقراری ثبات قیمتی در بازار مدیریت قادر به پیش بینی قابل اتکا در این خصوص نیست.

■ داوه ۳ ماهه ۷۲ ریال از سود را پوشش داد شرکت داروسازی آوه سینا در صورت‌های مالی ۳ ماهه اعلام کرد که ۷۲ ریال از سود هر سهم را پوشش داده است. شرکت داروسازی آوه سینا در اطلاعات و صورت‌های مالی ۳ ماهه منتهی به ۳۱ خرداد ۱۳۹۸ سود هر سهم را ۷۲ ریال اعلام کرد. این شرکت سود عملیاتی را ۴۹ میلیارد و ۴۳۵ میلیون ریال، سود خالص را ۳۴ میلیارد و ۶۰۸ میلیون ریال و سود انباشته پایان دوره را ۲۱۵ میلیارد ریال اعلام کرد. «داوه» در تشریح اهداف و برنامه‌های راهبردی خود در خصوص تولید و فروش محصولات اعلام کرده است که تولید محصولات جدید، تولید محصولات با حاشیه سود بالاتر، کاهش تولید و فروش محصولات زیان ده و بررسی و تحقیق روی محصولات زیان‌ده جهت افزایش راندمان تولید از برنامه‌های شرکت است. همچنین نرخ فروش محصولات به تناسب افزایش نرخ ارز، افزایش خواهد داشت.

اخبار

شرایط تجارت با قطر سخت شد

خبرگزاری فارس | رییس اتاق مشترک ایران و قطر گفت: تجارت با قطر بسیار سخت شده و اقدام خاصی از سوی دولت برای توسعه تجارت دیده نمی‌شود. عدنان موسی‌پور درباره وضعیت تجارت بین دو کشور ایران و قطر گفت: تجارت با قطر بسیار سخت شده است و تا زمانی که برخی مشکلات تجارت بین‌المللی حل نشود به نظر می‌رسد این وضعیت ادامه داشته باشد. رییس اتاق مشترک ایران و قطر افزود: شرایط تجارت با قطر بسیار سخت است و روز به روز هم سخت‌تر می‌شود و تجار تمام توان و نیروی شخصی خود را برای ادامه تجارت با این کشور به کار گرفته‌اند در حالی که در این شرایط هیچ حمایتی هم از صادرکنندگان نمی‌شود. وی در پاسخ به اینکه با توجه به تاکید دولت بر توسعه تجارت با ۱۵ کشور همسایه آیا حمایتی از سوی دولت برای توسعه تجارت با این کشور انجام می‌شود؟ اظهار کرد: اقدام خاصی از سوی دولت مشاهده نمی‌شود و تجارت با این کشور روند کاهشی دارد.

قیمت رب گوجه‌فرنگی کاهش می‌یابد

شاتا | سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مکلف شد با توجه به کاهش نرخ گوجه‌فرنگی نسبت به اصلاح نرخ رب گوجه‌فرنگی اقدام و قیمت اصلاحی در سامانه ۱۲۴ اطلاع‌رسانی شود. ستاد تنظیم بازار با توجه به کاهش قیمت گوجه‌فرنگی و به منظور جلوگیری از ضرر و زیان کشاورزان و از بین رفتن انگیزه تولید این محصول در سال‌های آتی، سازمان مرکزی تعاون روستایی را مکلف کرد نسبت به خرید حمایتی گوجه‌فرنگی در قالب‌ساز و کارهای تعریف شده برای آن سازمان اقدام کند. سقف قیمت تعیین شده ۱۱۰۰ تومان به‌ازای هر کیلوگرم تحویل درب مراکز خرید است و پیش‌بینی شده است، سازمان تعاون روستایی با عقد قرارداد با کارخانجات رب‌سازی نسبت به فروش گوجه‌فرنگی خریداری شده یا فرآوری آن اقدام کند. همچنین سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف به تأمین و اختصاص منابع مورد نیاز برای اجرای طرح فوق از طریق بانک‌های عامل هستند. بر اساس این گزارش، عملیات خرید حمایتی با قیمت مصوب تا زمان تعدیل و تثبیت قیمت به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی ادامه خواهد داشت. سازمان حمایت مکلف به محاسبه هزینه‌های تبعی اجرای طرح برای تأمین هزینه‌های مذکور از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور است. بر اساس این گزارش مقرر شد، دفتر مقررات صادرات و واردات با دعوت از سازمان ملی استاندارد و سازمان غذا و دارو نسبت به تعریف استانداردهای مورد نیاز برای صادرات رب گوجه‌فرنگی در قالب نوع بسته‌بندی، احجام بسته‌بندی و... اقدام تا مقدمات لازم برای صدور مجوز صادرات رب گوجه‌فرنگی در احجام بالاتر از ۳ و ۵ کیلوگرمی فراهم شود.

ساز و کار دریافت پول صادرات برق و گاز به عراق

خبرگزاری تسنیم | دبیر اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق جزییاتی از نحوه پرداخت پول صادرات برق و گاز ایران به عراق را تشریح کرد و از واریز این پول به یک حساب بانکی در عراق خبر داد که قرار است برای واردات اقلام غیرتحریمی به کار گرفته شود. سید حمید حسینی با اشاره به توافق انجام گرفته میان بانک مرکزی دو کشور ایران و عراق و وزارت خارجه، برای یک ساز و کار مالی برای پرداخت پول حاصل از صادرات گاز و برق ایران به عراق اظهار کرد: در توافق انجام گرفته مقرر شد تا پول حاصل از صادرات گاز و برق ایران به عراق در یک حساب بانکی در بانک TBI عراق متمرکز شده و با استفاده از این حساب، اقلام مورد نیاز کشور خریداری شود. حسینی گفت: این سازوکار تنها برای اقلام و کالاهای غیرتحریمی است و با توجه به اینکه بانک TBI عراق، تنها بانکی است که توانایی بازگشایی ال‌سی و خریدهای خارجی را دارد و از سوی دیگر زیر نظر موسسه JPMorgan امریکا قرار دارد و بعد از حضور امریکایی‌ها در عراق، مدیریت اجرایی این بانک در اختیار امریکایی‌ها قرار گرفت، نمی‌شود انتظار بیشتری از این بانک داشت. او درباره میزان پولی که به‌ازای صادرات گاز و برق ایران در حساب TBI عراق قرار دارد، گفت: پیش‌بینی می‌شود حدود ۴ تا ۵ میلیارد دلار پولی که بخشی از آن پول صادرات برق و گاز کشورمان به عراق است و بخشی دیگر، مبالغی از مطالبات قبلی ایران در عراق را شامل می‌شود در این حساب قرار می‌گیرد که این رقم حدوداً معادل هزینه ارزی یک‌سوم نیازهای کشور برای تأمین کالاهای اساسی است.

کاهش ۱۵ درصدی نرخ کالاهای خرازی

اتاق اصناف ایران | رییس اتحادیه خرازی‌فروشان تهران از کاهش ۱۵ درصدی نرخ کالاهای خرازی به دلیل رکود اقتصادی خبر داد. سیدحسین دکمه‌چی با اشاره به اینکه ممنوعیت واردات برخی از کالاهای صنف خرازی باعث شده تا برای جبران کسری بازار کالاها از طریق قاچاق واردات شود، افزود: در برخی از کالاهای صنف خرازی (سوزن، سنجاق، لوازم آرایشی) تولید داخلی نداریم و زمانی که واردات این کالاها نیز ممنوع شود به ناچار کالای قاچاق جایگزین می‌گردد. او درباره لوازم خرازی اظهار کرد: اتحادیه خرازی دارای ۱۲۴۰ رسته صنفی است که انواع وسایل خرازی تا انواع لوازم آرایشی و بهداشتی و عطریات، شال و روسری، لباس زیرمردانه، زنانه و بچه‌گانه، انواع تریکو و البسه بافتنی کاموا، چتر، زیورآلات، بدلیجات زینتی، پتو و حوله، اسباب‌بازی و لوازم بهداشتی کودک را تحت پوشش قرار می‌دهد.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی:

قیمت قابل قبول دولت، قیمت عرف است

تعادل | قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی به ارایه توضیحاتی درباره «سیستم توزیع کالا در بازار، تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی، تاثیر تورم و افزایش نرخ ارز در قیمت کالاها، ممنوعیت‌های صادراتی، شفاف‌سازی رفع تعهدات واردکنندگان» پرداخت. او در تازه‌ترین اظهارات خود، وعده داده که در صورت ادامه ثبات در بازار ارز، قیمت کالاها نیز کاهش یابد. حسین مدرس خیابانی در عین حال علت گرانی برخی از کالاها را ناشی از ایرادات سیستم توزیع در کشور دانست و تاکید کرد که قانون نصب برچسب قیمت روی کالاها احیا می‌شود. البته او این اطمینان را داد که ذخایر کالاهای استراتژیک کامل است. قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی همچنین اعلام کرد که فعلا برنامه‌ای برای حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی وجود ندارد. مدرس خیابانی، اما در گفت‌وگوی خود با ایسنا در مورد آمار ارایه شده از سوی رییس کل بانک مرکزی مبنی بر اجرایی نشدن یک میلیارد دلار تعهد ارزی واردکنندگان نیز به ارایه توضیحاتی پرداخت. به گفته او، برآوردها نشان می‌دهد، ۵۰ درصد از این رقم مربوط به شرکت پشتیبانی امور دام است که بازگشت کالاهای آنها به کشور مراحل مختلف خود را طی کرده و به زودی تعهدات نهایی می‌شود. مابقی نیز مربوط به واردکنندگانی است که ثبت سفارش کرده‌اند و اقدامات لازم برای وارد کردن کالاهایشان را انجام می‌دهند. از این منظر، مدرس خیابانی، با بیان اینکه واردکنندگان برای انجام تعهداتشان در شرایط تحریم به زمان بیشتری نیاز دارند، پیشنهاد داد که به این واردکنندگان از ابتدای فرآیند چهارماه زمان داده شود تا کالاهایشان را وارد کنند و در صورتی که بعد از فرجه داده شده، اقدامی صورت نگرفت، می‌توان از طریق مراجع قانونی کار آنها را پیگیری کرده و نتایج را به مردم ارایه کرد.

احیای قانون نصب برچسب قیمت‌ها

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی در گفت‌وگویی با ایسنا، درباره موضوعاتی از جمله «سیستم توزیع کالا در بازار، نرخ دلار ۴۲۰۰ تومانی، تاثیر تورم و افزایش نرخ ارز در قیمت کالاها، ممنوعیت‌های صادراتی، شفاف‌سازی رفع تعهدات واردکنندگان» به ارایه توضیحاتی پرداخته است. حسین مدرس خیابانی در پاسخ به چرایی ناکارآمد بودن سیستم توزیع با بیان اینکه ایراد گرفتن از نظام توزیع کالاها باید با توجه به واقعیت‌ها انجام شود، توضیح داد: برای مثال وقتی قیمت کالایی همچون سیب‌زمینی ناگهان در بازار افزایش پیدا می‌کند، برای آنکه یک ایراد کلی به نظام توزیع کالاها بگیریم، باید یک پرسش مهم را مطرح کنیم، که چرا در همین نظام توزیع تا هفته قبل قیمت سیب‌زمینی ۳ هزار تومان بود، اما ناگهان قیمت افزایش یافت؟ چه‌طور ممکن است که همان نظام توزیع که برخی می‌گویند ناکارآمد است، برای مدت طولانی قیمت یک کالا را با ثبات نگه داشته اما ناگهان تغییراتی در بازار آن کالا اتفاق می‌افتد؟

بنا به اظهارات او، در موارد اینچنینی پیش از آنکه به نظام توزیع ایراد گرفته شود، باید به بحث تامین کالاها نگاه کرد. برای مثال در حوزه کشاورزی برخی از کالاهای ما در فصل‌های مختلف برای تامین کامل با مشکل مواجه می‌شوند و یک زمان کوتاه‌مدت نیاز است تا با تامین جدید، قیمت‌ها بار دیگر به نظم سابق باز گردند. همانطور که وزیر جهاد کشاورزی پیش از این اعلام کرده بود برای رسیدن برخی محصولات به بازار به چند هفته زمان احتیاج است و نمی‌توان حدفاصل رسیدن این کالاها به بازار اعلام کرد که نظام توزیع ما مشکلات بنیادین دارد. قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی با بیان اینکه قطعا نظام توزیع ایراداتی داشته که وزارت صنعت تلاش می‌کند آنها را برطرف کند، تاکید کرد: باید توجه داشت که نظام توزیع ما در سال‌های گذشته تغییرات مثبت قابل توجهی را پشت سر گذاشته است. برای مثال ما امروز سامانه جامع تجارت را داریم که با استفاده از آن بطور دقیق مشخص می‌شود که یک کالا از زمان تولید یا از زمان واردات چه مراحلی را طی کرده و چگونه به دست مصرف‌کننده رسیده است.

مدرس خیابانی با بیان بهبود امکانات نظارت بر توزیع کالاها، اظهار کرد: برخلاف دهه‌های گذشته ما امروز اطلاعات دقیقی داریم که کالاهای مصرفی مردم در کجا انبار شده و به چه شکلی به دست‌شان می‌رسد و از این‌رو در صورت مشاهده تخلف با آنها برخورد می‌شود.

او با تاکید بر لزوم بازگشت برخی فرهنگ‌های مثبت به اقتصاد ایران، توضیح داد: در بسیاری از کشورهای خارجی می‌بینیم که در فروشگاه‌ها روی تمامی قفسه‌ها برچسب قیمت خورده و مشتری بطور دقیق در جریان نرخ‌ها قرار می‌گیرد. این موضوع نخستین و مهم‌ترین حق متقاضی کالا است و وزارت صنعت، معدن و تجارت تلاش می‌کند، این حق را بازگرداند. این در حالی است که به گفته قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی، متاسفانه در بسیاری از فروشگاه‌های ما فرهنگ برچسب قیمت فراموش شده است. ما باید تلاش کنیم با تکرار و تاکید روی این موضوع بار دیگر این برچسب‌ها را به فروشگاه‌های عرضه نیازهای مردم بازگردانیم.

مدرس خیابانی در پاسخ به این سوال که آیا برای بهبود نظارت بر توزیع کالاها مسائلی همچون محدود کردن خرده‌فروش‌ها مطرح است، پاسخ داد: ما امروز در کشور ۳ میلیون واحد خرده‌فروشی داریم که در آنها ۷۵۰۰ اتحادیه و ۲۰ میلیون شغل وجود دارد. اصناف ۱۷ درصد از آمار تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص داده‌اند و قطعا نمی‌توان به حذف یا کنار گذاشتن آنها فکر کرد. او در ادامه عنوان کرد که در کنار فعالیت خرده‌فروشی‌ها امروز مدل‌های جدید فروشگاه‌های زنجیره‌ای یا فروشگاه‌های اینترنتی وارد شده‌اند که می‌توانند سهمی از بازار را به خود اختصاص دهند. در کنار آن روش‌های دیگری همچون فروش از طریق اتحادیه‌ها از گذشته وجود داشته و در حال حاضر نیز ادامه دارد. مدرس خیابانی با تاکید بر این موضوع که باید واسطه‌های غیرضرور از نظام توزیع کالا حذف شوند، تصریح کرد: برخی از واسطه‌ها ضروری هستند و به رساندن کالا به دست مردم کمک می‌کنند، اما بعضا واسطه‌های غیرضرور باورودشان به بازار موجب افزایش قیمت‌ها می‌شوند که باید حضور آنها محدود شود.

پاسخی به گرانی کالاها

مدرس خیابانی با بیان اینکه بخشی از افزایش قیمت کالاها در سال گذشته به دنبال بالا رفتن نرخ تورم و افزایش قیمت ارز بوده، تشریح کرد: قطعا قیمت کالاها از شاخص‌های کلان اقتصادی تاثیر می‌پذیرند و نمی‌توان انتظار داشت که با وجود تورم، قیمت‌ها در این حوزه ثابت بمانند.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی افزود: آنچه در این میان مهم است، سوءاستفاده برخی افراد از این تورم است. برای مثال قیمت یک کالا از یک به دو واحد افزایش یافته، اما در این میان برخی واسطه‌ها و سودجویان قیمت را از حد عادی نیز بالاتر برده‌اند و همین مساله به گرانفروشی منجر شده است. ما تمام تلاش خود را می‌کنیم که با این گرانفروشی برخورد شود. او با بیان اینکه همانطور که با افزایش قیمت ارز کالاها گران شدند، با ثبات و کاهش این نرخ نیز شاهد پایین آمدن قیمت‌ها خواهیم بود، گفت: این انتظار که به محض پایین آمدن قیمت دلار، قیمت کالاها نیز کم شود، از واقعیت به دور است؛ همانطور که در چند ماه ابتدایی افزایش قیمت ارز کالاها به شکل دفعه‌ای افزایش قیمت نداشتند، در حال حاضر نیز باید پس از یک دوره از ثبات، انتظار کاهش قیمت‌ها را داشته باشیم. به گفته مدرس خیابانی، میزان تاثیرپذیری هر کالا از نرخ ارز متفاوت است و بر اساس میزان این تاثیر قیمت‌ها تغییر خواهند کرد.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی با بیان اینکه سیاست ابتدایی وزارت صنعت، معدن و تجارت در رابطه با هیچ کالایی، واردات یا محدود کردن صادرات نیست، توضیح داد: ما تمام تلاش خود را می‌کنیم که با استفاده از ابزارهای موجود، بازار کالاهای داخلی به بهترین شکل ممکن مدیریت شود و کمترین تلاطم را در آن شاهد باشیم. بر اساس آیین‌نامه در صورتی که تمام این ابزارها کارایی نداشته باشند، می‌توان در مدت مشخص نسبت به واردات یا محدود کردن صادرات اقدام کرد تا پس از بازگشت به ثبات، بار دیگر به سیاست‌های قبلی بازگردیم. او با تاکید بر این موضوع که می‌توان با برخی سیاست‌گذاری‌های به موقع محدودیت‌های این چنینی را کاهش داد، بیان کرد: برای مثال اگر ما بتوانیم پیش از ماه رمضان نسبت به صادرات خرما عوارضی تعیین کنیم که صادرکننده در دل آن بتواند تصمیم بگیرد که چگونه نیاز بازار را تامین کرده و به صادرات فکر کند، بسیاری از مشکلات در این حوزه برطرف خواهد شد.

عملکرد سامانه آنلاین قیمت

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی با اشاره به برنامه‌ریزی جدی برای شفاف‌سازی قیمت کالاهای اساسی، اظهار کرد: ما اخیرا سامانه اعلام قیمت ۱۰۰ قلم کالای اساسی را فعال کرده‌ایم که در چارچوب آن مردم می‌توانند از قیمت‌های قابل قبول دولت باخبر شوند. در این سامانه پایین‌ترین نرخ موجود در بازار و همچنین بالاترین نرخ اعلام شده و در کنار آن یک قیمت عرف نیز در اختیار مردم قرار می‌گیرد.

بنا به توضیحات مدرس خیابانی، قیمت قابل قبول دولت همان قیمت عرف است، اما برای اینکه سامانه بتواند واقعیت‌ها را منعکس کند، پایین‌ترین و بالاترین قیمت‌های موجود در بازار نیز ارایه شده است که مردم باید بدانند در صورت مواجه شدن با نرخی بالاتر از قیمت عرف، واحد صنفی مربوطه گرانفروشی می‌کند. به گفته او، با امکانی که در این سامانه قرار گرفته مردم می‌توانند به محض مواجه شدن با گرانفروشی گزارش آن را ثبت کرده و واحد صنفی متخلف را معرفی کنند.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی همچنین با بیان اینکه بخشی از تلاطم‌های بازار به دلیل نبود امنیت روانی در مردم ایجاد می‌شود، تاکید کرد: ما با قاطعیت اعلام می‌کنیم که امروز تمام مصرف و نیاز جامعه بطور کامل تامین شده و هیچ نگرانی در این حوزه وجود ندارد. در کنار آن ذخایر استراتژیک کشور کامل است و برای امسال و اوایل سال آینده هیچ نیازی در این حوزه نخواهیم داشت. به گفته او، مردم باید بدانند که برخی شایعات و گمانه‌زنی‌ها در رابطه با محدود بودن کالاها صحت ندارد و هیچ کسری در بازار وجود نخواهد داشت.

ارز ۴۲۰۰ تومانی فعلا حذف نمی‌شود

اما قائم‌مقام وزیر صنعت در بخش دیگری از صحبت‌های خود و در پاسخ به این پرسش که آیا عرضه ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی طرحی موفقیت‌آمیز بود، توضیح داد: قطعا می‌توان انتقادهایی به اجرای این طرح داشت، اما در مجموع نتایج مثبت آن نیز غیرقابل چشم‌پوشی است. برای مثال امروز برنج خارجی که ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کند در بازار قیمتی کمتر از نصف قیمت برنج ایرانی دارد و همین مساله امنیت غذایی مردم را تضمین می‌کند. بنابه توضیحات او؛ در حوزه نهاده‌های دامی نیز برای مثال «خوراک دام و طیور» با این ارز تامین می‌شود و قیمت‌های موجود در بازار با توجه به همین برنامه است و اگر قیمت‌ها آزاد شود و با یک افزایش نرخ مواجه خواهیم شد. مدرس خیابانی بر این باور است که با توجه به تمام این شرایط فعلا تصمیمی برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی وجود ندارد. مدرس خیابانی در عین حال به ذکر این نکته نیز پرداخت که واگذاری این ارز به چند قلم کالای اساسی محدود شده و در رابطه با دیگر کالاها دولت تخصیص این ارز را متوقف کرده است.

شفاف‌سازی رفع تعهدات واردکنندگان

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی در بخش بعدی سخنان خود درباره آمار ارایه شده از سوی رییس کل بانک مرکزی مبنی بر اجرایی نشدن یک میلیارد دلار تعهد ارزی واردکنندگان، نیز به ارایه توضیحاتی پرداخت و گفت: برآوردها نشان می‌دهد، ۵۰ درصد از این رقم مربوط به شرکت پشتیبانی امور دام است که بازگشت کالاهای آنها به کشور مراحل مختلف خود را طی کرده و به زودی تعهدات نهایی می‌شود. مابقی نیز مربوط به واردکنندگانی است که ثبت سفارش کرده‌اند و اقدامات لازم برای وارد کردن کالاهایشان را انجام می‌دهند. مدرس خیابانی این را هم گفت که با توجه به شرایط تحریم باید درک کرد که بعضا واردکنندگان برای انجام تعهداتشان به زمان بیشتری احتیاج خواهند داشت. پیشنهاد ما این است که به این واردکنندگان از ابتدای فرآیند چهار ماه زمان داده شود تا کالاهایشان را وارد کنند و در صورتی که بعد از این زمان اقدامات لازم انجام نشد، می‌توان از طریق مراجع قانونی کار آنها را پیگیری کرده و نتایج را به مردم ارایه کرد.

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران خبر داد

ایجاد مراکز تجاری در ۳ نقطه مرزی با عراق

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران خبر داد: با توافق دولت‌های ایران و عراق، در سه نقطه از مرزهای مشترک دو کشور مراکز تجاری ایجاد می‌شود. به گزارش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، کیوان کاشفی در نشست فعالان اقتصادی کرمانشاه با هیات تجاری اتاق بازرگانی بابل عراق با اشاره به حجم ۹ میلیارد دلاری صادرات ایران به عراق در سال گذشته، گفت: رقم تجارت ایران و عراق در یک سال اخیر جهش قابل توجهی داشته و کرمانشاه نیز با رقم حدود سه میلیارد دلار صادرات به عراق سهم بسزایی از این مبادلات تجاری را به خود اختصاص داده است. او ضمن تأکید بر لزوم حفظ این میزان صادرات به عراق و افزایش آن افزود: برای تحقق این هدف چند استراتژی مهم در پیش گرفته‌ایم که اولین و مهم‌ترین آن، صادرات مواد اولیه به عراق است ضمن اینکه برنامه داریم سرمایه‌گذاری‌های مشترک در عراق را نیز افزایش دهیم. رییس اتاق کرمانشاه ادامه داد: برنامه دیگر استفاده از مرزهای مشترک عراق است زیرا ایران از بین تمام کشورهای همسایه بیشترین مرز را با عراق دارد و ما نیز باید از این ظرفیت حداکثر استفاده را ببریم. او با بیان اینکه اخیراً دو دولت ایران و عراق به توافق رسیدند که مراکز تجاری را در سه نقطه از مرزهای مشترک دو کشور ایجاد کنند، یادآور شد: مقرر شد یک نقطه از این مراکز در مرزهای استان کرمانشاه باشد. کاشفی از برنامه‌ریزی برای واردات از کشور عراق به ایران هم خبر داد و گفت: به دلیل صادراتی که به کشور عراق داریم هم ارز کافی در این کشور داریم و هم شرکت‌های فعال زیادی در عراق داریم که می‌توانند به افزایش واردات از این کشور کمک کنند. او بر لزوم افزایش ترانزیت بین دو کشور هم تأکید کرد و با بیان اینکه ایران و عراق ظرفیت قابل توجهی در ترانزیت منطقه دارند، گفت: امکان افزایش ترانزیت بین دو کشور تا پنج برابر میزان فعلی وجود دارد. عضو هیات رییسه اتاق ایران با بیان اینکه باید از ظرفیت گردشگری، به‌ویژه توریسم درمانی و زیارتی نیز بین دو کشور استفاده کنیم، اظهار کرد: به دلیل علایق مشترک بین مردم ایران و عراق باید به بعد توریست برای افزایش تعاملات بین دو کشور بیشتر توجه کنیم. به عقیده کاشفی، امروز مبادلات توریست بین دو کشور ایران و عراق بسیار بیشتر شده و توافقات بین سران دو کشور برای در نظر گرفتن تسهیلات روادید بین دو کشور به این موضوع کمک کرده است. او ابراز امیدواری کرد: بزودی به دلیل درهم‌تنیدگی که بین مردم دو کشور وجود دارد شاهد از بین رفتن ویزا برای تردد بین ایران و عراق باشیم.

عضو هیات رییسه اتاق ایران از ایران و عراق به عنوان دو کشور بزرگ و ثروتمند منطقه یاد کرد و ادامه داد: با دقت تحولات اقتصادی و سیاسی عراق را پیگیری می‌کنیم و اکنون که ثبات و آرامش در این کشور فراهم شده است باید به دنبال افزایش تعاملات بین دو کشور باشیم. مردم دو کشور نیز می‌توانند از مزیت‌های این تعاملات بیشتر استفاده کنند و این عزم بین مسوولان دو کشور نیز وجود دارد که شرایط را برای تعاملات بیشتر و استفاده از ظرفیت‌های یکدیگر فراهم کنند.

صادرات مجدد کالا از عراق به ایران

رییس اتاق بازرگانی بابل عراق نیز به نمایندگی از فعالان اقتصادی این استان برای کمک به تأمین کالاهای وارداتی مورد نیاز ایران اعلام آمادگی کرد و با اشاره به مراودات تجاری که بین ایران و عراق وجود دارد، گفت: سال گذشته حدود ۱۲ میلیارد دلار کالا از ایران به عراق صادر شده که ۹ میلیارد دلار آن کالاهای مصرفی و بقیه شامل نفت، گاز و... بوده است. این میزان صادرات می‌تواند تا سطح ۲۰ میلیارد دلار افزایش پیدا کند. صادق هاشم فاضل با اشاره به برنامه‌هایی که برای افزایش مبادلات تجاری بین ایران و عراق وجود دارد، عنوان کرد: در سفر اخیر رییس جمهوری ایران به عراق توافقاتی بین سران دو کشور صورت گرفت که یکی از موارد آن ایجاد سه منطقه آزاد در نوار مرزی ایران و عراق است. به عنوان بخش خصوصی به دولت عراق فشار وارد می‌کنیم که این توافقات بین دو کشور هر چه زودتر اجرایی شود و ویژگی‌ها، موقعیت دقیق و مساحت این مناطق هرچه سریعتر مشخص شود. او یکی دیگر از زمینه‌های همکاری مشترک را کمک به صادرات مجدد به ایران یاد کرد و گفت: این آمادگی را داریم در شرایطی که ایران برای واردات برخی کالاها محدودیت دارد، کالاهایی را به عراق وارد کرده و بدون سود به ایران صادرات مجدد کنیم. البته در این زمینه محدودیت‌های قانونی داریم اما به دنبال رفع این محدودیت‌ها هستیم. به گفته هاشم فاضل، برقراری صادرات مجدد به جمهوری اسلامی ایران هم می‌تواند به فعال شدن واردات کالا به عراق کمک کند و هم کمکی به جمهوری اسلامی ایران در این شرایط باشد. او بر لزوم سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین ایران و عراق تأکید کرد و افزود: درخواست ما این است که خطوط تولید و مونتاژ کالاها توسط تجار ایرانی در عراق راه‌اندازی شود یا خط تولید کارخانه‌هایی که در زمینه تولید کالا برای صادرات به عراق فعالیت دارند به داخل عراق جابه‌جا شود. رییس اتاق بازرگانی بابل عراق با اشاره به مزیت‌هایی که سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین دو کشور دارد، یادآور شد: این امر کمک می‌کند هم تولید ملی در عراق افزایش یابد هم نیروهای کار دو کشور مشغول به کار شوند و هم تجار ایرانی با هزینه کمتری دسترسی به بازار عراق داشته باشند. به گفته او، وقتی که کالاهای ایرانی در عراق تولید شود هم از هزینه‌های گمرکی معاف خواهد شد، هم هزینه‌های حمل‌ونقل بسیار کاهش می‌یابد و به‌علاوه این کالاها بدون واسطه در بازار عراق عرضه خواهد شد. هاشم فاضل از مشوق‌هایی که برای سرمایه‌گذاری در عراق در نظر گرفته شده نیز یاد کرد که شامل معافیت‌های مالیاتی، تضمین خروج سرمایه اولیه و... است.

در نشست کمیسیون تسهیل تجارت اتاق تهران مطرح شد

ناهمخوانی سرمایه صندوق ضمانت با ارزش صادرات

نمایندگان بخش خصوصی در کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق بازرگانی تهران، با حضور مدیران ارشد صندوق ضمانت صادرات به بررسی و تشریح عملکرد این صندوق پرداختند و خدمات گوناگون آن برای توسعه صادرات بخش خصوصی و پوشش ریسک‌های صادراتی را مورد نقد قرار دادند. در این نشست مدیران صندوق ابراز امیدواری کردند با مطالبه‌گری و همراهی بخش خصوصی، شرایط افزایش سرمایه صندوق فراهم شود. در این نشست مدیر اطلاعات و برنامه‌ریزی صندوق ضمانت صادرات با بیان اینکه کل پوشش ریسک صادراتی سال ۹۷ معادل ۲،۳ میلیارد دلار بوده است، افزود: پوشش ریسک صادرات امسال به رقم ۸۱۸ میلیون دلار رسیده که ۸۸ درصد نسبت به مدت مشابه ۹۷ رشد داشته است. پوشش بیمه اعتبار صادراتی کوتاه‌مدت ۳۵۸ میلیون دلار و پوشش بیمه اعتبار صادراتی میان و بلندمدت معادل ۳۷۹ میلیون دلار است که به ترتیب با رشد ۳۱ درصد و ۹۳۷۵ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال ۹۷ مواجه شده است. مهرداد پارسامنش، سپس به معرفی خدمات قابل ارایه به صادرکنندگان پرداخت و گفت: ایجاد مزیت صادراتی برای کالاها و خدمات ایرانی، تسهیل دسترسی صادرکنندگان به تامین مالی ارزان قیمت صادراتی، صدور ضمانتنامه‌های لازم برای مناقصات خارج از کشور، بیمه مطالبات مدت‌دار صادرکنندگان و تبدیل آن به نقدینگی، سرمایه‌گذاری صادراتی در خارج از کشور و شناخت بازارها و مشتریان خارجی در شمار این خدمات قرار دارد. در همین حال، مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات توضیح داد که این صندوق به دلیل رشد عملکرد، مقام نخست را در میان کشورهای عضو اتحادیه امان کسب و کرسی هیات‌مدیره اتحادیه امان برای سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱ را با اجماع کشورهای اسلامی احراز کرده است. افروز بهرامی گفت: سرمایه این صندوق ۱۳۰ میلیون دلار بوده و مهم‌ترین مساله در شرایط کنونی کفایت سرمایه ۷ درصدی صندوق ضمانت صادرات است که امیدواریم اتاق بازرگانی در افزایش سرمایه این صندوق به ما کمک کند. افروز بهرامی با اشاره به امکان اعتبارسنجی شرکت‌های طرف معامله با صادرکنندگان ایرانی گفت: در عراق به عنوان یکی از شرکای تجاری ایران، ما با شخصیت‌های حقیقی مواجه هستیم که فاقد ترازنامه شرکتی هستند و در این کشور مشکل اعتبار سنجی وجود دارد. صندوق برای حل این مساله در عراق و افغانستان، حضور مستقیم پیدا کرد و دفتر ما در عراق راه‌اندازی شده و صادرکنندگان می‌توانند از خدمات آن استفاده کنند. در ادامه، بهمن منتی، مدیر خسارت صندوق ضمانت صادرات درباره یکی از خدمات صندوق مبنی بر پوشش بیمه‌ای خسارات صادرکنندگان توضیح داد و گفت: پس از اعتبارسنجی خریدار خارجی، اگر برای صندوق محرز شود که صادرات انجام‌شده و خریدار به سبب ریسک سیاسی یا ورشکستگی بدهی خود را تسویه نکرده، صادرکننده حقوق قرارداد را به صندوق واگذار کرده و ظرف ۴۵ روز خسارت دریافت می‌کند و صندوق پیگیر بازیافت این خسارت از خریدار خارجی خواهد بود. رییس کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق تهران با تاکید بر اینکه خدمات صندوق باید به نحو شایسته‌ای اطلاع‌رسانی شود، افزود: شواهد نشان می‌دهد که خدمات صندوق به بخش خصوصی واقعی کمتر بوده و منابع این صندوق بیشتر در اختیار خصولتی‌ها قرار گرفته است؛ شاید به این دلیل که این شرکت‌ها در بازار سرمایه فعال بوده‌اند و اعتبارسنجی آنها به راحتی انجام شده است. محمد لاهوتی با بیان اینکه صادرکنندگان بخش معدن و کشاورزی کمتر مورد توجه صندوق بوده‌اند، توصیه کرد که صندوق ضمانت صادرات ارتباط خود را با این بخش‌ها تقویت کند. او سپس با اشاره به اینکه سرمایه صندوق، تناسبی با حجم صادرات کشور ندارد، گفت: ادغام صندوق ضمانت صادرات و بانک توسعه صادرات و ایجاد (EXIMBANK) می‌تواند به عنوان یک راهکار برای افزایش سرمایه صندوق مورد توجه قرار گیرد و خدمت رسانی به حوزه تولید، صادرات و واردات مواد اولیه کارخانجات را نیز پوشش دهد. احمدرضا فرشچیان نیز با اشاره به اینکه بخش عمده‌ای از مشتریان صندوق، خصولتی‌ها هستند، گفت: بخش زیادی از صادرات کشور توسط شرکت‌هایی انجام می‌گیرد که اندازه بزرگی ندارند. حال آنکه آسیب‌پذیری این شرکت‌ها بیشتر است و بیش از شرکت‌های بزرگ به خدمات صندوق نیاز دارند. پیشنهاد من این است که صندوق برای شرکت‌های کوچک و متوسط، بسته خدمات طراحی کند. محمدمهدی طباطبایی نماینده کنفدراسیون صادرات ایران با تاکید بر اینکه، استفاده از خدمات صندوق برای بخش خصوصی واقعی تسهیل شود، توصیه کرد که صندوق ضمانت صادرات، نگاه خود را از کشورهای همسایه فراتر ببرد.

«تعادل» بررسی می کند

عملکرد گلادیاتورهای ایرانی روی صندلی مجامع بین‌المللی انرژی

گروه انرژی | نادی صبوری |

اگر به مدخل «بند لغـزی» در ویکی‌پدیا بروید با این توضیح روبرو می‌شـوید: مردم در نـگاه اول و با اولین برخورد این ورزش را با بند بازی اشـتباه می گیرند، در حالی که این دو کاملاً متفاوت هسـتند، در بند بازی، طناب یا سـیم آهنی ضخیمی که بند باز روی آن راه می‌رود کاملاً سفت و تقریباً بدون تنش و حرکت است و بندباز از چوب بلندی برای حفظ تعادل استفاده می کند. اما در بندلغزی تسمه کشیده شده بین دو نقطه نسبتاً شل و پر از حرکت و تنش است و بندلغز بدون استفاده از چوب و به کمک حرکات دست و بدن تعادل خود را حفظ می کند. اما چرا این مطلب این طور شـروع می‌شود؟ چون می‌شـود تصمیم گیری‌ها و عملکرد ایرانی‌ها در یک سال اخیر را به یک «بندلغز» تشبیه کرد، کسی که دارد روی یک بند باز که اجازه کوچک‌ترین اشتباهی ندارد حرکـت می کند و حتی به خاطـر اینکه با یک رییس جمهور غیر قابل پیش‌بینی در امریکا طرف است نمی‌تواند مطمئن باشد این بند تنش و حرکت نکند. در این یک سال ایرانی‌ها در هر قامتی که فعالیت کردند با موقعیتی چندگانه روبه‌رو بودند که باید بطور همزمان فاکتورهای مختلفی در آن در نظر گرفته می‌شد تا به بهترین تصمیم منتهی شود. حالا اگر ذره‌بین را جلوتر ببریم و بخواهیم بدانیم کسانی که شغلشان نمایندگی ایران در مجامع بین‌المللی انرژی اسـت چه روزهایی داشتند و چه عملکردی از خود رقم زدند به چه جوابی می‌رسیم؟ آنها باید از یک طرف مراقب می‌بودند در این موقعیت ویژه حق ایران پایمال نشود و از یک طرف باید شأن ایران به عنوان یک کشـور استخوان‌دار در حوزه تولید و ذخایر انـرژی را هم حفظ می کردند. خب این بخش در یک سال اخیر تا چه حدی توانسته با در نظر گرفتن تمام ملاحظات عملکردی قابل قبول از خود رقم بزند؟ در یادداشت پیش رو محمد تائب مدیر کل امور اوپک و روابط بـا مجامع انرژی وزارت نفت، به آنچه در این یک سال در این بخش انجام شده پرداخته است.

سخن از تعاملات ایران با مجامع بین‌المللی انرژی طی یک سال گذشته (از شهریور ۱۳۹۷ تا شهریور ۱۳۹۸) امری است سهل و ممتنع! در این میان، سنجش عیار دیپلماسی انرژی جمهوری اسلامی ایران نیز در کوران وقایع اتفاقیه سال قبل و آن هم در قالب یادداشتی کوتاه اندکی دشوار به نظر می‌رسد. با وجود این، تلاش می‌شود در نوشتار پیش رو به اهم کنش‌ها و اقدامات وزارت نفت در مجامع بین‌المللی انرژی توجه شود.

وزارت نفت جمهوری اسـلامی ایران، با سـازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی گوناگونی سـروکار دارد. از جمله چهار نهاد بین‌المللی در عرصه‌های مرتبط با مسـائل نفتی و گازی کشور که با اداره کل اوپک و روابط با مجامع انرژی وزارت نفت در ارتباط مستقیم هستند عبارتند از سازمان کشورهای صادر کننده نفت (OPEC)، مجمع کشورهای صادر کننده گاز (GECF)، مجمع بین‌المللی انرژی (IEF) و کنوانسـیون تغییر اقلیم سـازمان ملل متحد (UNFCCC). طی یک سـال گذشته هر کدام از سـازمان‌ها یا نهادهای مذکور تحولاتی را پشت سر گذاشته‌اند که وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان یکی از اعضای هر کدام از چهار نهاد یادشـده اقدامات و کنش‌های لازم و متناسب با منافع ملی کشور را نسبت به آنها به انجام رسانده است.

الف) ایران و سازمان کشورهای صادر کننده نفت (OPEC)

طی سال گذشته، هیات نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سطح وزارتی در دو اجلاس کنفرانس‌های ۱۷۵ و ۱۷۶ اوپک در دسامبر ۲۰۱۸ و جولای ۲۰۱۹ شرکت کرد. به گواه تحولات ثبت شده منطقه‌ای و بین‌المللی، دو کنفرانس یادشـده از اجلاس‌های بسـیار پرتنش و پرفشار تاریخ اوپک بوده اسـت. با وجود این، حضور هیات جمهوری اسـلامی ایران، از سطوح کارشناسی تا سطح عالی وزارتی، در جلسات اوپک حضوری فعال و تاثیر گذار بود. اهم دسـتاوردهای جمهوری اسلامی ایران در اجلاس اوپک در سـالی که گذشت، به ویژه با محوریت اقتصاد مقاومتی و مقابله با تحریم‌های ظالمانه علیه ایران عبارتند از:

در فاصله ماه‌های مه تا نوامبر ۲۰۱۸، فشـار امریکا به برخی از کشورهای تولید کننده حاضر در توافق «بیانیه همکاری» اوپک و غیراوپک مبنی بر افزایش تولید نفت به بهانه جبـران کمبود عرضه نفت به بازارهای جهانی ناشـی از تحریم نفتی جمهوی اسـلامی ایران توسط امریکا، منجر به کاهش سطح پایبندی این کشورها و از بین بردن مازاد پایبندی خود به تعهد ۱/۸ میلیون بشکه در روز کاهش تولید و در نهایت، سقوط حدوداً ۳۰ دلار در هر بشکه قیمت نفت در ماه نوامبر سال ۲۰۱۸ شد. به این ترتیب کشورهای اوپک و غیراوپک حاضر در توافق «بیانیه همکاری» را به این نتیجه رساند که عرضه نفت ایران در بازارهای جهانی، بر خلاف نظر امریکا، همچنان ادامه دارد و لذا این کشـورها باید سـطح تولید خود را برابر تعهد خود کاهش دهند. با وجود فشارهای بسیار طی اجلاس ۱۷۵ کنفرانس اوپک در دسـامبر ۲۰۱۸، جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد که حاضر به پذیرش هیچ گونه تعهدی نسبت به کاهش تولید در قالب توافق «بیانیه همکاری» اوپک و غیراوپک نیست. با این حال، سایر کشورهای حاضر در توافق کاهش تولید پذیرفتند که جمهوری اسـلامی ایـران از هر گونه کاهش تولید مستثنی شود و سایر تولید کنندگان حاضر در توافق، از ابتدای سال ۲۰۱۹ به مدت شش ماه، تعهد کاهش تولید مجموعاً به میزان ۱/۲ میلیون بشکه در روز (۸۰۰ هزار بشکه در روز تعهد کاهش تولید اوپک و ۴۰۰ هزار بشکه در روز تعهد کاهش تولید برای کشورهای غیراوپک) را پذیرفتند. همزمان، وجه دیگر دیپلماسی انرژی هیات ایرانی در اجلاس اوپک ناظر بر حمایت از کاهش تولید سـایر کشـورهای تولید کننده در قالب توافق «بیانیه همکاری» اوپک و غیراوپک و تداوم آن بود. در این راستا جمهوری اسلامی ایران که از ابتدای اجرای توافق «بیانیه همکاری»، همواره نقش مثبت و سازنده خود در حمایت از اجرای تعهدات کشورها در جهت کاهش تولید را ایفا می کرد، از اجرای کامل و دقیق توافق «بیانیه همکاری» تا ماه مارس سال ۲۰۲۰، مطابق با تصمیم اجلاس ۱۷۶ اوپک، حمایت کرد. با این حال، مذاکره کنندگان نفتی جمهوری اسلامی ایران بر موضع بحق خود نسبت به عدم پذیرش هر گونه تعهد به کاهش تولید در خلال شرایط تحریمی تاکید و ایستادگی کردند.

در اجلاس ۱۷۶ کنفرانس اوپک در جولای سال ۲۰۱۹، موضوع «نهادینه کردن همکاری اوپک و غیراوپک» که از سال ۲۰۱۶ مطرح شده بود با عنوان «چارچوب همکاری اوپک و غیراوپک» در دستور کار قرار گرفت و مذاکرات پیرامون این موضوع تحت لوای «منشور همکاری اوپک و غیراوپک» شکل گرفت. هیات ایرانی طی فرآیند بررسی کارشناسی این مسـاله، با نقطه نظرات حقوقی و فنی خود، ملاحظات جدی را بر متن پیش‌نویس پیشنهادی عربسـتان سـعودی وارد کرد که نتیجه آن به چالش کشیدن اصول شکلی و محتوایی مندرج در پیش‌نویس مذکور بود. نهایتاً، ملاحظات جمهوری اسـلامی ایران در اجلاس ۱۷۶ کنفرانس اوپک مورد قبول واقع شـد و در متن منشور همکاری و مصوبات کنفرانس مذکور اوپک لحاظ شد. با این تغییرات، «منشور همکاری اوپک و غیراوپک»، غیرالزام‌آور و داوطلبانه گشته و به شکلی تنظیم شد که هیچ گونه تهدیدی برای اوپک ایجاد نکند.

ب) ایـران و مجمع کشـورهای صادر کننده گاز (GECF)

«مجمع کشورهای صادر کننده گاز» با توجه به تکثر اعضا و تنوع جغرافیای سیاسـی کشورهای عضو و نیز نقش روز افـزون گاز طبیعی در سـبد انرژی جهان و سهم بالای ذخایر گاز طبیعی ایران در جهان، عرصه‌ای بسیار گسـترده فراروی دیپلماسی انرژی ایران جهت پیگیری و بیشینه‌سازی منافع ملی کشور است. طی یک سال گذشته وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران تعاملات و اقدامات شـایان توجهی را با مجمع مذکور داشته است. برخی از گام‌های قابل توجه ایران در این عرصه عبارتند از:

جمهوری اسـلامی ایران طی سالی که گذشت نقش موثـری در جهت‌دهـی به تصمیمات شـورای فنی اقتصادی «مجمع کشورهای صادر کننده گاز» داشته است. از جمله اینکه، نمایندگان وزارت نفت ایران در جلسـات شـورای فنی اقتصادی مجمع و تحقیقات دبیرخانه در خصوص بررسی سیاست‌ها و راهکارهایی که منجر به افزایش تقاضای گاز در جهان می‌شود، نقش پررنگی ایفا کرده‌اند.

همچنین، مطالعات و تحقیقات پیشنهادی ایران در زمینه‌های بررسی راهکارهای «افزایش سهم گاز در بخش نیروگاهی»، «مقایسه رقابت‌پذیری گاز با سایر سوخت‌ها» و «بررسـی بازارهای اصلی گاز با رویکرد امکان ایجاد بازار گاز کشـورهای عضـو مجمع»، در دبیرخانه انجام شد. به علاوه، چشم‌انداز انرژی بلندمدت سال ۲۰۱۹ و سالنامه آماری دبیرخانه مجمع با ملحوظ نمودن نظرات نمایندگان ایران در حال تدوین نهایی است.

در یک سال گذشـته وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران همگام با سایر نهادهای کلان حاکمیتی با جدیت بـه دنبال راهکارهایـی جهت کاهش تاثیرات سـوء تحریم‌های ظالمانه علیه ایران بوده است. از جمله چنین راهکارهایی مشارکت در ایجاد و تاسیس موسسات فنی و تخصصی چندجانبه با همکاری نهادهای بین‌المللی است. تاسیس «موسسه گاز الجزایر» هم راستا با ایده راهبردی چندجانبه گرایی جمهوری اسلامی ایران یکی از این موارد است. همچنین، تاسیس این موسسه یکی از مهم‌ترین اقدامات فنی و تخصصی چندجانبه‌ی «مجمع کشورهای صادر کننده گاز» است. این موسسه امکان همکاری‌هـای فنی بین کشـورهای عضـو در حوزه فناوری‌های نوین گاز و نیز انتقال دانش را در بین اعضا فراهم می‌آورد. در یک سال گذشته جمهوری اسلامی ایران در تدوین نهایی مراحل اجرایی و ساختار حقوقی «موسسه گاز الجزایر» در جلسات هیات اجرایی «مجمع کشـورهای صادر کننده گاز» نیز مشـارکت موثری داشته است.

شرکت در بیستمین اجلاس وزارتی «مجمع کشورهای صادر کننده گاز» به عنوان تریبونی بین‌المللی در عرصه انرژی فرصتی مغتنم فراهم کرد تا نمایندگان کشورمان از آن برای محکوم کـردن تحریم‌های ظالمانه و یک جانبـه امریکا علیه ایران به نحو احسـن بهره‌برداری کنند. نماینده جمهوری اسـلامی ایـران در اجلاس وزارتی مجمع مذکور ضمن تاکیـد بر نقش کلیدی ایران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر گاز جهان و نقش ایران در تامین امنیت عرضه انرژی جهان، خواستار اتخاذ مواضع واحدی از سوی کشورهای عضو «مجمع کشورهای صادر کننده گاز» در برابر خطرات ناشی از اقدامات یک جانبه گرایانه امریکا بر جریان آزاد تجارت انرژی در جهان شد.

ج) ایران و کنوانسیون تغییر اقلیم سازمان ملل (UNFCCC)

اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های کاهش انتشار گازهای گلخانـه‌ای در چارچوب «کنوانسـیون تغییر اقلیم سـازمان ملل متحد» می‌تواند هزینه‌ها، آثار و تبعاتی بر اقتصاد و درآمد کشـورهای در حال توسعه از جمله درآمدهای نفتی ایران داشـته باشـد. جامعه جهانی به‌ویژه کشـورهای صنعتی که «مسوولیت تاریخی» در افزایش غلظت گازهای گلخانه‌ای در جو (به عنوان یکـی از عوامل موثر بر گرمایش جهانـی) دارند، باید طبق کنوانسیون یادشده در جهت کاهش چنین آثار سویی بر درآمد و معیشـت مردم کشورهای در حال توسـعه، اقدامات موثری را از طریق ارایه کمک‌های مالی و فناوری انجام دهند. در راستای اجرایی کردن این مطالبات از کشورهای توسعه یافته، نمایندگان وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات تغییر اقلیم شرکت موثری داشته‌اند.

وزارت نفت جمهوری اسـلامی ایران به عنوان متولی تولید و فروش نفت و گاز، ضمن مشارکت در برنامه‌های داخلی مرتبط با کاهش انتشار، طی یک سال گذشته با حضور موثر در مذاکـرات بین‌المللی تدوین برنامه کاری «توافق‌نامه پاریس»، موفق شده است بخشی از مطالبات یادشده از جامعه جهانی و مواضع صنعت نفت را در این برنامه بگنجاند. همچنین با بررسی گزارش‌های تهیه شـده توسـط «هیات بین‌الدولی تغییر اقلیم» که به عنـوان بازوی علمی کنوانسـیون تغییر اقلیم، نقش اساسی در تعیین اهداف و جهت‌دهی مذاکرات جهانی تغییر اقلیم دارد، وزارت نفت ایران ملاحظات و اصلاحات لازم را در رابطه با نتایج گزارش‌های یک سال اخیر این هیات مطرح و پیگیری کرده است.

از اقدامات شایان توجه وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران در مقابله با آثار سوء سیاست‌ها و پیامدهای تغییر اقلیم بر محیط زیسـت ایران و نیـز درآمدهای نفتی کشور عبارتند از اینکه در عرصه داخلی، با تمرکز بر گاز طبیعی در ترکیب سبد سوخت مصرفی کشور، ایران توانسته بخشی از رشد فزاینده انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را مهار کند. بطوری که مطابق محاسبه نهادهای ذی‌ربط؛ چنانچه جایگزینی گاز طبیعی با سوخت‌های مایع در کشور انجام نمی‌شد، طی دو دهه گذشته میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای ایران سالانه ۳ درصد بیشتر افزایش می‌یافت.

د) ایران و مجمع بین‌المللی انرژی (IEF)

پس از برگـزاری اولین گردهمایی کشـورهای مهم تولید کننده و مصرف کننده نفت و گاز در سال ۱۹۹۱، مقرر شـد که تولید کنندگان و مصرف کنندگان نفت به شـکل منظم در قالب نهادی تحت عنوان «مجمع بین‌المللی انرژی» در خصوص مسائل انرژی جهان با یکدیگر به گفت‌وگو و تبادل نظر بپردازند تا بدین وسیله از هر گونه نااطمینانی و نوسانات مضر در بازارهای انرژی جلوگیری کنند.

در شرایط کنونی که تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی امریکا صنعت نفت ایران را مورد هدف و هجمه تخریبی خود قرار داده اسـت، وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران طی یک سـال گذشته، با حضور موثر و معطوف به «سیاست‌زدایی از بخش انرژی در مذاکرات مجمع بین‌المللی انرژی» فعال بوده است. نمایندگان وزارت نفت با در نظر داشتن لزوم حضور کنشگرانه در اثنای نشست‌های این مجمع، با انجام ملاقات‌های دوجانبه روشنگرانه با نمایندگان کشورهای مصرف کننده نفت درصدد خنثی کردن تبلیغات مبتنی بر ایران هراسی و اطلاع‌رسانی به جامعه بین‌المللی بوده‌اند.

تحولات جدید جنگ تجاری چین و امریکا قیمت نفت را متاثر کرد

روند نزولی آخرین معاملات هفتگی نفت

ایسنا |

افزایش تعرفه‌های واردات نفت خام امریکا که برای نخستین‌بار توسط چین اعمال شد، قیمت نفت را تا چهار درصد کاهش داد و به کمترین میزان در دو هفته اخیر رساند.

روز جمعه چین در اقدامی تلافی‌جویانه تعرفه‌های واردات ۷۵ میلیارد محصولات امریکایی را افزایش داد که بعد از آن دونالد ترامپ، رییس جمهور ایالات متحده امریکا نیز از تمامی شـرکت‌های امریکایی فعال در بازار چین درخواست کرد که هرچه زودتر خاک این کشـور را ترک کرده و فعالیت‌های خود را در آن خاتمـه دهند. ترامـپ همچنین در ادامه اظهارات خـود در این خصوص گفـت اول اکتبر تعرفه‌هـای گمرکـی واردات ۲۵۰ میلیارد دلار از کالاهای چینی را تا ۳۰ درصد افزایش خواهد داد این در حالی اسـت که این رقم تاکنون ۲۵ درصد بـود. وی همچنین از افزایـش تعرفه‌های واردات ۳۰۰ میلیارد دلار کالای چینی دیگر از ۱۰ درصد به ۱۵ درصد خبر داد که قرار اسـت تا ۱۵ دسامبر سال جاری میلادی اجرایی شود.

آتش جنگ تجاری میـان چین و امریکا که تقریبا از سـال گذشته آغاز شـد، تبعات منفی متعددی برای اقتصاد جهان داشته است و موجب شده است تحلیلگران بارها درباره نرخ رشـد اقتصاد جهانی هشدار دهند.

بر اسـاس گزارش رویتـرز، تشـدید اختلافات و اقدامـات تلافی‌جویانـه چین و امریکا کـه در اثر افزایش تعرفه‌هـای واردات محصولات امریکایی موجب شده است که قیمت نفت حدوداً چهار درصد کاهـش پیدا کند و به کمترین میـزان خود در دو هفته اخیر برسد.

پکن اعلام کرده اسـت که این افزایش تعرفه‌های گمرکی شامل نفت خام امریکا نیز می‌شود که از اول سپتامبر سال جاری میلادی به میزان پنج درصد اعمال خواهد شد. در معاملات روز جمعه، بهای هر بشکه نفت برنت دریای شمال با افزایش ۹ سنتی به ۶۰.۰۱ دلار رسید و نفت خام امریکا نیز با افزایش ۳ سنتی به ازای ۵۵.۳۸ دلار معامله شد.

روند کاهشـی قیمت نفت که روز گذشـته تحت تاثیـر اظهارات جروم پاول، رییـس بانک مرکزی امریکا، متوقف شده بود حالا با انتشار خبر تشدید جنگ تجاری و اقدامات تلافی‌جویانه چین و ایالات متحده باری دیگر رو به کاهش رفت. بر اساس خبر CNBC، قیمـت نفت خام برنت بـا ۰.۸ درصد یا ۵۰ سـنت کاهش، در ۵۹.۴۰ دلار ایستاد و قیمت معاملات آتی نفت خام وسـت تگزاس اینترمدیت (WTI) نیز با ۲.۱ درصد یا ۱.۱۸ دلار کاهش، در ۵۴.۱۷ دلار اعلام شـد. البته به گفته تحلیلگران بازار نفت، از آنجایی که ترامپ در اواخر روز جمعه این قانون افزایـش تعرفه‌های گمرکی بر کالاهای چینـی را اعلام کرد و بازار معاملات بسـته بودند، تاثیر و تبعات منفی این اقدامـات تلافی‌جویانه و جنجال‌برانگیز چین و امریکا از ابتدای هفته جاری میلادی آغاز می‌شود.

معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران عنوان کرد

تغییر برنامه‌ها برای گاز فرزاد B

ایسنا |

آنچه باعث می‌شود توسـعه میدان گازی فرزاد B که به‌دلیل مشـترک بودن با عربستان برای ایران اهمیت زیادی دارد، به تأخیـر بیفتد، نوع گاز این میدان اسـت؛ البته بـه تازگی شـرکت ملی نفت سناریویی را برای این مساله در نظر گرفته است.

گاز میدان فرزاد B غنی نیسـت و در مقایسـه این میدان با میدان گازی پارس جنوبی باید گفت پارس جنوبی کاندینست دارد و کاندینست آن نیز برای بازپرداخت هزینه‌های سرمایه‌گذاری کافی است؛ اما یکی از مشکلات برای توسعه فرزاد B این است که گاز آن غنی نیست و طرف هندی باید گاز تولیدی آن را ال.ان.جی کند یا به صورت خط لوله بفروشد. اما پیشنهاد هندی‌ها این است که ایران گاز فرزاد B را بخـرد اما بنا بر اعلام، ایران از یک سـو منابع مورد نیاز خرید گاز فرزاد را ندارد و از سـوی دیگر نیازی به گاز فـرزاد B حداقل تا پنج سـال آینده نخواهد داشت.

حجـم گاز در جای میدان گازی فـرزاد B، بیش از ۲۱ تریلیون فـوت مکعب برآورد شـده که ۱۲.۵ تریلیون آن قابل اسـتحصال و طبـق برنامه قرار است با توسـعه میدان در فاز نخست از این میدان روزانـه ۱.۱ میلیارد فوت مکعب گاز تولید شـود. در این باره، رضا دهقان، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفت: یکی از مباحثی که در گذشته بـا هندی‌ها دربـاره آن اختلاف داشـتیم، تعیین تکلیف برای گاز فرزاد B بود که اکنون این مسـاله حل شـده، اما هندی‌ها به دلیل مسائل بین‌المللی نگرانی‌هایی دارند.

وی در پاسـخ به این سوال که سـناریوی توسعه شـرکت ملی نفت ایران چیسـت، گفت: براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته، قصد داریم گاز این میدان را به پنج پالایشگاه موجود تزریق کنیم.

بر اسـاس این گزارش، میـدان گازی فرزاد B در مجموعه‌ای مشـهور به نام بلوک فارسی قرار دارد که حوزه‌ای سرشـار از منابع گاز و میعانات گازی واقع شـده در غرب میدان پارس شمالی و شمال غرب میدان‌های گلشـن و فردوسـی در آب‌های خلیج فارس است.

حجم گاز در جای میدان گازی فرزاد B، بیش از ۲۱ تریلیون فوت مکعب برآورد شده که ۱۲.۵ تریلیون آن قابل استحصال است و طبق برنامه قرار است با توسعه میدان در فاز نخست از این میدان روزانه ۱.۱ میلیارد فوت مکعب گاز تولید شود.

آگهی ابلاغ مفاد رای موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

چون به موجب رای شماره ۱۳۹۸۶۰۳۰۱۰۵۴۰۰۰۱۳۵ مورخ ۹۸/۲/۱۷ صادره از هیئت حل اختلاف موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۹۰/۹/۲۰ مستقر در اداره ثبت اسنادو املاک جنوب شرق تصرفات مفروزی و مالکانه آقای حسن خیراللهی اغجه رود متقاضی پرونده کلاسه ۱۳۹۷۱۱۴۴۰۱۰۵۴۰۰۰۱۴۴ نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۱۶۳/۳۰ مترمربع قسمتی از پلاک ثبتی ۳۸/۱۵۵۸ اصلی با حدود اربعه:

شمالا به طول ۶/۶۵ متر درب و دیوار به بلوار امام خمینی

شرقا به طول ۲۴/۳۲ متر دیوار به باقیمانده پلاک ۳۸/۱۵۵۸

جنوبا به طول ۶/۶۰ متر دیوار به دیوار قطعات ۱۲۷۵ و ۱۲۷۴ تفکیکی

غربا به طول ۲۵ متر دیوار به قطعه ۱۲۸۴ تفکیکی

مورد ثبت صفحه ۱۲۲ و ۱۲۵ دفتر ۷۴ واقع در قیام دشت ثبت گردیده مراتب از نظر اطلاع ذوی الحقوق و شرکا مشاعی پلاک فوق در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز در روزنامه آگهی میگردد طبق قانون فوق الاشاره کسانی که به مالکیت و تصرفات مفروزی متقاضی فوق اعتراض دارند می توانند از تاریخ انتشار آگهی ظرف مدت دو ماه اعتراض خود را به مراجعه قضایی تسلیم نماید بدیهی است پس از انقضای مهلت قانونی و عدم وصول واخواهی نسبت به صدور سندمالکیت مفروزی به مساحت و حدود بالا به نام حسن خیرالهی اغجه رود اقدام خواهدشد. م الف ۱۴۲۶۶

شناسه آگهی: ۵۵۶۸۶۸

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۸/۵/۱۹

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۸/۶/۳

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک خاوران

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
۳۰۰۰۵۳۲۰

کوتاه از دنیای انرژی

۵ شهریور، عرضه بورسی ۲ میلیون بشکه نفت خام سنگین

ایلنا | پنجم شهریور ماه ۲ میلیون بشکه نفت خام سنگین در رینگ بین‌الملل بورس انرژی با قیمت پایه ۵۰ دلار و ۳۷ سـنت برای هر بشـکه عرضه می‌شود. اطلاعیه عرضه ۲ میلیون بشکه نفت خام سنگین در رینگ بین‌الملل بورس انرژی با قیمت پایه ۵۰ دلار و ۳۷ سنت برای هر بشکه منتشر شد. امیرحسـین تبیانیان، نماینده شرکت ملی نفت ایران در بورس انرژی گفت: بر اساس قانون بودجه سـال ۹۸ وزارت نفت مکلف است ماهانه حداقل ۲ میلیون بشکه نفت خام سبک، ۲ میلیون بشکه نفت خام سنگین و ۲ میلیون بشکه میعانات گازی عرضه کند که عرضه‌های امسال از جمله عرضه این هفته بر اساس این قانون است. این هفتمین عرضه نفت خام سنگین در رینگ بین‌الملل از زمان آغاز عرضه نفت در بورس انرژی است. دهم اردیبهشت امسال در نخستین عرضه نفت خام سنگین ۷۰ هزار بشکه معامله شد. خریداران می‌توانند تا سه ماه پس از انجام معامله محموله را تحویل بگیرند و تحویل محموله در دیگر مناطق منوط به تایید شرکت ملی نفت ایران امکان‌پذیر است. بر اساس این گزارش، عرضه نفت خام در بورس انرژی ایران در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مبتنی بر ایجاد تنوع در روش‌های فروش نفت و استفاده از ظرفیت‌های بخش غیردولتی به‌منظور صادرات نفت خام در دستور کار قرار گرفته است.

دفتر جنگ تجاری به برگ «نفت» رسید

شـانا | چین روز جمعـه اعلام کـرد که برای نخستین‌بار، تعرفه‌هایی بر واردات نفت از امریکا وضع می‌کند. به گزارش خبرگزاری رویترز، دولت چین اعلام کرد که ممکن اسـت نفت از جمله کالاهای امریکایی باشد که از یکم سپتامبر امسال، مشمول تعرفه پنج درصدی واردات می‌شود.

دونالد ترامپ، رییس جمهوری امریکا، در مقابل اعـلام کرد کـه از یکم اکتبر امسـال تعرفه ۱۵ درصدی بـرای واردات کالاهای چینی به ارزش ۲۵۰ میلیارد دلار، به ۳۰ درصد افزایش می‌یابد. جنگ تجاری میان امریکا و چین که بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان هستند، نگرانی‌هایی درباره آینده اقتصاد جهانی و تقاضای نفت ایجاد کرده است. چین به عنوان بزرگ‌ترین وارد کننده نفت جهـان، واردات نفت خود از امریکا را به‌شـدت کاهش داده است. معامله‌گران و تحلیلگران اعلام کردند با تعرفه‌های جدید، واردات نفت چین از امریکا به احتمال زیاد کاملا متوقف خواهد شد.

واسطه‌گری روسنفت برای فروش نفت ونزوئلا

شانا | شـرکت روسنفت روسـیه به بزرگ‌ترین معامله‌کننده نفت ونزوئلا تبدیل شـد تا به خنثی کردن فشار امریکا کمک کند. به گزارش خبرگزاری رویترز از مسکو، شرکت روسـنفت نفت تولیدی ونزوئلا را به مشتریانی در چین و هند انتقال می‌دهد و از دسـت رفتن معامله‌گران سـنتی را که نگران تحریم‌های امریکایی هسـتند، جبـران می‌کند. داده‌های کشتیرانی و اعلام منابع معاملاتی نشان داد شرکت روسنفت به بزرگ‌ترین خریدار نفت ونزوئلا در ماه جولای و نیمه نخست ماه اوت امسال تبدیل شده اسـت. روسـنفت ۴۰ درصد از صادرات نفت شرکت دولتی نفت ونزوئلا را در ماه جولای دریافت کرد و این رقم در روزهای گذشـته از ماه آگوست امسـال به ۶۶ درصد رسیده که دو برابر خرید نفت روسنفت از شرکت ملی نفت ونزوئلا (پدوسا) پیش از آغاز تحریم‌های امریکاست. سه منبع صنعتی اعلام کردند شرکت روسنفت که حدود ۵ درصد از نفت جهان را تولید می‌کند، اکنون مسوولیت عملیات انتقال و بازاریابی بیشـتر صـادرات نفت ونزوئلا را به عهده گرفته اسـت. پیش از این روسنفت نفت خریداری شده از پدوسا را به شرکت‌های معاملاتی می‌فروخت و نقش چندانی در بازاریابی نداشـت. اکنون این شرکت عرضه نفت به مشتریان شرکت پدوسا در هند و چین را آغاز کرده است، در حالی که شرکت‌های معاملاتی همچون ترافیگورا و ویتول به دلیل تحریم‌های امریکا، خود را کنار کشیده‌اند.

گزارش

چند تجربه جهانی از صندوق‌های ثروت ملی

نعمت در نروژ، نقمت در ونزوئلا

صندوق‌های ثروت ملی در کشورهای مختلفی تأسیس شده‌اند تا هدف ثبات اقتصادی و حفاظت از منابع بین‌نسلی را دنبال کنند. اما صرف وجود این صندوق‌ها، ضامن عملکرد اقتصادی بهتر برای کشورها نیست و دو نمونه نروژ و ونزوئلا، گواهی بر این مدعا هستند. ایرنا با بیان این مطلب در گزارشی افزود: صندوق‌های ثروت ملی، معمولاً به‌صورت نهادها یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری تعریف می‌شوند که منابع آنها از ارزش پولی ذخایر یک کشور، به دست آمده و برای انجام سرمایه‌گذاری‌هایی که منافعی را برای کشور، شهروندان فعلی و نسل‌های آتی به همراه دارد، استفاده می‌شود. به‌طور معمول، ذخایر این صندوق‌ها از مازاد بودجه، عملیات رسمی ارزی، منافع ناشی از خصوصی‌سازی و نیز صادرات منابع طبیعی تأمین می‌شود. از منابع این صندوق‌ها برای تثبیت بودجه، پس‌انداز بین‌نسلی، صندوق‌های بازنشستگی و سرمایه‌گذاری‌های مولد استفاده می‌شود. البته نوع این سرمایه‌گذاری‌ها در کشورهای مختلف، متفاوت است.

■ نمونه موفق کاهش وابستگی به منابع طبیعی

برخی دیگر از کشورها، با هدف تنوع‌بخشی به درآمدهای خود، صندوق ثروت ملی را تأسیس می‌کنند. این هدف می‌تواند مورد توجه کشورهایی با اقتصاد تک‌محصولی یا وابسته به منابع طبیعی باشد. سازمان سرمایه‌گذاری ابوظبی نمونه‌ای از این موارد است و به عنوان ضربه‌گیر ریسک‌های نفتی عمل می‌کند. این صندوق که در سال ۱۹۷۶ تأسیس شده، درآمدهای حاصل از صادرات نفت را در دارایی‌های مختلف، سرمایه‌گذاری می‌کند.

■ سالمندان مرفه و ثروت‌های ملی

برخی دیگر از کشورها چنین صندوق‌هایی را مطابق با نیازهای جمعیتی خود، راه‌اندازی کرده‌اند که نروژ، نمونه‌ای از آنهاست. بزرگ‌ترین صندوق ثروت ملی در جهان در سال ۲۰۱۸ متعلق به کشور نروژ بوده است. صندوق درآمدهای نفتی این کشور در سال ۱۹۹۰ تأسیس شد. هدف آن، جلوگیری از ورود شوک‌های نفتی به اقتصاد و تأمین رفاه نسل‌های بعدی بود. از سال ۲۰۰۶، صندوق نفتی و صندوق بیمه ملی تحت عنوان صندوق بازنشستگی دولتی به فعالیت خود ادامه دادند. مدیریت این صندوق با وزارت دارایی، قانون‌گذاری آن با پارلمان و مدیریت سرمایه‌گذاری در آن با بانک مرکزی است. ارزش دارایی‌های این صندوق بیش از ۱۰۷۲ میلیارد دلار است. صندوق سرمایه‌گذاری دولتی ژاپن نیز مثال دیگری برای استفاده از منابع طبیعی برای نیازهای جمعیتی است. افزایش جمعیت سالخورده، کاهش جمعیت نیروی کار و کاهش بازده اوراق قرضه دولتی موجب شدند تا این صندوق نسبت سهام و اوراق خارجی را در دارایی‌های خود از ۱۲ درصد به ۲۵ درصد افزایش دهد.

■ وضعیت نخستین صندوق ثروت ملی

در سال ۱۹۵۳ سازمان سرمایه‌گذاری کویت با هدف ثبات اقتصادی و پس‌انداز بین‌نسلی به عنوان اولین صندوق ثروت ملی در جهان شروع به کار کرد. در ترکیب هیات‌مدیره این صندوق، بخش خصوصی سهم بیشتری دارد، به‌طوری که پنج عضو از نمایندگان بخش خصوصی و چهار عضو دولتی، شامل وزیر دارایی و معاون او، رییس کل بانک مرکزی و وزیر انرژی در آن حضور دارند. ارزش دارایی‌های این صندوق، ۵۹۲ میلیارد دلار است.

■ با پول‌های نفتمان چه کردیم؟

صندوق توسعه ملی ایران در سال ۱۳۸۹ و با تغییر ماهیت حساب ذخیره ارزی، شروع به کار کرد. پیش از صندوق توسعه ملی، مازاد درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت خام نسبت به پیش‌بینی بودجه، در حسابی در بانک مرکزی نگهداری می‌شد و دولت در چارچوب قانون برنامه سوم توسعه، مکلف این شد از سال ۱۳۸۰ این مبلغ را در این حساب و نزد بانک مرکزی بگذارد. با اینکه جلوگیری از ورود شوک‌های نفتی به اقتصاد و نیز کاهش وابستگی دولت به درآمد حاصل از فروش نفت خام، از اهداف تأسیس این حساب بود، اما مجوزهای گوناگونی که به دولت اجازه می‌داد از این حساب برداشت کند، تغییری در روال قبلی یا تأثیری برای دسترسی به اهداف مشخص شده را به همراه نداشت. ادامه استفاده دولت از منابع این حساب، در نهایت به تغییر ماهیت آن به‌صورت صندوق انجامید و در برنامه پنجم توسعه، هدف‌گذاری‌های جدیدی مانند حفظ منابع بین‌نسلی و تبدیل آنها به درآمدهای پایدار بود که برای این منظور، حداقل ۲۰ درصد از منابع از دسترس دولت خارج شد و قرار بر این شد تا این میزان، برای سرمایه‌گذاری خارجی یا اعطای تسهیلات در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد و سالانه سه درصد به سهم صندوق، اضافه شود. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارش اخیر خود، مصارف غیرمنطبق با اساسنامه این صندوق را در سه بخش شناسایی کرده که بر این اساس، در مجموع ۲۸.۱۴ میلیارد دلار تسهیلات ارزی، ۵.۶۳ میلیارد دلار سپرده‌گذاری ارزی و حدود ۳۰ میلیارد تومان تسهیلات ریالی، خارج از روال صندوق، تخصیص یافته است. ترکیب تقسیم اعتبارات ارزی به بخش‌های مختلف اقتصادی نیز نشان می‌دهد صندوق توسعه در مجموع، حدود سه‌چهارم این منابع را به بخش‌های بالادستی نفت و گاز، نیروگاه، پالایشگاه و پتروشیمی تخصیص داده که عملکردی مشابه نمونه‌های ناموفق این صندوق‌ها یعنی ونزوئلا و مکزیک را یادآوری می‌کند. تمرکز سرمایه‌گذاری صندوق‌های این دو کشور نیز معطوف به توسعه بخش نفتی بوده است. از طرف دیگر، با وجود اینکه وجود صندوق‌های توسعه به کشورها کمک می‌کند آثار منفی اتکا به منابع طبیعی را در اقتصاد خود کاهش دهند، اما موفقیت آنها در گرو سیاست‌های اقتصادی است که ثبات اقتصاد کلان را دنبال می‌کنند. مقایسه دو کشور نروژ و ونزوئلا به‌خوبی نشان‌دهنده این است که وجود صندوق توسعه ملی بدون توجه به کارکردهای آن و بدون سیاست‌گذاری کلان اقتصادی، به‌تنهایی ضامن بهبود اقتصاد ملی نخواهد بود.

الزامات حقوقی امنیت انرژی با تاکید بر مخاطرات زیست‌محیطی در صنعت نفت و گاز

تعارض مخاطرات زیست‌محیطی و مقررات شرکت‌های انرژی

الهام امین‌زاده - بهنام بهنیایی |

امروزه بسیاری از شرکت‌ها دریافته‌اند که مزیت رقابتی آنها در گروی افزودن ملاحظات اجتماعی و زیست‌محیطی به استراتژی شرکت است. مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها عبارتی جدید از یک مفهوم بنیادین و البته متأثر از گرایش‌های جهانی است و مجموعه وظایف و تعهداتی است که سازمان باید در جهت حفظ و مراقبت و ارتقای رفاه عمومی جامعه‌ای انجام دهد که در آن فعالیت می‌کند و فراتر از منافع سازمان و آن چیزی است که قانون بایسته می‌دارد. بدین ترتیب مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها در فضای کسب و کار مسائلی مانند انتظارات اقتصادی، اخلاقی و زیست‌محیطی را ایجاد می‌کند که اگر این پاسخگویی به عنوان وظیفه شناخته شود، می‌تواند برند پایدار و توسعه پایدار را ایجاد کند.

شرکت‌های چندملیتی یا فراملی، بنگاه‌های بازرگانی جهانی و سازمان‌های ابرشرکتی هستند که کالاها و خدمات خود را در یک یا چند کشور دیگر جز کشور مادر ارایه و مدیریت می‌کنند. اما برخی عقیده دارند از منظر علمی در اسناد بین‌المللی و آکادمیک تعریف واضحی از شرکت‌های فراملی ارایه نشده است و باید در عرف بین‌المللی به دنبال تعریف این شرکت‌ها بود. گفتنی است در جریان پنجاه و هفتمین شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد در سال ۱۹۷۴ اصطلاح «فراملی» جایگزین «چندملیتی» شد تا مشخص شود منظور از آن موسساتی هستند که از مرزهای کشور مبدأ فراتر می‌روند. این شرکت‌ها که از تابعان حقوق بین‌الملل محسوب می‌شوند، امروزه به عنوان یکی از عناصر و شاخصه‌های اصلی اقتصاد جهانی و نظام سرمایه‌گذاری جدید به‌شمار می‌آیند و حتی برخی صاحب‌نظران -به‌دلیل وحدت تجاری، مالی و صنعتی- رشد این شرکت‌ها را با روند جهانی شدن اقتصاد مترادف می‌پندارند.

از این رو طبق نظر مرکز شرکت‌های فراملی سازمان ملل متحد شرکت فراملی شرکتی است که: ۱) حداقل در دو کشور شعبه داشته باشد؛ ۲) سیستم مدیریتی آن تمام شعبات را به پیروی از سیاست‌ها و استراتژی‌های یکسان و فراگیری ملزم سازد؛ ۳) چگونگی ارتباط شعبه‌ها به گونه‌ای باشد که بر یکدیگر تأثیر بگذارند.

همچنین براساس گزارش آنکتاد درباره سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۱۴ بیش از ۸۰۰۰۰ شرکت فراملی در جهان مشغول فعالیت هستند و حدود ۶۰ درصد تجارت جهانی، ۷۵ درصد تحقیقات و فعالیت‌های توسعه‌ای و بیش از ۹۰ درصد جریان تکنولوژی در کشورها توسط این شرکت‌ها صورت می‌گیرد.

◀ ۱- مبانی و راهبردهای «مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها»

اغلب صاحب‌نظران معتقدند که مسوولیت اجتماعی شرکتی نه‌تنها زیرمجموعه‌ای از «حقوق نرم» است، بلکه مصادیق آن موضوع بسیاری از قوانین داخلی و بین‌المللی، کنوانسیون‌ها و پیمان‌نامه‌های مختلف بوده است. از این رو می‌توان مسوولیت اجتماعی شرکتی را در تقسیم‌بندی مسوولیت‌های حقوقی جای داد. با وجود دیدگاه کلاسیک در خصوص مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها که مبتنی بر مسائل زیست‌محیطی بوده است، امروزه موضوع مسوولیت اجتماعی ابعاد وسیع‌تری پیدا کرده است که اهم آنها عبارت‌اند از: مسوولیت‌های حقوقی، اقتصادی، بشردوستانه و اخلاقی. از طرفی، نظریه ذی‌نفعان با عنایت به اهمیت نقش رضایت جامعه و مسائل اخلاقی شرکت‌ها از این استدلال استفاده می‌کند که علاوه بر کسانی که در شرکت سهم مالکانه دارند، بسیاری از افراد و گروه‌های دیگر نیز حقوقی دارند که رفتار و نحوه راهبری شرکت بر آن اثر می‌گذارد؛ بنابراین باید حقوق این طیف گسترده از ذی‌نفعان در سیاست‌ها و رفتار شرکت دیده شود. گروه‌های ذی‌نفع این بنگاه‌ها به طور معمول مالکان، سهامداران، مدیران، کارکنان، مشتریان، تأمین‌کنندگان، توزیع‌کنندگان، دستگاه‌های ناظر بر حسن اجرای قوانین، سازمان‌های حافظ محیط زیست، مردم، دولت، رقبا، بانک‌ها و موسسات مالی، رسانه‌ها و جامعه علمی هستند. بنابراین یکی از راهبردهای مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها، لزوم هماهنگی در رشد و توسعه صنعتی و اقتصادی با هنجارها و ارزش‌های منطقه عملیاتی یا کشور میزبان است. از این رو معاهدات بسیاری وجود دارد که جنبه‌های مختلف موضوعات مربوط به حوزه مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها را تحت پوشش قرار می‌دهد، از جمله معاهده ۱۹۸۹ باسل جهت جابه‌جایی و دفع فرامرزی زباله‌های خطرناک؛ معاهده ۱۹۹۳ سازمان بین‌المللی کار جهت پیشگیری از حوادث مهم صنعتی و کنوانسیون ۱۹۹۸ رتردام در مورد رضایت مبتنی بر آگاهی قبلی که با برقراری ساز و کارهای اجرایی متناسب، آثار اجتماعی و زیست‌محیطی فعالیت شرکت‌های فراملی را هدایت و کنترل می‌کنند. به عقیده نگارندگان این مقاله، شرکت‌های فراملی در راستای عمل به تکلیف مسوولیت اجتماعی خود در حوزه محیط زیست، شایسته است اقدامات اساسی ذیل را اجرا کنند. راه‌اندازی سیستم مدیریت محیط زیست برای ارزیابی جنبه‌های زیست‌محیطی، طرح‌های عملیات و توسعه شرکت طراحی برای محیط زیست جهت ارزیابی آثار چرخه حیات محصولات و خدمات بر محیط زیست و جامعه با دیدگاه طراحی محصولات و خدماتی که از لحاظ محیط زیستی و اجتماعی پایدار هستند؛ ارزیابی پایداری برای بررسی اثر رویه‌ها، فعالیت‌ها و سیاست‌های شرکت بر محیط انسانی و بیوفیزیکی؛ ارزیابی مسوولیت یا ریسک اجتماعی و زیست‌محیطی برای تعیین مسوولیت، ریسک‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت که یک شرکت در معرض آن قرار می‌گیرد و طراحی پاسخ‌هایی به منظور جلوگیری یا مدیریت ریسک‌های درگیر و حسابداری و حسابرسی محیط زیستی برای ارزیابی منافع و هزینه‌های رویه‌ها، پروسه‌ها، اقدامات و سیاست‌های خاص.

برش

◀ میثاق جهانی ملل متحد در ارتباط با شرکت‌های فراملی، جامع‌ترین سند جهانی تا به امروز است که اصول ده‌گانه حاکم بر فعالیت شرکت‌های چند ملیتی را در برمی‌گیرد. این سند به لحاظ عمق مسوولیت شامل حقوق بشر بین‌المللی، حقوق اجتماعی نیروی کار و به ویژه مسوولیت‌های زیست‌محیطی شرکت‌های فراملی است. به لحاظ گستره شمولیت نیز مسوولیت‌های شرکت‌های فراملی در قبال کل افراد بشری را دربر می‌گیرد. اصول ده‌گانه میثاق جهانی که شرکت‌های فراملی باید براساس آن عمل کنند از سه سند مهم بین‌المللی استخراج شده است

آنها» تعریف کنیم، چه آن را «وظیفه پاسخگویی یک شرکت در قبال تمام سهامدارانش» بدانیم، باید گفت که مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها به این معناست که یک بنگاه اقتصادی به عنوان عضوی از جامعه براساس اخلاق و تعهدات قانونی خود عمل کرده و هر گونه تأثیر منفی ناشی از اقدامات خود را بر محیط زیست، جامعه و بهداشت انسان‌ها کاهش دهد».

میثاق جهانی ملل متحد در ارتباط با شرکت‌های فراملی، جامع‌ترین سند جهانی تا به امروز است که اصول ده‌گانه حاکم بر فعالیت شرکت‌های چندملیتی را در برمی‌گیرد. این سند به لحاظ عمق مسوولیت شامل حقوق بشر بین‌المللی، حقوق اجتماعی نیروی کار و به ویژه مسوولیت‌های زیست‌محیطی شرکت‌های فراملی است. به لحاظ گستره شمولیت نیز مسوولیت‌های شرکت‌های فراملی در قبال کل افراد بشری را دربر می‌گیرد. اصول ده‌گانه میثاق جهانی که شرکت‌های فراملی باید براساس آن عمل کنند از سه سند مهم بین‌المللی استخراج شده است. این اسناد عبارت‌اند از: اعلامیه جهانی حقوق بشر، اعلامیه اصول و حقوق بنیادین کار سازمان بین‌المللی کار و اعلامیه محیط زیست و توسعه ریو. این اصول ده‌گانه بدین شرح هستند:

۱- حمایت و احترام به پاسداری از حقوق بشر پذیرفته شده بین‌المللی.
۲- عدم مشارکت در نقض حقوق بشر.
۳- آزادی تشکیل اجتماعات و شناسایی موثر حق چانه‌زنی جمعی کارگران.
۴- لغو تمام اشکال کار اجباری و الزامی.
۵- لغو موثر کار کودکان.
۶- لغو تبعیض در استخدام و اشتغال.
۷- رویکرد پیشگیرانه در برابر چالش‌های زیست‌محیطی.
۸- بر عهده گرفتن مسوولیت بیشتر در رابطه با محیط زیست
۹- حمایت از توسعه و اشاعه تکنولوژی‌های غیر مخرب زیست‌محیطی.
۱۰- مبارزه با تمام اشکال فساد شامل اخاذی و ارتشا.

این اصول ده‌گانه، رویه‌های مناسب و پذیرفته شده جهانی هستند که از شرکت‌ها انتظار می‌رود آنها را در حوزه‌های مربوطه رعایت کنند. هدف این اصول که از حمایت سازمان ملل متحد برخوردار است، توسعه مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها در سطح جهان و شهروندی مطلوب آنهاست.

میثاق جهانی ملل متحد فراهم‌کننده بنیانی برای گفت‌وگوی ساختاری بین سازمان ملل متحد، اربابان اقتصادی کارگران و جامعه مدنی در رابطه با بهبود عملکرد شرکت‌ها در محیط و عرصه اجتماعی است. این میثاق ماهیت شهروندی جهانی شرکت‌ها را نشان می‌دهد و فرصت گفت‌وگوی متمرکز، هدفمند، سازنده و میانجی‌گرانه را فراهم می‌کند ولی فاقد ساز و کارهای نظارتی است. با وجود این، نمونه‌ای از گسترش همزمان افقی و عمودی مسوولیت شرکت‌های چندملیتی است. در ضمن لازم به ذکر است که به دلیل تغییرات اقتصادی بسیاری که در دو دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی در سطح جهان صورت گرفت، کمیسیون شرکت‌های فراملی سازمان ملل متحد حذف شد و فعالیت آن را کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (آنکتاد) ادامه داد.

آنکتاد به عنوان نهاد ذی ربط در سازمان ملل متحد سه بار در سال به ارایه گزارش‌هایی با عنوان «سازمان ملل متحد و شرکت‌های فراملی» اقدام می‌کند.

◀ ۲- مسوولیت اجتماعی شرکت‌های فراملی در نظام ملل متحد

منشور ملل متحد شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد را مامور ارتباط موسسات تخصصی سازمان ملل کرده است. این شورا در سال ۱۹۷۳ میلادی گروهی از نخبگان متخصص را گردآوری کرد تا با مطالعه تأثیرات شرکت‌های فراملی بر توسعه اقتصادی و روابط بین‌الملل، توصیه‌ها و پیشنهادهایی را به سازمان ملل متحد ارایه دهند. این توصیه‌ها در سال ۱۹۷۴ به شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد ارایه شد که مهم‌ترین آنها تأسیس یک کمیسیون و یک مرکز شرکت‌های فراملی در سازمان ملل متحد بود. در این سال «کمیسیون ملل متحد در ارتباط با شرکت‌های فراملی» تحت فشار کشورهای در حال توسعه به عنوان ارایه‌کنندگان طرح نظام نوین بین‌الملل قدم‌های نخستین را در جهت مهار قدرت مخرب و افسار گسیخته این شرکت‌ها برداشت. استدلال تدوین‌کنندگان این ضوابط و مقررات این بود که یک شرکت چندملیتی جدای از منافع و مزایایی که ممکن است برای افراد جامعه داشته باشد، معایب و مضار جانبی برای نیروی کار و محیط پیرامونی خود نیز به همراه دارد. از این رو باید ضوابط کاری مدونی وجود داشته باشد که این آثار مخرب را به حداقل برساند. بخشی از این ضوابط پیش از این در چارچوب آیین‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار تدوین شده بود و بخشی دیگر نیاز به تدوین داشت. امروزه شکل تکامل یافته و البته همچنان ناقص این ضوابط در «میثاق جهانی ملل متحد» متبلور است. بنابراین مسوولیت اجتماعی شرکت‌های چندملیتی را چه به عنوان «مشارکت در توسعه پایدار جوامع و افزایش فواید و کاهش مضرات

◀ ۳- مسوولیت اجتماعی شرکت‌های فراملی در صنعت نفت و گاز

یکی از آثاری که کشف نفت در پی داشت ظهور شرکت‌های بزرگ نفتی بود. شرکت‌های بزرگ چندملیتی با اکتشاف نفت پا به عرصه ظهور گذاشتند. این شرکت‌های معظم به‌نام غول‌های نفتی جهان شهرت یافته و به ندرت شرکت‌های فعال در دیگر حیطه‌های اقتصادی توان رقابت مالی و تجاری با این شرکت‌ها را دارند. شرکت‌های معظم نفتی مانند سوداگرانی هستند که در ابتدا برای به دست آوردن منابع جهانی نفت و نیز بازارهای کشورهای مصرف‌کننده با یکدیگر به رقابت پرداختند ولی پس از مدتی فعالیت‌های خود را براساس زدوبندهای فی‌مابین استوار و به صورت تقریبا انحصاری در بازار نفت عمل می‌کنند. به دلیل همین ویژگی نفت، برخی مولفان آن را به عنوان یکی از مولفه‌های اساسی در شکل‌دهی نظام اجتماعی و سیاسی ایران و از منابع اصلی قدرت در ظهور و سقوط دولت‌ها در ایران قلمداد کرده‌اند. از طرفی، در سال‌های اخیر برخی پروژه‌های بزرگ شرکت‌های نفتی مانند پروژه شل ساخالین، خط لوله باکو - تفلیس - جیحان و خط لوله چاد - کامرون با انتقادات گسترده رسانه‌ها و سازمان‌های مردم نهاد به دلیل حوادث ناگوار زیست‌محیطی، بهداشت، ایمنی و شفاف‌سازی مواجه شده‌اند. همچنین می‌توان به سیر تحولات شهر مسجدسلیمان اشاره کرد که در پی حفر نخستین چاه نفت ایران در این شهر، حیات اجتماعی آن دچار تغییر شد. نخستین ایستگاه رادیو، نخستین تیم فوتبال، نخستین زمین گلف و یکی از مجهزترین بیمارستان‌های ایران و بسیاری دیگر از امکانات توسعه‌ای در مسجدسلیمان ایجاد شد. با وجود این پس از پایان عمر میدان‌های نفتی آن شهر و زمانی که مسجدسلیمان دیگر مرکز مهمی در صنعت نفت ایران به حساب نمی‌آمد، رکود و افول این شهر نیز آغاز شد؛ تا آنجا که امروزه پایین‌ترین شاخص‌های کیفیت زندگی و توسعه شهری در این شهر قابل مشاهده است. چنین وضعیت مشابهی می‌تواند برای کلیه شهرهایی که توسعه آنها تابعی از استخراج منابع است رخ دهد.

◀ ۴- ارزیابی زیست‌محیطی در صنعت نفت و گاز

پیشگیری را می‌توان به عنوان هدف عام الشمولی در نظر گرفت که تعدادی از ساز و کارهای حقوقی نظیر ارزیابی پیشین آسیب زیست‌محیطی و صدور پروانه یا مجوزهایی را که در آنها شرایط فعالیت و پیامدهای جبرانی برای نقض شرایط مذکور درج می‌شود ایجاد می‌کند. تعیین حدود مجاز انتشار گازها و مواد خطرناک و تعیین استانداردهای دیگر محصولات یا فرایندهای استفاده از بهترین تکنولوژی موجود و دیگر تکنیک‌های مشابه را می‌توان به عنوان مصادیقی از اعمال اصل پیشگیری در نظر گرفت.

ارزیابی آثار زیست‌محیطی برای نخستین‌بار در امریکا در سال ۱۹۶۹ میلادی پس از تصویب قانون «سیاست ملی محیط زیست معرفی شد. به موجب این قانون برای اجرای کلیه فعالیت‌هایی که ممکن است آثار قابل توجهی بر محیط زیست داشته باشد، باید «اظهارنامه آثار زیست‌محیطی» صادر شود. چنین اظهارنامه‌ای باید شامل توصیف آثار زیست‌محیطی ناشی از فعالیت توسعه‌ای باشد و بنایی برای مشاوره مشارکت و تصمیم‌گیری فراهم آورد. پس از آن آلمان در سال ۱۹۷۱ میلادی، سوئد در سال ۱۹۷۲ میلادی، انگلستان و کانادا در سال ۱۹۷۳ میلادی، استرالیا و دانمارک در سال ۱۹۷۴ میلادی، فرانسه در سال ۱۹۷۶ میلادی و هلند در سال ۱۹۸۶ میلادی، ارزیابی زیست‌محیطی را به عنوان یک اصل پذیرفتند و قوانین و الزامات قانونی برای آن وضع کردند. اسناد بین‌المللی متعددی از جمله میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مصوب سال ۱۹۶۶ میلادی به حق انسان‌ها بر بهره‌مندی از حداکثر استانداردهای سلامت ذهن و جسم تصریح می‌کنند. این در حالی است که فعالیت‌های صنعت نفت و گاز امکان دارد به‌طور مستقیم باعث ورود زیان‌های بهداشتی شود. برای مثال، گازهای سمی نشت یافته از خطوط انتقال گاز یا آلودگی آب‌های رودخانه‌ها ناشی از نشت لوله‌های انتقال نفت به بهداشت و سلامت انسان آسیب می‌رساند. همچنین مواد نفتی شامل

برش

◀ بنابراین در مرحله حفاری و اکتشاف باید ملاحظات زیست‌محیطی مدنظر قرار گیرد. با توجه به اهمیت مسائل زیست‌محیطی در دنیای امروز، یک پروژه ممکن است به علت چنین مسائلی به تأخیر بیفتد یا به‌طور کلی متوقف شود، پس از طی مراحل عملیات حفاری و تکمیل چاه، موضوعاتی نظیر عمق چاه، نقاط نصب لوله جداری و انتخاب نوع دکل حفاری باید تحت نظارت و مدیریت زیست‌محیطی حفاری و عملیات تکمیل چاه باشد. مدیریت زیست‌محیطی در محل چاه شامل مرحله توسعه، تولید و بهره‌برداری است.

هیدروکربن‌ها و ترکیبات سولفوری درجه‌هایی از مواد معدنی هستند. مواد سمی دیگری نیز همچون ترکیبات گل حفاری، مواد شیمیایی و اسیدها به هنگام عملیات ایجاد می‌شوند. این مواد ممکن است از طریق جذب از راه پوست، آب نوشیدنی و مواد غذایی مصرفی و نیز از راه تنفس وارد بدن انسان شوند. سرطان‌ها، مشکلات تنفسی، اگزما و سایر ضایعات پوستی از جمله پیامدهای ورود مواد نفتی به بدن انسان است.

بنابراین در مرحله حفاری و اکتشاف باید ملاحظات زیست‌محیطی مدنظر قرار گیرد. با توجه به اهمیت مسائل زیست‌محیطی در دنیای امروز، یک پروژه ممکن است به علت چنین مسائلی به تأخیر بیفتد یا به‌طور کلی متوقف شود، پس از طی مراحل عملیات حفاری و تکمیل چاه، موضوعاتی نظیر عمق چاه، نقاط نصب لوله جداری و انتخاب نوع دکل حفاری باید تحت نظارت و مدیریت زیست‌محیطی حفاری و عملیات تکمیل چاه باشد. مدیریت زیست‌محیطی در محل چاه شامل مرحله توسعه، تولید و بهره‌برداری است. سوزاندن گازهای همراه نفت به آلودگی هوا و افزایش گازهای گلخانه‌ای منجر می‌شود. دیگر آنکه خاکستر ناشی از این گونه سوزاندن‌ها می‌تواند بر گیاهان و خاک نواحی اطراف بنشیند و موجب ترسیدن اکسیژن به آنها شود که این خود باعث از بین رفتن حیات گیاهی و آسیب به صنعت کشاورزی مردم بومی آن ناحیه می‌شود.

لازم به ذکر است به موجب بند سوم از «رئوس و سرفصل گزارش‌های ارزیابی اجمالی طرح‌ها و پروژه‌های مشمول ارزیابی زیست‌محیطی» شورای عالی حفاظت محیط زیست در خصوص تعیین طرح‌ها و پروژه‌های مشمول انجام مطالعات ارزیابی زیست‌محیطی پیشنهاددهنده پروژه موظف است مرحله آماده‌سازی و اقدامات زیربنایی که منجر به تغییر و تخریب محیط زیست می‌شود به‌صورت فهرستی در گزارش ارزیابی ذکر کند که عبارت‌اند از خاکبرداری برداشت پوشش گیاهی، تغییر زهکشی، حفاری و انفجار، تغییر در مسیر آب‌های سطحی، احداث جاده و تأسیسات عمومی و خدماتی، آلاینده‌ها و پسماندهای مهم تولیدشده طی فرایندها و عملیات در هر یک از گزینه‌ها و فازهای طرح شامل آلاینده‌های هوا، فاضلاب‌های بهداشتی و صنعتی، زایدات، ضایعات و زباله‌های سر و صدا و... همچنین به موجب قراردادهای خدمات بالادستی صنعت نفت و گاز ایران، پیمانکار مکلف به پیشگیری از نشت نفت و مواد شیمیایی و اقدام به پاکسازی آن در صورت وقوع، به حداقل رساندن تولید پسماندها و تصفیه و تخلیه آنها به روشی منطبق با مسوولیت‌های زیست‌محیطی، پیشگیری از سوزاندن گازهای همراه مگر در موارد اضطراری آن هم براساس قوانین ایران و رویه‌های صنعتی بین‌المللی است. به عنوان یک اصل، صدر این ماده مقرر می‌دارد که پیمانکار باید عملیات توسعه را مطابق با حساسیت‌های محیط زیستی و به نحوی انجام دهد که مردم امروز و نسل‌های آینده از چنین نظارت خردمندانه بر منابع طبیعی بهره‌مند شوند. همین‌طور به موجب قراردادهای خدمات بالادستی صنعت نفت و گاز ایران، پیمانکار باید سیستم‌ها و تأسیساتی را به شرکت ملی نفت ایران ارایه کند تا اجرای پروژه هیچ‌گونه پیامد منفی برای سلامت کارکنان پیمانکار، کارکنان شرکت ملی نفت و ساکنان محلی بر اثر فعالیت توسعه‌ای پروژه نداشته باشد. همچنین در طرح توسعه میدان، ایجاد و تجهیز کامل یک بیمارستان با قابلیت فراهم آوردن کمک‌های اولیه و ثابت کردن حال بیمار تا انتقال وی از طریق آمبولانس به بیمارستانی در شهر پیش‌بینی شده است.

در گزارش شناسایی و ارزیابی پیامدها لازم است به روش‌هایی توجه شود تا فرصت‌های شغلی سنتی و معمول در منطقه بر اثر آغاز فعالیت‌های صنعتی از بین نروند زیرا این مساله پدیده بیکاری بومیان (که عمدتا دارای مهارت‌های فنی برای به کارگیری در صنعت نیستند) را در پی دارد و در نتیجه آن بومیان از آشکارترین منفعت کوتاه‌مدت و بلندمدت استقرار صنایع بی‌بهره می‌مانند.

همچنین، نظرخواهی از عموم و مشارکت در فرایند تصمیم‌گیری از سوی افراد محلی که از اجرای پروژه تأثیر می‌پذیرند موجب می‌شود آنها نیز بتوانند بر پروژه موثر باشند. مشاوره آزاد به شناسایی مسائل مربوط در زمان مناسب می‌انجامد که به‌نوبه خود باعث می‌شود در مطالعات به شناسایی و ارزیابی پیامدها توجه شود. هدف از این امر تحقق عدالت، انصاف و مشارکت مردمی، اطلاع‌رسانی و آموزش به ذی‌نفعان، کسب اطلاعات از مردم در خصوص محیط انسانی و زیستی ایشان و رابطه‌ای که با آن دارند و نیز دریافت دیدگاه‌های مردم در خصوص کاهش آثار منفی و افزایش پیامدهای مثبت است. بدیهی است پروژه‌ای که پس از کسب نظر از مردم و بر اساس نظریات ایشان اصلاح شده باشد، نزد جامعه مقبولیت بیشتری خواهد داشت.

در نتیجه می‌توان گفت ویژگی مثبت قوانین و مقررات داخلی این است که براساس شرایط محلی تنظیم می‌شود. با وجود این، مزیت ارجاع به استانداردهای صنعتی بین‌المللی به صورت توأمان این است که استانداردهای بین‌المللی امکان دارد در برخی زمینه‌ها کیفیت بالاتری داشته باشد و همچنین بعضی موارد را پوشش دهد که قوانین محیط زیست داخلی به آن اشاره نکرده‌اند. دیگر آنکه استفاده از این شروط اجازه تغییرات بعدی در رژیم مدیریت زیست‌محیطی پروژه را می‌دهد.

◀ ۵- مسوولیت اجتماعی شرکت‌های فراملی در دعاوی حقوقی

حقوق شرکت‌ها تحولات ماهوی زیادی را پشت سر گذاشته است. فعالیت‌های تجاری در ابتدا تنها از طریق حقوق تجارت و شرکت‌هایی که فقط با مالک آن - که شخصا مسوول تمام بدهی‌های شرکت بوده - شناخته می‌شد. حقوق جدید شرکت‌های اکثر کشورهای غربی اصل شخصیت حقوقی مستقل را به کار می‌برند؛ اصلی که شرکت و سهامدارانش را دارای شخصیت حقوقی مستقل و بدهی‌ها و مسوولیت‌های شرکت را جدا از بدهی‌ها و مسوولیت‌های سهامدارانش می‌داند.

در چند سال اخیر، موجی از دعاوی علیه بنگاه‌های مادر در مورد رفتار شعبه‌های فرعی آنها در خارج اقامه شده است. به هر حال هر دولتی اختیار دارد روشی را که اتباعش طبق آن با سایر دولت‌ها در تعاملند، کنترل کند؛ ضمن اینکه می‌تواند فعالیت بنگاه‌های خود را در خارج از طریق تصویب قوانین برون مرزی نیز تنظیم کند.

اقامه دعوا علیه بنگاه‌های چندملیتی در مورد رفتارشان در خارج، عاملی در جهت اصلاح رفتار این بنگاه‌ها مانند عامل تنظیم مقررات است. این به نفع بنگاه‌های چند ملیتی است که از اقامه دعوا علیه خود جلوگیری کنند، زیرا در غیر این صورت طرح دعاوی و مسائل ناشی از آن باعث پایین آمدن قیمت سهام آنها به عنوان نتیجه مسوولیت می‌شود و شهرت نیک برندها و شرکت نزد عموم مردم و بالطبع بازار محصولات آن به مخاطره می‌افتد. شکل‌های تجاری و حقوقی بنگاه‌های چند ملیتی و ثروت و اندازه آنها از این شرکت‌ها خواندگان پیچیده‌ای می‌سازد. برخی دعاوی در مورد سوءاستفاده از حقوق بشر با بهره‌کشی از کارگران است، بعضی دیگر به خسارت زیست‌محیطی یا بی‌احترامی و صدمه به فرهنگ جمعیت‌های بومی مربوط می‌شود و سایر دعاوی بر فقدان شفافیت و عدم پذیرش مقررات داخلی و بین‌المللی مبتنی هستند. از طرف دیگر، طرح دعاوی فراملی ممکن است منجر به ایجاد تنش‌های دیپلماتیک میان دولت‌های صادرکننده سرمایه و دولت‌های میزبان شود. قضات این دادگاه‌ها نگران تأثیر رأی صادره بر روابط خارجی میان دولت‌های مذکور هستند چون تحمیل یکجانبه مسوولیت بر شرکت فراملی که اجازه فعالیت کردن را در کشور میزبان تحصیل کرده، ممکن است با اصل نزاکت بین‌المللی سازگار نباشد.

ادامه در صفحه ۹

مقایسه نسبت تسهیلات، سپرده قانونی و ذخیره احتیاطی بانک‌ها در اردیبهشت ۹۸ نشان می‌دهد

۶۰۰ هزار میلیارد تومان سپرده دست نخورده در بانک‌ها

روزانه ۱۲۲۵ میلیارد به سپرده‌ها و ۶۹۱ میلیارد به تسهیلات اضافه می‌شود

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

مانده کل سپرده‌ها در اردیبهشت ۹۸ به رقم بیش از ۲۱۳۱ هزار میلیارد تومان رسید که نسبت به اردیبهشت ۹۷ معادل ۴۴۷ هزار میلیارد تومان یا ۲۶،۶ درصد رشد کرده و نسبت به اسفند ۹۷ نیز معادل ۶۳ هزار میلیارد تومان یا ۳،۱ درصد افزایش داشته است. بیشترین مبلغ سپرده‌ها متعلق به استان تهران با مانده ۱۱۶۳ هزار میلیارد تومان معادل ۵۴،۵۸ درصد کل سپرده‌های کشور است. کمترین رقم نیز مربوط به استان کهگیلویه و بویر احمد با ۵۵۵۰ میلیارد تومان است. مانده کل تسهیلات در اردیبهشت ۹۸ نیز بالغ بر ۱۵۳۴ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به اردیبهشت ۹۷ معادل ۲۵۲ هزار میلیارد تومان یا ۱۹،۷ درصد رشد کرده و نسبت به پایان اسفند ۹۷ نیز ۲۵ هزار میلیارد تومان یا ۱،۷ درصد افزایش داشته است. از این رقم معادل ۹۹۷ هزار میلیارد تومان متعلق به استان تهران بوده که سهمی معادل ۶۴،۹۶ درصد یا تقریبا حدود ۶۵ درصد مانده تسهیلات کشور به استان تهران اختصاص یافته است.

سهم تهران از تسهیلات ۱۰ واحد بیش از سهم از سپرده‌ها

به عبارت دیگر، تهران با سهم ۶۵ درصدی از کل مانده تسهیلات، سهم ۵۴،۶ درصدی از مانده کل سپرده‌ها داشته و سهم تهران از تسهیلات معادل ۱۰،۴ واحد درصد بیش از سهم تهران از مانده سپرده‌ها بوده است. این نکته نشان‌دهنده این واقعیت است که بانک‌ها تمایل بیشتری به پرداخت تسهیلات به استان تهران و فعالیت‌های اقتصادی در استان تهران داشته‌اند که یا فعالیت و محل کار آنها در تهران بوده یا دفتر مرکزی آنها در تهران واقع شده است اما در هر صورت نشان‌دهنده تمرکز امکانات مالی در تهران از سپرده‌ها گرفته تا تسهیلات بانکی است و این موضوع هم مشکل برای تهران ایجاد می‌کند و هم برای اقتصاد در سایر نقاط کشور نارسایی ایجاد می‌کند. مقایسه ارقام رشد تسهیلات و سپرده‌ها نیز نشان می‌دهد که رشد سپرده‌ها با ۲۶،۶ درصد در این یک‌سال نسبت به رشد مانده تسهیلات با ۱۹،۷ درصد، حدود ۷ درصد بیشتر بوده و نشان می‌دهد که تمایل بانک‌ها در این یک‌سال، برای تسهیلات‌دهی کاهش یافته است و رقم بیشتری را از سپرده‌ها به عنوان نقدینگی مورد نیاز و قابل دسترس در بانک‌ها نگه داشته‌اند.

کاهش ۵ واحدی نسبت تسهیلات

نسبت تسهیلات به سپرده‌ها بعد از کسر سپرده قانونی ۸۰،۲ درصد بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴،۸ درصد و نسبت به اسفند ۹۷ معادل ۱،۱ درصد کاهش داشته و نشان می‌دهد که در این یک‌سال، نوعی سیاست انضباط مالی و سیاست احتیاطی برای پرداخت تسهیلات در دستور کار بوده تا هم مطالبات معوق کنترل شود و هم نقدینگی احتیاطی بیشتری در بانک‌ها برای مقابله با بحران‌های احتمالی در دسترس باشد.

۶۰۰ هزار میلیارد تومان سپرده دست نخورده

از رقم ۲۱۳۱ هزار میلیارد تومان سپرده، معادل ۱۹۱۲ هزار میلیارد تومان سپرده بعد از کسر سپرده قانونی بوده و معادل ۱۵۳۴ میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شده است. بر این اساس، معادل ۲۱۹ هزار میلیارد تومان یا ۱۰،۲۷ درصد سپرده قانونی بوده است. همچنین معادل ۳۷۸ هزار میلیارد تومان یا ۱۷،۷۴ درصد سپرده‌ها را سقف اعتباری یا نقدینگی مورد نیاز بانک‌ها تشکیل داده است و روی هم رفته معادل ۵۹۷ هزار میلیارد تومان یا ۲۸ درصد کل سپرده‌ها را سپرده قانونی به اضافه سقف اعتباری یا نقدینگی مورد نیاز بانک‌ها تشکیل داده است. به عبارت دیگر، ۶۰۰ هزار میلیارد تومان سپرده در بانک‌ها و شبکه بانکی باقی مانده و دست نخورده است.

روزانه ۱۲۲۵ میلیارد به سپرده‌ها و ۶۹۱ میلیارد به تسهیلات اضافه شد

آمارهای بانکی از وضعیت سپرده‌ها و تسهیلات در استان‌های کشور در اردیبهشت ۹۸ نشان می‌دهد که در طول یک‌سال منتهی به اردیبهشت ۹۸ به‌طور متوسط روزانه ۱۲۲۵ میلیارد تومان به سپرده‌ها و ۶۹۱ میلیارد تومان به تسهیلات اضافه شده است. این در حالی است که در یک‌سال منتهی به دی ۹۷، روزانه ۱۳۲۳ میلیارد به سپرده‌ها و ۸۴۰ میلیارد به تسهیلات اضافه شده بود و این موضوع نشان‌دهنده آرام شدن شتاب رشد نقدینگی، سپرده‌ها و تسهیلات در ماه‌های اخیر است و می‌تواند در کنترل تورم موثر باشد هر چند که در رشد اقتصاد، رونق اقتصادی و گردش مالی اقتصاد نیز موثر خواهد بود.

۲۸ درصد سپرده‌ها در شبکه بانکی حفظ شد

آمارهای بانکی از وضعیت سپرده‌ها و تسهیلات در استان‌های کشور در اردیبهشت ۹۸ نشان می‌دهد که نسبت تسهیلات به کل سپرده‌ها در کشور کاهش یافته و به ۷۲ درصد رسیده که نسبت به رقم ۷۵ درصدی ماه‌های قبل از آن کاهش داشته است و در حالی که پیش از این حدود ۲۴ درصد سپرده‌ها با عنوان سپرده قانونی و ذخیره احتیاطی یا سقف اعتباری حفظ می‌شد و مابقی یعنی ۷۵ درصد به صورت تسهیلات بانکی پرداخت می‌شد، اما در اردیبهشت ماه این شاخص به ۲۸ درصد رسیده و ۷۲ درصد تسهیلات پرداخت شده است. نسبت تسهیلات یعنی تسهیلات به سپرده بعد از کسر سپرده قانونی نیز که قبلا در اردیبهشت ۹۷ حدود ۸۵ درصد بوده، در اردیبهشت ماه به ۸۰،۲ درصد کاهش یافته و نشان می‌دهد که تمایل بانک‌ها به پرداخت تسهیلات کاهش یافته و رقم بیشتری از سپرده‌ها را به صورت سقف اعتباری و سپرده قانونی در نظر گرفته و بانک‌ها تحت تاثیر سیاست انضباط مالی، کاهش مطالبات معوق و بهبود ساختار مالی، منابع بیشتری را در بانک‌ها حفظ کرده و رقم کمتری را از سپرده‌ها تسهیلات داده‌اند تا از این طریق هم نقدینگی بیشتری را در بانک برای بازپرداخت سپرده‌ها حفظ کنند و هم بتوانند تا حدودی میزان مطالبات معوق خود را کاهش دهند. این نسبت در تهران به عدد ۹۴،۵ درصد و در بویراحمد به عنوان استان محروم به ۱۰۵ درصد رسیده نشان‌دهنده این واقعیت است که تمایل بانک‌ها به پرداخت تسهیلات در یک‌سال اخیر در تهران بالا بوده و به میزان رشد سپرده‌ها در تهران، میزان تسهیلات‌دهی نیز افزایش قابل توجهی داشته و نسبت تسهیلات در تهران عملا از ۱۴،۳ واحد درصد بالاتر از میانگین کشوری بوده و عملا بخش عمده‌ای از افزایش مانده تسهیلات بانک‌های کشور جذب امور کسب و کار تهران شده است.

نسبت تسهیلات در تهران بالاتر از میانگین کشوری

نسبت تسهیلات به سپرده بعد از کسر سپرده قانونی در تهران معادل ۹۴،۵ درصد بوده که از میانگین کل بانک‌های کشور به میزان ۸۰،۲ درصد بسیار بالاتر بوده است.

در تهران از ۱۱۶۳ هزار میلیارد تومان سپرده معادل ۱۰۹ هزار میلیارد تومان سپرده قانونی بوده یعنی سپرده قانونی در تهران معادل ۹،۳۴ درصد در نظر گرفته شده که از ۱۰،۳ درصد میانگین سپرده قانونی کشوری کمتر است. در نتیجه ۱۰۵۴ هزار میلیارد تومان سپرده بعد از کسر سپرده قانونی در تهران برآورد شده است. همچنین رقم تسهیلات معادل ۹۹۷ هزار میلیارد تومان بوده است. به عبارت دیگر نسبت تسهیلات به کل سپرده‌ها در تهران معادل ۸۵،۷ درصد بوده در حالی که در کل کشور معادل ۷۲ درصد بوده و نسبت تسهیلات در تهران بالاتر از میانگین کشوری است. از سوی دیگر، حدود ۵۷۵۷۸ میلیارد تومان به عنوان نقدینگی احتیاطی یا سقف اعتباری در بانک‌های تهران موجود بوده است. این رقم معادل ۴،۹۵ درصد کل سپرده‌های بانکی بوده است. این در حالی است که میانگین رقم ذخیره احتیاطی یا نقدینگی موجود در بانک‌ها یا سیاست سقف اعتباری در کل کشور معادل ۱۷،۷ درصد کل سپرده‌ها بوده و در تهران رقم به مراتب کمتری نسبت به میانگین کشوری در بانک‌ها باقی مانده است و بخش عمده آن تسهیلات پرداخت شده است. در کل شبکه بانکی کشور نیز از میزان ۲۱۳۱ هزار میلیارد تومان سپرده به میزان ۲۷،۷ درصد برای سپرده قانونی و نقدینگی مورد نیاز بانک‌ها یا سیاست سقف اعتباری، در نظر گرفته شده و بقیه آن یعنی ۷۲،۳ درصد معادل ۱۵۳۴ هزار میلیارد تومان به عنوان تسهیلات پرداخت شده است.

دیدگاه

تغییرات قانونی و بهبود سیاست پولی

تیمور رحمانی |

توفیق بانک مرکزی در کنترل تورم بیش و پیش از آنکه مستلزم قانون‌گذاری جدید باشد، مستلزم تغییر رویه سیاست‌گذاری پولی است.

در دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ بیش از هر موضوع دیگری در اقتصاد کلان راجع به نقش پول و سیاست پولی در سیکل‌های تجاری و ایجاد تورش تورمی و چگونگی بهبود سیاست‌گذاری پولی بحث شد و تعداد قابل توجهی از جوایز نوبل علم اقتصاد هم به نظریه‌پردازان این حوزه اعطا شد. آنچه از درون این تحلیل‌ها بیرون آمد، تایید و تاکید نقش پول در تحولات اقتصاد کلان و زیان اجتماعی قابل توجه در صورت کم توجهی به نقش پول در سیاست‌گذاری بود.

جریان اصلی علم اقتصاد پذیرفت که سیاست پولی در بلندمدت نقشی در رشد اقتصادی و تحولات متغیرهای حقیقی ندارد، اما تنها عامل توضیح تورم در بلندمدت است و بدون تغییر رویه سیاست پولی امکان کنترل تورم وجود ندارد. اما این بدان معنی نیست که پول در رشد اقتصادی نقش ندارد، چرا که خلق اعتبار متناسب با توان بالقوه انباشت عوامل تولید و نوآوری عامل کلیدی در توسعه اقتصادی جهان بوده و حتی با ایجاد ثبات اقتصاد کلان به بسترسازی رشد بلندمدت اقتصادی کمک می‌کند.

از طرف دیگر، همین جریان اصلی کم و بیش به این توافق نسبی رسیده که گرچه سیاست پولی باید تمرکز خود را بر کنترل تورم قرار دهد اما در کوتاه‌مدت می‌تواند در حفظ ثبات اقتصاد کلان و جلوگیری از گسترش شکاف تولید واقعی و بالقوه موثر باشد. به همین دلیل، امروزه غالب بانک‌های مرکزی سیاست پولی خود را به عنوان یک ابزار مدیریت کوتاه‌مدت اقتصاد کلان بر کنترل تورم و حفظ ثبات اقتصاد کلان قرار می‌دهند.

در عمل چه اتفاقی برای سیاست پولی و عملکرد آن افتاده است؟ شواهد آماری از وضعیت نرخ تورم نشان می‌دهد که تفاوت چشمگیری رخ داده است. در حالی که در دهه ۱۹۷۰ و بخش عمده دهه ۱۹۸۰ متاثر از نظریه پول‌گرایی تاکید زیادی بر کنترل کل‌های پولی برای کنترل تورم صورت می‌گرفت، در عمل درجه توفیق بانک‌های مرکزی رضایت‌بخش نبود. گرچه کشورهای صنعتی به تدریج از تورم‌های بالای دهه ۱۹۷۰ خلاص شدند، اما کشورهای در حال توسعه زیادی درگیر تورم‌های بسیار بالا و ابرتورم باقی ماندند.

از نتایج تحقیقات تئوریک اقتصاد کلان (از جمله تحقیقات پرسکات و کیدلند (۱۹۷۷)، بارو و گوردون (۱۹۸۳) و ...) و تحقیقات تجربی (از جمله تحقیقات آلسینا و سامرز (۱۹۹۳) و کیوکرمن و سایرین (۱۹۹۲، ۱۹۹۳) و...) آن بود که واگذاری سیاست پولی به یک بانک مرکزی مستقل می‌تواند تورش تورمی را کاهش داده و به کنترل تورم کمک کند. بر همین اساس، برخی چنین نتیجه گرفتند که برای بهبود عملکرد سیاست پولی بالاخص در کنترل تورم لازم است که قوانین ناظر بر اداره بانک مرکزی تغییر یابد، به گونه‌ای که استقلال بانک مرکزی را تامین کرده و به این ترتیب به بهبود عملکرد سیاست پولی در کنترل تورم کمک نماید.

در عین حال، می‌دانیم که از ابتدای دهه ۱۹۹۰ به تدریج تورم به عنوان یک مشکل فراگیر جهانی شروع به ناپدید شدن کرد، به‌طوری که متوسط نرخ تورم در کل جهان، در کشورهای توسعه یافته و در کشورهای در حال توسعه از روند مشابهی تبعیت کرد و دچار کاهش چشمگیر شد. لذا، متوسط نرخ تورم نه تنها تک‌رقمی شد بلکه در کل جهان در حال حاضر حدود ۳ تا ۴ درصد است. البته معدود مواردی از ابرتورم‌ها در همین دوران مشاهده شده که زیمبابوه و ونزوئلا تجربه کرده‌اند.

اگر موارد نادر ابرتورم را که به نوعی مربوط به مشکلات حکمرانی و تنش‌های سیاسی درون این کشورها است، کنار بگذاریم به این جمع‌بندی می‌رسیم که درجه توفیق بانک‌های مرکزی در کنترل تورم خیره‌کننده بوده است. البته این به معنی توفیق کامل بانک‌های مرکزی در جلوگیری از بی‌ثباتی اقتصاد کلان نیست، چرا که در همین مدت بی‌ثباتی‌های اقتصاد کلان که منشأ بخش مالی داشته است، همچنان ادامه داشته و بحران سال ۲۰۰۸ نشان داد که هنوز ممکن است سیاست‌گذاری پولی در سایر جنبه‌ها نیاز به بهبود داشته باشد.

اگر بانک‌های مرکزی در کنترل تورم توفیق بالایی داشته‌اند، آیا می‌توان این دستاورد را به تغییر در قوانین مربوط به حوزه سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی نسبت داد؟ می‌توان از این نظر شواهد متعدد و متناقضی ارایه کرد، به این معنی که برخی کشورها بدون تغییر قوانین و از جمله بدون تغییر در میزان استقلال سیاست پولی به این توفیق نایل آمده‌اند و برخی کشورها هم ضمن تغییر قوانین و اعطای استقلال بیشتر به بانک مرکزی توفیق یافته‌اند عملکرد سیاست پولی را بهبود بخشند. با این حال، وزن شواهدی که نشان می‌دهد این تغییر رویه سیاست‌گذاری پولی و اراده نظام حکمرانی برای کنترل تورم بوده و نه اعطای استقلال به بانک مرکزی که توفیق در کنترل تورم را به‌طور چشمگیر بهبود بخشیده، بسیار بالاتر است.

در واقع، با اهمیت‌ترین انتقاد در تحلیل‌های اقتصاد پولی از این موضوع که تغییر قوانین عامل بهبود عملکرد سیاست پولی است، دقیقا همین موضوع است که بسیاری از کشورها بدون هیچگونه تغییری در قوانین به این توفیق رسیده‌اند و تغییر قوانین متعاقب توفیق در کنترل تورم رخ داده است. احتمالا دقیق‌ترین توضیحی که برای بهبود عملکرد سیاست پولی در کنترل تورم در سطح جهان می‌توان ارایه کرد آن است که پیشرفت در تحقیقات نظری و تجربی حوزه اقتصاد پولی دانش ما را در کنترل تورم ارتقا داده و به همین دلیل است که کنترل تورم یک پدیده فراگیر جهانی است و نه امری مختص جوامع پیشرفته و با نظام قانونگذاری مدرن و متعالی. پیشرفت علمی در حوزه اقتصاد پولی از جمله برای سیاسیون روشن کرده است چه توقعی از سیاست پولی داشته باشند و بی‌توجهی به سیاست‌گذاری مناسب پولی تا چه اندازه پُرهزینه است و همین موضوع می‌تواند دلیل همراهی آنها با تغییر رویه سیاست‌گذاری پولی و افزایش توفیق بانک‌های مرکزی در کنترل تورم باشد.

بر اساس آنچه در بالا اشاره شد، بسیار در میان اقتصاددانان ایران هم شنیده می‌شود که اولین شرط توفیق سیاست‌گذاری پولی در کنترل تورم را اعطای استقلال به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌دانند و در واقع آن را پیش‌شرطی می‌دانند که بدون آن هیچ توفیق پایداری در کنترل تورم امکان‌پذیر نیست. جدا از اینکه این گزاره که «استقلال بانک مرکزی پیش‌شرط کنترل تورم است»، قابل اثبات به صورت تجربی در سطح جهانی نیست، در مورد اقتصاد ایران نیز می‌توان شواهد متناقض آن را به وفور ذکر کرد. آشکار است که اعطای استقلال به یک بانک مرکزی که در یک دنیای خیالی آرمانی هم و غم آن جلوگیری از زیان اجتماعی باشد، امری مطلوب است و در عمل نیز حرکت در همین مسیر احتمالا سودمند است. اما در تحلیل واقع‌گرایانه اولا نمی‌توان تضمین کرد که اعطای استقلال به بانک مرکزی تضمین توفیق آن باشد و ثانیا نمی‌توان ادعا کرد که بدون اعطای استقلال به بانک مرکزی و در بیان کلی‌تر بدون تغییر قوانین مرتبط با بانک مرکزی و سیاست‌گذاری پولی نمی‌توان هیچ بهبودی در عملکرد سیاست پولی ایجاد کرد. اقتصاد ایران و تجربه سیاست‌گذاری پولی و تورم پس از تاسیس بانک مرکزی را مرور کنیم.

بانک مرکزی از زمان تاسیس تا سال ۱۳۵۰ تجربه درخشانی از سیاست‌گذاری پولی با تورم بسیار پایین و رشد اقتصادی بسیار بالا را در کارنامه خود دارد. همین بانک مرکزی در سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ بدون اینکه هیچ تغییری در قوانین مرتبط با سیاست‌گذاری آن ایجاد شده باشد و در حالی که با اتکا به درآمدهای سرشار نفتی و واردات امکان کنترل تورم را پیدا کرده بود، تجربه فاجعه باری در تورم و رشد اقتصادی را پشت سر گذاشت.

بانک مرکزی را برای دوره ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۸ نمی‌توان مورد نقد قرار داد چرا که تحولات مربوط به ملی کردن بانک‌ها و پس از آن نااطمینانی مربوط به کارکرد نظام بانکی و پس از آن جنگ تحمیلی و کسری بودجه شدید توقع عملکرد خیره‌کننده را منتفی می‌نماید، گرچه هنوز اقتصاد ایران از گزند تورم‌های بسیار شدید مصون بود. با خاتمه جنگ تحمیلی و با وجود اینکه هیچ تغییری در قوانین رخ نداد، ترکیبی از سیاست‌های انبساطی و آزادسازی مطابق نظریه اقتصادی موجود زمینه کاهش شدید ارزش پول ملی و تورم را فراهم آورد و تغییر مسیر سیاست‌گذاری بلافاصله برای حدود یک دهه اقتصاد ایران را از تورم‌های بسیار شدید دور کرد و در دهه ۱۳۸۰ نیز درآمدهای نفتی و واردات ارزان همچنان امکان کنترل تورم را فراهم کرد.

اما آشکار بود با وجود اینکه هیچ تغییری در قوانین مرتبط با سیاست‌گذاری پولی رخ نداده است، تورم زمینه جهش دارد و این اتفاق افتاد. با این حال، بخش قابل توجهی از تورم ۱۳۹۰ به بعد مرتبط با تحریم‌ها بوده و نمی‌توان تمام آن را به سیاست پولی نسبت داد، گرچه سیاست پولی در زمینه‌سازی شدت جهش‌های تورمی موثر بوده است. این مرور سریع و البته فاقد عمق برای ما روشن می‌نماید که توفیق بانک مرکزی در کنترل تورم بیش و پیش از آنکه مستلزم قانونگذاری جدید باشد، مستلزم تغییر رویه سیاست‌گذاری پولی است.

تجربه یک سال اخیر نشان می‌دهد چگونه می‌توان با تغییر رویه سیاست‌گذاری و البته اقناع سیاسیون به تغییر محسوس در عملکرد بانک مرکزی پرداخت. توفیق بانک مرکزی در کنترل تورم مستلزم تغییر رویه به سوی هدف‌گذاری تورمی، تقویت نظارت بانک مرکزی بر بانک‌ها و موسسات اعتباری و البته همراهی بدنه سیاسی و اجرایی کشور برای تداوم این توفیق است. مترقی‌ترین قوانین پولی هم در دنیای واقعی و در تعاملات گروه‌های سیاسی می‌تواند فاقد اثر باشد. بسیاری توفیق ترکیه در کنترل تورم را به تغییر قوانین و اعطای استقلال به بانک مرکزی می‌دانند. تغییر مسیر اخیر و دورقمی شدن مجدد تورم در ترکیه پس از تجربه موفق تک‌رقمی کردن آن در دهه ۲۰۰۰ نشان می‌دهد تا چه اندازه کم توجهی به اراده سیاسی برای کنترل تورم با اهمیت‌تر از هر نوع قانون و مقرراتی است. لذا، هیچ مبنای نظری و تجربی برای این موضوع وجود ندارد که تغییر قوانین پولی و بانکی و قانون بانک مرکزی درمان درد تورم در ایران باشد، بلکه آنچه با اهمیت است مسلط شدن به دانش اقتصادی روز، واگذاری سیاست‌گذاری پولی به افراد حرفه‌ای و اراده سیاسی و حتی اجتماعی برای کاهش و کنترل تورم است. به نظر می‌رسد قبل از اینکه زیان دیگری از قبل آزمودن تغییر قوانین متحمل شویم، لازم است مکث کنیم و آنگاه که هیچ تغییر رویه سیاست‌گذاری پولی قادر به حل تورم نشد، سراغ تغییر قوانین پولی و بانکی و قانون بانک مرکزی برویم.

ادامه از صفحه ۸

تعارض مخاطرات زیست‌محیطی و مقررات شرکت‌های انرژی

در این خصوص اتحادیه اروپا به عنوان یک دیدگاه انقلابی، «تئوری واحد اقتصادی» را پیشنهاد کرده است که مسوولیت نامحدود را بر شرکت مادر در قبال شرکت‌های فرعی خود بسته به میزان کنترل شرکت اعمال می‌کند. دادگاه‌های اتحادیه اروپا واحدهای مختلف یک شرکت را در صورتی که تحت کنترل و اداره همان سهامداران باشند یک شرکت تلقی می‌کنند. شاید نقطه ضعف این تئوری در مطلق بودن آن است زیرا امکان اقامه دعوا به‌طور مداوم علیه شرکت مادر را به وجود می‌آورد و شرکت مادر شانس برائت را حتی در مواردی که آشکارا مقصر نبوده از دست می‌دهد. از طرفی دسته‌ای از خواهان‌ها در طرح دعوای خود علیه بنگاه‌های چندملیتی خواسته خود را نه بر مبنای قرارداد منعقدشده بلکه به علت وجود یکی از اسباب مسوولیت مدنی بر اساس ضمان قهری طرح می‌کنند. مثلا قربانیان حوادث ناشی از فعالیت‌های بنگاه‌های چندملیتی یک نمونه از این نوع خواهان‌ها محسوب می‌شوند. از منظر حقوق مسوولیت مدنی غیرقراردادی چنانچه ثابت شود شرکت مادر به دلیل فعل یا ترک فعل با شرکت فرعی در انجام عمل زیانبار و مسبب مسوولیت مدنی مشارکت داشته، دارای مسوولیت است. در این مورد تصمیم دادگاه بخش ایالات متحده در قضیه آموکو کادیز نشان‌دهنده توجه به نظر فوق یعنی عامل تقصیر و سهل‌انگاری است. دادگاه در این قضیه با ادعاهایی در مورد تقصیر و سهل انگاری مواجه شد. خواهان‌های فرانسوی اقدام به طرح دعوا علیه شرکت حمل و نقل بین‌المللی آموکو و شرکت نفتی بین‌المللی آموکو و شرکت مادر و اصلی آنها یعنی شرکت استاندارد اویل کردند. علت طرح این دعوا نشت نفت در سواحل شمالی فرانسه ناشی از اقدامات این شرکت بین‌المللی به دلیل کوتاهی سیستم و شرکت در انجام تکالیف قراردادی و نیز قصور در آموزش پرسنل بود که منجر به ورود خسارات شده بود. قاضی رسیدگی کننده به پرونده فرانک مک گار تحلیل‌هایی را در مورد شیوه مدیریتی شرکت ارایه کرد و سرانجام هم شرکت مادر و هم شرکت‌های فرعی و تبعی را مسوول شناخت. از دیدگاه این قاضی علت‌ها و اسباب موجهه مسوولیت شرکت مادر بدین شرح بود: شرکت استاندارد اویل عمیقا درگیر مسائل مربوط به شرکت‌های فرعی متعلق به خودش بود و انجام فعالیت‌های گوناگون توسط این شرکت‌ها در زمینه‌های بهره‌برداری، تولید، پالایش، حمل و نقل و فروش نفت و سایر محصولات نفتی در سراسر جهان نیازمند مدیریت دقیق و صحیح توسط شرکت مادر است، بنابراین شرکت مادر در قبال اقدامات زیان‌آور و ضمان‌آور شرکت‌های فرعی متعلق به خود مسوولیت مدنی قهری دارد؛ از سوی دیگر شرکت استاندارد اویل با کنترلی که بر شرکت‌های فرعی زیر مجموعه خود داشته، آنها را به ابزار و بازوی اجرایی خود تبدیل کرده است. با توجه به مراتب فوق و توجه به وجود ارتباط کامل بین شرکت‌های فرعی و شرکت مادر اقدامات مسوولیت زای شرکت فرعی منجر به مسوولیت شرکت مادر می‌شود. همچنین در اتحادیه اروپا اعمال ملاحظات اجتماعی در سطوح گوناگون واگذاری قراردادهای تأمین تدارکات عمومی به شرکت‌ها با محدودیت‌ها و ملاحظات خاصی همراه خواهد بود. به عنوان نمونه دیوان دادگستری اروپایی در یکی از آرای خود مقرر می‌دارد: «معیارهای مربوط به ملاحظات زیست‌محیطی باید با موضوع قرارداد مرتبط باشد. امکان استناد به معیارهای مذکور به مقام واگذارکننده، آزادی انتخاب نامحدود اعطا نمی‌کند و این معیارها باید به روشنی در اسناد قرارداد با اسناد مناقصه درج شده باشند همچنین این معیارها باید از اصول بنیادین حقوق جامعه به‌ویژه اصل منع تبعیض پیروی کنند». لازم به ذکر است اگرچه تاکنون به‌طور عمده ماده ۲۰ گات به منظور حفاظت از محیط زیست مورد استناد قرار گرفته است، به نظر برخی از حقوقدانان بندهای این ماده قابلیت ارجاع برای حفاظت از اهداف حقوق بشری را نیز دارد و «بند a) این ماده به‌طور خاص منبعی غنی برای اعمال حقوق بشر فراهم می‌آورد. ضمنا در فضای اتحادیه اروپا امکان وارد کردن ملاحظات اجتماعی و دغدغه‌های حقوق بشری از جمله الزامات محیط زیستی و حقوق اقتصادی و اجتماعی بشر در تامین تدارکات عمومی و توسط اعلامیه کمیسیون در سال ۲۰۰۱ روشن شده است.

۶- نتیجه

براساس تحلیل‌های انجام شده در این پژوهش قوانین و مقررات داخلی جهت توسعه پایدار و تأمین امنیت بلندمدت انرژی با لحاظ مخاطرات زیست‌محیطی کارآمد نیستند. همچنین احترام و رعایت تعهدات قراردادها باید مورد توجه بیشتری قرار گیرد؛ بنابراین جهت تحقق و تقویت اقدامات مبتنی بر مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها در صنعت نفت و گاز ایران - به عنوان یک سرمایه‌گذاری و ساختارسازی - باید معاضدت حقوقی و اجرایی برای تطبیق مدل CSR و هموار کردن راه توسعه و پیشرفت آن با گسترش و نهادینه‌سازی فعالیت‌های ارتباطی اعم از داخلی یا خارجی که نسبت به حوزه مسوولیت‌پذیری اجتماعی ایجاد آگاهی می‌کند و همچنین توسعه مراکز آموزشی فنی و مهارتی، موسسات پژوهشی و دانشگاه‌ها جهت بهره‌مندی اتباع ایرانی به‌ویژه ساکنان بومی منطقه قراردادی، زمینه را برای اجرای متعادل مسوولیت اجتماعی شرکت‌های نفتی فراملی فراهم کنند. در نهایت، پیشنهاد می‌شود شرکت ملی نفت ایران با تعریف و اندازه‌گیری معیارهای اصلی که از طریق آنها عملکرد اجتماعی و زیست‌محیطی با توجه به منطقه عملیاتی اندازه‌گیری و گزارش می‌شود، برقراری خط مشی و سیستم نظارت برای زنجیره عرضه مفاهیم مسوولیت اجتماعی شرکت‌ها و الزام به رعایت استانداردهای گزارش‌دهی CSR در صنعت نفت، با قطعیت بیشتری خواهان الزام قراردادی پیمانکاران شود.

منبع: مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری

دیدگاه

بلاک‌چین برای ایران یک فرصت است

یکی از موضوعاتی که در ماه‌های اخیر اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده و در ایران نیز برای تصویب آیین‌نامه‌های آن اقداماتی از سوی دولت انجام شده، موضوع بلاک‌چین و استخراج رمز ارز است. این دو واژه بیشتر از هر موضوع دیگری توانسته ذهن اقشار مختلف جامعه را به خود جلب کند و شاید موضوع بیت‌کوین و بلاک‌چین بیشتر از دلار و نوسان آن در مرکز توجه رسانه‌ها قرار گرفته است.

میرسهیل نیکزاد- مشاور حوزه فناوری اطلاعات- در گفت‌وگو با فارس، با توضیح مفهوم بلاک‌چین، اظهار کرد: بلاک‌چین روشی برای ثبت اطلاعات مالی است و در اولین کاربرد خودش برای بیت‌کوین استفاده می‌شود. روشی است که در آن اطلاعات بدون داشتن ناظر متمرکز می‌تواند با توافق کامل بین تعدادی از افراد به اشتراک گذاشته شود. پیش از این اگر فردی می‌خواست اطلاعات منطقی خود را به ثبت برساند، باید از یک سرور استفاده می‌کرد، ولی بلاک‌چین مکانی است که افراد می‌توانند اطلاعات خود را به صورتی که همه افراد به آن دسترسی داشته باشند و بدون وجود یک ناظر منتشر کنند. این کار شق‌القمری است که بلاک‌چین انجام داده است و بدون عضو مرکزی و بدون سرور، تراکنش‌های مالی در دسترس تمامی کاربران قرار می‌گیرد. تمامی محاسبات مالی و تراکنش‌ها طوری در بلاک‌چین ایجاد می‌شوند که کسی نمی‌تواند ادعا کند این محاسبات غلط است، زیرا تمام اطلاعات در بازه‌های زمانی مشخص در اختیار همه کاربران قرار می‌گیرد؛ بطور مثال بیت‌کوین هر ۱۰ دقیقه اطلاعات را جمع‌آوری می‌کند و منتشر می‌شود. نیکزاد درباره اینکه رمزارزها چگونه نوشته می‌شوند؟ توضیح داد: برای نوشتن رمزارزها هر رمز به رمز قبلی وابسته است؛ یعنی اگر بخواهید یک بلوک اطلاعاتی ایجاد کنید، باید بلوک قبلی را داشته باشید و این بلوک‌ها مانند دانه‌های کاموا به هم وصلند. اگر بخواهید رمزارز شخصی را از بین ببرید، باید بلوک‌های قبلی و بعدی آن را نیز از بین ببرید، لذا این کار غیرممکن است و نمی‌توان انجام داد. رمزارزها طوری نوشته می‌شوند که از اطلاعات قبلی یک رمزارز برای ایجاد یک رمزارز جدید استفاده می‌شود. به این روش، روش نوشتن بلاک‌چین می‌گویند. به این ترتیب اطلاعات در هر بازه زمانی در بلوک‌ها نوشته و بلوک‌ها منتشر می‌شوند. فناوری بلاک‌چین برای جلوگیری از تقلب در سطح اطلاعات است. البته که بلاک‌چین فقط به بیت‌کوین محدود نمی‌شود و افراد می‌توانند از کوین‌های دیگر استفاده کنند. اما از آنجایی که بیت‌کوین بی‌طرف است و فرایند ثبت تراکنش‌های بیت‌کوین کاملا شفاف است، در حال حاضر محبوبیت بیشتری دارد. او درباره ظهور بیت‌کوین نیز بیان کرد: ایده بیت‌کوین سال ۲۰۰۸ توسط نام مستعار ساتوشی ناکاموتو شروع به کار کرد. باوجود آنکه این اسم به زبان انگلیسی نوشته شده، ولی اصلیت ژاپنی دارد و در زبان ژاپنی ساتوشی ناکاموتو بیش از ۳۰۰ معنی دارد. اما یکی از معانی آنکه به فعالیت آن مرتبط است، بنیاد ارتباطات هوشمند یا بنیاد ارتباطات غیرمتمرکز است. پیشنهاد ساتوشی ناکاموتو در فایل ۹ صفحه‌ای ارایه شد و چون ایده پرداخت شبکه غیرمتمرکز بود، مورد استقبال قرار گرفت. نحوه تعریف شدن پول در شبکه بیت‌کوین به معدل سقف تراکنش‌ها ربط دارد. در مجموع ۲۱ میلیون بیت‌کوین در دنیا می‌تواند استخراج شود و تمام کسانی که کامپیوتر دارند و می‌توانند محاسبات انجام دهند، می‌توانند بیت‌کوین استخراج کنند. تاکنون نیز ۱۷ میلیون بیت‌کوین استخراج شده است. بیت‌کوین‌ها که تمام شدمانند ظرفی که روغن آن پر شود و روغن شروع به گردش در موتور ماشین می‌کند، بیت‌کوین‌ها نیز در گردش قرار می‌گیرند و قیمت‌شان براساس تراکنش‌ها تغییر می‌کند. نیکزاد با اشاره به فعالیت ماینرها بیان کرد: ایجاد رمزارزها توسط یک برنامه کامپیوتری و با محاسبات پیچیده و طولانی انجام می‌شود. وقتی شخصی تراکنشی را انجام می‌دهد، باید همه اعضا از این تراکنش مطلع باشند، لذا با وجود اینکه تراکنش منتشر می‌شود اما هنوز ثبت نشده است. ثبت آن نیاز به سی‌پی‌یوهای بزرگ و قدرتمند دارد که به آن ماینر می‌گویند. پیش از این با تلفن همراه نیز امکان ماینینگ وجود داشت، اما الان که قدرت بیت‌کوین زیاد شده و در قسمت‌های مختلف کشورهای گوناگون بطور غیرمتمرکز انجام می‌شود، پردازش داده‌ها نیز به کامپیوترهای قدرتمند و غول‌پیکر احتیاج دارد. این کامپیوترهای بزرگ با ثبت تراکنش‌ها بلوک‌های بعدی بلاک‌چین را تشکیل می‌دهند و دستمزدی بابت این کار دریافت می‌کنند. در هر دقیقه ۱۲،۵ عدد بیت‌کوین به ماینرهای قبلی دستمزد و جایزه داده می‌شود. در ابتدای کار بیت‌کوین و در ۴ سال اول این عدد ۵۰ بوده است که در ۴ سال بعدی به ۲۵ کاهش پیدا کرده و الان به ۱۲،۵ رسیده است. تا چند ماه دیگر که ۴ سال سوم تمام می‌شود، این عدد باز نصف شده و به ۶،۲۵ می‌رسد. همه این دستمزدها به این دلیل است که استخراج بیت‌کوین کار سختی است. انقلاب اسلامی به دلیل آنکه از همان ابتدا مورد ظلم قرار گرفته، بیشتر بر فناوری‌های داخلی خود تکیه کرده و این فناوری‌ها با تکنولوژی دنیا تفاوت زیادی پیدا کرده است. نزدیک به ۲۰ سال ما از پیشرفت سریع تکنولوژی در دنیا کمتر بهره بردیم و حالا جنس تکنولوژی ما با تکنولوژی دنیا متفاوت است. می‌توان گفت تحریم هم روی این موضوع تاثیر دارد اما اگر همین حالا نیز تحریم‌ها برداشته شود و کشورهای امریکایی و اروپایی با مسالمت به ما بگویند که از این تکنولوژی‌ها استفاده کنید، باز هم به دلیل تفاوت در نوع تکنولوژی نمی‌توانیم به خوبی از آن بهره ببریم. اما بلاک‌چین این امکان را برای ما فراهم می‌کند تا بتوانیم عقب‌ماندگی از نظام پرداخت جهانی را برطرف کنیم. تکنولوژی بلاک‌چین یک تکنولوژی نوظهور است و می‌توان با استفاده از بیت‌کوین تراکنش‌های مالی با کشورهای مختلف دنیا داشت.

اختلالات اینترنتی خون وزیر ارتباطات را به جوش آورد

جریمه شرکت زیرساخت برای یک ساعت اختلال در ارتباطات بین‌الملل

گروه دانش و فن |

در حالی که کاربران اینترنتی هر از چند گاهی شاهد قطعی‌های کوتاهی در شبکه ارتباطی هستند، اما این موضوع برای مسوول ارشد ارتباطات در کشور قابل قبول نیست و به همین خاطر وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، مدیران شرکت ارتباطات زیرساخت را به دلیل قطعی یک ساعته‌ای که روز جمعه در شبکه ارتباطی بین‌الملل پیش آمده بود، مقصر دانست و با اظهار این موضوع که با حذف کارانه آنها را تنبیه می‌کند، ابراز امیدواری کرد که از این پس آنها هوشیاری بیشتری داشته باشند و بدین ترتیب موارد مشابه کمتر رخ دهد.

در گذشته‌ای نه‌چندان دور، زمانی که اینترنت به تازگی به ایران راه پیدا کرده بود، قطعی‌های اینترنتی موضوعی عادی به شمار می‌آمد و از آنجایی که استفاده مردم از اینترنت به گستردگی امروز نبود، اختلال و قطعی در ارتباطات اینترنتی یک معضل به شمار نمی‌رفت. در یک دهه گذشته روند رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات در جهان و در کشور ما به سرعت طی شده و هرچند هنوز هم تفاوت‌های زیادی بین ارتباطات ایران و سایر کشورهای پیشرفته وجود دارد، اما این تفاوت‌ها در مقایسه با سایر صنایع چشمگیر نیست. همین موضوع هم فعالان این حوزه را بر آن داشته که سعی کنند عقب‌ماندگی‌های جزئی موجود را نیز جبران کنند و تلاش برای پیشرفت در زمینه تکنولوژی‌های روز مانند هوش مصنوعی، اینترنت نسل پنج، داده‌های بزرگ و اینترنت اشیاء با همین هدف است. از طرفی در چند سال اخیر که اینترنت به جزئی جدایی‌ناپذیر در زندگی افراد تبدیل شده، قطعی‌های کوتاه اینترنت هم می‌تواند تاثیرات و نمودهای فراوانی داشته باشد. در حالی که استفاده از اینترنت در سطحی‌ترین حالت ممکن به عنوان سبک و سیاقی برای سرگرمی مورد استفاده قرار می‌گیرد، امروزه بسیاری از مشاغل در گروی همین ارتباطات اینترنتی است و البته گسترش پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی هم به گستردگی و جامعیت اینترنت دامن زده و کمتر کسی را می‌توان یافت که این روزها، روزمره‌اش با اینترنت گره نخورده باشد. در چنین شرایطی نمی‌توان انکار کرد که اختلال در اینترنت مانند گذشته قابل چشم‌پوشی نیست. به همین دلیل است که حتی اگر قطعی پیش آمده در ارتباطات اینترنتی مانند گذشته به یک روز هم نرسد، یک ساعت و حتی چند دقیقه اختلال هم کافی است که مردم نسبت به واقعه رخ‌داده هوشیار و علت را جویا شوند.

شاید به همین دلیل است که محمدجواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات- به سادگی از یک ساعت قطعی پیش آمده در روز جمعه اول شهریور، عبور نکرده و با تایید اختلال اینترنتی، اعلام کرده که مدیران شرکت ارتباطات زیرساخت را تنبیه خواهد کرد. جهرمی که این روزها بسیاری از اخبار خود را با استفاده از شبکه‌های اجتماعی به گوش مخاطبان می‌رساند، این‌بار در صفحه توییتر خود نوشت: «اختلال یک ساعته در اینترنت؛ این‌بار اشتباه از شرکت ارتباطات زیرساخت. «شرمنده آقای وزیر!» گفتن مدیران زیرساخت، به درد مردم نمی‌خورد و مشکل حل نمی‌شود. باید تنبیه شوند تا حواسشان بیشتر جمع شود: خداحافظ کارانه این ماه هیات‌مدیره و مدیران مربوطه.» البته پیش از آن، سجاد بنابی- عضو هیات‌مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت- به موضوع قطعی اینترنت اشاره کرده و او هم در صفحه توییترش نوشته بود: «یکم شهریور ۹۸ ساعت ۱۹:۱۷ دقیقه تا ۲۰:۱۰ شاهد اختلال در ارتباطات بین‌الملل بودیم. این اشکالات به دلیل تنظیم default route از سوی یک تامین‌کننده بین‌الملل و نیز اشکالاتی در تنظیمات گذرگاه بین‌الملل زیرساخت، به وجود آمده است. برای این اختلال پوزش می‌خواهیم.»

برش

اختلال یک‌ساعته در اینترنت؛ این‌بار اشتباه از شرکت ارتباطات زیرساخت. «شرمنده آقای وزیر!» گفتن مدیران زیرساخت، به درد مردم نمی‌خورد و مشکل حل نمی‌شود. باید تنبیه شوند تا حواسشان بیشتر جمع شود: خداحافظ کارانه این ماه هیات‌مدیره و مدیران مربوطه

اشاره مدیران ارتباطی در کشور به قصوری که منجر به اختلال در ارتباطات بین‌الملل بوده، تفاوتی را در این زمینه نسبت به گذشته نشان می‌دهد، زیرا اگرچه قطعی مسیرهای ارتباطی موضوع تازه‌ای نیست، اما پیش از این علت این موضوع مواردی از جمله گیر کردن لنگر کشتی، پاره شدن کابل توسط کوسه‌ها یا حفاری وزارتخانه‌هایی مانند راه و نیرو عنوان می‌شد. از طرفی ایجاد اختلال در شبکه اینترنتی منحصر به ایران نیست؛ برای مثال اتفاقی که فروردین ماه امسال برای زیرمجموعه‌های فیس‌بوک رخ داده و منجر شده بود فیس‌بوک، اینستاگرام و واتس‌اپ برای کاربران در سراسر جهان غیرقابل دسترس شوند و در حالی که این شبکه‌های اجتماعی نزدیک به یک روز در دسترس نبودند، فیس‌بوک «تغییر پیکربندی سرور» را مقصر اصلی این مشکل دانست و از قطع شدن سرویس‌های خود از کاربران عذرخواهی کرد. در مواردی هم شاهد بودیم که به اذعان همین مدیران ارتباطی، قطع شدن فیبر نوری در نقاط مختلفی که تامین‌کننده اینترنت ایران هستند، موجب قطعی ارتباطات بین‌الملل شده است. کما اینکه در آخرین اختلالات پیش آمده در شبکه اینترنتی کشور هم، بامداد پنج‌شنبه ۶ تیر، کاربران افت محسوسی در سرعت و کیفیت اینترنت شاهده کردند که به گفته سجاد بنابی، این اختلال گسترده بین ۴۳ دقیقه و ساعت ۲ بامداد امروز پیرو قطعی دو مسیر انتقال فیبرنوری در اروپا به وجود آمده و موجب افت محسوس سرعت و کیفیت اینترنت اکثر کاربران داخل کشور شد. وزیر ارتباطات هم درباره این اختلال اظهار کرده بود: «قطعی فیبر در مسیرهای بالادستی در اروپا بین بلغارستان و فرانکفورت که چند تامین‌کننده اینترنت ایران، از آن مسیرها استفاده می‌کرده‌اند، باعث اختلال گسترده ۱.۵ ساعته در ارتباطات بین‌المللی ایران شده بود.» البته یکی دیگر از مواردی که هر بار پس از قطعی‌های موقت در شبکه اینترنتی رخ می‌دهد، ذهن مردم را به آن سمت منحرف می‌کند، شبکه ملی اطلاعات است و شایعاتی که از سال‌های گذشته مطرح بود مبنی بر اینکه شبکه ملی اطلاعات جداکننده ارتباطات داخلی از ارتباطات بین‌الملل است، هرچند مسوولان ارتباطی در کشور به‌شدت این موضوع را تکذیب می‌کنند و معتقدند هیچگاه اینترنت مردم برای تست شبکه ملی قطع نمی‌شود و اصلا قرار نیست شبکه ملی اطلاعات محدودکننده ارتباطات بین‌الملل باشد. از طرف دیگر، جهرمی پیش از این هم نمونه‌هایی از برخورد با اختلالات اینترنت نشان داده بود. تیر ماه امسال بود که او با اشاره به اختلالات مقطعی اینترنت و جریمه شرکت ارتباطات زیرساخت و اپراتورهای اینترنت، برای این موضوع، بیان کرد: «زیرساخت و شرکت‌های اینترنتی باید جریمه افت کیفیت را پرداخت کنند و نظر ما در این زمینه قطعی است.» در روزهایی که استفاده از اینترنت به یکی از مهم‌ترین اجزای زندگی افراد تبدیل شده، یک ساعت قطعی در شبکه ارتباطی، می‌تواند واکنش بسیاری از کابران معمولی اینترنت را به دنبال داشته باشد و فراتر از آن، منجر به آسیب‌هایی جزئی و کلی به کسب‌وکارهایی شود که حیات و دامنه فعالیتشان به اینترنت گره خورده است. اما جدای از این موضوع، پیگیری برای یافتن علت این اختلال و پاسخ‌گویی به مطالبات کاربران، نمونه‌ای است که اگرچه شاید کمتر شاهد آن بودیم، اما می‌تواند روزنه امیدی باشد که در آینده اشکالاتی که در تنظیمات شرکت‌ها رخ می‌دهد و منجر به اختلال می‌شود، بدون پاسخ باقی نمی‌ماند و همین موضوع مدیران شرکت‌ها را ملزم می‌کند موارد احتیاطی را در جهت حفظ استانداردهای لازم بیشتر رعایت کنند.

فراسو

جاسوسی از کاربران دستیار صوتی سیری اپل

پیمانکاران طرف قرارداد با شرکت اپل هر روز به هزار فایل صوتی ضبط‌شده که مربوط به کاربران دستیار صوتی سیری است، گوش داده و حریم شخصی افراد را نقض می‌کنند.

به گزارش مهر به نقل از ورج، پیش از این مشخص شده بود که برخی شرکت‌های بزرگ فناوری که دستیارهای صوتی هوشمند برای دریافت و اجرای فرامین صوتی کاربران عرضه کرده‌اند، از افراد جاسوسی کرده و به صدای مشتریان خود گوش می‌دهند؛ بدون آنکه رضایت آنها را جلب کنند. حال مشخص شده اپل نیز که مدعی احترام به حریم شخصی کاربران است، در این زمینه شرایط بهتری نسبت به رقبای خود مانند آمازون، گوگل و مایکروسافت ندارد.

دستیار صوتی هوشمند سیری اپل صدای کاربران را

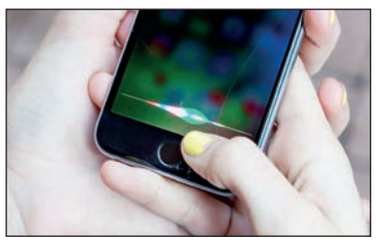

در زمان صدور فرامین صوتی ضبط کرده و پیمانکاران اپل به برخی از این فایل‌های صوتی شخصی گوش می‌دهند. اگر چه ادعا می‌شود که این اقدام با هدف ارتقای تجربه کاربری و بهبود عملکرد سیری صورت می‌گیرد، اما بسیاری از داده‌های ضبط‌شده از این طریق محرمانه هستند. از جمله اطلاعات محرمانه ضبط‌شده و مورد سوءاستفاده قرار گرفته از طریق سیری می‌توان به اطلاعات پزشکی محرمانه، اطلاعات مربوط به خرید دارو، داده‌های مربوط به روابط شخصی و زناشویی زوجین و غیره اشاره کرد. هیچ یک از این اطلاعات هم تا به حال برای بهبود عملکرد سیری مورد استفاده قرار نگرفته و هدف تنها استراق سمع از کاربران بوده است. گفته می‌شود به دنبال درز اخباری در این زمینه به رسانه‌ها در روزهای اخیر، اپل از پیمانکاران طرف قرارداد با خود خواسته تا استراق سمع از مشتریان این شرکت و کاربران سیری را متوقف کنند. این اخبار توسط برخی کارکنان یک شرکت ایرلندی طرف قرارداد به اپل به نام گلوب‌تک (GlobeTech) به رسانه‌ها نشت کرده است. اپل و گلوب‌تک فعلا از هرگونه اظهارنظر رسمی در این زمینه خودداری کرده‌اند.

دریچه

بی‌توجهی توییتر به آزار و اذیت‌های مجازی کاربران

توییتر سه سال قبل شورایی به نام اعتماد و ایمنی تشکیل داد تا جلوی آزار و اذیت‌های مجازی برخی کاربرانش را بگیرد ولی اعضای این شورا می‌گوید توییتر آنها را جدی نمی‌گیرد. به گزارش مهر به نقل از انگجت، تعدادی از اعضای این شورا با ارسال نامه‌ای برای مدیران توییتر تصریح کرده‌اند که توییتر مدت‌هاست توجهی به توصیه‌های آنها ندارد و اصولا شورای یادشده کارکرد خود را از دست داده و نمی‌تواند با باج‌گیری‌ها و قلدری‌های برخی کاربران توییتر مقابله کند. اعضای یادشده افزوده‌اند که توییتر گاهی ماه‌ها به پیام‌های ارسالی شورا در این زمینه پاسخ نمی‌دهد و این موضوع می‌تواند حریم شخصی و امنیت کاربران توییتر را دچار چالش کند. در بخشی از این نامه تصریح شده که اعضای شورای مذکور اطلاعی از سیاست‌گذاری‌های جدید توییتر یا تغییرات ایجادشده در سیاست‌ها و محصولات این شرکت

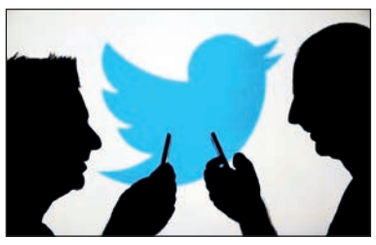

ندارند و لذا نمی‌توانند به سوالات و ابهام‌های رسانه‌ها و جرائد پاسخ دهند. آنها این ضعف ارتباطی را بسیار نگران‌کننده توصیف کرده‌اند. اعضای شورای یادشده خواستار ملاقات با جک دورسی- مدیرعامل توییتر- شده‌اند تا از نقش آن در شرکت مذکور آگاه شوند، اما وی به این درخواست هم پاسخی نداده است.

رویداد

امکان جست‌وجوی متن در عکس‌ها به گوگل اضافه شد

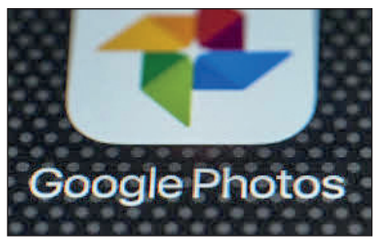

گوگل نوشته‌های داخل عکس را کپی و ترجمه می‌کند

گوگل اکنون می‌تواند به جست‌وجوی متون نوشته‌شده در عکس‌ها بپردازد و حتی از این پس می‌توان متن‌های موجود در عکس‌ها را کپی کرد.

به گزارش ایسنا به نقل از انگجت، گوگل جست‌وجوی تصاویر حاوی متن‌های خاص را از طریق برنامه «فوتوز (Photos)» خود بسیار آسان‌تر می‌کند. این غول فناوری با گذشت سال‌ها ویژگی‌های مختلف شناسایی شیء را توسط Google Lens به عنوان برنامه پشتیبان خود عرضه کرد. اکنون گوگل توانایی جست‌وجوی تصاویر حاوی متن را در برنامه فوتوز از طریق جست‌وجوی متن موجود در آنها فراهم کرده است. ما با جست‌وجوی کلمات کلیدی خاص توانستیم اسکرین‌شات‌ها را پیدا کنیم، اما به نظر می‌رسد این ویژگی حتی روی تصاویر معمولی نیز کار می‌کند. در مورد تصاویر حاوی نشانه‌ها یا صفحات یک کتاب به راحتی می‌توان با جست‌وجوی کلمات کلیدی آنها را یافت. علاوه بر این، هنگامی که تصویری را که می‌خواستید، پیدا کردید، می‌توانید روی دکمه «لنز (Lens)» کلیک کنید تا متن موجود در تصویر کپی شود و هر جا که خواستید آن را بچسبانید. همچنین می‌توان کلماتی را که درون برنامه برجسته (هایلایت) می‌شود، ترجمه کرد. این ویژگی می‌تواند در سفر به کشورهای مختلف مفید باشد، چرا که تنها با یک عکس گرفتن از تابلوها یا هر چیز دیگری که متن دارد، می‌توان کلمات آن را به راحتی ترجمه کرد.

ICT برای خانوار ایرانی چقدر هزینه دارد

هزینه فناوری اطلاعات و ارتباطات خانوار ایرانی بر مبنای طرح آمارگیری برخورداری افراد از ICT در کشور اعلام شد. به گزارش مهر، هزینه‌های فاوا خانوار ایرانی که از سوی سامانه پایش ICT سازمان فناوری اطلاعات ایران منتشر شده، براساس مجموعه خدمات و تجهیزات فاوا به دست آمده است. هزینه خدمات به مقدار سالانه هزینه‌های مصرفی در ارتباط با خدماتی از جمله تلفن، موبایل و اینترنت مربوط می‌شود و هزینه تجهیزات نیز مقدار سالانه هزینه مصرفی تجهیزات فاوا از جمله رایانه رومیزی، لب تاب، تبلت و گوشی و MP۳ را در بر می‌گیرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که کل هزینه‌های خانوار شهری از مصرف فناوری اطلاعات و ارتباطات طی یک سال ۱۷۹ هزار و ۴۳۴ میلیارد ریال و کل هزینه مصرف خانوار روستایی ۴۳ هزار و ۲۴۹ میلیارد ریال است. بر این اساس در مجموع خانوار ایرانی در یک سال ۲۲۲ هزار و ۶۸۴ میلیارد ریال بابت فناوری اطلاعات و ارتباطات هزینه کرده است. وضعیت مصرف فناوری اطلاعات را تا پایان سال ۹۶ نشان می‌دهد و در حالی است که هزینه مصرفی فناوری اطلاعات در سال ۹۴ برای خانوار روستایی و شهری در کل کشور ۲۰۴ هزار و ۱۵۴ میلیارد ریال بوده است. بر اساس این آمار خانوار شهری ۱۱۸ هزار و ۴۳ میلیارد ریال بابت خدمات فناوری اطلاعات و ۶۱ هزار و ۳۹۱ میلیارد ریال بابت تجهیزات فناوری اطلاعات در یک سال هزینه می‌کنند. در همین حال خانوار روستایی بابت خدمات فناوری اطلاعات ۳۱ هزار و ۸۰۱ میلیارد ریال و بابت تجهیزات فاوا ۱۱ هزار و ۴۴۸ میلیارد ریال در یک سال هزینه کرده است.

ویدئوهای نامناسب از یوتیوب حذف می‌شوند

یوتیوب بی‌سروصدا اقدامی جدید برای مقابله با ویدئوهایی با محتوای نامناسب در نظر گرفته که هدف آنها کودکان هستند. این ویدئوها بطور یک‌باره از پلتفرم حذف می‌شوند.

به گزارش مهر به نقل از دیلی‌میل، یوتیوب هرگونه محتوای بالغانه یا خشنی که کودکان را هدف گرفته باشد، حذف می‌کند. این در حالی است که فشارها برای ایمن کردن این پلتفرم برای کودکان افزایش یافته است. در همین راستا این شبکه اشتراک‌گذاری ویدئو اعلام کرده با بررسی تیتر ویدئوها، توصیف و تگ‌های (برچسب‌های) هر ویدئو محتوای غیرایمن را حذف می‌کند و علاوه بر آن پس از مدتی افراد خاطی را از حضور در پلتفرم منع می‌کند. بطور کلی یوتیوب با این اقدام هرگونه محتوایی که در آن اثری از خشونت، مرگ، هرزنگاری یا موضوعات نامناسب دیگر برای کودکان باشد را هدف گرفته است. این شبکه اجتماعی تغییرات جدید را بدون سروصدا دو روز قبل در یک فروم YouTube Help اعلام کرده است. طبق بیانیه این پلتفرم محتوای متخلفانه در صورت کشف حذف می‌شود اما تولیدکننده محتوا یک‌باره از ورود به سایت ممنوع نمی‌شود بلکه یک بازه هشدار ۳۰ روزه در نظر گرفته شده تا کاربران با این سیاست جدید آشنا شوند. ویدئوهایی که قبل از این قانون آپلود شده‌اند نیز حذف می‌شوند. از سوی دیگر یوتیوب برای محتواهای دیگر خود محدودیت‌های سنی در نظر می‌گیرد.

جست‌وجوهای گوگل که حتی به یک کلیک هم ختم نمی‌شود

نیمی از جست‌وجوهای انجام‌شده در گوگل منجر به حتی یک کلیک روی لینک‌های ارایه‌شده توسط جست‌وجوگر آن نمی‌شود. به گزارش فارس به نقل از زددی نت، نتایج یک بررسی جدید نشان می‌دهد در امریکا ۵۰/۳۳ درصد از کل جست‌وجوهای انجام‌شده در گوگل با استفاده از گوشی و رایانه رومیزی به هیچ کلیکی روی لینک‌های نمایش داده‌شده نمی‌انجامد. تحلیل‌گران معتقدند علت این تحول تغییر در نحوه نمایش داده‌های جست‌وجوشده در جست‌وجوگر گوگل است. گوگل مدتی است که بریده‌ها و تکه‌هایی از نتایج حاصل‌شده را در خود صفحه جست‌وجوگر این سایت نمایش می‌دهد و حتی پاسخ برخی سوالات مرتبط را در دسترس کاربران قرار می‌دهد و لذا کاربران با مطالعه همین داده‌ها پاسخ سوالات خود را می‌یابند و دیگر نیازی به مراجعه به سایت‌های ثالث نخواهند داشت. تداوم استفاده گوگل از همین روش، ارایه نتایج جست‌وجو میزان کلیک روی سایت‌های ثالث را باز هم کمتر خواهد کرد. این کار به ضرر سایت‌های وابسته به شرکت‌ها و کسب‌وکارهای کوچک و البته به نفع گوگل است که کاربران را در سایت خود نگه می‌دارد. براساس همین بررسی ۱۲ درصد از موارد کلیک روی نتایج جست‌وجوهای گوگل روی لینک‌هایی صورت می‌گیرد که به وب‌سایت‌های وابسته به خود گوگل مانند خدمات نقشه این شرکت ختم می‌شوند. سایت‌های مختلف برای مقابله با این روش دستکاری‌هایی در طراحی‌های خود انجام داده‌اند تا بخش‌های مرتبط با سوال کاربران با برجستگی و با جزییات بیشتری برای نمایش ارایه شود.

چاپگرهای سه‌بعدی که راه می‌روند و پرواز می‌کنند

یک شرکت انگلیسی قصد دارد چاپگرهای سه‌بعدی را به توانایی راه رفتن، شنا و پرواز کردن مجهز کند.

به گزارش ایسنا به نقل از فیوچریسم، شرکت انگلیسی بریک د گرید (Break the Grid) در نظر دارد برنامه‌ای را برای کمک به محیط زیست و ترمیم آسیب‌های وارد شده به آن آغاز کند. این شرکت قصد دارد چاپگرهای سه‌بعدی را به توانایی مسیریابی خودکار مجهز کند. گروه‌هایی که در این شرکت با یکدیگر همکاری می‌کنند، سعی دارند تا چاپگرهای سه‌بعدی را به ربات‌هایی تبدیل کنند که توانایی خزیدن، شنا کردن و حتی پرواز کردن دارند. آنها سه نوع ربات طراحی کرده‌اند که هر کدام با یک هدف خاص ارایه می‌شوند. چاپگر سه‌بعدی خزنده می‌تواند به سرعت در سراسر جاده‌ها حرکت کند و شکاف‌های جاده را بپوشاند. اگرچه این چاپگرهای رباتیک هنوز فقط در حد طراحی هستند، اما کاسپر جنسن -بنیان‌گذار شرکت طراح این پروژه- باور دارد که چاپگرهای رباتیک، حتی قابلیت بیرون رفتن از این سیاره را نیز خواهند داشت. وی در این باره گفت: ورود چاپگرهای سه‌بعدی به چالش‌هایی از این دست، می‌تواند تحول چشمگیری در ساخت آنها ایجاد کند. ما می‌توانیم با مجهز کردن چاپگرهای سه‌بعدی به توانایی‌های خزیدن، شنا و پرواز کردن، امکان مقابله با تهدیدات مربوط به محیط زیست را با کمترین هزینه فراهم کنیم.

تعادل مشکلات مالیات ستانی از بنگاه‌های خرد را بررسی می کند

استفاده از الگوهای بومی برای احیای بنگاه‌ها

گروه بنگاه‌ها |
بدون تردید در شرایط حساس فعلی و در روزهایی که امریکا با تمام ابزارهای اقتصادی و ارتباطی‌اش جریان سیال اقتصاد و بازرگانی کشور را تحت شدیدترین نظام تحریمی قرار داده؛ بحث کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و افزایش دامنه‌های مالیاتی کشور مهم‌ترین راهکاری است که اقتصاد ایران از طریق آن می‌تواند از گردنه‌های سخت پیش رو عبور کند. اما این فرآیند مالیات ستانی در حوزه کسب و کار خرد و بنگاه‌های اقتصادی کوچک می‌بایست تحت ضوابط خاصی دنبال و پیگیری شود تا روند رشد و پویایی بنگاه‌های کوچک با اخلال مواجه نشود.

واقعیت آن است که موضوع مالیات در حوزه فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی بنگاه‌های کوچک و متوسط؛ یکی از مشکلاتی است که معمولا فعالان اقتصادی به عنوان سنگ بزرگ پیش روی فعالیت‌های اقتصادی از آن یاد می کنند؛ کافی است که پای صحبت یکی از فعالان اقتصادی و صنعتی بنشینید تا مجموعه‌ای از گلایه‌های مرتبط با موضوع مالیات به عنوان مهم‌ترین مشکل پیش روی رشد بنگاه‌ها مطرح شود. مشکلاتی که از منظر اهالی تولید و صنعت در صورت رفع آنها بخش قابل توجهی از مشکلات پیش روی تولید کشور نیز حل و فصل خواهد شد.

بررسی‌های انجام شده بیانگر آن است که یکی از دلایل کوچک ماندن بنگاه‌ها در کشورهای در حال توسعه، دشواری دسترسی به منابع مالی است. بنگاه‌های خیلی کوچک معمولا از وام‌های خرد یا از آورده شخصی برای تامین مالی استفاده می کنند، اما بنگاه‌های کوچک و متوسط نیازهای مالی افزون‌تر و متنوع‌تری دارند. بانک‌ها و موسسات اعتباری معمولا یا با شرکت‌های بزرگ تعامل یا وام‌های خرد اعطا می کنند و تمایلی به کار با بنگاه‌های کوچک و متوسط ندارند؛ در این شرایط نظام مالیاتی می‌تواند به میزان زیادی این مساله را جبران کند. کمیسیون اقتصادی مجلس دهم در دور جدید فعالیت‌هایش تلاش می کند تا با استفاده از الگوهای بومی و با بهره مندی از تجربیات سایر کشورها ساختار سازمان یافته‌تری از نظام مالیات‌ستانی را ایجاد کند که در آن هم به نیازهای کشور برای استفاده از مالیات همخوان باشد و هم مبتنی بر مطالبات صاحبان بنگاه‌های اقتصادی منطبق باشد.

بر این اساس است که این کمیسیون در فراخوانی از فعالان اقتصادی و کارشناسان می‌خواهد که دیدگاه‌ها و دغدغه‌های خود را در این خصوص با کمیسیون در میان بگذارند. با توجه به اهمیت بحث در جریان این گفت‌وگو و از دل گفت‌وگو با مدیران تشکل‌های بخش خصوصی و فعالان اقتصادی تلاش شده تا بایدها و نبایدهای این حوزه مورد بررسی قرار بگیرد.

حمایت از کوچک‌ها

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی فارس گفت: راه برون‌رفت و مشکلات اقتصادی و رونق تولید و کسب و کار، حمایت از واحدها و بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط است. موضوع مالیات هم یکی از دغدغه‌های فعالان این بخش است بنابراین ساماندهی موضوع مالیات از این واحدها در واقع حمایت از این واحدهاست.

جمال رازقی با اشاره به اینکه ۹۰ درصد بخش صنعت کشور متشکل از واحدهای کوچک و متوسط است، اظهار داشت: با وجود اهمیت این مساله اما تاکنون در این زمینه پیشرفت چندانی در کشور نداشته‌ایم و همواره با مشکلاتی مواجه بوده‌ایم و مجموعه مشکلاتی که واحدهای تولیدی کوچک و متوسط با آن دست به گریبان هستند در نهایت منجر به تعطیلی آنها می‌شود.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی فارس اظهار داشت: دور نخست تحریم‌هایی که علیه کشورمان وضع شد بهترین زمان برای حمایت از تولید داخل، اقتصاد کشور و کاهش اتکا به درآمدهای نفتی بود اما این اتفاق نیفتاد و به جای حمایت از رونق تولید و صنعت، بیشتر به دنبال این بودیم که نفت بیشتری بفروشیم.

رازقی ادامه داد: در آن مقطع، قانون هدفمندی یارانه‌ها هم تعریف شد که بر اساس آن بنا بود به واحدهای تولیدی یارانه انرژی داده شود که این اتفاق هم نیفتاد اما امروز در عوض حمایت از واحدهای تولیدی شاهد هستیم که ۳۷ هزار میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود تا به مالباختگان و سپرده گذاران صندوق‌ها و موسسه‌های غیرقانونی ورشکسته که به دنبال سودهای ۳۰ تا ۸۰ درصدی بوده‌اند، پرداخت شود.

رازقی در پاسخ به این پرسش که بسیاری از فعالان اقتصادی از ساختار مالیاتی گلایه مندند، به نظر شما برای بهبود این وضع چه باید کرد، می گوید: نظام مالیاتی کشور ناعادلانه است؛ دولت برای تامین نیازهای مالی خود، نباید از واحدهای تولیدی که خودشان به‌شدت با مشکل و بحران مواجه هستند مالیات دریافت کند زیرا وارد آمدن چنین فشارهایی به تعطیلی آنها و بیکار شدن عده‌ای کارگر می‌انجامد. از سوی دیگر یکی از بالاترین ارقام حق بیمه در دنیا در کشور ما پرداخت می‌شود (۳۰ درصد حقوق کارگر) اما در ازای آن چه خدماتی دریافت می‌شود.

او اظهار داشت: همه این مسائل که فشار آن بر کارگر و کارفرما وارد می‌شود سبب می‌شود که کارگر انگیزه‌ای برای کار و فعالیت نداشته باشد و بازدهی کار به‌شدت افت کند. رییس اتاق فارس از نهادهای مسوول مانند دولت و مجلس می‌خواهد که برای حل مشکلات مالیاتی بنگاه‌های خرد از نظرات کارشناسان این حوزه استفاده کنند تا قوانین و دستور العمل‌های مصوب مبتنی بر مطالبات و دغدغه‌های واقعی اهالی تولید برنامه‌ریزی و اجرا شوند.

مالیات ستانی از دهک‌های برخوردار

یکی دیگر از فعالان اقتصادی نیز در خصوص مشکلات نظام مالیات ستانی از کوچک‌ها به بحث بودجه اشاره می کند و می گوید: فشار مالیاتی بر بنگاه‌های خرد و کوچک منجر به افزایش بیکاری، تعطیلی واحدهای تولیدی و تعمیق رکود اقتصادی می‌شود؛ در حالی که انتظار می‌رود دولت دهک‌های پردرآمد را نشان بگیرد و از آنها برای اخذ مالیات استفاده کند. وحید شقاقی شهری اقتصاددان در گفت‌وگو با قدس آنلاین با انتقاد به عدم اصلاح نظام مالیاتی در بودجه ۹۸، افزود: در تمام دنیا از رقمی به بعد بر میزان ثروت و دارایی افراد مالیات بسته می‌شود، این در حالی است که در سال ۹۶ فردی ۲۳ میلیارد تومان سود بانکی اخذ کرد بدون اینکه ریالی مالیات بپردازد، در حالی که من شهروند عادی برای خرید یک مداد باید مالیات بر ارزش افزوده آن را به دولت پرداخت کنم.

این استاد اقتصاد اظهار داشت: متاسفانه در کشور مالیات‌هایی از قبیل مالیات بر درآمد، مالیات بر مصرف، مالیات بر واردات کالاهای لوکس و بسیاری از پایه‌های مالیاتی که باید از قشر مرفه گرفته شود خبری نیست..

وحید شقاقی شهری گفت: تحقق کامل درآمد مالیاتی پیش بینی شده برای سال ۹۸ به هیچ‌وجه امکان ندارد؛ بخشی از این رقم که محقق می‌شود، متاسفانه از کسانی گرفته می‌شود که طبقه فقیر جامعه، نیروی کار، کارگران و کارمندان محسوب می‌شوند خواهد بود؛ متاسفانه فشار مالیاتی دولت بربنگاه‌های خرد و کسب و کارهای کوچک گذاشته شده، در حالی که بنگاه‌های کوچک رقمی برای ادامه حیات و توانی بر ادامه کار ندارند؛ لذا قادر به پرداخت مالیات نخواهند بود.

این استاد اقتصاد بیان داشت: به هر حال باید تکلیف خود را با آخرین نفس‌های تولیدکنندگان مشخص کنیم چرا که امکان دریافت چنین مالیات‌هایی وجود ندارد و بنگاه‌های اقتصادی کشور را بیش از پیش با مشکل مواجه می کند. انتظار می‌رفت دولت با تکمیل بانک‌های اطلاعاتی به شفافیت در اقتصاد کمک کرده و پایه‌های جدید اطلاعاتی که ثروتمندان را هدف بگیرد تصویب کند.

وی افزود: با اینکه کارشناسان اقتصادی سال‌هاست بر نظام مالیاتی و ارتباط آن با دهک‌های پردرآمد در توسعه و رشد اقتصاد سخن می گویند اما دولت در شرایطی که خود از آن تحریم و جنگی یاد می کند تمایلی به اصلاح نظام مالیاتی و یارانه‌ای ندارد.

این کارشناس اقتصادی با تاکید بر افزایش شکاف طبقاتی در جامعه اظهار داشت: بی‌شک عدم اصلاح نظام مالیاتی به منزله افزایش شکاف طبقاتی است؛ در حالی که دولت در شرایط تحریم نباید از تولیدکننده واقعی مالیاتی اخذ کند بلکه لازم است نرخ مالیاتی آن را نیز کاهش دهد؛ بهبود اقتصاد کشور نیازمند حضور مدیرانی جسور و شجاع است؛ اقتصاد به معنای جرات و جسارت در انجام بهترین تصمیم به نفع عموم مردم جامعه است، موضوعی که دولت‌های ما چندان اهمیتی بدان نمی‌دهند.

با استفاده از الگوهای بومی انجام شد

درآمد ۸۰ میلیونی بانوی سیستانی با وام اشتغال

بانوی ۲۷ ساله سیستان و بلوچستانی نمونه‌ای از جمعیت فعال و بیکار کشور است که با تسهیلات اشتغال‌زایی توانسته کسب و کاری با درآمد ۷۰ تا ۸۰ میلیون تومانی برای خود ایجاد کند.

کیمیا مالکی، بانوی ۲۷ ساله از سیستان و بلوچستان فقط نمونه‌ای از یک جوان بیکار است که با شناسایی ظرفیت منطقه محل سکونت توانسته با تسهیلات حداقلی ۱۰ میلیون تومانی اشتغال، کسب و کاری با درآمد ۷۰ تا ۸۰ میلیون تومان در ماه برای خود ایجاد کند. این بانوی ۲۷ ساله که محصولات خود را نمایشگاه توانمندسازی عشایر و روستاییان نیز عرضه کرده بود، کسب و کار خود را از سال ۹۵ در حوزه سوزن دوزی روی انواع البسه و پوشاک آغاز کرد. مالکی در گفت‌وگو با مهر، با اشاره به نحوه آغاز کسب و کار خود گفت: در سال ۹۵ بعد از اینکه تصمیم به ورود به این عرصه گرفتم، بعد از شناسایی بازار فروش، مقدمات اولیه برای شروع کسب و کار را آغاز کردم. وی ادامه داد: در همان زمان با تسهیلات ۱۰ میلیون تومانی کار خود را آغاز کرده و به تدریج با شناخت بازار دامنه فعالیت خود را گسترش دادم. این بانوی ۲۷ ساله کارآفرین با بیان اینکه امروز محصولات خود را متنوع کرده و سوزن‌دوزی را روی انواع محصولات از جمله وسائل تزئینی منزل، چرم، مانتو، کت، شلوار و پوشاک آقایان و بانوان انجام می‌دهم، تاکید کرد: از برخی دستگاه‌ها و ارگان‌ها هم سفارشاتی دریافت می کنم. وی با بیان اینکه برای سوزن دوزی روی محصولات و سفارشات ۸۰ نفر به‌طور مستقیم و ۸ خیاط نیز با او همکاری می کنند، گفت: همه این افراد در روستاها و در منازل خود سفارشات را تهیه می کنند. این بانوی ۲۷ ساله درباره توسعه کسب و کار خود نیز گفت: در ابتدا که سفارشات کم بود فقط با چند نفر کار می کردیم؛ اما بعد از اینکه کیفیت و تنوع محصول را افزایش دادم، با معرفی محصولات از طریق واسطه‌ها یا شرکت در نمایشگاه‌های مختلف، مشتریان جدید به من سفارش دادند. بر اساس این گزارش، طبق آمارهای مسوولان وزارت کار سهم اشتغال روستایی از کل اشتغال کشور که طی سال‌های ۸۸ تا ۹۲ تقریبا صفر بود، این سهم با ارایه تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی با تلفیق منابع چهار بانک عامل کشاورزی، توسعه تعاون، پست بانک و صندوق کارآفرینی امید به حدود ۲۴ درصد رسیده است.

چهره‌های استانی

تنزل ۱۳ پله‌ای نرخ تورم در استان کرمانشاه طی بهار امسال

کرمانشاه | رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه از تنزل ۱۳ پله‌ای نرخ تورم در استان طی بهار امسال خبر داد. به گزارش مهر، حبیب‌الله وفایی دیروز در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اظهار داشت: در سال ۹۷ و قبل از آن استان کرمانشاه در نرخ تورم کشور جایگاه اول را داشت. رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه افزود: در سال ۹۷ به سبب تحریم‌های نظام پولی، بانکی و نفت ما با کمبود شدید منابع مواجه بودیم و این کمبودها در مخارج دولتی تاثیر زیادی گذاشت. وفایی ابراز داشت: در سال ۹۷ در قالب تخصیص منابع برای بخش‌های مولد و اشتغالزا در حوزه‌های مختلف از جمله در حوزه منابع عمومی و تسهیلات، برنامه‌های خوبی را دنبال کردیم و اعتبارات را به سمت پروژه‌های نیمه‌تمام و پروژه‌هایی که وارد مدار اشتغال می‌شدند، سوق دادیم. رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه خاطرنشان کرد: امسال تمام منابع را به سمت مهار معضلات و مشکلات اساسی اقتصادی از جمله کاهش نرخ بیکاری و تورم به کار گرفتیم. وفایی بیان داشت: تحریم‌ها می‌تواند فرصت بسیار بزرگی برای کشور باشد و می‌توانیم با مدیریت اقتصادی و برنامه‌ریزی شده شرایط را به سود خود رقم بزنیم و اجازه ندهیم دشمن به اهداف شوم خود برسد.

با مداحان نجومی بگیر برخورد می‌شود

تهران | رییس سازمان بسیج مداحان کشور گفت: کمیته‌ای در راستای رسیدگی به تخلفات و تصمیم‌گیری برای مداحان نجومی‌بگیر تشکیل شده و در صورت تخلف برخورد می‌شود. به گزارش ایرنا، یوسف ارجونی دیروز در حاشیه نهمین همایش سراسری بسیج مداحان اظهار داشت: نظارت روی کار مداحان در ایام محرم تشدید می‌شود و اساتید، پیشکسوتان و بزرگان عرصه مداحی، ایرادات و اشکالات را به محض مشاهده، اعلام کنند. وی تصریح کرد: کمیته‌ای در راستای رسیدگی به تخلفات و تصمیم‌گیری‌ها با حضور همه تشکل‌ها و مجموعه‌های ستایشگری تشکیل و مسوولیت آن به موسسه «قدیم الاحسان» واگذار شده است. رییس بسیج مداحان کشور افزود: امروز دشمنان اسلام و انقلاب درصدد ایجاد انحراف و تحریف در محافل و مجالس مذهبی هستند و این موضوع وظیفه مداحان را سنگین‌تر از گذشته می کند. مداحان در شرایط کنونی، موضوع دشمن‌شناسی و بصیرت افراطی و شناسایی توطئه‌های دشمنان را مورد توجه قرار دهند. ارجونی شناسایی اهداف دشمنان در ایجاد تحریف و انحراف را امری ضروری دانست و گفت: انتخاب اشعار و سبک‌ها و خواندن مطالب مناسب از سوی مداحان در راستای روشنگری و بصیرت افراطی و شناخت اهداف دشمن بسیار تاثیر گذار است.

آغاز آموزش زبان ترکی در مدارس آذربایجان شرقی

آذربایجان شرقی | مدیر کل آموزش و پرورش آذربایجان شرقی گفت: از اول مهرماه آموزش زبان ترکی بطور آزمایشی در برخی از مدارس استان با محتوای تعریف شده، به مدت دو ساعت در هفته و در مجموع ۶۰ ساعت، آغاز می‌شود. به گزارش ایسنا جعفر پاشایی در خصوص تدریس زبان ترکی در مدارس استان، اظهار کرد: روز پنج‌شنبه در شورای آموزش و پرورش استان، دستورالعمل ابلاغی وزیر آموزش و پرورش به استان‌های سراسر کشور در قالب برنامه ویژه مدرسه بررسی شد. وی افزود: براساس برنامه ویژه مدرسه، هر استان در کشور به تناسب ظرفیت منطقه‌ای -بومی می‌تواند هر هفته دو ساعت از ساعات درسی را به استفاده از ظرفیت‌های خود اختصاص دهد. پاشایی با بیان اینکه طبق تصمیم‌گیری‌ها مقرر شد هفته‌ای دو ساعت به‌طور پایلوت جهت آموزش زبان ترکی در استان اختصاص دهیم، گفت: با توجه به اینکه آموزش زبان ترکی همواره مطالبه عمومی مردم بوده است، به همین دلیل تصمیم بر این شد، طرح آموزش زبان ترکی در مدارس آذربایجان شرقی اجرا شود. وی گفت: تعداد مدرس و مدارسی که در این طرح مشارکت داده می‌شوند به احتمال زیاد تا ۲۵ و ۲۶ شهریور ماه اعلام خواهد شد.

بیماری نیوکاس عامل کاهش عرضه مرغ

اصفهان | دبیر انجمن مرغداران گوشتی استان اصفهان گفت: اگر دولت با نرخ ارز کنونی مرغ وارد کند، قیمت مرغ منجمد برای مصرف کننده کیلویی ۲۴ هزار تومان خواهد بود، بنابراین در سال رونق تولید، نیازمند مدیریت تولید هستیم. بهرام پاکزاد در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص وضعیت دلایل افزایش قیمت و عدم کشتار مرغ در اصفهان، اظهار کرد: قیمت واقعی مرغ با توجه به نرخ نهاده‌های دام و طیور حداقل ۱۶ هزار تومان است. وی افزود: اینکه اکنون وزارت جهاد کشاورزی و بازرگانی برای قیمت مرغ تصمیم‌گیری می کنند، متأسفانه شناختی از تولید ندارند و تنها در جلساتی بر اساس فرمول‌های مختلف قیمت نهایی را مصوب می کنند که در بازار موجود نیست. دبیر انجمن مرغداران گوشتی استان اصفهان با بیان اینکه میزان تولید مرغ به دلیل فصل تابستان و شیوع بیماری نیوکاسل در کشور کاهش یافته است، تاکید کرد: بیماری نیوکاسل موجب تلفات مرغ در مرغداری‌ها شده است که با این شرایط قیمت کنونی مرغ موجب ضرر مرغداران می‌شود. وی با تاکید بر اینکه متأسفانه مسوولانی که نرخ مرغ را تعیین می کنند، به ریسک تولید توجهی ندارند، تصریح کرد: به دلیل تصمیمات نادرست گوشت قرمز از سفره‌های مردم حذف شده است.

برداشت مکانیزه برنج از ۱۱۹ هزار هکتار از شالیزارهای گیلان

گیلان | رییس سازمان جهاد کشاورزی گیلان ارتقای سطح مکانیزاسیون را در تولید انواع محصولات مورد تأکید قرار داد و گفت: تاکنون ۱۱۹ هزار هکتار از شالیزارهای گیلان به‌صورت مکانیزه برداشت شده است. علی درجانی در گفت‌وگو با تسنیم اظهار داشت: ارتقای سطح مکانیزاسیون در تولید انواع محصولات کشاورزی به‌ویژه محصول برنج همواره یکی از اهداف و راهبردهای اصلی سازمان جهاد کشاورزی گیلان بوده است. وی با بیان اینکه به همت شالیکاران این استان تاکنون برنج حدود ۷۵ درصد شالیزارهای استان برداشت شده است عنوان کرد: طبق گزارشات موجود در جهاد کشاورزی مجموعاً با احتساب آمار استفاده از دستگاه‌های مکانیزه ۱۷۸ هزار هکتار از برنج شالیزارهای استان برداشت شده است. درجانی با بیان اینکه طبق پیش‌بینی‌های انجام شده سازمان هواشناسی ابراز داشت: در حال حاضر ۶۰ هزار هکتار از مزارع برنج استان گیلان آماده درو است که انتظار داریم کشاورزان به موقع آن را برداشت کنند. وی در مورد میزان برنجی که امسال در استان گیلان توسط شالیکاران تولید خواهد شد نیز بیان داشت: با توجه به شرایط خوبی که در سال زراعی فعلی داشتیم امیدوار هستیم شالیکاران استان گیلان امسال بالغ بر یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن شلتوک را از مزارع خود تولید کنند.

اخبار شهرستان‌ها

برخورد با فساد درون سازمانی اولویت اصلی مقابله با فساد است

کرج | رییس کل دادگستری استان البرز گفت: برخورد با فساد درون سازمانی بر برون سازمانی اولویت دارد و ما هم در استان البرز کمترین مماشاتی در صیانت از سلامت قضات و کارمندان نخواهیم داشت. حسین فاضلی هریکندی در نشست صمیمی با اساتید حوزه و دانشگاه با تاکید بر اینکه برگزاری نشست با اقشار و گروه‌های مختلف یکی از برنامه‌های جدی دادگستری است، گفت: هرچند این تلقی صحیح که برنامه‌های سند تحول ملی است را داریم ولی اقتضائات و شرایط خاص استان ایجاب می کند با همفکری و جلب هم‌اندیشی نخبگان استانی با کمترین انرژی و هزینه بیشترین دستاوردها را در خصوص مقابله با مفاسد اقتصادی داشته باشیم.

پلمب مرکز تولید غیرقانونی دستمال کاغذی در شیراز

شیراز | مدیر کل استاندارد استان فارس از پلمب یک باغ در منطقه بیدزرد شیراز خبر داد که به شکل غیرقانونی اقدام به تولید و توزیع پنج نمونه دستمال کاغذی غیربهداشتی و غیراستاندارد می کرده است. مرتضی رهنما گفت: افرادی در این کارگاه به شکلی بسیار حرفه‌ای اقدام به تولید محصول دستمال کاغذی و حوله کاغذی کرده و با درج علامت و کد ۱۰ رقمی جعل شده استاندارد، این محصول را با قیمتی کمتر از قیمت واقعی محصول به بازار عرضه می کردند. رهنما با بیان اینکه در زمان پلمب محل تنها یک نفر در باغ حضور داشته که خود را باغبان معرفی کرده است، گفت: نیروی انتظامی افراد متخلف مرتبط با این کارگاه غیرقانونی را تحت پیگرد قرار داده است. وی گفت: در این کارگاه غیرقانونی پنج نوع دستمال و حوله کاغذی با مارک‌های نرگس، سونیا، فرمین، رکو و پاک فرم تولید و به بازار عرضه می‌شده که همه این کالاها غیراستاندارد و غیربهداشتی است.

جداسازی گندم‌های آلوده سیلوی گنبد کاووس

گرگان | با حضور دادستان گنبد کاووس و کارشناسان، کار جداسازی گندم‌های آلوده در سیلوی گنبد کاووس در حال انجام است. هادی هاشمیان با اشاره به نگهداری ۳۱ هزار تن گندم در سیلوی گنبد کاووس اظهار داشت: علاوه بر انهدام ۲۰۰ تن گندم آلوده، برای اطمینان از سلامت مابقی گندم‌ها، دادستان گنبد کاووس در این سیلو مستقر شده است و با حضور کارشناسان، کار پالایش و جداسازی گندم‌های آلوده را آغاز کرده‌اند. وی با تاکید بر اینکه این گندم‌های آلوده وارد چرخه غذایی مردم نشده است، افزود: بدون تایید کارشناسان و اجازه دستگاه قضایی، هیچ محموله گندمی از این سیلو به کارخانه‌های آرد منتقل نمی‌شود. هاشمیان گفت: تحقیقات از ۹ نفر دستگیر شده در این پرونده ادامه داشته و احتمال افزایش تعداد دستگیر شدگان وجود دارد. در رییس کل دادگستری استان خاطرنشان کرد: این سودجویان در فصل خرید گندم به علت استقرار نماینده‌های دادستان در مراکز خرید، بخشی از گندم‌ها را در مرغداری خارج از شهر گنبد کاووس انبار کرده بودند تا پس از پایان فصل خرید و اتمام ماموریت نماینده‌های دادستان، این گندم‌ها را که با خاک و فضولات حیوانی مخلوط کرده بودند به سیلو تحویل دهند که خوشبختانه با رصد اطلاعاتی نیروهای امنیتی و حضور به موقع نیروی انتظامی، این افراد شناسایی و دستگیر شدند.

آغاز عملیات پروژه اجرای تاسیسات فاضلاب روستایی کشور

اصفهان | با حضور استاندار اصفهان، نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان و مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان اجرای بزرگ‌ترین تاسیسات فاضلاب در روستاهای شهرستان فلاورجان اصفهان با سرمایه‌گذاری شرکت ذوب آهن اصفهان و سرمایه‌پذیری شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان آغاز شد. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان با بیان اینکه در آستانه هفته دولت و با تاکید مدیریت استان در شرایط خاص اقتصادی کشور پروژه‌ها به نحو احسن به مردم معرفی می‌شوند تا نشاط و امید به مردم هدیه شود اعلام کرد: برای اولین بار در کشور با اعتباری بالغ بر ۹۱ میلیارد تومان ایجاد تاسیسات شبکه فاضلاب در روستاهای فلاورجان عملیاتی می‌شود. وی تاکید کرد ما باید بار اجرای پروره‌های فاضلاب را در قالب تبصره ۱۹ و ورود بخش خصوصی از دوش دولت کم کنیم.

آمادگی مرز خسروی برای میزبانی بیش از ۱,۲ میلیون زائر

کرمانشاه | مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان کرمانشاه گفت: مرز خسروی برای میزبانی از بیش از ۱.۲ میلیون زائر اربعین آماده می‌شود. فریبرز کرمی با اشاره به بازگشایی مرز خسروی برای اربعین امسال گفت: در سال‌های گذشته زیرساخت‌های این پایانه تکمیل شده و اکنون از نظر گیت‌های مسافران، سرویس‌های بهداشتی و... مشکل خاصی نداریم. کرمی افزود: در حوزه راه‌ها و جاده‌ها نیز برنامه‌های متعددی داریم که در فرصت باقی مانده تا ایام اربعین اجرایی خواهد شد. مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان کرمانشاه بر لزوم تدوین طرح جامع ترافیکی اربعین از قصرشیرین تا خسروی تاکید کرد و گفت: نقاط حادثه خیز مسیر زوار اربعین نیز باید مشخص و آشکارسازی شود.

اخبار

ماجرای واردات لوازم آرایشی با پولِ دارو

رییس سازمان غذا و دارو درباره برخی اظهارات مبنی بر واردات لوازم آرایشی بهداشتی با ارزِ دارو، توضیح داد. محمدرضا شانه‌ساز درباره وضعیتِ واردات مواد اولیه دارویی، گفت: در حوزه نقل و انتقالات مالی برای واردات مواد اولیه هیچ گشایشی حاصل نشده است. البته توانمندی و تجربه سیستم مالی و دارویی ما افزایش یافته است. به هر صورت و با لطف خدا در حال حاضر داروی مردم به خوبی تامین می‌شود و تعداد اقلام کمبود دارویی روز به روز در حال کاهش است.
او افزود: از طرفی هم از سوی سازمان غذا و دارو و هم از سوی معاونت فناوری و ارگان‌های دست‌اندرکار در تامین دارو، برنامه‌ریزی شده است که در زمینه تولید مواد اولیه دارویی بطور منظم برنامه‌ریزی کنیم. در حال حاضر ۹۷ درصد داروهای مورد نیاز مردم در داخل کشور تامین می‌شود و برنامه ما این است که در حوزه مواد اولیه نیز بتوانیم تولید را از ۶۰ درصد به بالای ۹۰ درصد ظرف یک سال آینده برسانیم. شانه‌ساز تاکید کرد: تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان باعث شد که همه داروسازان و سایر دست اندرکاران صنعت داروسازی به جایی برسند که بتوانیم در آینده‌ای نزدیک در حوزه مواد اولیه نیز به خودکفایی برسیم. این یکی از برکات فشاری است که دشمنان به مملکت‌مان وارد می‌کنند. وی در پاسخ به سوالی درباره کیفیت داروهای ایرانی گفت: من فکر نمی‌کنم که اعتماد به داروهای ایرانی کم شده باشد. باید توجه کرد که استانداردهای تولید داروی ما استانداردهای بین‌المللی است و در این حوزه استاندارد ملی نداریم، اما قطعاً در کنار تامین کمی دارو روی بحث کیفی هم با دقت نظر بیشتری عمل خواهیم کرد. در جلسات متعددی که با صنایع دارویی برگزار کرده‌ایم، تاکید شده حتماً روی بحث کیفیت باید بیش از گذشته انرژی بگذارند. وزیر بهداشت هم در جلسات متعددی که در رونمایی‌های اخیر داشتند اعلام کردند که ما نمی‌خواهیم برای تولید داخل رانت ایجاد شود و بر همین اساس حتماً باید تولید داخل ما تلاش مضاعفی برای ارتقاء کیفیت خودش انجام دهد. این جزو برنامه‌های قطعی ماست و در کنار تامین دارو به کیفیت دارو نیز می‌پردازیم. رییس سازمان غذا و دارو در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره برخی اظهارات مبنی بر واردات لوازم آرایشی - بهداشتی با استفاده از ارز دارو، گفت: به هر حال در بحث تغییرات نرخ ارز و چند قیمتی شدن ارز کسانی هم هستند که سوءاستفاده می‌کنند. برنامه‌ریزی ما این است که با ارتباط بهتر سامانه‌ها میان وزارت صمت، بانک مرکزی و وزارت بهداشت از بروز سوءاستفاده‌ها جلوگیری کنیم. او افزود: البته مواردی از تخلف در این زمینه وجود داشته و اتفاقاتی افتاده است که متخلفین شناسایی شدند و به دستگاه‌های قضایی و امنیتی که در رسیدگی به این امور صلاحیت دارند، معرفی شده‌اند و پرونده‌هایشان به جریان افتاده است. امیدواریم دیگر چنین موضوعاتی تکرار نشود.

وجود ۳۰۰۰ کلاس درس ۴۱ نفره به بالا در کشور

معاون وزارت آموزش و پرورش درباره تراکم جمعیت دانش‌آموزی در دوره ابتدایی اظهار کرد: تراکم کلاسی نباید بالای ۲۶ نفر در دوره ابتدایی باشد. این در حالی است که حدود ۶۲ درصد کلاس‌ها تراکم بالای ۲۶ نفر دارند و ۳۰۲۲ کلاس درس نیز بالای ۴۱ نفر هستند. رضوان حکیم‌زاده با اشاره به چالش‌های تحقق عدالت آموزشی گفت: عدالت آموزشی یعنی همه کودکان امکان رفتن به مدرسه را داشته باشند. معنای کیفی عدالت آموزشی نیز به فرصت برابر برای یاد گرفتن تاکید دارد. آیا همه آنها که امکان رفتن به مدرسه را پیدا می‌کنند، می‌توانند فرصت‌های برابر یادگیری داشته باشند؟ او افزود: اکثر رتبه‌های برتر کنکور هم شرایط اقتصادی و اجتماعی برتری داشتند که بیانگر تفاوت در دسترسی به فرصت‌های برابر است. البته باید همه جوانب را درنظر گرفت و به پیشرفت‌های حاصل شده در زمینه عدالت آموزشی نیز توجه کرد. هرچند هنوز در بخش‌هایی نیازمند بهبود و ارتقا هستیم. یکی از دستاوردهای خوب نظام آموزشی، پوشش تحصیلی ۹۸.۱۳ درصدی در دوره ابتدایی است. معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش با اشاره به اینکه اگر همه دانش‌آموزان به مدرسه می‌روند یعنی همه آنها حق موفقیت دارند اظهار کرد: اگر این اصل را به عنوان هدف نظام آموزشی بپذیریم، شرایط باید به گونه‌ای رقم بخورد که همه دانش‌آموزان به یک اندازه فرصت رشد و ترقی داشته باشند. ولی شاهد هستیم که در عمل این اتفاق نمی‌افتد و حتی کدرشته‌های خوب کنکور نیز در اختیار دانش‌آموزان و خانواده‌های مناطق برخوردارتر قرار می‌گیرد. حکیم‌زاده اضافه کرد: ریشه این موضوع به دوران کودکی یعنی یادگیری اولیه بر می‌گردد. فرصت برخورداری از آموزش‌های پیش دبستانی یکی از شاخص‌های مهم است. اکنون نرخ پوشش پیش دبستانی ۷۴ درصد است و اتفاقا نکته جالب توجه آنکه مناطق کمتر برخوردار پوشش بهتری دارند، زیرا در چند سال اخیر ردیف اعتباری ویژه پیش دبستانی مناطق دوزبانه در بودجه‌های سنواتی دیده می‌شود. در عین حال که میانگین کشوری پوشش پیش دبستانی ۷۴ درصد است در استان‌هایی چون خوزستان ۱۰۰ درصد، در برخی چون ایلام ۹۰ درصد است. در واقع در استان‌های کمتر برخوردار وضعیت پوشش ما بسیار خوب است. او با اشاره به عوامل موثر یادگیری در دوره ابتدایی گفت: عوامل درون مدرسه‌ای و برون مدرسه‌ای موثر بر یادگیری وجود دارند. معلم، کیفیت همسالان در کلاس درس، تراکم جمعیت کلاسی، فضا، امکانات و دسترسی به منابع یادگیری از جمله عوامل درون مدرسه‌ای تعیین کننده کیفیت یادگیری دانش‌آموزان هستند. معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش ادامه داد: آیا همه دانش‌آموزان ما به یک اندازه می‌توانند یاد بگیرند؟

یک شرکت خودروساز برای اخذ مجوز تولید «سواری دیزلی» به دولت درخواست داده است

سواری دیزلی؛ عقبگرد محیط زیستی

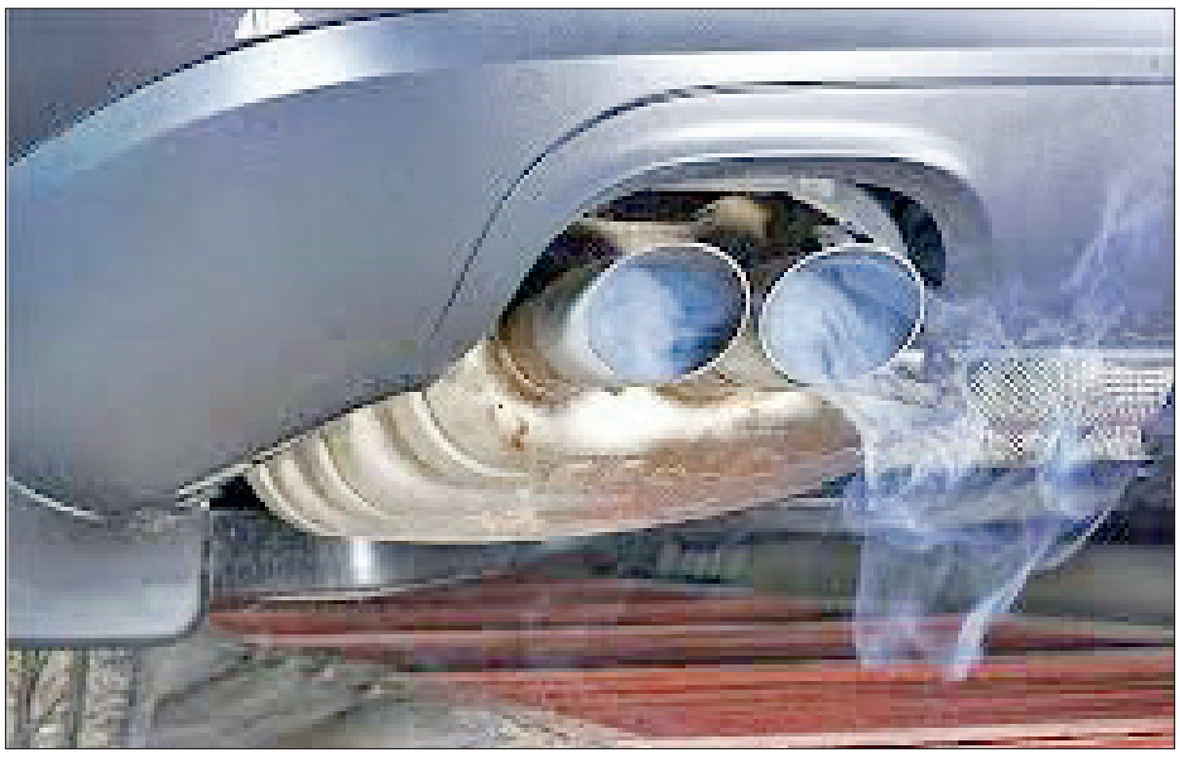

دولت در تدارک ارایه مجوز برای تولید سواری‌های دیزلی است. دولتی که در سال ۹۲ و در زمان انتخابات خود را دولت محیط زیست معرفی کرد، در صورت همراهی با این طرح، شاید ضد محیط زیستی‌ترین دولت پس از انقلاب نام بگیرد. سازمان محیط زیست در ظاهر با این اقدام مخالف است اما گویا این سازمان قدرتی در این زمینه ندارد. به دنبال درخواست یک شرکت برای اخذ مجوز تولید «سواری دیزلی»، استاد دانشگاه شهید بهشتی تاکید کرد که تولید سواری دیزلی عقبگرد در حوزه محیط زیست است.

اخیرا عیسی کلانتری رییس سازمان محیط زیست از درخواست یکی از خودروسازان برای صدور مجوز زیست محیطی سواری دیزلی خبر داد و اعلام کرد که مرکز تحقیقات موتور یک خودروسازی از حدود یک دهه پیش، مطالعاتی روی موتور سواری دیزلی انجام داده و در این زمینه سرمایه‌گذاری ۵۰ میلیون یورویی نیز داشته است و در حال حاضر به دنبال تولید و توسعه موتورهای دیزلی است.

کلانتری تاکید دارد که سازمان محیط زیست با تولید سواری دیزلی مخالف است و امید دارد که هیچ دولتی حاضر به صدور مجوز برای تولید این دستگاه نشود.

علاوه بر مخالفت سازمان محیط زیست با تولید سواری دیزلی، حدود دو هفته پیش «کنسرسیوم دانشگاه‌های برتر کشور» که به منظور تهیه سیاهه انتشار آلایندگی شهرهای مختلف تشکیل شده است؛ مخالفت خود را با تولید سواری دیزلی بطور مکتوب به سازمان محیط زیست اعلام و تاکید کرد: با توجه به سهم بالای دیزل‌سوزها در تولید آلاینده ناکس لزومی ندارد که سازمان محیط زیست با تولید سواری‌های دیزلی موافقت کند. در همین راستا، یوسف رشیدی عضو هیات علمی دانشگاه بهشتی و متخصص آلاینده‌های محیط زیست در گفت‌وگو با ایسنا، ضمن ابراز مخالفت با تولید سواری دیزلی در ایران گفت: اگر قرار است خودروسازان داخلی، حرکت جدید در حوزه تولیدات داشته باشند؛ بهتر است سرمایه‌ها را به سمت تکنولوژی‌های پاک‌تر مثل خودروهای برقی و گازسوز هدایت کنند، نه اینکه یک گام به عقب برگشته و به دنبال تولید خودروهای سبک دیزلی باشند.

او تولید سواری دیزلی را مترادف با کاهش کیفیت هوای شهرهای ایران دانست و تاکید کرد: سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده که دود دیزل سرطان‌زاست و همین یک دلیل کافی است که سازمان محیط زیست و دولت با تولید سواری دیزلی مخالفت کند، اگر سواری دیزلی تولید شود؛ عقب‌گردی در حوزه محیط زیست ایران رخ می‌دهد.

آزموده را آزمودن خطاست

این استاد دانشگاه شهید بهشتی با اشاره به کاهش روند استفاده از سواری‌های دیزلی در اروپا، تصریح کرد: سواری دیزل بیشترین گستردگی را در اروپا دارد و در امریکا و ژاپن اقبالی نسبت به این دستگاه‌ها وجود نداشته است، ضمن اینکه در اروپا هم آمار استفاده از سواری دیزلی به حدود ۳۰ درصد رسیده است و سعی دارند مصرف دیزل سواری را در چرخه حمل و نقلی خود کاهش دهند و به سمت خودروهای برقی حرکت کنند، بنابراین نباید آزمون تجربه شده دنیا را در ایران تکرار کنیم.

رشیدی در مورد چرایی کاهش استفاده از سواری دیزلی با بیان اینکه آلایندگی دلیل اصلی افت جایگاه سواری دیزلی در اروپا است، گفت: روند استفاده از دیزل‌ها در اروپا به دلیل مشکلات بهداشتی و سلامتی ناشی از آن کاهش یافته است. چون در خودروهای بنزینی با یک کاتالیست مشکل آلودگی قابل حل است اما در دیزلی‌ها به همین سادگی نیست و باید چند تکنولوژی کنار هم قرار گیرد تا آلاینده‌های ناشی از آن از جمله دوده، هیدروکربن‌های نسوخته و ناکس کنترل شود، بنابراین چرا باید روی تولید خودرویی سرمایه‌گذاری کنیم که کنترل آلایندگی آن به‌شدت دشوار و بسیار پیچیده‌تر از نمونه‌های بنزینی، برقی و گازسوز است؟

این متخصص آلاینده‌های زیست‌محیطی تاکید کرد که حتی اگر همه تکنولوژی‌هایی لازم روی سواری دیزلی نصب شود و درست هم کار کند؛ وضعیت نگهداری و بهره‌برداری از این تجهیزات در خودروهای دیزلی بسیار اهمیت دارد که تجربه ثابت کرده که در این زمینه وضعیت مناسبی در کشور نداریم که خراب شدن کاتالیست در خودروهای بنزینی و نبود مراقبت کافی برای تعویض این قطعه نمونه بارز این وضعیت است، بنابراین تولید سواری دیزلی مشکلی به مشکلات آلودگی هوا در ایران اضافه و کیفیت هوای شهرهای ما را از لحاظ ذرات معلق و اکسیدهای ازت بدتر خواهد کرد.

رشیدی که نماینده دانشگاه بهشتی در کنسرسیوم دانشگاه‌های برتر کشور است، در مورد مخالفت ۱۳ دانشگاه کشور با تولید سواری دیزلی در ایران، گفت: کنسرسیوم دانشگاه‌ها به این نتیجه رسیده که تمرکز روی خودروهای سواری دیزل یک حرکت هوشمندانه و عقلانی نیست. نظر کنسرسیوم قاطعا منفی است. دقت داشته باشیم که این کنسرسیوم از اعضای دانشگاه‌های سطح یک کشور تشکیل شده است و همین گروه اعتقاد دارد که تولید سواری دیزلی مسیر درستی نیست که خودروسازی کشور انتخاب کرده است.

تاریخ تکرار می‌شود

او در پاسخ به ابهام مطرح‌شده از سوی مرکز تحقیقات موتور یک خودروسازی مبنی بر اینکه دولت و سازمان محیط زیست نباید جلوی تولید هیچ نوع تکنولوژی را به بهانه آلایندگی بگیرند، با اشاره به اینکه متاسفانه شاهدیم که خودروسازان داخلی تجربه موتورسیکلت‌های دوزمانه را روی سواری دیزلی اجرا می‌کنند، به ایسنا گفت: در دهه ۸۰ که شماره‌گذاری و تردد موتورسیکلت‌های دو زمانه ممنوع شد؛ تولیدکنندگان همین ادله را مطرح می‌کردند که سازمان محیط زیست نباید جلوی تکنولوژی را بگیرد، بلکه باید با آلودگی مقابله کند؛ اما خوش‌بختانه محیط زیست در برابر این موضوع ایستادگی کرد که از نظر من حرکت بسیار هوشمندانه‌ای بود. حالا هم سازمان محیط زیست به عنوان یکی از ارکان اصلی مجوزدهی، باید قاطعانه مخالفت خود را با تولید سواری دیزلی اعلام کند.

این عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی همچنین با اشاره به تاثیر کیفیت سوخت در کارکرد موتورهای دیزلی تاکید کرد که یکی از زیرساخت‌های لازم برای خودروهای دیزلی، تأمین گازوئیل استاندارد است، در حال حاضر تولید و تأمین سوخت با کیفیت با موانعی مواجه است، حتی اگر محتوی گوگرد گازوئیل در حد استاندارد و زیر ۵۰ PPM هم باشد؛ به دلیل ماهیت احتراق دیزلی‌ها و آلایندگی ناشی از آن، باز هم کنسرسیوم دانشگاه‌ها با تولید سواری دیزلی مخالف است.

به گفته رشیدی، خودروسازان توجیه می‌کنند که راندمان سوخت دیزل بیشتر از بنزین است و در نتیجه باید سواری دیزلی تولید شود، این ادعا درست است اما راندمان بالاتر به چه قیمتی؟ به قیمت فدا کردن سلامتی مردم؟. منطقا دولت باید تامین بهداشت و سلامت مردم را در اولویت قرار دهد، ضمن اینکه در حال حاضر به خودروهای سنگین دیزلی یارانه سوخت تعلق می‌گیرد؛ یکی از ابهامات حول محور تولید سواری دیزلی آن است که با چه ساز و کاری می‌خواهند این یارانه را به خودروهای سبک شهری نیز سرایت دهند.

در پایان رشیدی با اشاره به محدودیت‌هایی که صنعت خودروسازی با آن مواجه است، گفت: برای من عجیب است؛ در شرایطی که کشور برای تامین برخی قطعات خودروهای سواری بنزینی با مشکل مواجه است؛ چطور می‌تواند خودروی دیزلی با تکنولوژی‌های روز دنیا مثل DPF یا انژکتورهای لازم را تامین و تهیه کند؟. همچنین یکی از مسائل مبهم در مورد سواری‌های دیزلی، قیمت تمام‌شده این خودروها و پیدا کردن بازار فروش است که قطعا نسبت به بنزینی افزایش قیمت خواهد داشت.

اخطار وزیر بهداشت: کمبود پزشک نداریم

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با بیان اینکه تا حدود چهار سال آینده مشکل پزشک در مناطق محروم برطرف خواهد شد گفت: به دوستانم در مجلس محترم اخطار می‌دهم که این افزایش ظرفیت پذیرش دانشجویان پزشکی، جز بیشتر شدن پزشکان بیکار، حاصل دیگری نخواهد داشت.

سعید نمکی در همایش روز پزشک گفت: می‌خواهم از تمام کسانی که ما را مورد لطف قرار می‌دهند تشکر کنم. پزشکان همواره در تلاش هستند تا سلامت مردم به خطر نیفتد.

در این زمینه بی‌مهری‌هایی نیز گریبانگیر ما می‌شود که من از همکاران خود می‌خواهم از این بی‌مهری‌ها نرنجند، چرا که مردم ایران نشان داده‌اند همواره قدردان زحمات گروه پزشکی هستند.

وی در ادامه با اشاره به اقدامات خیرخواهانه پزشکان اظهار کرد: من پزشکی را می‌شناسم که علاوه بر آنکه از بیماران کم‌برخوردار ویزیت دریافت نمی‌کند، بلکه هزینه رفت و آمد آنها را نیز پرداخت می‌کند.

او با اشاره به آغاز طرح «هر خانه یک پایگاه سلامت» نیز گفت: این طرح از شهریورماه آغاز می‌شود و پزشکان می‌توانند معلمان این طرح باشند تا حداقل‌های پزشکی را به مادران آموزش دهند.

آموزش ۱۴ هزار پزشک عمومی برای اجرای برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع

نمکی با اشاره به اجرای پرونده الکترونیک سلامت نیز اشاره کرد و گفت: گام بعدی وزارت بهداشت، ورود پزشکی خانواده و نظام ارجاع است. ما قصد داریم ۱۴ هزار پزشک عمومی را برای این طرح آموزش دهیم و روانه اجرای طرح نظام ارجاع کنیم. امروز دیگر نمی‌توان بدون نظام ارجاع و گایدلاین‌های نظام سلامت در این حوزه مقتدر عمل کرد. وی با تاکید بر اینکه دیگر اجازه نخواهمد داد داروهای خارجی که مشابه داخلی آن تولید شده‌اند وارد کشور شود، گفت: با حمایت از داروسازان و افزایش استاندارد داروهای داخلی، باید از ورود داروهای خارجی جلوگیری کرد. در حال حاضر ۱.۲ درصد سهم دارو از GDP است و در این زمینه تنها تولید داخل است که به ما کمک می‌کند. وزیر بهداشت از پزشکان خواست تا در نسخه‌نویسی الکترونیک به وزارت بهداشت کمک کنند و گفت: ما آموزش پزشکی را باید جامعه‌محور کنیم. همچنین فارغ‌التحصیلان رشته‌های پزشکی باید از مشکلات ارایه خدمات آگاه باشند.

اجازه توهین به پزشکان را نمی‌دهم

وی خطاب به پزشکان اظهار کرد: می‌دانم که شما گلایه‌هایی دارید مبنی بر اینکه چرا هنگام وقوع برخی تخلفات پزشکی افرادی بیرون از این حرفه به داخل حرفه ما ورود می‌کنند. صراحتاً اعلام می‌کنم تا من وزیر بهداشت هستم اجازه نمی‌دهم کسی بیرون از حرفه پزشکی به درون حرفه ما ورود کند و ما را مورد توهین قرار دهد. طبق قراری که با نماینده انجمن‌های علمی، وزارت بهداشت و نماینده نظام پزشکی داشتیم قرار بر این شد تا مشکلات درونی خانواده پزشکی درون خودمان حل شود.

نمکی در ادامه با اشاره به توجه به تعرفه‌های پزشکی، خطاب به پزشکان گفت: می‌دانم که این تعرفه‌ها مورد توجه شما نیست، اما سعی کردم تعرفه‌ها به گونه‌ای باشد که رضایت شما را جلب کند. در همین زمینه، شاهد هستید که سالیان گذشته این تعرفه‌ها گاه تا اواسط سال تصویب نمی‌شد، اما من توانستم تعرفه‌های سال ۹۸ را در اسفندماه ۹۷ در مجلس تصویب کنم. برای تعرفه‌های سال ۹۹ نیز سعی می‌کنم تمام موارد به شکل منطقی در هیات وزیران گفته شود. همچنین من تفاوتی بین تعرفه بخش خصوصی و دولتی قائل شدم. وزیر بهداشت با اشاره به اینکه اکنون ۵۵ هزار دانشجوی پزشکی در کشور داریم، گفت: سالانه هفت هزار دانشجوی پزشکی فارغ‌التحصیل می‌شوند. ما برای ۳۰ درصد مناطق محروم ظرفیت ویژه در نظر گرفتیم. من به عنوان وزیر بهداشت تاکید می‌کنم ما کمبود پزشک نداریم. البته ممکن است در برخی نقاط کشور مشکلات خدمت رسانی وجود داشته باشد که آن هم به دلیل توزیع نامناسب پزشکان است.

رفع مشکل پزشک در مناطق محروم تا چهار سال آینده

وی افزود: تا حدود چهار سال آینده مشکل پزشک در مناطق محروم برطرف خواهد شد. به دوستانم در مجلس محترم اخطار می‌دهم که این افزایش ظرفیت پذیرش دانشجویان پزشکی، به جز بیشتر شدن پزشکان بیکار، حاصل دیگری نخواهد داشت.

خطر پدیده پزشکان بیکار

نمکی در پایان گفت: ۴۴ درصد بیکاران فعلی جامعه، لیسانس به بالا هستند و باید توجه کرد که اوضاع پزشک بیکار به مراتب بدتر از دیپلم بیکار خواهد بود. نباید بدون کار کارشناسی سرمایه‌های ملی را دور بریزیم. جایگاه فعلی نظام ارایه خدمات این تحول افزایش ظرفیت پزشکی را پذیرا نیست. وزیر بهداشت در حاشیه مراسم روز پزشک و در جمع خبرنگاران نیز از اعلام جزییات طرح ماندگاری پزشکان در مناطق محروم، در آینده‌ای نزدیک خبر داد. نمکی درباره برنامه‌های این وزارتخانه برای ماندگاری پزشکان در مناطق محروم اظهار کرد: در این زمینه طرحی آماده شده و آخرین مراحل تدوین آن در حال انجام است و به دنبال ایجاد انگیزه برای ماندگاری پزشکان در نقاط محروم هستیم.

گزارشی از ساخت ویلای آسانسوردار در ارتفاعات کلاردشت

«کوه‌خواری در کلاردشت»، «ساخت ویلای لاکچری روی کوه‌های کلاردشت» و «ویلای آسانسوردار کلاردشت» تیترهای پر سر و صدایی بودند که در هفته‌های گذشته فضای مجازی را پر کردند و همراه با عکسی از سر در یک ویلای آسانسوردار در دل کوه‌های کلاردشت دست به دست می‌شدند. ساخت و ساز ویلا و خانه‌های لاکچری در ارتفاعات مختلف کشور موضوع جدیدی نیست از کلاردشت گرفته تا حیران و...، اما آنچه این ویلا را با سایرین متمایز کرده، ساخت آسانسور در دل کوه و ارتفاعات کلاردشت بود که روی دیگر این اتفاق است و بی‌شک زنگ خطر جدیدی برای محیط زیست کشور محسوب می‌شود.

اگر از مرزن‌آباد به سمت کلاردشت حرکت کنید، زمین‌های کشاورزی فراوانی را می‌بینید که حالا تغییر کاربری پیدا کرده و تبدیل به ویلا شده‌اند. در این مسیر نیم ساعته شروع به شمارش ویلاها می‌کنم؛ یک، دو، سه، چهار و.... ۱۱۰. بعد از ۲۰ دقیقه و نزدیک شدن به کلاردشت تعداد ویلاها آنقدر زیاد شده که شمارشش از دستم خارج می‌شود. علاوه بر ویلاهای ساخته شده یا نیمه ساخته، مسیر پر است از املاکی. املاکی‌هایی که یا آماده‌اند و یلا بسازند یا ویلاهای مشرف به رودخانه و جنگل را اجاره دهند. اما آن چیزی که این روزها در کلاردشت رودبارک توجه‌ها را به خود جلب کرده، ساخت آسانسور و راه پله برای ویلایی در دل کوه است. سالیان سال است که ویلاسازی در مناطق بکر طبیعی کشور زخم بر دل جنگل‌ها می‌گذارد ولی ساخت آسانسور برای رفت و آمد راحت به ویلایی در دل کوه پیش از این سابقه نداشته است.

آنچه در ادامه می‌خوانید حاصل بازدید میدانی خبرنگار ایسنا از محل ساخت این ویلا در رودبارک کلاردشت و گفت‌وگو با مسوولان محلی درباره چگونگی صدور مجوز برای ساخت آسانسور در کوه است.

به ورودی ویلای جنجالی کلاردشت که می‌رسیم اولین چیزی که جلب توجه می‌کند سر در آسانسور است که روی آن نوشته شده: «ملک شخصی». در سینه کش کوه چند طبقه آسانسور روی یک سازه فلزی، یک بالابر ریلی مصالح ساختمانی و یک راه‌پله بلند دیده می‌شود. به گزارش ایسنا، جواد فلاح - رییس اداره منابع طبیعی کلاردشت - پیش از توضیح درباره چگونگی ساخت آسانسور و راه‌پله، سند زمین را به ما نشان می‌دهد. کل زمین ۱۱ هزار و ۶۲۲ متر است و مالکیت شخصی دارد که صاحب ویلا برای ۹۱۵۵ متر از آن سند قانونی دارد و جزو مستثنیات محسوب می‌شود. فلاح در ادامه توضیح می‌دهد که در ساخت این ویلا دو تخلف مهم رخ داده است. اول اینکه ۲۶۴۷ متر از این زمین متعلق به منابع طبیعی است که خوش‌بختانه رفع تصرف و از زمین ویلا جدا شده است. ساخت آسانسور و راه پله از کنار جاده تا بالای کوه به طول ۹۲۲ متر دومین تخلف است چون این کار در زمین‌های منابع طبیعی انجام شده و متاسفانه صاحب ویلا توانسته برای این قسمت از اراضی ملی از اداره ثبت سند شخصی بگیرد بنابراین با توجه به این موضوع هنگام ساخت راه این ویلا منابع طبیعی نتوانست جلوی آن را بگیرد چرا که ابتدا باید در دادگاه ثابت می‌کرد که این بخش از زمین، اراضی ملی و متعلق به منابع طبیعی است.

منتظر هستم که رییس اداره منابع طبیعی کلاردشت در ادامه صحبت‌هایش بگوید که ساخت راه‌پله و آسانسور برای دسترسی راحت و بدون زحمت به ویلایی در دل کوه تخلف بزرگ این ساخت و ساز است اما همه چی برخلاف انتظارم پیش می‌رود. از صحبت‌های فلاح اینگونه برداشت می‌شود که اگر سند ملکی را داشته باشید می‌توانید در آن هر گونه ساخت و سازی انجام دهید حتی اگر زمین آن ملک کوه‌های بکر جنگل‌های هیرکانی باشد و می‌توانید برای رفت و آمد راحت، روی آن حتی آسانسور نصب کنید! هر چند که تغییر کاربری اراضی کمیسیونی دارد که تمام دستگاه‌های ذی‌ربط عضو آن هستند و پس از بررسی‌های لازم اجازه ساخت و ساز را می‌دهند اما نکته تاسف‌بار این است که در این کمیسون منابع طبیعی شهرستان‌ها عضو نیستند و حق رای ندارند بنابراین با توجه به عدم حضور نماینده منابع طبیعی در این کمیسیون، ممکن است که مجوز ساخت و ساز برای اراضی ملی‌ای صادر شود که افراد مختلف با روش‌های غیرقانونی توانسته‌اند برای آن سند مالکیت بگیرند البته باید به این نکته اشاره کرد که تغییر کاربری اراضی اگر در محدوده شهری باشد صدور مجوز ساخت و ساز در آن به عهده شهرداری است.

با وجود اینکه ویلای کلاردشت در دل کوه ساخته شده است اما مرید جعفر صالحی - سرپرست مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کلاردشت - به ایسنا می‌گوید: شهرداری شهرستان برای ساخت این ویلا مجوز صادر کرده است چرا که بر اساس تبصره ۵ ماده یک قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی چنانچه زمینی با کاربری کشاورزی در محدوده شهری باشد، صدور مجوز تغییر کاربری برای آن به عهده شهرداری است. آسانسور این ویلا در پنج طبقه ساخته شده است. رییس اداره منابع طبیعی کلاردشت می‌گوید: ما از ابتدا نمی‌توانستیم جلوی ساخت این آسانسور را بگیریم چرا که اولا فرد برای تمام زمینی که قرار بود در آن ساخت آسانسور را آغاز کند، سند دارد و ثانیا هیچ جای قانون نیامده است که ساخت آسانسور در ملکی که جزو مستثنیات محسوب می‌شود، ممنوع است. از این رو ما ابتدا به دادگاه به دلیل ساخت و ساز در ۹۲۲ متر زمینی که جزو اراضی ملی بود شکایت کردیم تا رفع تصرف صورت گیرد اما تا دادگاه برگزار و رای صادر شود، ساخت و ساز تمام شده بود. به گفته فلاح در حال حاضر رای دادگاه بدوی به نفع منابع طبیعی صادر شده اما با شکایت صاحب ویلا پرونده به دادگاه تجدیدنظر فرستاده شده است.

ساختمان ویلا حدود ۱۳۰ متر است و کمی بالاتر از آن بنایی نیمه کاره به چشم می‌خورد. رییس اداره منابع طبیعی کلاردشت درباره این بنا می‌گوید: در حال حاضر جهاد کشاورزی کلاردشت جلوی ساخت آن را گرفته است چون ابتدا باید مشخص شود که ساخت بنای دوم تغییر کاربری اراضی محسوب می‌شود یا خیر؟ از این رو جهاد کشاورزی از شهرداری منطقه استعلام کرده و شهرداری باید پس از بررسی‌های کارشناسی اعلام کند که آیا این منطقه در محدوده شهری است یا خیر؟ اگر در محدوده شهری باشد صدور مجوز ساخت و ساز در آن برعهده شهرداری است. در غیر این صورت باید دستگاه‌های مختلفی از جمله وزارت کشاورزی برای تغییر کاربری مجوز دهند. از صحبت‌های فلاح اینگونه برداشت می‌شود که دست منابع طبیعی برای برخورد با آسانسورسازی در دل کوه بسته است و صرف اینکه ملکی در کوه جزو مستثنیات باشد و صاحب زمین بتواند مجوز تغییر کاربری برای آن بگیرد، اجازه دارد هر گونه ساخت وسازی در آن انجام دهد. این موضوع زنگ خطری جدید و جدی برای ویلاسازی‌های لاکچری در کوه‌های کشور است. چه بسا ویلاهایی که جزو مستثنیات افراد و در کوه ساخته شده است. اگر صاحبان این ویلاها نیز با الگوبرداری از این شیوه ویلاسازی بخواهند برای دسترسی راحت به ویلاشان روی ارتفاعات، آسانسورسازی کنند نه تنها با افراد محلی به مشکل برمی‌خورند بلکه این حقیقت تلخ را آشکار می‌کند که با پول می‌توان مفهوم کوه و ارتفاع را هم زیر سوال برد. رییس اداره منابع طبیعی کلاردشت در پایان صحبت‌های خود درباره سرانجام این ویلا می‌گوید: چنانچه رای دادگاه تجدیدنظر نیز به نفع منابع طبیعی باشد می‌توانیم به جای تخریب آسانسور و پس گرفتن زمین راه این ویلا، طی توافقی با صاحب آن بخشی از اراضی بالاتر از این ویلا را به جای قسمت پایین گرفته و به نام منابع طبیعی کنیم. بسیار اتفاق افتاده که متصرفان اراضی ملی با هر شیوه و روشی توانسته‌اند برای زمین‌های ملی سند مالکیت بگیرند و از آنجایی که اثبات مالکیت زمینی برای منابع طبیعی در دستگاه‌های قضایی زمان‌بر است، متخلفان از این فاصله سوءاستفاده و ساخت و ساز خود را آغاز می‌کنند.

پنجمین طرح تامین مسکن طی ۴ ماه گذشته رونمایی شد

تهاتر خانه‌های خالی با زمین‌های دولتی

گروه راه و شهرسازی |
هنوز دو هفته‌ای از انتشار جزییات دو طرح جدید مسکنی وزارت راه و شهرسازی نگذشته است که معاون مسکن و ساختمان این وزارتخانه، از اجرای پنجمین طرح مسکنی (تام تز) در سال جاری خبر داد، رسانه‌ای شدن طرح جدید وزارت راه و شهرسازی در بخش مسکن درحالی است که طی سه، چهار ماه گذشته طرح‌های مختلفی با نام‌ها و کارکردهای متفاوت برای رونق بخشیدن به بازار مسکن رونمایی شده اما تاکنون گام مثبت و عملیاتی برای خانه‌دارشدن یا تسهیل فرآیند رهن و اجاره مسکن برداشته نشده است و این طرح‌ها روی کاغذ مانده و اجرایی نشده‌اند.

روزهای پایانی خردادماه بود که رییس جمهوری از طرح خانه دارکردن کارمندان دولت (تام کاد) خبرداد و پس از آن وزیرراه و شهرسازی توضیحاتی درباره این طرح ارایه کرد، براساس این طرح که با مشارکت خود دستگاه‌های اجرایی و در یک سطح فراگیر در کشور در حال تهیه است، کارمندان از بدو ورود به حوزه کاری خود در صندوق پس‌انداز مسکن پس‌انداز کرده و اقساط منازل دریافتی خود را در ۱۵ سال پرداخت کنند.

پس از انتشار جزییاتی از طرح خانه‌دار کردن کارمندان دولت که پس از گذشت سه ماه هنوز جزییات آن به درستی منتشر نشده و همچنان اما و اگرهایی درباره نحوه تأمین مالی این طرح وجود دارد، در اوایل تیرماه پرونده خانه‌دار کردن نیروهای مسلح باز شد و با امضای قراردادی وزارت راه و شهرسازی و وزارت دفاع، قرار شد کارکنان نیروهای مسلح پس از ۱۵ سال خدمت، صاحب مسکنی می‌شوند که با مشارکت خودشان بانک‌ها و کمک سازمان ساخته شده البته تاکنون و با گذشت ۲ ماه از امضای این تفاهم‌نامه خبری از چگونگی اجرای آن منتشر نشده است.

اما رونمایی از طرح‌های مسکنی وزارت راه و شهرسازی درسال جاری به همین جا ختم نشد و اواخر تیر سال جاری مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی جزییاتی از اجرای طرح‌های تأمین مسکن به روش فروش اقساطی زمین (تام فاز) و تأمین مسکن اجاره‌ای (تام اِج) خبرداد، در طرح تام فاز مکانیزمی طراحی می‌شود که کسانی که قدرت پرداخت پول ساخت (اعیانی) را دارند، اما از پرداخت هزینه زمین (عرصه) ناتوانند، پول اعیان را یکجا در ابتدای پروژه ساخت، به یک حساب مسدودی در بانک عامل واریز کنند و هزینه زمین را قسطی پرداخت کنند، در طرح مسکن اجاره‌ای هم، قرار شده که اجاره‌داری حرفه‌ای در کشور اجرایی شود. پس از رونمایی از این دو طرح جدید، روز گذشته معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی از طرح جدیدی به نام «تام تز» خبر داد، مازیار حسینی با اشاره به اینکه طرح دیگری تحت‌عنوان تام تز (تهاتر واحدهای مسکونی آماده با زمین) به زودی رونمایی می‌شود، می‌گوید: این طرح در وزارتخانه در دست بررسی است و براساس آن قرار است موضوع تعیین تکلیف و استفاده از خانه‌های خالی و ورود آنها به بازار مسکن مورد بررسی قرار گیرد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، او ادامه می‌دهد: در این طرح، تلاش می‌شود تا بازار تهاتر بین زمین و واحدهای آپارتمانی ساخته شده توسط سازندگان مسکن، ایجاد شود.

حسینی اظهار می‌کند: تام کاد (تامین مسکن کارکنان دولت) در جلسات شورای مسکن بررسی و تصویب شده است و سازمان برنامه و بودجه متولی تهیه آیین‌نامه اجرایی تام کاد است که به محض تصویب در دولت، کار آغاز خواهد شد.

با اجرای طرح تام کاد بخشی از اهداف و سیاست‌ها در خصوص خانه‌دار کردن اقشار متوسط جامعه که جزو کارمندان دولت هستند تامین خواهد شد، اما در خصوص بخش عمده‌ای از اقشار متوسط و کم درآمد که جزو کارمندان دولت نیستند از طریق اجرای طرح تام فاز (تامین مسکن به روش فروش اقساطی) اقدام می‌شود. حسینی توضیح می‌دهد: در تام فاز که هدف آن خانه‌دار کردن اقشار مختلف جامعه است، در نظر است تا هزینه‌های ساخت از قیمت زمین جدا شود تا از این طریق بتوان بخش عمده‌ای از اقشار جامعه را که طیف وسیعی از مردم که در استخدام دولت نیستند را صاحبخانه کرد. معاون وزیر راه و شهرسازی اظهار می‌کند: چنانچه یک واحد متوسط مسکونی، قیمتی حدود ۱.۱ میلیارد تومان داشته باشد هزینه ساخت آن حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان است و مابقی قیمت تمام شده واحد مسکونی را زمین و سایر گزینه‌ها در برمی‌گیرند. در طرح تام فاز، در نظر است تا سرمایه‌های متقاضیان جمع‌آوری شده و در زمین‌هایی که تحت‌اختیار دولت است، واحدهای مسکونی از طریق پیمانکاران احداث شوند.

حسینی اضافه می‌کند: در تام فاز (تامین مالی به روش فروش اقساطی زمین)، ساخت واحدهای مسکونی با سرمایه‌های متقاضیان و امکاناتی همچون زمین که در اختیار است، احداث می‌شود بدون آنکه به شبکه بانکی فشار تحمیل شود. در عین حال، قیمت زمین به صورت اقساطی از متقاضیان دریافت خواهد شد.

این مقام مسوول با اعلام اینکه انجام کارهای کارشناسی تام فاز در حال انجام است، می‌گوید: بعد از اجرایی و عملیاتی شدن تام کاد، طرح تام فاز عملیاتی و اجرایی می‌شود. معاون وزیر راه و شهرسازی موضوع بعدی را که در دستور کار وزارتخانه قرار دارد بحث ورود موسسات اجاره‌داری حرفه‌ای می‌داند و می‌گوید: ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی مسکن ورود وزارتخانه را به موسسات اجاره‌داری تکلیف و تعیین کرده است.

به گفته حسینی، بحث ورود به موسسات اجاره‌داری حرفه‌ای در حال حاضر به صورت کارشناسی در دفتر سرمایه‌گذاری و اقتصاد مسکن در حال پیگیری است که بعد از دریافت پاسخ مثبت از سوی وزیر راه، جلسات کارشناسی عمومی آن برگزار می‌شود تا نظرات کارشناسی آن نیز اخذ شود و طرح به صورت همه‌جانبه‌نگر به مرحله اجرا برسد. او تاکید می‌کند: تلاش می‌شود تا موضوع مسکن استیجاری و اجاره‌داری حرفه‌ای به صورت مدون و قانونی دنبال شود. معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه می‌دهد: هم‌اکنون در کشور بحث اجاره‌داری به صورت کاملا سنتی دنبال می‌شود. حتی در اداره کردن مجتمع‌های مسکونی یکی از دلایلی که عمر ساختمان‌ها پایین است این مطلب است که تیم‌های حرفه‌ای نگهداری ساختمان‌ها شکل نگرفته و معضلات زیادی هم ایجاد شده است که اجاره‌داری حرفه‌ای می‌تواند نگهداری برج‌ها و آپارتمان‌ها را نیز انجام دهد.

حسینی ساماندهی بازار اجاره و کنترل آن را از طریق مالیات ممکن می‌داند و می‌گوید: پیشنهادی از سوی وزارتخانه برای اصلاح تبصره ۱۱ ماده ۵۳ در کمیسیون اقتصادی دولت مطرح شده که بررسی‌هایی نیز در این خصوص انجام گرفته و سازمان امور مالیاتی در حال پیگیری آن است. او تصریح می‌کند: در قانون قبل در تهران تا متراژ ۱۵۰ متر مربع و در شهرهای دیگر تا ۲۰۰ مترمربع، معاف از مالیات بود. با توافقی که با سازمان امور مالیاتی داشتیم، تصمیم بر آن شده تا به جای آنکه قانون مالیات بر روی متراژ متمرکز شود روی عدد اجاره مالیات بسته شود و پایه آن پایه ارزش معاملات اجاره‌ای است که دریافت می‌شود. معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی درباره همکاری سایر سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها در ارایه زمین برای تحقق صبحت‌های رییس جمهوری برای احداث واحدهای مسکونی و تامین مسکن برای تمامی اقشار جامعه، می‌گوید: ماده ۶ قانون ساماندهی و تولید مسکن تاکید کرده است که دستگاه‌ها باید برای تولید مسکن زمین ارایه دهند. حسینی ادامه می‌دهد: در جلسه‌ای که با رییس جمهوری داشتیم، وزارت اقتصاد مسوول شد که زمین‌ها را شناسایی و احصا کند و در اختیار سازمان ملی زمین و مسکن و وزارت راه و شهرسازی قرار دهد. این مهم برای ابلاغ رییس جمهوری رفته است و در صورتی که ابلاغ شود وزارت اقتصاد که جمع‌داری اموال دولت را برعهده دارد متولی این موضوع مهم خواهد شد.

ناگفته نماند که رونمایی از ۵ طرح مسکنی برای ساماندهی و رونق بخشی به بازار مسکن درحالی انجام می‌شود که براساس تازه‌ترین آمار غیررسمی منتشرشده درباره تحولات بازار مسکن پایتخت، در ۲۷ روز نخست مرداد سال جاری ۳هزار و ۵۸۰ فقره معامله خرید و فروش انجام شده است که نشانه تعمیق رکود در بخش مسکن است.

سومین رییس و هیات رییسه شورای شهر پنجم تهران امروز انتخاب می‌شوند

تغییر در هیات رییسه پارلمان شهری پایتخت؟

گروه راه و شهرسازی |
سومین دوره انتخابات هیات رییسه شورای شهر تهران امروز برگزار می‌شود. برخی معتقدند تغییرات در این دوره جدی است، اما احتمال دارد محسن هاشمی همچنان رییس بماند. در مقابل عده‌ای هم این موضوع را رد می‌کنند. هاشمی هم گفته که بهتر است در این باره اظهارنظر نکند.

براساس شنیده‌ها قرار است تغییرات جدی در هیات رییسه شورای شهر رخ دهد. حتی شنیده شد که قرار است احمد مسجدجامعی جایگزین محسن هاشمی، رییس فعلی شورای شهر تهران شود. هاشمی در این باره گفته بهتر است که فعلا در این زمینه صحبتی نکنم، اما او چندی پیش اعلام کرده بود که برخی از اعضای شورای شهر معتقدند باید تغییراتی در هیات رییسه شورای شهر رخ دهد و همچنین به عملکرد هیات رییسه انتقاداتی داشته‌اند.

باز هم براساس شنیده‌ها قرار است مجید فراهانی، کاندیدای نایب‌رییسی شورای شهر تهران شود که در حال حاضر ابراهیم امینی این سمت را برعهده دارد. مجید فراهانی در این باره گفته تقریباً اعضای شورای شهر تهران در خصوص ریاست دوباره محسن هاشمی در شورای پنجم به اتفاق‌نظر رسیده‌اند، اما قرار است تغییراتی در سایر مسوولیت‌های هیات رییسه صورت گیرد. کاندیداهای هیات رییسه شورا باید برنامه بدهند و این کار برای تحرک بیشتر در هیات رییسه و کارآمدتر شدن شورای شهر است و ایرادی هم ندارد. عضو شورای شهر تهران با تأکید بر این موضوع که باید برنامه‌محور باشیم، گفت: شورای شهر برنامه توسعه سوم را تصویب کرد و باید برای اقداماتمان برنامه داشته باشیم .بدیهی است شورا باید برای هر کاری برنامه‌ریزی کند و این کار در راستای انجام بهتر وظایف شورا است. در همین راستا بنا دارم برنامه‌ای برای حضور در هیات رییسه بدهم .تمام این اقدامات در راستای بهتر شدن کارها است.

فراهانی در خصوص اینکه قرار است در چه پستی کاندیدا شود پاسخی نداد و تأکید کرد که کارها با رویکرد برنامه‌محوری است و باید در این زمینه فعالیت کرد. براساس قانون، باید اعضای هیات رییسه شورای شهر تهران هر سال انتخاب شوند و همچنین انتخاب هیات رییسه در جهت بهتر شدن و کارآمدی شورای شهر است.

محمود میرلوحی دیگر عضو شورای شهر تهران نیز با تأکید بر این موضوع که یک مجموعه هستیم و با هم همفکری داریم، گفت: همه دغدغه اعضای شورا کارآمدی شورا است و در این راه قدم برمی‌داریم. انتخابات هیات رییسه مورد خاصی نیست و تاکنون هم همه در حد توان خود تلاش کرده‌اند و با هم همراه و همدل هستیم و فقط براساس قانون قرار است دوباره هیات رییسه انتخاب شود.

او در پاسخ به اینکه عده‌ای معتقدند محسن هاشمی دوباره رییس شورای شهر تهران می‌شود، گفت: این موضوع قابل پیش‌بینی نیست و هنوز نظر خاصی در این باره داده نشده است .در جلسه هم اندیشی مشخص می‌شود که رییس چه کسی است، اما به نظر می‌رسد که بیشتر در جهت تثبیت حرکت می‌کنیم و تغییرات گسترده نخواهد بود. حسن رسولی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران هم در این باره گفت: انتخابات هیات رییسه یک انتخابات عادی است و افرادی کاندیدا می‌شوند و بعد رأی‌گیری صورت می‌گیرد و تأکید می‌کنم که جمع ما یکدست است و بعید می‌دانم اتفاق خاصی رخ دهد. خیلی حساسیت خاصی روی همدیگر نداریم و بنده هم در این دوره کاندید نمی‌شوم. برخی از اعضای شورا خبر از تغییرات جدی در هیات رییسه می‌دهند و تعداد زیادی هم خبر از تثبیت اعضای فعلی می‌دهند و البته انتقاداتی هم به هیات رییسه فعلی دارند و معتقدند که باید برطرف شود. محمد سالاری، رییس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر تهران در این باره گفت: براساس قانون، انتخابات هیات رییسه هر سال برگزار می‌شود و اینکه چقدر تغییرات داشته باشیم، بستگی به نظر اعضا دارد.به گفته سالاری، ترکیب فعلی ثابت خواهد بود، چرا که عملکرد خوبی دارند، اما انتقاداتی وارد است که باید برطرف شود.

همچنین احمد مسجدجامعی یکی از گزینه‌های جدی برای ریاست شورا است و تاکنون هم اظهارنظری در خصوص انتخابات هیات رییسه نداشته است. در دوره‌های قبل که قرار بود انتخابات هیات رییسه شورای پنجم برگزار شود تقریبا افراد یکدست بودند اما در این دوره زمزمه تغییرات به گوش می‌رسد ولی هنوز مشخص نیست که ترکیب هیات رییسه چطور خواهد بود، اما براساس رایزنی‌های صورت گرفته گفته می‌شود که هاشمی بر مسند ریاست باقی می‌ماند. لازم به یادآوری است، مهدی چمران رکورددار ریاست شورای شهر تهران است و ۱۱ سال بر صندلی سبز ریاست شورا تکیه زد.در دوره اول نیز عبدالله نوری ریاست شورا را بر عهده داشت و در سال نخست از دور چهارم احمد مسجد جامعی ریاست شورا را به دست آورد. در دو سال دوره پنجم نیز محسن هاشمی با رای اکثریت شورا بر کرسی ریاست تکیه زد و امروز نیز در جلسه علنی برای بار سوم هیات رییسه انتخاب می‌شود و همانطور که گفته شد به احتمال زیاد محسن هاشمی در سمت خود ابقا خواهد شد.

رییسان شورای اسلامی شهر تهران در دوره‌های مختلف

عبدالله نوری	۴ ساله دوره اول (از ۷۷ تا ۸۱)
مهدی چمران	۴ ساله دوره دوم (از ۸۱ تا ۸۵)
مهدی چمران	۴ ساله دوره سوم (از ۸۵ تا ۹۲)
احمدمسجدجامعی	سال اول از دوره چهارم (از ۹۲ تا ۹۳)
مهدی چمران	۳ سال انتهایی دوره چهارم (۹۳ تا ۹۶)
محسن‌هاشمی	۲سال نخست دوره پنجم (از ۹۶ تا ۹۸)

نمره ۱۵ هاشمی به شورای ۲ ساله تهران

رییس شورای شهر تهران در آستانه سومین سال فعالیت شورای شهر پنجم به عملکرد مدیریت شهری نمره ۱۵ داد و گفت: در توسعه حمل ونقل عمومی، نوسازی بافت‌های فرسوده و مقابله با آسیب‌های اجتماعی نتوانسته‌ایم مطالبات بحق مردم را پاسخ کافی بدهیم.

محسن هاشمی با اشاره به فراز و نشیب‌های فعالیت دو ساله شورای ۲۱ نفره پنجم در تهران در آستانه سالگرد آغاز به کار، گفت: اگر عملکرد شورای شهر را بخواهیم در چارچوب اختیارات و وظایف قانونی‌اش بررسی کنیم، باید گفت که قابل دفاع یا قابل قبول است، اما اگر بخواهیم در مورد عملکرد مجموعه مدیریت شهری قضاوت کنیم، نمی‌توانیم به بخشی از انتقاداتی که به عملکرد مدیریت شهری که شورای شهر بخشی از آن است پاسخ قانع کننده بدهیم.

او افزود: شاید بتوان گفت در حوزه شهرسازی، حفظ محیط زیست و شفاف‌سازی عملکرد مدیریت شهری شورا کارنامه مثبتی دارد اما در برخی حوزه‌ها نظیر توسعه حمل ونقل عمومی، نوسازی بافت فرسوده و مقابله با آسیب‌های اجتماعی نتوانسته‌ایم مطالبات بحق مردم را پاسخ کافی بدهیم.

هاشمی با بیان اینکه شورای شهر تهران سعی کرده که خواست و انتظارات شهروندان را سرلوحه عملکرد شورای شهر خود قرار دهد، ادامه داد: انتظارات شهروندان تهرانی را می‌توان در چهار حوزه حل مساله ترافیک، کاهش آلودگی هوا، مقابله با آسیب‌های اجتماعی و نوسازی بافت‌های فرسوده و کاهش آسیب‌پذیری و افزایش تاب آوری در برابر سوانح طبیعی به‌خصوص زلزله از درون نظرسنجی‌های علمی صورت گرفته استخراج کرد.

به گفته هاشمی، به نظر می‌رسد راه‌حل بخش عمده این معضلات، به ویژه ترافیک و آلودگی هوا، توسعه حمل ونقل عمومی باشد که طی دوسال نخست شورا، متاسفانه انتظارات مردم از این بخش برآورده نشده است و باید در جهت افزایش ظرفیت و توسعه تجهیزات حمل‌ونقل عمومی اقدامات جدی و پرشتابی صورت گیرد. او بر این نکته تاکید داشت که امروز ظرفیت حمل‌ونقل عمومی تهران در مقایسه با یک دهه قبل، افزایش چندانی نیافته است در حالی که در توسعه زیرساخت گام‌های خوبی برداشته شده اما به دلیل ضعف در تامین تجهیزات از قبیل اتوبوس و تجهیزات ثابت و قطارهای مترو، ظرفیت حمل مسافر جهشی نیافته است و باید اولویت نخست مدیریت شهری در دوسال باقیمانده در این بخش باشد.

رییس شورای شهر تهران در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه برخی از اعضای شورا معتقدند که دست‌های پنهان در شهرداری اجازه پیشرفت امور در شهر را نمی‌دهد، این افراد چه کسانی هستند، گفت: به صورت کلی در ذهنیت بخشی از جامعه ایران، تئوری توهم توطئه جا دارد، اگر منظور از دست‌های پنهان بروکراسی موجود در شهرداری است که این موضوع همیشه مطرح بوده و معایب و مزایایی دارد و نمی‌توان آن را انکار کرد اما می‌توان برای غلبه بر آن و برای تسهیل بروکراسی برنامه داشت.

او در پاسخ به انتقاداتی مبنی برای اینکه برخی اعضای شورا گویی دچار کرختی و کم کاری شدند گفت: این قضاوت شما را بطور کلی قبول ندارم البته ممکن است در برخی موارد مصداق داشته باشد، طبیعی است برخی اعضا که تجربه حضور در چنین سطحی از تصمیم‌گیری و ملاحظات و مشکلات آن را نداشته‌اند، وقتی با موانع کار و فشارها و مشکلات و بحران‌ها مواجه می‌شوند، دچار تضعیف روحیه می‌شوند اما می‌توانم بگویم اکثریت شورا همچنان با انرژی و انگیزه در پی انجام وظایف خود و کاهش مشکلات شهروندان هستند.

هاشمی در مورد چشم‌انداز شورا و نمره عملکردی گفت: یکی از مسائل اصلی مدیریت شهری در دوسال نخست بی‌ثباتی در مدیریت بود که موجب تعیین سه شهردار و دو سرپرست طی کمتر از دو سال برای شهرداری تهران شد، خوشبختانه از آبان ماه گذشته این موضوع حل شد و دکتر حناچی مسوولیت اجرایی مدیریت شهری را برعهده گرفتند که امیدواریم تا پایان دوره بتوانند ثبات مناسبی را در شهرداری تهران حاکم کنند. من به عملکرد دوساله شورا مانند سال گذشته نمره ۱۵ می‌دهم یعنی در مجموع قابل قبول بوده است اما انتقاداتی به برخی بخش‌ها وجود دارد.

ایرانشهر

الزام رعایت سقف و کف نرخ بلیت هواپیما

مدیر روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری با تأکید بر اینکه شرکت‌ها ملزم به رعایت سقف و کف نرخ بلیت در همه ایام سال هستند، گفت: تاکنون اعلام نشده است که نرخ بلیت هواپیما در ایام پرتقاضا سقف ندارد. رضا جعفرزاده در گفت‌وگو با فارس، در پاسخ به اینکه در برخی رسانه‌ها اظهارنظرهایی درباره عدم رعایت سقف نرخی بلیت هواپیما منتشر شده است، توضیح داد: این اظهارنظرها هیچ صحت و اعتباری ندارد. مدیر روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری افزود: بارها از قول اینجانب تاکید شده است که سازمان هواپیمایی کشوری و انجمن شرکت‌های هواپیمایی سقف و کف نرخ را بر اساس معیارهای مشخصی از جمله هزینه تمام‌شده یک ساعت صندلی پرواز تعیین کرده‌اند و از طریق انجمن شرکت‌های هواپیمایی و سازمان هواپیمایی کشوری به شرکت‌ها ابلاغ و مقرر شده است. او ادامه داد: هر گونه فروش بلیت هواپیما در هر برهه زمانی خارج از دامنه نرخ و کلاس تعیین شده، غیرقانونی است و با متخلف برخورد می‌شود. رعایت کف و سقف نرخ‌های ابلاغ‌شده برای شرکت‌های هواپیمایی امری قطعی است و سازمان هواپیمایی کشوری طبق همین اصول، نظارت می‌کند، ضمن آنکه بارها از طریق رسانه‌ها بر موضوع الزام رعایت سقف و کف نرخی تاکید شده است.

افزایش عوارض ۲ آزادراه

درحالی که ۵ ماه از سال می‌گذرد، تعرفه عوارض آزادراهی دو آزادراه تهران-پردیس و خرم آباد- زال افزایش یافت. در همین رابطه، مدیرعامل شرکت آزادراه تهران - پردیس گفت: نرخ تردد در این آزادراه در راستای اجرای ماده ۳۴ آیین نامه اجرایی قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری ۵۰۰ تومان افزایش یافت. سعید غفوری در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: این افزایش قیمت طی دستورالعمل افزایش نرخ برای عوارضی‌های کل کشور ابلاغ شده است و افزایش نرخ اعلام شده در این آزادراه از اول شهریور ماه اعمال می‌شود. مدیرعامل آزادراه تهران و پردیس با اشاره به مخالفت خود با افزایش نرخ عوارض این آزادراه ادامه داد: افزایش نرخ عوارض آزادراه بر اساس سیاست وزارت راه و شهرسازی و به منظور تسریع در پرداخت بدهی‌های سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای تمامی آزادراه‌های کشور سالانه اعمال می‌شود که سال گذشته در این آزادراه افزایش قیمت نداشتیم. غفوری گفت: افزایش نرخ آزادراه از اردیبهشت ماه سال ۹۸ به ما ابلاغ شده بود و ما پس از گذشت چند ماه این افزایش را اعمال می‌کنیم. در این میان، تعرفه عوارض آزادراه اندیمشک -خرم‌آباد (خرم‌زال) هم افزایش یافته است که به گفته معاون ساخت و توسعه آزادراه‌های وزارت راه و شهرسازی، این تعرفه ناچیز و کمتر از نرخ تورم است. خیراله خادمی درباره نرخ بالای عوارض آزاد راه اندیمشک -خرم‌آباد که گلایه رانندگان به ویژه مردم خوزستان را به دنبال داشته، بیان کرد: نرخ عوارض این آزادراه نسبت به پارسال تنها ۱۰ درصد گرانتر شده که این افزایش در مقایسه با افزایش نرخ تورم و افزایش قیمت سایر هزینه‌ها در کشور رقم زیادی نیست. او افزود: آزادراه اندیمشک -خرم‌آباد (خرم‌زال) از زمان بهره‌برداری تاکنون به سود دهی نرسیده، بنابراین برای نخستین‌بار امسال ۱۰ درصد نرخ عوارض این آزادراه افزایش یافت.

پیش بینی باران یک هفته‌ای در ۱۰ استان

سازمان هواشناسی از بارش باران و رعد و برق در هفته جاری برای ۱۰ استان خبر داد و اعلام کرد در برخی استان‌ها هوا تا ۶ درجه خنک می‌شود. به گزارش تسنیم، بر اساس نقشه‌های همدیدی و آینده‌نگری امروز (یکشنبه) در برخی مناطق استان‌های هرمزگان، جنوب فارس، جنوب سیستان وبلوچستان و همچنین دامنه‌های شمالی و ارتفاعات البرز مرکزی افزایش ابر و بارش پراکنده روی می‌دهد. دوشنبه در شرق هرمزگان و دامنه‌ها و ارتفاعات البرز مرکزی افزایش ابر و بارش پراکنده پیش بینی می‌شود. طی هفته جاری در برخی مناطق شمال غرب رشد ابر به خصوص در ساعات بعدازظهر وجود دارد. از اواخر وقت دوشنبه ۴ شهریور با نفوذ جریانات شمالی، بارش پراکنده و خفیف تا آخر هفته در برخی مناطق استان‌های ساحلی دریای خزر و استان اردبیل پیش‌بینی شده است. سازمان هواشناسی اعلام کرده برای استان‌های اردبیل، گیلان، مازندران و گلستان تا آخر هفته روند خنک شدن هوا بین ۴ تا ۶ درجه صورت می‌گیرد. همچنین تا آخر هفته پدیده غالب در شرق کشور به ویژه منطقه زابل وزش باد شدید گاهی همراه با گرد و خاک است.

راه‌اندازی یک خط اتوبوس برقی تا پایان سال

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران گفت: تا پایان سال یک خط از خطوط اتوبوس‌های برقی راه‌اندازی خواهد شد. به گزارش ایلنا، پیمان سنندجی عنوان کرد: اتوبوس برقی به عنوان یک مد حمل و نقل خوب که کارآیی بالایی دارد برای شهرداری مهم است، به همین منظور برای توسعه آن برنامه‌ریزی می‌کنیم. در حال حاضر یک خط اتوبوس برقی در تهران داریم و برنامه‌ریزی برای توسعه دو خط دیگر است. یک خط از میدان خراسان تا میدان راه آهن و خط دیگر از میدان خراسان تا پایانه جنوب خواهد بود. تا پایان سال یک خط از این خطوط راه‌اندازی خواهد شد. سنندجی تاکید کرد: بطور کلی در این ۳ خط به ۶۴ دستگاه اتوبوس برقی نیاز خواهیم داشت، اما در حال حاضر برای یک خط ۱۶ اتوبوس برقی داریم.

اخبار

تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری صنعتی

ایسنا | معاون طرح و برنامه وزارت صنعت گفت: اولویت‌های سرمایه‌گذاری در بخش صنعت، معدن و تجارت با هدف رونق تولید، نوسازی صنایع، حمایت هدفمند از صنایع دارای اولویت و نیز توسعه صادرات غیرنفتی با توجه به شرایط کنونی کشور مشخص شد. سعید زرندی افزود: فهرست اولویت‌های سرمایه‌گذاری این وزارتخانه در سال ۱۳۹۸ به تفکیک استان‌ها تدوین شده است. او تاکید کرد: با عنایت به اهمیت نحوه تأمین مالی طرح‌های اعلام شده در سال جاری به عنوان اولویت اصلی، تخصیص اعتبارات صندوق توسعه ملی بر این اساس خواهد بود. زرندی تصریح کرد: از صندوق توسعه ملی درخواست کرده‌ایم که این اولویت‌ها را مدنظر قرار دهند و به بانک‌های عامل نیز ابلاغ کنند. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با توجه به محدودیت‌های مالی موجود، در هر استان بر اساس قابلیت‌ها، ظرفیت‌ها و نیاز کشور، اولویت‌های طرح‌ها تعیین شده است. زرندی تاکید کرد: سایر طرح‌هایی که در فهرست اولویت‌ها دیده نشده است، اما دارای ویژگی‌های خاص از جمله نوآوری، فناوری جدید، جایگزینی واردات در محصولات تولیدی هستند، درصورتیکه بر اساس بررسی بانک‌های عامل، از توجیه‌پذیری فنی، اقتصادی و مالی لازم برخوردار باشند، پس از تأیید معاونت طرح و برنامه این وزارتخانه قابل پیگیری خواهند بود.

تشکیل کمیته‌ای سه‌جانبه برای عبور از بحران

ایرنا | رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران مقابله با جنگ اقتصادی را نیاز مند اجرای قوانین خاص دانست و گفت: با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری مقرر شده تا کمیته سه‌جانبه‌ای متشکل از کارشناسان اتاق بازرگانی، مجلس و صنعت تشکیل و برای رفع موانع راهکارهای مناسبی تهیه و اجرا شود. غلامحسین شافعی افزود: رفتارها و تصمیم‌های قوه قضاییه در مدیریت جدید امید و نیروی تازه‌ای را به جامعه تزریق می‌کند و ذکر یک نکته در اینجا ضروری است که برای کمک کردن به کاهش پرونده‌های قضایی یا کاهش زندانی‌ها باید ضمن تقویت اقتصاد، به رشد اشتغال و در نهایت کاهش بیکاری فراهم شود. او موقعیت مناسب استان البرز در کشور از جمله نزدیکی به پایتخت را از ویژگی‌های این خطه در مسیر توسعه فعالیت‌های تولیدی و تجاری عنوان کرد. شافعی با ذکر این نکته که ۲ نماینده استان البرز در کمیسیون‌های مجلس حضوری مهم دارند که برای این استان یک ظرفیت محسوب می‌شود، افزود: علاوه بر آن تلاش‌های سازنده‌ای در اتاق بازرگانی البرز انجام شده است.

آمارهای وزارت صمت تا پایان تیرماه ۹۸ نشان می‌دهد

رشد شارژ مالی بنگاه‌ها

تعادل | **جزییات پرداخت تسهیلات به بنگاه‌های تولیدی کوچک، متوسط و طرح‌های نیمه در چهار ماه منتهی به تیر سال ۹۸ نشان از رشد ۶۰ درصدی تامین مالی این بنگاه‌ها دارد. آمارهای ارایه شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به جزییات پرداخت تسهیلات بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط پرداخته که نشان‌دهنده رشد و توجه ویژه به این بنگاه‌ها در راستای اقتصاد مقاومتی است. اما آخرین روند درخواست تسهیلات از سوی این بنگاه‌ها نشان می‌دهد که بیش از ۱۵ هزار متقاضی برای دریافت تسهیلات در چهار ماه نخست امسال وجود داشته است. داده‌های منتشر شده نشان می‌دهد که در مجموع ۳۷ هزار و ۸۴۱ فقره تسهیلات به مبلغ ۲۶۰۷۲۰،۴ میلیارد ریال تا پایان تیر ماه سال ۹۸ به بنگاه‌های تولیدی کوچک، متوسط و طرح‌های نیمه پرداخت شده است. بر اساس این اطلاعات، بیشترین تسهیلات در این مدت از آن استان‌های «تهران، البرز، گلستان، مرکزی و زنجان» بوده است.**

پیش‌روهای ثبت درخواست تسهیلات

گزارش وضعیت ثبت نام برای دریافت تسهیلات رونق تولید بیانگر آن است که از ۱۵ هزار و ۸۴۱ درخواست ثبت شده برای دریافت تسهیلات، استان‌های «سمنان، قم، مازندران، اصفهان و گیلان» بیشترین درخواست را برای دریافت وام رونق تولید ثبت کرده‌اند.

بر اساس آمار مذکور درخواست ثبت شده برای استان سمنان در دوره زمانی مورد بررسی برابر با ۲ هزار و ۲۳۱ درخواست بوده و تعداد یک هزار و ۱۸۱ درخواست با مبلغ ۱۹۹۱۵،۱ میلیارد ریال به بانک معرفی شده، تعداد ۸۰۶ درخواست به مبلغ ۸۷۶۳،۶ میلیارد ریال در فرآیند رونق قرار دارد و همچنین ۲۰۱ درخواست به مبلغ ۱۳۰۳،۱ میلیارد ریال مستقیما به بانک معرفی شده‌اند. اما از این میان ۹۱ درخواست به مبلغ ۸۳۰،۹ میلیارد ریال از سال ۹۷ به امسال منتقل شده است. با توجه به آمار اعلام شده از مجموع درخواست‌های ثبت شده برای این استان در مجموع یک هزار و ۹۸ متقاضی موفق به دریافت تسهیلات شده‌اند که رقمی معادل ۱۰۸۹۷،۶ میلیارد ریال را شامل شده است.

از سوی دیگر، درخواست‌های ثبت شده برای استان قم نیز برابر با یک هزار و ۳۰۷ فقره بوده و تعداد ۷۱۱ درخواست با مبلغ ۶۳۴۹،۲ میلیارد ریال به بانک معرفی شده، تعداد ۵۲۷ درخواست به مبلغ ۴۳۳۸،۹ میلیارد ریال در فرآیند رونق قرار دارد و همچنین ۸۵۵ درخواست به مبلغ ۶۹۹۸،۱ میلیارد ریال مستقیما به بانک معرفی شده‌اند. اما از این میان ۶۹ درخواست به مبلغ ۵۲۳،۱ میلیارد ریال از سال ۹۷ به امسال منتقل شده است. با توجه به آمار اعلام شده از مجموع درخواست‌های ثبت شده برای این استان در مجموع یک هزار و ۴۵۱ متقاضی موفق به دریافت تسهیلات شده‌اند که رقمی معادل ۱۱۸۶۱،۱ میلیارد ریال را شامل شده است.

همچنین درخواست‌های ثبت شده برای استان مازندران برابر با یک هزار و ۲۱۸ فقره بوده که رتبه سوم درخواست را به خود اختصاص داده است. تعداد ۶۹۲ درخواست با مبلغ ۱۱۳۳۳ میلیارد ریال به بانک معرفی شده، تعداد ۱۵۴ درخواست به مبلغ ۲۸۴۷،۷ میلیارد ریال در فرآیند رونق قرار دارد و همچنین یک هزار و ۷۵۷ درخواست به مبلغ ۴۲۱۷،۲ میلیارد ریال مستقیما به بانک معرفی شده‌اند. اما از این میان ۱۱۴ درخواست به مبلغ ۴۶۰،۴ میلیارد ریال از سال ۹۷ به امسال منتقل شده است. با توجه به آمار اعلام شده از مجموع درخواست‌های ثبت شده برای این استان در مجموع ۲ هزار و ۲۵ متقاضی موفق به دریافت تسهیلات شده‌اند که رقمی معادل ۷۵۲۵،۲ میلیارد ریال را شامل شده است.

درخواست‌های ثبت شده برای استان اصفهان برابر با یک هزار و ۱۱۵ فقره بوده که از این تعداد ۸۰۴ درخواست با مبلغ ۱۴۹۲۷ میلیارد ریال به بانک معرفی شده، تعداد ۱۵۷ درخواست به مبلغ ۱۸۸۱،۳ میلیارد ریال در فرآیند رونق قرار دارد و همچنین یک هزار و ۵۹۹ درخواست به مبلغ ۹۶۵۸،۱ میلیارد ریال مستقیما به بانک معرفی شده‌اند. اما از این میان ۷۰ درخواست به مبلغ ۵۶۴،۸ میلیارد ریال از سال ۹۷ به امسال منتقل شده است. با توجه به آمار اعلام شده از مجموع درخواست‌های ثبت شده برای این استان در مجموع یک هزار و ۸۲۶ متقاضی موفق به دریافت تسهیلات شده‌اند که رقمی معادل ۱۲۱۰۴،۳ میلیارد ریال را شامل شده است.

از سوی دیگر، درخواست‌های ثبت شده برای استان گیلان نیز برابر با یک هزار و ۵۲ فقره بوده و تعداد ۵۶۳ درخواست با مبلغ ۶۹۱۵،۲ میلیارد ریال به بانک معرفی شده، تعداد ۸۴ درخواست به مبلغ ۹۳۵،۵ میلیارد ریال در فرآیند رونق قرار دارد و همچنین ۸۷۶ درخواست به مبلغ ۳۷۸۴،۷ میلیارد ریال مستقیما به بانک معرفی شده‌اند. اما از این میان ۱۶۶ درخواست به مبلغ ۵۰۴،۳ میلیارد ریال از سال ۹۷ به امسال منتقل شده است. با توجه به آمار اعلام شده از مجموع درخواست‌های ثبت شده برای این استان در مجموع یک هزار و ۱۲۶ متقاضی موفق به دریافت تسهیلات شده‌اند که رقمی معادل ۵۲۲۴،۴ میلیارد ریال را شامل شده است.

پیشتازان دریافت تسهیلات

اما در دوره زمانی مورد بررسی، استان‌های «تهران، البرز، گلستان، مرکزی و زنجان» بیشترین تسهیلات دریافتی را به خود اختصاص داده‌اند؛ بطوری که از مجموع ۲۶۰۷۲۰،۴ میلیارد ریال تسهیلات پرداختی برای تامین مالی بنگاه‌های تولیدی کوچک، متوسط و طرح‌های نیمه‌تمام، استان تهران با مجموع ۲ هزار و ۷۰۵ فقره تسهیلات، ۳۷۴۵۴،۳ میلیارد ریال تسهیلات دریافت کرده است. تسهیلات پرداختی به استان البرز با ۶۸۶ فقره تسهیلات معادل ۲۲۹۴۴،۱ میلیارد ریال بوده است. استان گلستان نیز که در این مدت با مجموع ۲ هزار و ۴۴۲ فقره تسهیلات، ۱۶۰۳۰،۹ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شده است. اما استان مرکزی نیز در این دوره ۲ هزار و ۱۴۴ فقره تسهیلات دریافت کرده که در دوره زمانی مورد بررسی ۱۵۴۴۴،۶ میلیارد ریال تسهیلات به این استان پرداخت شده است، اما بر اساس آمار اعلام شده تسهیلات پرداخت شده به استان زنجان نیز برابر با ۲ هزار و ۳۲۷ فقره بوده که در دوره زمانی مورد بررسی ۱۳۴۴۸،۵ میلیارد ریال تسهیلات به این استان اختصاص یافته است.

پیش‌روهای فرآیند رونق

بررسی آمار اعلام شده در خصوص استان‌های پیشتاز برای دریافت تسهیلات فرآیند رونق بیانگر آن است که از مجموع ۳ هزار و ۷۶۱ فقره تسهیلات ثبت شده، بیشترین تسهیلات به استان‌های «البرز، سمنان، گلستان، کرمان و قم» اختصاص یافته است. بر اساس آمار اعلام شده استان البرز در مجموع ۲۴۱ فقره تسهیلات موفق به دریافت ۱۶۷۷۳،۷ میلیارد ریال شده که بیشترین میزان تسهیلات را در این مدت دریافت کرده است. استان سمنان نیز با دریافت ۸۰۶ فقره تسهیلات به مبلغ ۸۷۶۳،۶ میلیارد ریال مقام دوم را به خود اختصاص داده است. در جایگاه سوم نیز استان گلستان با دریافت ۱۹۱ فقره تسهیلات به مبلغ ۷۶۱۹،۷ میلیارد ریال قرار دارد، اما در جایگاه چهارم دریافت‌کنندگان تسهیلات فرآیند رونق استان کرمان با تعداد ۴۸ فقره تسهیلات به مبلغ ۴۸۷۳،۵ میلیارد ریال قرار گرفته است، استان قم نیز در این مدت ۵۲۷ فقره تسهیلات به مبلغ ۴۳۳۸،۹ میلیارد ریال دریافت کرده است.

مدیر کل دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری وزارت «صمت» مطرح کرد

لایحه قانون مالیات بر ارزش افزوده؛ چالش جدی بخش تولید

مدیر کل دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: مهم‌ترین چالش‌های بخش تولید در خصوص مالیات بر ارزش افزوده که سال‌ها مورد اعتراض فعالان این حوزه بوده در اصلاحیه قانون مالیات بر ارزش افزوده لحاظ نشده است. به گزارش خبرگزاری تسنیم، احمد تشکینی افزود: یکی از الزامات و پیش نیازهای تحرک تولید به ویژه در شرایط فعلی، رفع مشکلات و چالشهای واحدهای تولیدی در بخش‌های مختلف به ویژه حوزه مالیات است. وی گفت: آثار مستقیم و غیر مستقیم مالیات در توسعه تولید و فعالیت‌های اقتصادی در کشور، ضرورت اصلاح و تصویب قوانین و مقررات و فرایند مالیات ستانی در راستای کاهش فشار بر تولید را دو چندان می‌نماید و لذا در مالیات ستانی اولویت باید گسترش تور مالیاتی و جلوگیری از فرار مالیاتی و کاهش یا ثبات میزان مالیات دریافتی از واحدهای تولیدی باشد. تشکینی گفت: قانون مالیات بر ارزش افزوده حدود ۱۰ سال است که به صورت آزمایشی در حال اجرا است و از سال ۱۳۹۵ نیز تدوین لایحه دایمی کردن مالیات بر ارزش افزوده آغاز گردید و در اسفند ماه ۱۳۹۵ تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است. او تصریح کرد: نکته قابل تامل این است که در قانون فعلی و در لایحه تدوین شده، مبنا، اخذ مالیات از مصرف است که در قالب فرآیند مالیات بر ارزش افزوده دریافت می گردد و این موضوع موجب شده است ضمن اخذ مالیات و عوارض‌های مختلف در این فرایند از واحدهای تولیدی و بدلیل عدم زیرساخت‌های لازم (پایانه‌های فروشگاهی)، بازدریافت مالیات پرداختی واحدهای تولیدی از مصرف کننده نهایی با مشکلات عدیده‌ای مواجه گردد و با وجود این موضوع، با تاکید بر فحوای دریافت مالیات از مصرف کننده نهایی در فرآیند موجود (و نیز تعریف شده در لایحه) از پذیرش و رفع مشکلات واحدهای تولیدی در قانون (و لایحه) اجتناب شود. تشکینی گفت: به نظر می‌رسد اگر هدف اخذ مالیات بر مصرف است باید لایحه به مالیات بر مصرف تغییر کرده و با ایجاد زیرساخت‌های لازم مالیات از مصرف کننده نهایی اخذ شود و واحدهای تولیدی از فرایند مالیات ستانی مبرا شده و صرفاً در فرایند انتقال کالا و با استفاده از شناسه‌های اقتصادی رصد شوند. وی تاکید کرد: درصورتی که امکان تبدیل لایحه به مالیات بر مصرف فراهم نباشد، ضروری است به نکاتی از قبیل تاریخ تعلق مالیات، ممیز محوری، تشخیص سلیقه‌ای میزان مالیات و استفاده از شیوه علی الراس، الگوی حکمرانی نامناسب در نظام مالیاتی کشور، توسعه معافیت‌های مالیاتی، حمایت از کالاهای خارجی (وارداتی) در مقابل تولیدات ملی، فرآیند نامناسب دادرسی مالیاتی در سازمان امور مالیاتی، پذیرش اعتبار مالیاتی فعالان اقتصادی، نبود مرور زمان در نظام مالیات بر ارزش افزوده و... مورد توجه ویژه قرار گیرد و در قالب لایحه تدوین شده مورد مداقه قرار گرفته و مرتفع شود.

رضا رحمانی خطاب به مدیران وزارتخانه صمت تاکید کرد

صدور بخشنامه‌های تکراری را کاهش دهید

وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخشنامه‌ای به معاونان وزارتخانه، روسای سازمان‌های صمت استانی، مدیران عامل و روسای سازمان‌ها، شرکت‌ها، صندوق‌ها و موسسات وابسته این وزارتخانه بر لحاظ کردن نظرات اتاق و شورای گفت‌وگو و تشکل‌های مرتبط در تدوین قوانین و رویه‌های اجرایی تأکید کرد. به گزارش شاتا، رضا رحمانی در این بخشنامه کاهش صدور بخشنامه‌های مکرر و حرکت به سمت ایجاد ثبات در فضای حوزه صنعت معدن و تجارت را سیاست کاری خود معرفی کرده است. او تصریح کرده است که در هنگام بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب و کار، تدوین و اصلاح مقررات، آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و رویه‌های اجرایی، ضمن دریافت نظر اتاق و شورای گفت‌وگو و تشکل‌های مرتبط، در ابتدا هماهنگی لازم را با معاونت طرح و برنامه به عنوان مسوول بهبود مستمر محیط کسب و کار وزارتخانه به عمل آورده تا پس از تایید، اقدامات بعدی انجام شود. گفتنی است که این بخشنامه پیرو نامه معاون هماهنگی نظارت اقتصادی و زیربنایی معاون اول رییس جمهور، منضم به نامه رییس دفتر معاون اول رییس جمهور و نامه دفتر مقام معظم رهبری، با موضوع «مطالبات بخش خصوصی و راهکارهای اجرایی در جهت تسهیل امر اقتصادی نظام» و همچنین بند (۳) مصوبات هشتاد و ششمین جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در خصوص مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، بوده است. از سوی دیگر، وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم عنوان کرد که رصد روزانه ۱۰۰ قلم کالای پرمصرف در کشور نشان می‌دهد در چند هفته گذشته قیمت حدود ۸۰ قلم از جمله خودرو یا روند کاهشی داشته یا بدون افزایش بوده است؛ او همچنین از تفاهم برای استفاده از ظرفیت بسیج در کنترل بازار خبر داد. رضا رحمانی همچنین با اشاره به نزولی بودن قیمت برخی کالاها و اقلام از جمله خودرو اظهار کرد: ما به صورت روزانه ۱۰۰ قلم کالای پرمصرف و اساسی را بطور مستمر تحت رصد خود داریم و نتایج این رصد نشان می‌دهد در چند هفته گذشته، قیمت حدود ۸۰ قلم کالا یا روند کاهشی داشته یا بدون افزایش بوده است. وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: البته در مقابل نیز قیمت حدود ۱۷ تا ۲۰ قلم کالا همچون چای خارجی و مرغ افزایشی بوده و پیش‌بینی ما این است که با توجه به برنامه‌ریزی‌های کلانی که در این حوزه انجام داده‌ایم و اقداماتی که در دست اجرا است، در آینده شاهد نتایج این برنامه‌ها و اقدامات و کاهش قیمت‌ها در بازار باشیم.

وی با بیان اینکه نظارت بر خرده‌فروشی‌ها در سطح عرضه از دیگر برنامه‌ریزی‌های این وزارتخانه برای کنترل بازار بوده است گفت: علاوه بر برنامه‌ریزی‌ها برای کنترل و کاهش قیمت‌ها، به صورت همزمان به دنبال تقویب اقدامات مقابله‌ای با گرانفروشی و عدم رعایت حقوق مصرف کنندگان نیز هستیم و سعی داریم رصد و نظارت خود بر بازار خرده‌فروشی را نیز با ابزارهای متفاوت، بیش از پیش تقویت کنیم. رحمانی با اشاره به انعقاد تفاهم‌نامه‌ای با بسیج اصناف گفت: با توجه به ظرفیت بسیار بالای بسیج و تجربه موثر حضور بسیج در عرصه‌های مختلف، ما در مکاتبه با بسیج اصناف، درخواست کردیم که بسیج اصناف در موضوع نظارت بر بازار ورود کرده و از توان خود برای نظارت استفاده کند که خوشبختانه آنها نیز بدون منت اعلام آمادگی کردند و از این ظرفیت برای کنترل هر چه بیشتر بازار استفاده خواهیم کرد.

شناسایی ۷۰ واردکننده چای با ارز ۴۲۰۰ تومانی

رییس سازمان حمایت با بیان اینکه ۷۰ شرکتی که چای با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی به کشور وارد کرده‌اند احصا شده‌اند از مشخص شدن میزان دقیق موجودی چای وارداتی با ارز دولتی و تعیین شبکه توزیع خاص برای عرضه این چای در اوایل هفته جاری خبر داد. عباس تابش در گفت‌وگو خبرگزاری تسنیم، با اشاره به ورود سازمان حمایت به موضوع تعیین تکلیف چای وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی اظهار کرد: بر اساس بررسی‌های انجام‌شده توسط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، ۷۰ شرکتی که چای با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی به کشور وارد کرده‌اند احصا شده‌اند. رییس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان گفت: روز دوشنبه هفته گذشته، جلسه‌ای با انجمن مربوطه واردکنندگان چای داشتیم. وی افزود: بر همین اساس مقرر شده، که در روزهای ابتدایی هفته جاری، میزان موجودی چای وارداتی با ارز دولتی به صورت دقیق مشخص شود و در ادامه، شبکه توزیع خاصی برای عرضه این چای به بازار تعیین خواهد شد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، اواخر اردیبهشت ماه امسال به دنبال نامه وزارت صمت به مدیر کل سیاست گذاری‌های ارزی بانک مرکزی، ارز ۴۲۰۰ تومانی از واردات «چای، کره و حبوبات» حذف شد و از ۱۸ خرداد ماه، واردات چای تنها با دریافت اخذ مابه‌التفاوت ریالی امکان‌پذیر شد. این در حالی است که بر اساس آمار منتشر شده توسط این خبرگزاری، از ابتدای امسال تا ۱۸ خرداد ماه و تغییر نرخ ارز تخصیصی به چای، بیش از ۲۰ هزار تن چای با ارز دولتی که معادل یک‌سوم کل چای وارداتی به کشور در سال گذشته است، وارد شده است. اما با وجود واردات ۲۰ هزار تن چای با ارز دولتی، قیمت چای در هفته‌های اخیر به شدت افزایش یافته و قائم‌مقام وزیر صنعت نیز، از بررسی اسناد و مدارک واردکنندگان چای با ارز دولتی توسط سازمان حمایت خبر داده بود.

جنگ تعرفه چین و امریکا بار دیگر بالا گرفت

حمله ترامپ به چین، شرکت‌های امریکایی و «فدرال رزرو»

گروه جهان |
دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، از افزایش تعرفه‌های گمرکی روی کالاهای چینی خبر داده است. ترامپ گفته این اقدام در واکنش به سیاست مشابهی صورت گرفته که چین در پیش گرفته است. چین پیشتر اعلام کرده بود که در واکنش به سیاست‌های بازرگانی امریکا روی ۷۵ میلیارد دلار واردات خود از امریکا تعرفه گمرکی جدید وضع خواهد کرد. رییس جمهوری امریکا همچنین بار دیگر از فدرال رزرو انتقاد کرده و به شرکت‌های امریکایی نیز گفته که سریعا چین را ترک کنند. سی‌ان‌ان نوشته: «اظهارنظر جنجالی ترامپ در سال ۲۰۱۸ مبنی بر اینکه «جنگ‌های تجاری خوبند و پیروزی در آنها راحت است» حالا دیگر بی‌معنی به نظر می‌رسد. گویی ترامپ با یک ابرقدرت اقتصادی در حال ظهوری روبرو شده که غلبه بر او دشوار خواهد بود.»

جنگ تجاری امریکا و چین تاکنون آسیب بسیاری به اقتصاد و بازرگانی جهانی وارد کرده است. در چنین شرایطی، ترامپ بار دیگر از افزایش تعرفه‌های گمرکی بر روی کالاهای چینی خبر داده است، اقدامی که می‌تواند به این جنگ تجاری ابعاد جدیدی ببخشد. ترامپ همچنین از شرکت‌های امریکایی خواسته که به‌دنبال جایگزینی برای چین باشند و حتی شرکت‌های خود را به خاک امریکا منتقل و محصولات خود را در خانه تولید کنند. سی‌ان‌ان نوشته: «این اقدام ترامپ اقتصاد امریکا و تنها دستاورد او در ریاست جمهوری‌اش را به خطر خواهد انداخت، روندی که موقعیت او در انتخابات ۲۰۲۰ را تهدید خواهد کرد.»

ترامپ در واکنشی خشمگینانه در تازه‌ترین اقدام تجاری علیه چین گفته تعرفه‌های گمرکی روی ۲۵۰ میلیارد دلار از کالاهای وارداتی امریکا از چین از روز اول اکتبر از ۲۵ درصد به ۳۰ درصد افزایش می‌یابد. افزون بر آن، تعرفه گمرکی وضع شده روی ۳۰۰ میلیارد دلار واردات امریکا از چین از ۱۰ درصد به ۱۵ درصد تغییر خواهد کرد. ترامپ از سیاست باراک اوباما در ارتباط با بازرگانی خارجی با چین انتقاد کرده و گفته اجرای چنین سیاستی منجر به بی‌عدالتی در داد و ستد با چین شده و هزینه این سیاست خطا، به مردم امریکا تحمیل شده است. بنا بر تصمیم دولت چین تعرفه گمرکی این بخش از واردات از امریکا در دو مرحله افزایش خواهد یافت. مرحله نخست روز اول سپتامبر آغاز می‌شود و مرحله دوم ۱۵ دسامبر اجرا خواهد شد. ترامپ در پست توییتری خود نوشته است که «چین بهتر بود دست به این کار نمی‌زد.» این اظهارات واکنشی به تصمیم تلافی‌جویانه چین برای وضع تعرفه بر ۷۵ میلیارد دلار کالای امریکایی بود. در صورت اجرای سیاست جدید بازرگانی امریکا، تعرفه‌های گمرکی وضع شده از سوی دولت ترامپ تقریبا همه کالاهای وارداتی از چین را در بر خواهد گرفت. وزارت بازرگانی چین اعلام کرده بود که بر بیش از پنج هزار کالای وارداتی امریکا تعرفه‌های ۵ و ۱۰ درصدی اعمال خواهد کرد. این کالاها شامل محصولات کشاورزی از جمله فراورده‌های نفتی سویا، گوشت گاو و خوک و همچنین هواپیماهای کوچک خواهد بود. سی‌ان‌ان نوشته: «اختلاف بلندمدت امریکا با چین بر سر تجارت و رویه‌های اقتصادی اکنون به خصومتی شخصی میان ترامپ و شی چین پینگ تبدیل شده است. این خصومت شخصی به نقطه عطفی برای نظم جهانی تبدیل شده است، نظمی که خیزش چین در آستانه تغییر دادن آن است.»

حمله بی‌سابقه به فدرال رزرو

دونالد ترامپ همچنین بار دیگر به جرومی پاول رییس بانک مرکزی امریکا، حمله کرده و حتی گفته که هرگاه او بخواهد از کار خود کناره‌گیری کند، او مانع نخواهد شد. مشاجره ترامپ با رییس بانک مرکزی بر سر نرخ بهره بانکی است. ترامپ خواهان کاهش بهره بانکی است.

به گزارش رویترز، پس از آنکه جروم پاول در سخنان خود به تاثیر زیاد جنگ تجاری با چین روی رشد اقتصادی امریکا اعتراف کرد و سیگنال مشخصی برای کاهش بیشتر نرخ بهره ارسال نکرد، دونالد ترامپ در حملاتی بسیار تند و بی‌سابقه، او را دشمنی بزرگ‌تر از چین برای امریکا دانست.

ترامپ که در حال ترک واشنگتن به مقصد پاریس برای شرکت در اجلاس سران گروه ۷ به سوالات خبرنگاران پاسخ می‌داد، گفته در صورتی که پاول بخواهد از ریاست بر فدرال رزرو استعفا دهد مانع کارش نخواهد شد. او پیشتر نیز گفته بود: «مثل همیشه فدرال رزرو هیچ کاری نکرد! باور کردنی نیست که می‌توانند بدون اینکه بدانند یا بپرسند من چه کار می‌کنم حرف می‌زنند. ما دلار خیلی قوی و بانک مرکزی خیلی ضعیفی داریم و من باید با هر دوی آنها سر و کله بزنم! تنها سوال من این است: دشمن بزرگ‌تر ما کیست، جروم پاول (رییس فدرال رزرو) یا شی جین پینگ (رییس جمهور چین)!؟»

مینث ترانگ فعال اقتصادی می‌گوید: «سخنان پاول بسیاری از چیزها را زیر سال برد، اینکه اقتصاد امریکا واقعا چه‌قدر خوب عمل کرده است و اینکه جنگ تجاری با چین چه پیامدهایی برای ما خواهد داشت. فکر می‌کنم چیزی که از دهان پاول بیرون آمد با چیزی که بازارها می‌خواستند بشنوند متفاوت بود.»

روز سیاه بازارهای مالی

تشدید جنگ تجاری واشنگتن و پکن، تاثیری منفی بر بازار مالی ایالات متحده داشت بطوری که شاخص داوجونز در بدترین لحظات خود بیش از ۷۰۰ رتبه سقوط کرد و در نهایت پس از اندکی بهبود به منفی ۶۲۳ یا منفی ۲.۳۷ درصد رسید. شاخص «استوکس ۶۰۰» که در بردارنده نماد ۶۰۰ شرکت بزرگ اروپایی است ۰.۷۸ درصد و شاخص «ام‌اس سی‌آی» جهانی که در بردارنده شاخص‌های بورسی ۴۷ کشور جهان است ۱.۵۷ درصد ریزش کردند. در بورس‌های منطقه امریکای جنوبی ریزش بورس‌ها بطور میانگین به عدد باورنکردنی سه درصد رسید، در آسیا شاخص «نیکی ۲۲۵» بورس ژاپن بیش از دو درصد ریزش کرد. شاخص‌ها در چین، هنگ کنگ، کره جنوبی، مالزی، سنگاپور و استرالیا نیز با ریزش‌های سنگین بسته شدند.

میشل اور که استراتژیست موسسه جونز تریدینگ می‌گوید: «نگرانی خیلی زیادی اینجا وجود دارد. واکنش بازارها به این مساله خیلی جای تعجب ندارد. فکر می‌کنم هیچ‌کس حتی تصورش را هم نمی‌کرد که کار به اینجا بکشد.»

دریچه

ترامپ با مداخله در هنگ کنگ به‌دنبال امتیاز گیری است

گروه جهان | با ادامه اعتراض‌ها در هنگ کنگ مشاوران دونالد ترامپ ظاهرا موفق شده‌اند او را متقاعد کنند مداخله بیشتر امریکا در موضوع هنگ کنگ لازم و حتی در جنگ تجاری امریکا با پکن سودمند است. به نوشته ایندیپندنت، در روزهای اخیر دونالد ترامپ موضعش را در قبال ناآرامی‌های هنگ کنگ تغییر داده و تلاش کرده به ظاهر با معترضان دموکراسی‌خواه در این منطقه همبستگی نشان دهد. این اتفاق بعد از آن افتاده که ظاهرا ترامپ این مساله را به عنوان یک اهرم احتمالی در مذاکرات تجاری با چین در نظر گرفته است. در این گزارش آمده: مقامات دولت ترامپ تا چند وقت پیش اعتراض‌های هنگ کنگ را یک موضوع داخلی مرتبط با چین در نظر گرفته بودند و این مساله را لحاظ می‌کردند که موضوع این تظاهرات برای شی جین پینگ رییس جمهوری چین، و دیگر مقامات حزب کمونیست این کشور حساس است. هر چند که تنش‌ها میان امریکا و چین بالا گرفته و مذاکرات تجاری آنها به بن‌بست خورده اما دولت امریکا معمولا تا پیش از این نسبت به موضوع هنگ کنگ تلاش داشت بی‌طرف عمل کند. با این حال با ادامه یافتن اعتراض‌ها معترضان هنگ کنگی مشاوران دونالد ترامپ او را متقاعد کرده‌اند که مداخله بیشتر او به این موضوع لازم بوده و حتی می‌تواند به سود امریکا تمام شود. ترامپ پیش از این گفته بود که موضوع هنگ کنگ از وضعیتی بسیار سخت برخوردار بوده و مدیریت آن به عهده رهبران چین است. با این حال اخیرا ترامپ از این رهبران خواست تا پاسخی انسانی به موضوع اعتراضات هنگ کنگی‌ها داده و از شی جین پینگ خواست وارد گفت‌وگو با معترضان شود. این اظهارات ترامپ شاید با لحن دفاع از حقوق بشر ایراد نشده باشند اما با توجه به موضع خنثی قبلی او در قبال هنگ کنگ تعجب‌برانگیز است. یک روز پس از آنکه ترامپ نسبت به تکرار واقعه تیان‌آنمن هشدار داد، مایک پنس معاون رییس جمهور امریکا، نیز در سخنرانی در دیترویت صحبت‌های مشابهی مطرح کرد و گفت: «اگر اتفاقات خشونت‌آمیز در هنگ کنگ رخ دهند کار ما برای حصول یک توافق بسیار سخت‌تر خواهد شد. می‌خواهم به شما اطمینان دهم دولت ما از پکن خواهد خواست به روشی انسانی عمل کند و در عین حال از چین و تظاهرکنندگان هنگ کنگی می‌خواهد اختلافاتشان را به صورت صلح‌آمیز حل کنند.»

برگزاری اجلاس گروه ۷ با چشم‌پوشی از سنت‌های گذشته

نشستی برای کاهش شکاف‌ها

گروه جهان |
نشست هفت اقتصاد پیشرفته و صنعتی جهان (گروه ۷) روز آغازین خود را در شرایطی پشت سر گذاشت که نگرانی‌ها از تشدید جنگ تجاری چین و امریکا به اوج رسیده، رکود اقتصادی بریتانیا و آلمان افزایش یافته و جوزپه کونته نخست‌وزیر ایتالیا، کشوری که با بزرگ‌ترین بدهی خارجی حوزه یورو پس از یونان درگیر است، اخیرا اعلام کرده به‌خاطر اختلافات سیاسی استعفا می‌کند.

خبرگزاری فرانسه نوشته: نشست گروه ۷ در حالی آغاز به کار کرده که آهنگ رشد اقتصادی جهان به کندی گراییده و رکود اقتصادی در حال گستراندن سایه سنگین خود بر بسیاری از مناطق و کشورهای جهان، از جمله امریکا است. این نشست در حالی آغاز به کار کرده که شکاف میان فقرا و ثروتمندان و نابرابری اقتصادی در جهان هیچگاه تا اندازه امروز عمیق و گسترده نبوده است. این نشست همچنین در شرایطی کار خود را آغاز می‌کند که بخش‌های وسیعی از جنگل‌های آمازون که شش‌های تنفسی عمده کره‌زمین محسوب می‌شوند، در حال سوختن هستند و ابعاد این آتش‌سوزی به حدی گسترده و نگران‌کننده است که مختصات یک بحران در سطح جهانی را ترسیم می‌کند. و بالاخره این نشست در حالی آغاز می‌شود که مخاطرات ژئوپلتیکی در بخش‌هایی از جهان، از جمله خلیج فارس و تنگه هرمز، دریای چین جنوبی، کشمیر، شرق اوکراین و کره‌شمالی ابعاد نگران‌کننده‌ای به خود گرفته و آتش جنگ در یمن، لیبی و سوریه هنوز زبانه می‌کشد. چالش‌های یاد شده تنها بخشی از چالش‌های متعددی است که بر سر راه سران هفت کشور بزرگ صنعتی جهان قرار دارد. ولی آنچه کار را مشکل‌تر می‌کند، موضع ناهمگون، متفاوت و گاه متناقض رهبران حاضر در این نشست است. به غیر از ترامپ که در دو سال اخیر و با شعار «اول امریکا» به وجود آورنده شکاف عمیق، نه تنها در جهان، بلکه در اردوگاه کشورهای غربی بوده است، اکنون بوریس جانسون نخست‌وزیر جدید بریتانیا، نیز عاملی دیگر برای شکاف‌شده و ساز مخالفت می‌زند. بوریس جانسون که پیش از این نشست به برلین و پاریس سفر کرده و خواستار دستیابی به توافق جدیدی برای برگزیت شده، تهدید کرده که بریتانیا آماده است بدون توافق از اتحادیه اروپا خارج شود. او در نشست بیاریتز می‌خواهد همبستگی اروپایی‌ها را بسنجد. برگزیت بی‌تردید یکی از موضوعات محوری و مناقشه‌برانگیز نشست گروه ۷ است.

خبرگزاری فرانسه با اشاره به روزهای دشوار گروه ۷ نوشته: مشترک در بیش از چهار دهه گذشته بین کشورهای عضو این گروه موضع‌گیری مشترک وجود داشته است. آنها بر اساس ارزش‌های مشترک سیاسی و باورهای بنیادی اقتصادی مشورت و همکاری بی‌سابقه‌ای داشته‌اند. اما حالا شکل و ماهیت گروه ۷ مورد پرسش قرار گرفته است. گروه ۷ پیشتر جایی بوده که کشورهای غربی این امکان را داشتند که به نحو رُک و پوست‌کنده میان خود گفت‌وگو کنند و در همان حال موضع خود را در قبال چالش‌های بزرگ بین‌المللی تلطیف و نزدیک کرده و در نهایت موضع کاملاً مشترکی در برابر بحران‌ها داشته باشند. اما همه این سنت‌ها در حال نابود شدن هستند. با این وجود، ماکرون هنوز امیدوار است که این شکاف‌ها را کاهش دهد. رییس جمهوری فرانسه در آستانه این نشست به قدرت‌های غربی هشدار داد که "با توجه به نفوذ رو به رشد قدرت‌های آسیایی، غرب نباید از خود ضعف نشان دهد و باید در شکل‌دهی و سازماندهی نظم جدید جهانی مشارکت فعال داشته باشد، والا روزی چشم باز می‌کند و می‌بیند که به رعیت دیگران تبدیل شده است."

یک دیپلمات ارشد اروپایی با اشاره به موضع کاملاً متفاوت رهبران حاضر در این نشست گفته: «ما برای نخستین بار پیش‌نویسی برای بیانیه نهایی نشست گروه هفت نداریم.» رویترز هم نوشته که رییس جمهوری فرانسه می‌خواهد از بیانیه نهایی نشست صرف‌نظر کند و این سنت را به فراموشی بسپارد. به گزارش رویترز، مهم‌ترین موضوع‌هایی که در نشست گروه ۷ مطرح می‌شود، عبارتند از:

توافق هسته‌ای ایران: ماکرون به عنوان میزبان و رییس دوره‌ای این نشست تصمیم دارد که موضوع ایران را در نشست بیاریتز مطرح کند. موضوعی که اعضای نشست در مورد آن اختلاف شدید دارند. این اختلاف خصوصاً بین اروپایی‌ها و امریکا محسوس است. ماکرون در این باره گفته: «ما باید گفت‌وگویی جدی میان خود داشته باشیم. این گفت‌وگو پیرامون نحوه مدیریت پرونده ایران است که در کشورهای گروه ۷ اختلافات واقعی بر سر نحوه مدیریت این پرونده وجود دارد.» فرانسه، آلمان و بریتانیا از توافق با ایران حمایت می‌کنند. این در حالی است که ترامپ آن را محکوم کرده و در ماه مه ۲۰۱۸ از آن خارج شد.

تغییرات آب‌وهوایی: این پدیده در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین مباحث تبدیل شده است. حتی اگر اجماعی میان برخی از کشورها درباره آن وجود نداشته باشد، مطرح کردن آن، در نشست‌های بین‌المللی اجتناب‌ناپذیر شده است. با خروج امریکا از توافق اقلیمی پاریس، فرانسه قصد دارد ائتلافی از فعالان جهانی در محیط زیست ایجاد کند. در نشست بیاریتز فرانسه قرار است پیشنهادهایی درباره کاهش آلودگی حمل‌ونقل دریایی و تغییرات بنیادی دیگر مطرح شود. جنگ تجاری: این موضوع، یکی از اصلی‌ترین نگرانی‌های مهم جامعه جهانی است. جنگ تجاری بین دو اقتصاد برتر جهان، نتایج زیان‌باری برای اقتصاد جهانی و اقتصادی‌های این دو کشور دارد. این جنگ موجب کاهش چشمگیر رشد اقتصادی جهان شده و در همان حال با ادامه آن، اقتصاد امریکا به سوی رکود می‌رود. رکود اقتصادی در امریکا به نوبه خود اقتصاد جهانی را به زیر می‌کشد.

برگزیت: نشست گروه ۷ به بوریس جانسون این فرصت را می‌دهد که نبض کشورهای بزرگ جهان را درباره برگزیت اندازه‌گیری کند. مالیات بستن فرانسه روی فروش شرکت‌های بزرگ فناوری جهان، جنگ در یمن، سوریه و لیبی و امکان بازگشت ولادیمیر پوتین به اجلاس کشورهای گروه ۷ که در صورت پیوستن روسیه دوباره کشورهای گروه ۸ متولد خواهد شد، از جمله موضوعاتی است که در نشست سه روزه بیاریتز درباره آن گفت‌وگو می‌شود.

کره‌شمالی دو موشک کوتاه‌برد جدید آزمایش کرد

گروه جهان | ارتش کره‌جنوبی گفته کره‌شمالی دو موشک کوتاه‌برد را از سواحل شرقی خود به سمت دریای ژاپن پرتاب کرده است. به گزارش بی‌بی‌سی، دولت ژاپن گفته پرتاب این موشک‌ها نقض آشکار قطعنامه‌های سازمان ملل متحد است و نباید نادیده گرفته شوند. این موشک‌ها در آب‌های ژاپن فرود نیامده‌اند. موشک‌های پرتاب شده هفتمین دور آزمایش‌های موشکی کره‌شمالی در یک ماه اخیر بود. دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، در واکنش به این آزمایش موشکی تلاش کرده آن را فاقد اهمیت بداند و گفته او روابط خوبی با کیم جونگ‌اون رهبر کره‌شمالی، دارد. ترامپ گفته کشورهای مختلفی دست به چنین آزمایش‌هایی می‌زنند. موشک‌های پرتاب‌شده اخیر توسط کره‌شمالی همگی کوتاه‌برد بوده‌اند که به گفته تحلیلگران توان پرتاب در ارتفاع پایین و با سرعت بالا را دارند. انتظار می‌رفت به‌دلیل پایان پیش از موعد مانور نظامی مشترک امریکا و کره‌جنوبی، کره‌شمالی هم آزمایش موشکی خود را متوقف کند. کره‌شمالی به‌برپایی چنین مانورهایی اعتراض جدی دارد. ارتش کره‌جنوبی گفته برد موشک‌های پرتاب شده شنبه حدود ۳۸۰ کیلومتر بود و این موشک‌ها با حداکثر ارتفاع ۹۷ کیلومتر پرواز کردند. شورای امنیت ملی کره‌جنوبی نگرانی خود را از آزمایش‌های موشکی کره‌شمالی اعلام کرده و خواهان توقف چنین آزمایش‌هایی شده است. پرتاب دو موشک جدید یک روز پس از اظهارات تندوزیر خارجه کره‌شمالی درباره مایک پومپئو وزیر خارجه امریکا، صورت گرفت. ری یونگ‌هو وزیر خارجه کره‌شمالی، پومپئو را گیاه سمی دیپلماسی امریکایی خوانده است.

تهدید ماکرون به رد توافق تجاری بروکسل و امریکای لاتین

گروه جهان | رییس جمهوری فرانسه با رهبری موجی از فشارهای بین‌المللی رو به افزایش علیه رییس جمهوری برزیل بر سر آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌های آمازون، گفت پاریس تلاش‌ها برای عقد یک قرارداد تجاری مهم را ناکام می‌گذارد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، امانوئل ماکرون رییس جمهوری فرانسه، شنبه پیش از میزبانی نشست گروه ۷ خواستار مذاکرات فوری درباره بحران‌های بین‌المللی در جنگل‌های انبوه آمازون شد و گفت که رهبران جهان باید تدابیر قاطعی برای رویارویی با آن بیندیشند. اما سخنان او با پاسخ تند ژایر بولسونارو رییس جمهوری برزیل، همراه شد که از تفکر استعماری امانوئل ماکرون انتقاد کرده است. رهبری فرانسه هم در واکنش به آن، بولسونارو را که ماه ژوئن به مقابله با گرم شدن جهانی وعده داده بود، دروغگو خطاب کرد. یک مقام از ریاست جمهوری فرانسه گفته: «با توجه به رویکرد برزیل در هفته‌های گذشته، ماکرون تنها نتیجه‌ای که می‌گیرد این است که بولسونارو در نشست گروه ۲۰ اوزاکای ژاپن به او دروغ گفته بود. در نتیجه فرانسه با یک قرارداد تجاری میان اتحادیه اروپا و کشورهای مرکوسور امریکای لاتین مخالف است و عملا هرگونه فرصتی برای تصویب آن از بین رفت.» اولویت قرار گرفتن آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌های آمازون با موافقت رهبران آلمان و بریتانیا همراه شده است. آمارها نشان می‌دهد تا به امروز در سال جاری میلادی، ۷۶ هزار و ۷۲۰ آتش‌سوزی در برزیل رخ داده است که بالاترین میزان از ۲۰۱۳ میلادی به شمار می‌رود و بیش از نیمی از آنها در آمازون بوده است.

هشدار نسبت به راه‌اندازی اولین نیروگاه اتمی شناور جهان

گروه جهان | تأسیسات اتمی شناور و بی‌نظیر روسیه با نام «آکادمیک لومونوسوف» به سوی مناطق قطب شمال به حرکت درآمده است. فعالان محیط به خطرناشی از این تایتانیک اتمی هشدار داده‌اند. به گزارش دویچه‌وله، نخستین نیروگاه اتمی شناور در سطح جهان با نام آکادمیک لومونوسوف از بندر مورمانسک واقع در شمال روسیه لنگر برداشت. مسوولان شرکت اتمی روسیه موسوم به روس‌اتم به هنگام مراسم لنگربرداری این کشتی که حامل دو رآکتور هسته‌ای است، گفته‌اند که این کشتی دو ماه دیگر به مقصد خود در سیبری در پنج‌هزار کیلومتری این منطقه خواهد رسید. این نیروگاه هسته‌ای قرار است نیروی برق و گرمایشی مناطق صعب‌العبور را تأمین کند و نیز برای استخراج گاز و نفت از چاه‌های دریای قطبی انرژی ارسال کند. این پروژه پرهزینه از آغاز مناقشه‌برانگیز بوده است. فعالان محیط زیست نسبت به احتمال وقوع یک فاجعه در دریای اطراف قطب شمال هشدار داده‌اند و این تأسیسات اتمی را چرنوبیل شناور یا تایتانیک اتمی نام گذارده‌اند. ولادیمیر اسلیواک از سازمان محیط زیست اکودیفنس می‌گوید، تقریبا غیرممکن است بتوان از این نیروگاه هسته‌ای شناور در مقابل تهدیدهای خارجی حفاظت کرد. او می‌افزاید: «متأسفانه این یک فناوری بسیار پرریسک است. مدت زمان سفر این کشتی فقط وابسته به وضعیت آب و هوا نیست، بلکه حجم یخ در مسیر حرکت کشتی نیز نقش دارد البته در این میان گذر از مسیر شمال شرقی، یعنی جایی که دریای آتلانتیک و اقیانوس آرام در حاشیه شمالی روسیه به یکدیگر می‌پیوندند، تسهیل شده است.

سفر رهبران احزاب مخالف دولت هند به کشمیر

گروه جهان | رهبران مخالف دولت هند از جمله رائول گاندی رهبر سابق حزب کنگره، با وجود مخالفت مقامات محلی کشمیر به این منطقه سفر کردند. به گزارش یورونیوز، مقامات ارشد محلی ایالت جامو و کشمیر تحت کنترل هند گفته‌اند اجازه نخواهند داد تا رهبران مخالف دولت، فرودگاه سرینگر اصلی‌ترین شهر کشمیر، را ترک کنند. به گفته مقامات محلی، رهبران مخالف دولت ساعاتی پس از ورود به فرودگاه سرینگر به دهلی‌نو باز خواهند گشت و برای همین منظور پرواز بازگشتی در نظر گرفته شده است. شمار رهبران ارشد احزابی همچون «کنگره»، «کمونیست» و «کنگره ترینامول» حدود هشت نفر گزارش شده است. ۲۴ ماه اوت (شنبه) نوزدهمین روزی بود که اختیارات ویژه ایالت جامو و کشمیر توسط دولت مرکزی هند لغو شده تا این منطقه پرمناقشه شاهد موج جدید بحران باشد. دولت مرکزی هند به‌شدت بر شمار نظامیان در این منطقه افزوده و ارتباطات تلفنی و اینترنت را با هدف جلوگیری از تجمعات اعتراضی کشمیری‌ها قطع کرده است. رهبران مخالف دولت ملی‌گرای فعلی هند می‌گویند هدفشان از سفر به سرینگر بررسی وضعیت موجود منطقه است. این دومین تلاش رهبران مخالف دولت و اولین تلاش رائول گاندی برای ورود به کشمیر است. مقامات محلی جامو و کشمیر می‌گویند از رهبران مخالف خواسته شده تا برنامه سفر را لغو کنند، خصوصا زمانی که دولت تلاش می‌کند تا نظم عمومی را به منطقه بازگرداند. پاکستان در اعتراض به لغو خودمختاری کشمیر تحت کنترل هند بار دیگر از شورای امنیت سازمان ملل خواسته تا در این باره اقدام کند.

مخالفان انتخابات زودهنگام در ونزوئلا را رد کردند

گروه جهان | رهبر مخالفان دولت ونزوئلا اعلام کرده مخالفان در هیچ انتخابات قانونگذاری زودهنگام در این کشور شرکت نخواهند کرد. به گزارش آسوشیتدپرس، خوان گوایدو گفته: «با توجه به اینکه نیکلاس مادورو همچنان در ونزوئلا در قدرت به سر می‌برد، شرکت در هرگونه انتخابات مسخره است. آشکارا اعلام کرده‌ایم تا جایی پیش می‌رویم که انتخابات در ونزوئلا بطور کاملا آزادانه برگزار شود.» این اظهارات رهبر مخالفان دولت ونزوئلا در حالی منتشر شده که «دیاسدادو کابیو» رهبر حزب حاکم ونزوئلا اعلام کرده انتخابات مجمع ملی ممکن است در ژانویه ۲۰۲۰ زودتر برگزار شود. دوره پنج ساله مجمع قانونگذاری ونزوئلا قرار بود در دسامبر ۲۰۲۰ به پایان برسد و بطور سنتی در پایان همان ماه باید انتخابات مجمع بعدی برگزار شود. اما دولت کاراکاس اعلام کرده با توجه به کارشکنی‌های قانونگذاران مخالف مجمع ملی در شرایط کلی ونزوئلا، تصمیم دولت برگزاری زودتر انتخابات مجمع قانونگذاری است. رهبر مخالفان دولت کاراکاس گفته: «این انتخابات نخواهد بود و نمایشی جدید از سوی دولتی‌ها برای توجیه کردن اقدامات بد سیاسی‌شان در گذشته است.» گوایدو همچنین گفته مخالفان بطور کامل در جریان تماس‌های اخیر میان امریکا و دولت مادورو قرار داشته‌اند. مشکلات اقتصادی ناشی از تحریم‌های امریکا برای چند ماه ونزوئلا را به سوی بحرانی سیاسی کشانده است. بحران اقتصادی در این کشور باعث کمبود مواد غذایی و دارو، قطعی برق و سیل عظیمی از مهاجرت شده است. در سال‌های گذشته دست‌کم سه میلیون نفر از این کشور به کشورهای دیگر گریخته‌اند.

کوتاه از منطقه

«اشرف غنی» به عربستان رفت

دفتر ریاست جمهوری افغانستان از سفر اشرف غنی به عربستان خبر داده است. به گزارش اسپوتنیک، محمد اشرف غنی رییس جمهوری اسلامی افغانستان، شنبه در راس هیات عالیرتبه دولتی به منظور یک سفر رسمی، عازم عربستان سعودی شد. غنی در جریان این سفر ضمن ادای حج عمره، با سلمان بن عبدالعزیز پادشاه سعودی، و شمار دیگری از مقام‌های دولتی عربستان دیدارهای جداگانه خواهد داشت.

داوود اوغلو: خائن نیستم

نخست‌وزیر پیشین ترکیه که قصد تشکیل یک حزب سیاسی جدید را دارد، به سخنان انتقادی اردوغان که او را خائن خطاب کرده، واکنش نشان داد. به گزارش احوال، احمد داوود اوغلو زمانی از چهره‌های سرشناس حزب حاکم عدالت و توسعه (آک پارتی) بود. او از ۲۰۰۹ وزیر خارجه شده و بعد زمانی که رجب طیب اردوغان در ۲۰۱۴ به ریاست جمهوری رسید، نخست‌وزیر شد. او ۲۰۱۶ پس از مناقشه با اردوغان مجبور به استعفا شد. این نخست‌وزیر پیشین ترکیه پس از شکست حزب حاکم در انتخابات ماه مارس شهرداری‌ها به سختی از آک پارتی انتقاد کرد. از آن زمان گزارش‌هایی درباره تلاش داوود اوغلو برای تشکیل یک حزب اسلامی جدید با گروهی از نمایندگان سابق آک پارتی منتشر می‌شود.

«بغدادی» فرماندهی داعش را به «قرداش» واگذار کرد

روزنامه بریتانیایی تایمز گزارش داده ابوبکر بغدادی فرماندهی داعش را به عبدالله قرداش یک افسر سابق ارتش عراق در دوران صدام حسین واگذار کرده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، بغدادی ۴۸ ساله و قرداش که هنوز سن او مشخص نیست، در سال ۲۰۰۳ توسط نیروهای امریکایی به اتهام ارتباط با القاعده در زندان بصره زندانی شدند. گفته می‌شود که آن دو در زندان به یکدیگر نزدیک شدند. به نوشته این روزنامه بریتانیایی، این واگذاری به حدس و گمان‌ها درباره اوضاع نامساعد سلامتی بغدادی دامن زده است. امریکا برای اطلاعاتی که بتواند منجر به دستگیری بغدادی شود ۲۵ میلیون دلار جایزه تعیین کرده است.

کاهش چشمگیر کمک‌های امریکا به افغانستان

بازرس ویژه برای بازسازی افغانستان (سیگار) در گزارش تازه خود گفته که کمک امریکا به افغانستان در سال ۲۰۱۹ به حدود ۴ میلیارد دلار رسیده که کمترین میزان از سال ۲۰۱۲ تاکنون است. میزان کمک‌های امریکا به افغانستان در سال ۲۰۱۲ نزدیک به ۱۵ میلیارد دلار بود. این نهاد اعلام کرده که از ۲۰۰۱ تاکنون امریکا بیشتر از ۱۳۲ میلیارد دلار به افغانستان کمک کرده که بیشتر از ۸۲ میلیارد آن فقط در بخش امنیتی مصرف شده است.

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۸ | ۲۳ ذیحجه ۱۴۴۰ | سال ششم | شماره ۱۴۵۹ | Sun. Aug 25. 2019

تعادل

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۳ (روزتاب) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۶ | اذان مغرب: ۲۰:۰۰ | اذان صبح فردا: ۵:۰۲
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

برداشت بادام زمینی در آستانه اشرفیه

عکس: | مهر |

ایستگاه

۹ کشور به رقابت اسکار ۲۰۲۰ اضافه شدند

سینمای ۹ کشور از جمله کره جنوبی، آلمان و بلژیک نیز نمایندگان خود را برای شرکت در شاخه بهترین فیلم بین‌المللی نود و دومین دوره جوایز سینمایی اسکار به آکادمی معرفی کردند. فیلم «پارازیت» اولین فیلم غیرانگلیسی ساخته «بونگ جون-هو» که در جشنواره کن امسال موفق به کسب جایزه نخل طلای بهترین فیلم شد، به نمایندگی از سینمای کره جنوبی در جوایز اسکار ۲۰۲۰ حضور می‌یابد. کمیته اسکار سینمای آلمان نیز فیلم «خرابکار سیستم» به کارگردانی «نورا فینگشیت» را به عنوان نماینده سینمای خود در شاخه بهترین فیلم خارجی اسکار معرفی کردند و فیلم «مادران ما» ساخته «سزار دیاز» نیز از سوی بلژیک به آکادمی اسکار معرفی شده است. همچنین کشورهای کامبوج با «در زندگی موسیقی» به کارگردانی مشترک «کایلی سو» و «سوک ویسال»، اکوادر با «بلندترین شب» به کارگردانی «گابریلا کالواچه»، استونی با فیلم «حقیقت و عدالت» از «تانل توم»، فلسطین با «این باید بهشت باشد» ساخته «الیا سلیمان»، پاناما با فیلم «همه تغییر می‌کنند» به کارگردانی «آرتورو مونته‌نگرو» و اوکراین با فیلم «به سوی خانه» به کارگردانی «نریمان علی‌اف» شانس خود در جوایز اسکار پیش رو محک می‌زنند. پیش از این سینمای ایران مستند «در جست‌وجوی فریده» آزاده موسوی و کوروش عطایی، الجزایر فیلم «پاپیچا» به کارگردانی «مونیا مدور»، گرجستان فیلم «شیندیسی» ساخته «دیتو تشینتاشادزه» و سویس کمدی رومانتیک «رگبار» به کارگردانی «مایکل اشتینر» را برای شرکت در شاخه بهترین فیلم بین‌المللی جوایز اسکار معرفی کرده بودند. سال گذشته در مجموع ۸۹ کشور فیلم منتخب خود را برای رقابت در این شاخه از اسکار ارسال کردند که در نهایت ۸۷ کشور واجد شرایط رقابت شناخته شدند.

راسل کرو در نقش راننده عصبانی دیده شد

بازیگر فیلم «گلادیاتور» با نمایش اولین تریلر از فیلم جدیدش در نقش یک راننده از کوره در رفته دیده شد. به گزارش ورایتی، راسل کرو که جدیدترین نقشش را در فیلم «قاطی کرده» یا «Unhinged» بازی کرده؛ با نمایش اولین تریلر فیلم در این نقش دیده شد. او در این فیلم شخصیت راننده‌ای را ایفا می‌کند که خشمش از رانندگی را به سطح دیگری می‌رساند. کرو در این فیلم که به کارگردانی دریک بورت سازنده «روباپرداز امریکایی» ساخته شده در برابر کارن پیستوریوس که در نقش راشل بازی می‌کند، جلوی دوربین رفته است. راشل مادری است که در ترافیک و در زمانی نامناسب بوق می‌زند. در اولین تصاویری که از این فیلم منتشر شده کرو خشمی هزار برابر ماکسیموس گلادیاتور را در برابر این بوق بروز می‌دهد. تولید فیلم که بر مبنای فیلمنامه‌ای به قلم کارل السورث نویسنده «چشم قرمز» ساخته شده، یکشنبه در نیوراورلئانز به پایان می‌رسد و فیلم قرار است در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۰ طبق برنامه‌ریزی‌های قبلی روی پرده‌های نقره‌ای برود. استودیوی سازنده فیلم یعنی «سولستیس استودیوز» کارش را از اکتبر پیش شروع کرد و این نخستین فیلم بلندی است که این استودیو ساخته و قصد دارد ۳ تا ۵ فیلم بلند هر سال تولید کند.

بازار هنر

اجرای تابلو منبت ریز قلم با طرح گل و مرغ

تابلو منبت ریز قلم روی چوب شمشاد با الهام از طرح نقاشی گل و مرغ اثر بهرام مرندی (مینیاتوریست)، توسط مژگان موسی‌نژاد اجرا شد. سیدعبدالمجید شریف‌زاده - رییس گروه هنرهای سنتی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری - روز شنبه دوم شهریورماه، با اعلام این خبر، طرح گل و مرغ را در فرهنگ ایرانی از جهت زیبایی حائز اهمیت دانست و اظهار کرد: به جهت ماندگاری بیشتر، اثر چوبی نسبت به نقاشی و کاغذ طرح نقاشی یاد شده به صورت منبت ریز قلم با تلفیق هنر سوخت، برای نخستین بار در این رشته هنری روی چوب شمشاد اجرا شد. او با بیان اینکه این اثر در ابعاد ۱×۱۴×۱۱ سانتی‌متر ساخته شده، یادآور شد که کار بر روی این اثر سه ماه به طول انجامید. شریف‌زاده همچنین با بیان اینکه اجرای این تابلو در راستای حفظ، احیا و اشاعه هنرهای سنتی ایران صورت گرفت، تصریح کرد: طرح گل و مرغ به منزله نمادی از عشق به زیبایی، کمال و امید به زندگی است؛ از این رو می‌توان برای ماندگاری بیشتر نقاشی گل و مرغ را به صورت منبت روی چوب اجرا کرد.

این نمایش عروسکی است اما نه برای کودکان

کارگردان نمایش عروسکی «تصعید» با بیان اینکه این نمایش برای مخاطب بالای ۱۰ سال است، گفت: در این نمایش با یک کاراکتری مواجه هستیم که بدون گفتن دیالوگی جنازه عروسک دیگری را تشریح می‌کند. نمایش «تصعید» به کارگردانی محمد صاحبی که روایتی از عروسکی را روی صحنه برده که مشغول تشریح کردن یک جنازه است، در گفت‌وگو با ایسنا از شروع اجراهای این نمایش در کارگاه نمایش تئاتر شهر خبر داد و گفت: نمایش «تصعید» از ۳۱ مردادماه روی صحنه رفته و ۱۴ شب اجراهایش ادامه پیدا خواهد کرد. او ادامه داد: ناهید وثیقی و مصطفی اوصانلوی نویسندگی این نمایش را برعهده داشتند، این در حالی است که «تصعید» هیچ دیالوگی ندارد و ما تنها شاهد تشریح شدن جنازه یک عروسک توسط عروسک دیگری هستیم. آوا عقدایی، مهگل صابری و مهنوش نراقی بازی‌دهندگان عروسک‌های این نمایش هستند که به شیوه تاپ‌تیبل اجرا می‌شود و اندازه عروسک اصلی ما حدود ۶۵ سانتی‌متر است و سعی شده تناسب اندام‌ها به درستی صورت بگیرد. این کارگردان با اشاره به تغییراتی که برای اجرای این نمایش ایجاد شده، توضیح داد: ما برای این اجرا سعی کردیم صحنه را کامل‌تر کنیم و به جزییات بپردازیم و به نوعی صحنه را روتوش کرده‌ایم. البته ساختار عروسک هم تغییراتی داشته و نقص‌های حرکتی او را اصلاح کردیم تا طبیعی‌تر به نظر برسد. همه این تغییرات در حالی اتفاق افتاد که ما خودمان کارگاه عروسک‌سازی داریم و به همین دلیل توانستیم در هزینه‌های خودمان مقداری صرفه‌جویی کنیم. نمایش «تصعید» پیش از این در هفدهمین جشنواره عروسکی تهران مبارک و سی‌وهفتمین جشنواره تئاتر فجر اجرا شده است.

نمایش «شکم» در تئاتر شهر

نمایش «شکم» از یکشنبه ۳ شهریور در تالار قشقایی تئاتر شهر به صحنه می‌رود. نمایش «شکم» نوشته و کارگردانی علیرضا معروفی است که از یکشنبه ۳ شهریور در تالار قشقایی تئاتر شهر به صحنه می‌رود. معروفی پیش از این به عنوان نویسنده و کارگردان نمایش «عقیم» را نیز در کارنامه خود داشت که با کسب بیشترین جوایز، اثر برگزیده جشنواره لاله‌های سرخ اندیمشک شد. مسعود شامی خاتونی تهیه‌کننده این نمایش است که تازه‌ترین تولید گروه نمایش «دیدومک» به سرپرستی ابراهیم گله‌دارزاده به شمار می‌رود. نمایش «شکم» اثری اجتماعی است که در خلاصه داستان آن آمده است: خانواده‌ای چهار نفره در ناکجاآباد زندگی می‌کنند که همه اقلام غذایی برای مردم سهمیه‌بندی شده است. پدر خانواده به دلیل شرایط تصمیم می‌گیرد غذا را در خانه سهمیه‌بندی کند و... بازیگران این نمایش: (به ترتیب حروف الفبا) کیوان احمدی، احمد جعفری، مهناز میرزایی، لیلا میناوند و حامد نساج بخارایی هستند. دیگر عوامل نمایش «شکم» عبارتند از: دستیار کارگردان: امید جمشیدپور- محمد سلیمان، منشی صحنه: مروارید دماوندی، آهنگساز: سینا کوویایی، طراح لباس: سحر ناز امامی، طراح گریم: کامبیز معماری، طراح پوستر و بروشور: میلاد خرمن‌بیز، مشاور رسانه‌ای: میترا رضایی، عکاس: مروارید دماوندی، تبلیغات مجازی: نسترن بیک‌نژاد نمایش «شکم» از ۳ تا ۱۵ شهریور، ساعت ۱۸ در مجموعه تئاتر شهر، تالار قشقایی به صحنه می‌رود.

اجراخوانی «تله موش ۲» در شهرزاد

نمایشنامه «تله موش ۲» نوشته و کارگردانی سیاوش اسد هفتم شهریورماه در پردیس تئاتر شهرزاد اجراخوانی می‌شود. اجراخوانی «تله موش ۲» (خداحافظ مولی) به نویسندگی و کارگردانی سیاوش اسد ۷ شهریور ساعت ۲۲ در پردیس تاتر شهرزاد برگزار خواهد شد. این اجراخوانی که اقتباسی از ۲ نمایشنامه «هدا گابلر» و «اتاق ورونیکا» است به نفع سیل‌زدگان خوزستان برگزار می‌شود. عوامل این اجراخوانی عبارتند از: طراح، نویسنده و کارگردان سیاوش اسد، تهیه‌کننده علی فرج اللهی، بازیگران به‌ترتیب ورود سحر نظام دوست، آرام چراغی، مریم باقری، بابک نوری، سیاوش اسد، سعید تهرانی، مریم آهنگر، کسری ذولفقاری، پانته آ مهدی نیا، مجری طرح مهدی عباسی، آهنگساز فرید فراز، روابط عمومی گیتی شاکری، دستیار کارگردان آیدین صمیمی، ساخت تیزر حمزه ولدبیگی، طراح پوستر امیرحسین بصیر، عکاس محمدرضا اصغرپور، ساخت تیزر حمزه ولدبیگی، گرافیست سپیده فراز. در خلاصه نمایشنامه آمده است: در «تله موش ۲» اتفاقات ۶ ماه قبل از رخدادهای «تله موش ۱» که سال ۹۷ به صحنه رفت، رخ می‌دهد. در «تله موش ۱» عمه اموری در ابتدای داستان به قتل می‌رسد اما در این نمایشنامه ۶ ماه به عقب بر می‌گردیم و قاتل عمه اموری و چگونگی قتل او به نمایش گذاشته می‌شود. در این اثر عمه اموری از برادرزاده‌اش دنیل و همسرش مولی می‌خواهد تا چند وقتی را در عمارتش مهمان باشند که با ورود این زوج قتلی در نزدیکی عمارت رخ می‌دهد و زندگی آنها را تحت‌الشعاع خود قرار می‌دهد گویی آنها در تله‌ای می‌افتند که نجات از این تله غیر ممکن به نظر می‌رسد...

چهره روز

جای خالی سعدی در کتاب‌های درسی

محمدرضا خالصی با اشاره به استفاده از اندیشه‌ها و آموزه‌های اخلاقی سعدی در کتاب‌های درسی دانش‌آموزان ایرانی در گذشته، تاکید کرد که امروز جای خالی این اندیشه‌ها در کتاب‌های درسی به‌شدت مشهود است. این استاد دانشگاه و سعدی‌پژوه گفت: اندیشه‌های اخلاقی و تربیتی سعدی سال‌ها پیش به عنوان یکی از متون درسی در مکتب‌خانه‌ها به دانش‌آموزان یاد داده می‌شد اما امروزه جای خالی این آموزه‌ها در کتاب‌های درسی به‌شدت احساس می‌شود. او با بیان اینکه کمرنگ شدن حکایت‌های سعدی در کتاب‌های درسی زنگ خطری است برای ما که سبک زیست ایرانی-اسلامی و فرهنگ ایرانی را آرام آرام به فراموشی می‌سپریم، بیان کرد: آن‌چه ممکن است جایگزین این فرهنگ پربار و زخار شود فرهنگ سودانگاری utilitarianism است که تنها معیار نهایی خود درباره صواب، خطا و الزام را سود می‌داند.

ایران قهرمان جام جهانی تکواندو شد

ورزشی

تکواندوکاران ایران موفق شدند با غلبه بر تمامی حریفان خود مقتدرانه بر سکوی نخست مسابقات جام جهانی ۲۰۱۹ بایستند و کاپ قهرمانی را بالای سر ببرند. مسابقات جام جهانی ۲۰۱۹ از روز جمعه یکم شهریورماه، با حضور ۹۷ تکواندوکار از ۱۰ کشور در «ووشی» چین آغاز شد و تا امروز ادامه دارد. رقابت‌های تیمی مردان دیروز، شنبه، دوم شهریورماه برگزار شد؛ تیم دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان نماینده ایران در این میدان حضور پیدا کرده بود که با از پیش‌رو برداشتن رقبا، عنوان قهرمانی را به نام خود ثبت کرد. هوگوپوشان کشورمان در اولین گام توانستند قزاقستان را با نتیجه ۴۸ بر ۳۳ شکست دهند، در ادامه به مصاف نماینده میزبان رفتند و با نتیجه ۶۶ بر ۵۳ به برتری رسیدند؛ در فینال نیز موفق شدند کره‌جنوبی رقیب دیرینه خود را ۷۱ بر ۶۶ از پیش‌رو برداشته و کاپ قهرمانی را بالای سر ببرند. کره جنوبی عنوان نایب قهرمانی را کسب کرد و تیم‌های روسیه و چین (یک) مشترکا عنوان سومی را کسب کردند.

دستان باز محمد بنا برای انتخاب ترکیب دلخواه

برخلاف روال معمول، این بار محمد بنا ترکیب مورد نظر خود را طبق وعده قبلی بدون برگزاری انتخابی رو در رو و با دستانی کاملا باز برای حضور در رقابت‌های قهرمانی جهان انتخاب کرد تا بار مسوولیت نتایج در مسابقات جهانی نیز بیش از پیش بر دوش او باشد.

سرانجام ترکیب تیم ملی کشتی فرنگی ایران برای حضور در رقابت‌های قهرمانی جهان ۲۰۱۹ که هفته پایانی شهریور ماه در قزاقستان برگزار می‌شود، مشخص شد. بر خلاف روال سال‌های گذشته و درگیر و دار برگزاری انتخابات فدراسیون کشتی و تعیین تکلیف این فدراسیون، محمد بنا که با حکم بنی تمیم سرپرست فدراسیون کشتی بار دیگر هدایت تیم ملی را در دست گرفته بود، این بار با دستانی کاملا باز و با اختیار تام نسبت به انتخاب نفرات دلخواه خود در رقابت‌های قهرمانی جهان اقدام کرد. هر چند تصمیم سرمربی تیم ملی در انتخاب ترکیب مورد نظر خود به مذاق فرنگی کاران باتجربه‌ای همچون مهدی علیاری، حسین نوری، مهرداد مردانی، سامان عبدولی و محمدرضا گرایی خوش نیامد و این نفرات پس از چند ماه حضور در تمرینات و تحمل رنج و سختی‌های اردو، به گفته خودشان جواب قانع کننده‌ای برای علت خط خوردنشان از ترکیب نشنیدند تا اقدام به ترک اردو کنند، اما هر چه که هست ترکیب تیم ملی برای حضور در مسابقات جهانی بر اساس تشخیص محمد بنا مشخص شده و همه باید به آن احترام بگذاریم چرا که در نهایت سرمربی تیم ملی باید پاسخگوی نتایج تیمش باشد. به گزارش ایسنا، در اینکه تمامی نفرات انتخاب شده شایستگی پوشیدن دوبنده تیم ملی را دارند شکی نیست و در میان آنها چهره‌های جوان و جویای نامی به چشم می‌خورند، اما در این میان انتقادهایی از چگونگی انتخاب این نفرات و متر و معیارهای سرمربی تیم ملی برای بستن تیم ملی است. در جایی که در تیم ملی کشتی آزاد حتی نفرات مطرحی همچون حسن یزدانی، رضا یزدانی یا پرویز هادی برای رسیدن به دوبنده تیم ملی موظف به حضور در انتخابی شدند، این انتظار می‌رفت در کشتی فرنگی نیز حتی نصفه و نیمه روشی برای اجرای انتخابی پیاده شود تا بسیاری از سرمایه‌های کشتی فرنگی ایران اینچنین از کشتی دلزده نشوند و سردرگم و هاج و واج بدون گرفتن پاسخی قانع کننده، اردوی تیم ملی را ترک نکنند. با همه این اوصاف تنها ۳ هفته تا آغاز این رویداد بزرگ در پیش است و در این فاصله اندک تا برگزاری رقابت‌های جهانی همه باید از بناو تیم منتخبش با همه توان حمایت کنند تا فرنگی کاران منتخب در آوردگاه بزرگ جهانی به موفقیت برسند.

میراث‌نامه

آرزویی که خاکستر شد؟

آتش از شش روز گذشته دامن محوطه حفاظت‌شده «ارسباران» در آذربایجان شرقی را گرفته؛ آتشی که نه‌تنها بخش وسیعی از محوطه طبیعی در جنگل‌های شمالی کشور را می‌سوزاند، بلکه طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی هم که می‌خواستند این محوطه را جهانی کنند خاکستر می‌شوند. در شرایطی که یونسکو ۱۴ تیرماه امسال بر جهانی شدن جنگل‌های هیرکانی در ایران مُهر تایید زد و ۱۰ روز بعد محمدحسن طالبیان-معاون میراث فرهنگی-اعلام کرد که «با توجه به محدودیت‌هایی که در سهمیه‌بندی یونسکو برای ثبت‌های جهانی ایجاد شده می‌توانیم پرونده «ارسباران» را نیز به پرونده «جنگل‌های هیرکانی» الحاق کنیم»، اکنون جنگل‌های ارسباران در آتش می‌سوزد و مشخص نیست این آتش‌سوزی تا چه حد امتیازاتی را که می‌توانست جهانی شدن این محوطه طبیعی را نهایی کنند، خاکستر می‌کند! اما نخستین قدم‌ها برای جهانی شدن ارسباران از ۲۹ مرداد ۱۳۹۳ برداشته شد، زمانی که این محوطه طبیعی به شماره ۲۰۴ در فهرست میراث طبیعی ملی ثبت شد و بعد از آن در اسفند ۹۴ طالبیان-معاون میراث فرهنگی کشور-به دعوت میراث جهانی یونسکو، اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت (iucn) و شورای بین‌المللی بناها و محوطه‌های تاریخی (ایکوموس) و با هدف بررسی دو پرونده فرهنگی نامزدشده از طرف ایران برای ثبت در فهرست جهانی راهی پاریس شد، تا در کنار یک پرونده دیگر منطقه حفاظت‌شده ارسباران را به عنوان یکی از کاندیداهای ثبت جهانی بررسی کنند. بعد از آن جلسه در طول دو سال بعد از آن، چندین بار این پرونده بررسی و اظهارنظرهای کارشناسی مطرح شد تا اینکه اردیبهشت ۱۳۹۶ اعلام شد، «با پذیرش مرحله نخست پرونده نامزد ثبت جهانی منطقه حفاظت‌شده ارسباران از سوی یونسکو و ارسال آن به اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت (IUCN)، دو پایگاه پژوهشی در شهرستان خداآفرین در آذربایجان شرقی ایجاد می‌شود.» با نهایی شدن انتخاب پرونده «منطقه حفاظت‌شده جنگل‌های ارسباران» در بهمن‌ماه سال گذشته، این پرونده به یونسکو ارسال شد. در ادامه بررسی‌ها اواخر مهر ۱۳۹۶ ارزیابان یونسکو به ایران آمدند تا این محوطه طبیعی و تاریخی را برای ثبت در فهرست میراث جهانی بررسی کنند. سرانجام منطقه حفاظت‌شده ارسباران در ۲۰۱۷ به عنوان میراث طبیعی ایران به یونسکو معرفی شد، اما یونسکو بررسی آن را به اجلاس امسال موکول کرد، اما «IUCN» -اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت- در چهل و دومین اجلاس یونسکو در منامه بحرین پرونده «ارسباران» را در مرحله فنی رد کرد. جهانی شدن محوطه ارسباران تا چند ماه بعد مسکوت ماند تا اینکه با جهانی شدن «جنگل‌های هیرکانی» در چهل و سومین اجلاس یونسکو در تیر امسال، طالبیان-معاون میراث فرهنگی کشور-در نشست خبری ثبت جهانی جنگل‌های هیرکانی که دوشنبه ۲۳ تیر در سازمان میراث فرهنگی برگزار شد، با بیان اینکه یونسکو از سه سال گذشته، محدودیت‌هایی را برای ثبت جهانی در نظر گرفته و هر کشور می‌تواند فقط یک سهمیه «طبیعی» یا «فرهنگی» یا «منظر فرهنگی» در سال داشته باشد، توضیح داد: «در آینده این امکان وجود دارد که اگر کشور آذربایجان قصد اضافه کردن بخش جنگل‌های هیرکانی خود به پرونده ایران را داشته باشد، برای یکپارچه کردن این پرونده و جنگل‌ها، پرونده ارسباران را نیز به پرونده هیرکانی اضافه کنیم، در واقع این امکان برای یکپارچه کردن جنگل‌ها پیشنهاد می‌شود.» حالا مشخص نیست با شرایط کنونی و آتش‌سوزی گسترده‌ای که این روزها ارسباران درگیر آن است، سرانجام جهانی شدن این محوطه طبیعی به کجا برسد. منطقه حفاظت‌شده ارسباران رانگین تنوع زیستی ایران می‌دانند، یکی از برجسته‌ترین نقاط تنوع زیستی کشور که با وجود داشتن کمتر از پنج‌صدم مساحت کشور بیش از ۱۳ درصد پوشش گیاهی ایران را در خود جای داده است و ۲۹ درصد از پستانداران، ۴۴ درصد پرندگان ایران، ۳۲ درصد از دوزیستان، ۹ درصد آبزیان و ۲۰ درصد خزندگان کشور در آن زندگی می‌کنند. منطقه ارسباران در مقیاس جهانی نیز به تنهایی معادل ۳۴ درصد پوشش گیاهی کشور ارمنستان، ۲۵ درصد از پوشش گیاهی کشور آذربایجان، ۲۵ درصد پوشش گیاهی فرانسه، ۲۵ درصد پوشش گیاهی گرجستان، و ۱۷ درصد پوشش گیاهی کشور ایتالیا است. این منطقه در سال ۱۹۷۷ با پیگیری سازمان محیط زیست به عنوان «ذخیره‌گاه زیست کره» در برنامه انسان و کره مسکون یونسکو (MAP) ثبت شد.

تاریخ‌نگاری

اشغال ایران از شمال و جنوب

در حالی که دو روز قبل رهبران شوروی و انگلیس حمله به ایران را تکذیب کرده بودند، نیروهای نظامی این دو کشور در حال آرایش نظامی در مرزهای شمالی و جنوبی ایران بودند. ایران که در جنگ جهانی دوم از همان ابتدا اعلام بی‌طرفی کرده بود، روز سوم شهریور ۱۳۲۰ مورد حمله زمینی، هوایی و دریایی شوروی و انگلیس قرار گرفت. در این روز، نیروهای شوروی از شمال و شرق و نیروهای بریتانیایی از جنوب و غرب، از زمین و هوا به ایران حمله کردند و شهرهای سر راه را اشغال و به سمت تهران حرکت کردند. ارتش ایران به سرعت متلاشی شد. رضاشاه با فشار متفقین به‌ویژه بریتانیا ناچار به استعفا شد. متفقین پس از مدت‌ها کشمکش با روس‌ها بر سر نوع حکومت جدید ایران، بالاخره در انتقال سلطنت به پسرش، محمدرضا، که ولیعهد او نیز بود، به توافق رسیدند. پس از اشغال، راه‌آهن سراسری ایران برای انتقال کمک‌های نظامی از جنوب ایران به پشت جبهه شوروی، بر اساس قانون وام و اجاره مورد استفاده قرار گرفت. ایران که در آغاز جنگ، بی‌طرفی خود را اعلام کرده بود در نهایت در ۱۷ شهریور ۱۳۲۲ به آلمان اعلان جنگ داد. هدف اصلی ایران از اعلان جنگ پیوستن به اعلامیه ملل متحد و شرکت در کنفرانس‌های صلح پس از جنگ بود. پس از اتمام جنگ، ارتش بریتانیا طبق توافق با دولت ایران کشور را ترک کرد ولی نیروهای نظامی ارتش سرخ شوروی، همچنان در ایران باقی‌ماندند و از اجرای توافق امتناع کردند که به تشکیل دو حکومت خودمختار و کوتاه‌مدت جمهوری مهاباد در کردستان و حکومت فرقه دموکرات در آذربایجان انجامید. هر دو حکومت با حمایت شوروی پایه‌گذاری شدند و هدفی جز تجزیه ایران نداشتند. حمله ارتش‌های بریتانیا و شوروی به ایران در کشاکش درگیری‌های جنگ جهانی دوم، حاصل سومین تبانی تاریخی این کشورها، به زیان حاکمیت ملی و تمامیت ارضی ایران بود. در نهایت پس از پایان جنگ جهانی دوم و پس از کش و قوس‌های فراوان، ارتش‌های انگلیس و شوروی از ایران خارج شدند.